

ORAȘUL GEOAGIU
JUDEȚUL HUNEDOARA

**STRATEGIA
DE DEZVOLTARE LOCALĂ
2021 – 2030**

**ORAȘUL GEOAGIU
JUDEȚUL HUNEDOARA**

CUPRINS

Cuprins	2
Cuvânt înainte	6
Lista tabelelor și graficelor	7
I INTRODUCERE	10
1.1 Definiții	10
1.2 Scop	10
1.3 Motivație	10
1.4 Misiune	11
1.5 Viziune	11
1.6 Obiectiv general	11
1.7 Obiective specifice	11
II CONTEXT DE DEZVOLTARE	12
2.1 Context european	12
2.2 Context național	19
2.3 Context regional	70
2.4 Context județean	73
2.5 Context local	76
III JUDEȚUL HUNEDOARA	81
3.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă	81
3.2 Fond funciar	83
3.3 Cadrul natural	85
3.3.1 Relief	85
3.3.2 Hidrografie	88
3.3.3 Climă	89
3.3.4 Solul	90
3.3.5 Vegetația	90
3.3.6 Fauna	91
3.3.7 Resurse naturale	91
3.4 Populația	92
3.4.1 Mișcarea naturală a populației	94
3.4.1.1 Natalitatea	94
3.4.1.2 Mortalitatea	95
3.4.1.3 Nupțialitatea	97
3.4.1.4 Divorțialitatea	101
3.4.1.5 Spor natural	102
3.5 Forța de muncă	104
3.5.1 Resurse de muncă și utilizarea lor	104
3.5.2 Populația activă civilă – balanța forței de muncă	105
3.5.3 Populația ocupată civilă – balanța forței de muncă	106
3.5.4 Șomeri înregistrați	113
3.6 Economie	115

IV	ORAȘUL GEOAGIU	120
	4.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă	120
	4.2 Cadrul natural	133
	4.2.1 Relief	133
	4.2.2 Hidrografia	137
	4.2.3 Solurile	138
	4.2.4 Clima	138
	4.2.5 Vegetația și fauna	139
	4.2.6 Resursele subsolului	140
	4.3 Istoric	142
	4.4 Elemente de patrimoniu	146
	4.5 Personalități	159
	4.6 De-a lungul vremii	180
V	ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE	189
	5.1 Suprafața administrativă	189
	5.2 Populația	191
	5.2.1 Mișcarea naturală a populației	194
	5.2.1.1 Natalitatea	194
	5.2.1.2 Mortalitatea	194
	5.2.1.3 Nupțialitatea	195
	5.2.1.4 Divorțialitatea	195
	5.2.1.5 Spor natural	195
	5.2.2 Mișcarea migratorie	197
	5.2.2.1 Emigranți	197
	5.2.2.2 Imigranți	197
	5.2.2.3 Schimbări de domiciliu	198
	5.2.3 Forța de muncă	198
	5.2.4 Structura etnică	199
	5.2.5 Structura religioasă	199
	5.3 Educația	200
	5.3.1 Unități de învățământ	200
	5.3.2 Populația școlară	201
	5.3.3 Personalul didactic	204
	5.3.4 Absolvenți	206
	5.4 Sănătatea	207
	5.4.1 Infrastructura sanitară	207
	5.5 Asistența socială	209
	5.6 Domeniul cultural	211
	5.6.1 Biblioteci	211
	5.6.2 Muzee	212
	5.6.3 Activități culturale	212
	5.6.4 Spiritualitate	213
	5.7 Administrația locală	214
	5.7.1 Organigramă	214

5.7.2 Structura politică a Consiliului Local	215
5.7.3 Venituri și buget preconizat	216
5.8 Infrastructura de utilități	217
5.8.1 Alimentarea cu apă și canalizarea	217
5.8.2 Alimentarea cu gaze naturale	218
5.8.3 Alimentarea cu energie termică	218
5.8.4 Alimentarea cu energie electrică	219
5.8.5 Rețeaua de iluminat public	219
5.8.6 Transport public	220
5.8.7 Salubritatea	220
5.8.8 Rețeaua stradală	220
5.9 Mediu	223
5.9.1 Calitatea factorilor de mediu	224
5.10 Economie	224
5.10.1 Mediul de afaceri local	224
5.10.2 Agricultură	224
5.10.2.1 Cultivarea cerealelor	224
5.10.2.2 Creșterea animalelor	225
5.10.1.3 Legumicultura	225
5.10.1.4 Pomicultura	226
5.10.1.5 Viticultură	226
5.10.1.6 Piscicultură	226
5.10.1.7 Silvicultură	228
5.11 Turism	228
5.11.1 Infrastructura turistică	229
5.11.2 Stațiunea Balneoclimatică Geoagiu Băi	236
5.11.3 Obiective turistice locale	237
5.11.4 Obiective turistice în județul Hunedoara	238
5.11.5 Centrul de informare turistică	244
5.12 Viața asociativă	248
VI ANALIZA SWOT	249
6.1 Accesibilitate, infrastructură și mediu	252
6.2 Mediul economic	253
6.3 Turism	255
6.4 Educație și cultură	257
6.5 Sănătate și asistență socială	259
VII POLITICI PUBLICE	260
7.1 Conceptul de politici publice	260
7.3 Direcții de dezvoltare	261
7.4 Politici de dezvoltare ale orașului Geoagiu	263
7.5 Priorități strategice și măsuri de dezvoltare ale politicilor publice	264
VIII PLANUL DE DEZVOLTARE 2021 - 2030	271
8.1 Proiecte locale	271
8.2 Proiecte în parteneriat	274

8.3 Proiecte integrate 2021-2024 **275**

IX VIZIUNE, OBIECTIVE ȘI SCENARII DE DEZVOLTARE 277

9.1 Viziune 277

9.2 Obiective strategice 277

9.3 Scenarii de dezvoltare 278

CUVÂNT ÎNAINTE

Stimați cetățeni,

ORAȘUL GEOAGIU cunoscut mai ales prin beneficiile balneoclimaterice ale Stațiunii Geoagiu Băi, dar și prin existența edificiilor romane, a bogatei istorii și a hărniciei locuitorilor deține toate premisele unei dezvoltări durabile și coerente printr-un efort susținut atât de administrația locală, cât și de mediul de afaceri local și locuitori.

Așezarea geografică deosebit de frumoasă, bogățiile solului și subsolului, apropierea de celelalte zone cu potențial turistic ne conferă posibilitatea de a întreprinde acțiuni din ce în ce mai favorabile pentru a ne dezvolta și a atrage resurse din diverse programe de investiție.

Cea mai importantă bogăție este Stațiunea Geoagiu Băi care atrage an de an din ce în ce mai mulți turiști.

Dezvoltarea viitoare este imperios necesar să fie orientată către dezvoltarea infrastructurii, accesibilității, zonelor de agrement, turismul balnear, dar și celorlalte forme de turism care pot fi practicate în zona Geoagiu.

Fiecare localitate are o importanță majoră pentru noi și o dezvoltare echilibrată ne conduce către un succes unitar și trainic.

Educația, cultura și sportul sunt domenii în care dorim să investim neîncetat pentru a crea un viitor copiilor acestui oraș și pentru a le asigura accesul la educație la un nivel înalt.

Sănătatea și asistența socială reprezintă domenii la fel de importante, eforturile noastre fiind orientate către dezvoltarea acestor domenii prin noi investiții.

Demersul nostru atât de necesar, de ambițios dar și de dificil ne dorim să crească pe zi ce trece astfel încât să creăm o stabilitate economică și socială.

Implicarea comunității în deciziile viitoare are un rol important în dezvoltarea zonei Geoagiu și vă încurajăm în acest sens ca, împreună, să găsim cele mai bune soluții de dezvoltare.

Până în 2030 ne dorim să fim un pol regional important care să ofere locuitorilor și turistilor servicii publice de calitate, un sistem de circulație accesibil, modernizat, spații verzi, zone de agrement, zone dedicate sportului, siguranță, un ambient plăcut, prietenos.

Cu stimă,
PRIMARUL ORAȘULUI GEOAGIU
Vasile CĂRĂGUȚ

Listă tabelelor și a graficelor:

Tabelul nr 1: Cadrul financiar 2021-2027

Tabelul nr. 2: Proiecte finalizate

Tabelul nr. 3: Proiecte alate în derulare 2016-2021

Tabelul nr. 4: Proiecte depuse spre finanțare pe Programul Național de Investiții Anghel Saligny – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Tabelul nr. 5: Proiecte depuse spre finanțare la Compania Național de Investiții

Tabelul nr. 6: Organizarea administrativă a teritoriului, pe categorii de unități administrative, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - număr

Tabelul nr. 7: Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - hectare

Tabelul nr. 8: Populația după domiciliu la 1 ianuarie – județul Hunedoara

Tabelul nr. 9: Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstă, sexe, județul Hunedoara – număr persoane

Tabelul nr. 10: Născuți vii pe sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – județul Hunedoara – număr persoane

Tabelul nr. 11: Născuți morți pe județe și localități – număr persoane

Tabelul nr. 12: Decedați pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 13: Rata mortalității pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Decedați la 1000 locuitori

Tabelul nr. 14: Rata mortalității infantile pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Decedați sub 1 an la 1000 născuți vii

Tabelul nr. 15: Căsătoriile pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - număr

Tabelul nr. 16: Căsătoriile după grupa de vârstă a soților – număr persoane

Tabelul nr. 17: Divorțuri pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 18: Rata de divorțialitate pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Divorțuri la 1000 locuitori

Tabelul nr. 19: Sporul natural al populației pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – număr persoane

Tabelul nr. 20: Rata sporului natural al populației pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 21: Durata medie a vieții pe medii de rezidență, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 22: Resurse de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – mii persoane

Tabelul nr. 23: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - procente

Tabelul nr. 24: Populația activă civilă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 25: Rata de activitate a resurselor de muncă pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 26: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.1, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – mii persoane

Tabelul nr. 27: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 28 Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 29: Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 30: Numărul mediu al salariailor pe județe

Tabelul nr. 31: Unități locale active după mărime și activități - număr

Tabelul nr. 32: Întreprinderi active după mărime și activități - număr

Tabelul nr. 33: Exportul (după firmă) – mii euro

Tabelul nr. 34: Importul (după firmă) – mii euro

Tabelul nr. 35: Turism

Tabelul nr. 36: Foraje - surse și debite

Tabelul nr. 37: Listă monumente istorice

Tabelul nr. 38: Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități

Tabelul nr. 39: Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstăși sexe

Tabelul nr. 40: Născuți vii pe județe și localități

Tabelul nr. 41: Născuți mori pe județe și localități

Tabelul nr. 42: Decedați pe județe și localități

Tabelul nr. 43: Căsătorii

pe județe și localități

Tabelul nr. 44: Divorțuri

pe județe și localități

Tabelul nr. 45: Sporul natural al populației pe medii de rezidență macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 46: Durata medie a vieții pe medii de rezidență, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 47: Emigranți definitiv pe județe și localități de plecare

Tabelul nr. 48: Imigranți definitiv pe județe și localități de destinație

Tabelul nr. 49: Stabiliri de reședință pe județe și localități

Tabelul nr. 50: Plecări cu reședința pe județe și localități

Tabelul nr. 51: Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități

Tabelul nr. 52: Numărul mediu al salariailor pe județe și localități

Tabelul nr. 53: Structura etnică

Tabelul nr. 54: Structura religioasă

Tabelul nr. 56: Populația școlară, pe niveluri de educație, județe și localități

Tabelul nr. 57: Situație curentă învățământ preșcolar

Tabelul nr. 55: Unitățile de învățământ pe niveluri de educație, județe și localități

Tabelul nr. 58: Situație curentă învățământ cu clasele I- VIII

Tabelul nr. 59: Situație curentă învățământ liceal

Tabelul nr. 60: Personalul didactic, pe niveluri de educație, județe și localități

Tabelul nr. 61: Absolvenți pe niveluri de educație, județe și localități

Tabelul nr. 62: Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

- Tabelul nr. 63: Paturi în unitățile sanitare pe categorii de unități sanitare, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu
- Tabelul nr. 64: Personalul medico-sanitar pe categorii, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu
- Tabelul nr. 65: Volume existente în biblioteci pe județe și localități
- Tabelul nr. 66: Muzee și colecții publice pe județe și localități
- Tabelul nr. 67: Organigramă
- Tabelul nr. 68: Componența consiliului local pe perioada 2020 – 2024
- Tabelul nr. 69: Volume existente în biblioteci pe județe și localități
- Tabelul nr. 70: Muzee și colecții publice pe județe și localități
- Tabelul nr. 71: Organigramă
- Tabelul nr. 72: Componența consiliului local pe perioada 2020 – 2024
- Tabelul nr. 73: Venituri
- Tabelul nr. 74: Buget preconizat
- Tabelul nr. 75: Inventarul străzilor din Anexa nr. 9, Anexă la Hotărârea Consiliului Local Geoagiu nr. 98 / 2001:
- Tabelul nr. 76: Terenuri cultivate - cereale
- Tabelul nr. 77: Creșterea animalelor
- Tabelul nr. 78: Cultivarea legumelor
- Tabelul nr. 79: Cultivarea pomilor fructiferi
- Tabelul nr. 80 : Suprafața fondului forestier pe categorii de terenuri și specii de păduri, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Hunedoara – mii hectare
- Tabelul nr. 81: Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu
- Tabelul nr. 82: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu
- Tabelul nr. 83 Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate - actualizare 26.11.2021
- Tabelul nr. 84: Structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate
-
- Grafic nr. 1: Suprafața administrativă - hectare
- Grafic nr. 2: Populația după domiciliu – Orașul Geoagiu
- Grafic nr. 3: Populația pe grupe de vârstă după domiciliu – Orașul Geoagiu
- Grafic nr. 4: Direcția de Asistență Socială – situația posturilor
- Grafic nr. 5: Structura politică a C.L. Tabelul nr. 69: Volume existente în biblioteci pe județe și localități
- Grafic nr. 6: Structura politică a C.L.

CAPITOLUL I - INTRODUCERE

1.1 Definiție

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu și lung, presupunând o viziune de dezvoltare realistă și realizabilă prin atingerea obiectivelor și măsurilor stabilite în urma analizei situației existente.

Strategia implică principiile dezvoltării durabile a unei comunități, finalizând cerințele actuale și oferind generațiilor viitoare posibilitatea realizării propriilor obiective de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare a orașului Geoagiu este un document de planificare strategică pentru perioada 2021-2030, conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a orașului Geoagiu cu rol în orientarea dezvoltării economico - sociale și în accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene.

Prin obiectivele propuse, strategia respectă direcțiile de dezvoltare ale orașului Geoagiu și se încadrează în documentele programatice naționale.

1.2 Scop

Scopul strategiei este acela de a conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă implementând măsuri de reabilitare / modernizare, dezvoltarea infrastructurii de utilități publice și a rețelei de drumuri, dezvoltarea turismului balnear dar și a altor forme de turism care se pretează zonei Geoagiului, dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii și susținerea tradițiilor populare, sprijinirea mediului de afaceri. Toate aceste mențiuni vor avea ca rezultat transformarea orașului Geoagiu într-un pol zonal de dezvoltare economico – socială și, mai ales, dezvoltarea turismului balnear la nivelul pe care îl merită și concordă cu resursele balneare existente.

1.3 Motivație

Strategia, prin efectuarea analizei domeniilor economico – sociale, dorește să furnizeze toate elementele necesare luării unor decizii locale corecte și coerente, să reprezinte un ghid de regenerare și dezvoltare a orașului în deplin acord cu voința cetățenilor.

1.4 Misiune

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, atrase din alte surse, pentru a implementa măsurile și proiectele propuse, astfel încât afirmațiile anterioare să poată deveni realitate. Pentru reușita acestei misiuni trebuie parcurs un proces axat pe participare, colaborare, consultare publică, planificare rațională, capacitate de organizare și efort susținut. Acest proces, dacă urmează pașii implementării judicioase, trebuie să ducă la dezvoltarea Geoagiului ca un oraș modern, european, dinamic și prosper, reprezentat mai ales prin stațiunea balneoclimatică Geoagiu Băi.

1.5 Viziune

Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu, precum și de activitățile care vor fi întreprinse de autoritățile locale, organizațiile, instituțiile și parteneriatele dezvoltate sau care se vor dezvolta ulterior. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea obiectivelor propuse.

1.6 Obiectiv general

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pe perioada 2021 - 2030 a orașului Geoagiu. În acest context, se dorește dezvoltarea orașului prin creșterea capacității sale economice, astfel încât aceasta să devină un **centru de referință în domeniul turismului balnear**, precum și un centru cultural – educațional cu o bază educațională modernă, activități culturale periodice, obiective culturale reabilitate și cunoscute.

1.7 Obiective specifice

Obiectivele specifice propuse sunt:

- ▶ Înființarea / reabilitarea / modernizarea infrastructurii de utilități publice (apă – canal – ape pluviale, salubritate, iluminat public, transport în comun);
- ▶ Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri locale;
- ▶ Dezvoltarea urbanistică coerentă și protejarea mediului;
- ▶ Dezvoltarea și promovarea turistică;
- ▶ Dezvoltare cultural – educațională;
- ▶ dezvoltarea resursei umane, formare profesională, încurajarea dobândirii de noi competențe și creșterea ratei de ocupare a forței de muncă;
- ▶ Eficientizarea serviciilor publice și a relației cu cetățenii.

CAPITOLUL II – CONTEXT DE DEZVOLTARE

2.1 Contextul european

În perioada 2021-2030, arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României, va fi semnificativ modificată față de actualul sistem.

În viitorul cadru financiar multianual, finanțarea UE va fi direcționată către priorități noi și către priorități consolidate, în toate domeniile de politică ale UE, inclusiv tranziția verde și cea digitală. Politica de coeziune și politica agricolă comună vor continua să beneficieze de o finanțare importantă și vor fi modernizate pentru a se asigura contribuția lor optimă la redresarea economică a Europei și la obiectivele ecologice și digitale ale UE. În total, aproximativ o treime din cheltuielile UE în cadrul bugetului pe termen lung vor contribui la domenii de politică noi sau consolidate. Finanțarea în cadrul noului instrument de redresare va ajuta statele membre ale UE să combată consecințele crizei provocate de COVID-19, consolidând astfel modernizarea și reziliența.

Programe noi și programe consolidate

Pentru a sprijini tranziția digitală, a fost instituit un nou program de finanțare, Europa digitală, care să promoveze implementarea și adoptarea la scară largă a unor tehnologii digitale esențiale, cum ar fi aplicații de inteligență artificială și instrumente de securitate cibernetică de ultimă generație. Componenta digitală a Mecanismului pentru interconectarea Europei va beneficia, de asemenea, de o majorare importantă a finanțării.

Noul program „UE pentru sănătate” va oferi o bază solidă pentru acțiunile UE în domeniul sănătății ca urmare a lecțiilor învățate pe parcursul pandemiei de COVID-19.

În domeniul cercetării și inovării, programul Orizont Europa va beneficia de o majorare semnificativă odată ce finanțarea pe baza Instrumentului de redresare al UE va deveni disponibilă. De asemenea, sprijinul pentru „migrație și gestionarea frontierelor” a fost consolidat în mod considerabil, incluzând o finanțare destinată punerii la dispoziția Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, până în 2027, a unui număr de până la 10 000 de polițiști de frontieră.

În domeniul securității și apărării, va fi instituit un nou Fond european de apărare pentru a promova competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare ale bazei tehnologice, industriale și de apărare a UE. De asemenea, vor fi consolidate programele pentru tineri, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, preconizându-se că numărul participanților la programul Erasmus+ se va tripla în cursul noului cadru financiar multianual.

Pentru a sprijini cele mai vulnerabile regiuni cu o intensitate ridicată a carbonului în tranziția lor către o economie neutră din punct de vedere climatic, se creează noul Fond pentru o tranziție justă. Acesta va primi finanțare atât din viitorul buget pe termen lung, cât și în cadrul Instrumentului de redresare al UE¹.

Se preconizează cinci priorități investiționale:

1. Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și

¹ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2020/12/17/multiannual-financial-framework-for-2021-2027-adopted>

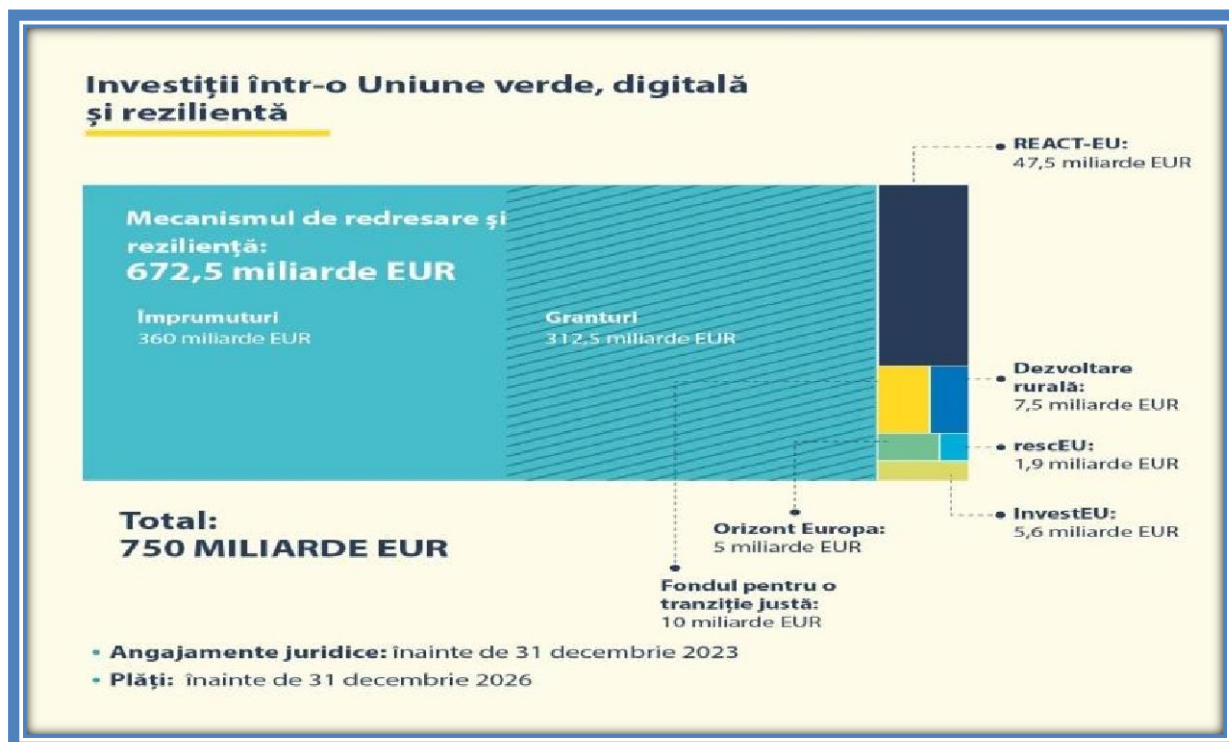
sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.

2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale.

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.

O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Și în perioada 2021-2030 politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migrantilor), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Dacă în perioada 2014-2020 Uniunea Europeană a promovat prin Strategia "Europa 2020" un model de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, în prezent Comisia Europeană a reînnoit inițiativa "Calea către excelență", pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urma. În ceea ce privește inovarea "Calea către excelență" este o altă modalitate prin care Comisia Europeană ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget european 2021-2027.

Conform Comisiei Europene, pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

În noua politică de coeziune vor exista 80 de măsuri de simplificare ale acesteia:

I. Cadrul juridic – un cadru juridic mai scurt, unificat, care oferă certitudine de la bun început -cu 7 măsuri

---

II. Cadrul de politici – un cadru eficientizat pentru o programare mai simplă-cu 4 măsuri

---

III. Condiții – mai puține cerințe strategice pentru creșterea eficacitatea politicii- cu 5 măsuri

---

IV. O programare mai rapidă și mai strategică – pentru un start mai rapid și mai simplu al implementării -cu 15 măsuri

---

V. Instrumente teritoriale – concepere mai simplă adaptată situațiilor locale-cu 9 măsuri

---

VI. Implementare mai simplă – aplicare mai rapidă și mai simplă a rezultatelor -cu 10 măsuri

---

VII. Management, control și audit – un sistem mai simplu și mai proporționat care se bazează în mare măsură pe sisteme naționale -cu 7 măsuri

---

VIII. Instrumentele financiare (IF) – dispoziții mai simple și mai puțin detaliate -cu 9 măsuri

---

IX. Monitorizare și evaluare – raportare mai frecventă, dar mai ușoară, dispoziții eficientizate-cu 4 măsuri

X. Interreg – un cadru de reglementare unic, integrat, adaptat la contextul specific de cooperare-cu 10 măsuri

---

Printre cele 80 măsuri de simplificare regăsim:

Un cadru mai flexibil- Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

O legătură mai strânsă cu Semestrul European și cu guvernanta economică a Uniunii.

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu Programul de sprijin al reformei, în forma sa nouă și consolidată.

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare.

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare.

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier European.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare

inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Norme consolidate pentru investițiile UE cele mai performante

Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un bilanț anual al performanței, sub forma unui dialog politic între autoritățile programului și Comisie. Performanța programelor va fi evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

Utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare

Conform Comisiei Europene, granturile pot fi eficient completate de instrumentele financiare, care au efect potențator și sunt mai apropiate de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea să transfere o parte din resursele politicii lor de coeziune către noul fond InvestEU gestionat la nivel central, ca să acceseze garanția furnizată de bugetul UE. Va fi mai ușor să se combine granturile și instrumentele financiare. Noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat.

Regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021-2027 și pachetul de relansare economică Next Generation EU (NGEU) a fost adoptat în decembrie 2020. Regulamentul prevede un buget pe termen lung de 1 074,3 miliarde EUR pentru UE27 (cele 27 de state membre rămăse ca urmare a Brexit-ului) în prețurile din 2018, inclusiv integrarea Fondului european de dezvoltare. Împreună cu NGEU, în valoare de 750 de miliarde EUR, va permite UE să furnizeze o finanțare fără precedent de 1,8 trilioane EUR în următorii ani pentru a sprijini recuperarea din pandemia COVID-19 și prioritățile UE pe termen lung în diferite politici/zone.

Cele 1 074,3 miliarde euro aferente Cadrului financiar 2021-2027 vor fi împărțite între 7 capitole de buget:

Tabelul nr 1: Cadrul financiar 2021-2027

Capitole de buget	CFM	Next Generation EU	TOTAL
1. Piața unică, inovare și sectorul digital	132,8 miliarde EUR	10,6 miliarde EUR	143,4 miliarde EUR
2. Coeziune, reziliență și valori	377,8 miliarde EUR	721,9 miliarde EUR	1 099,7 miliarde EUR
3. Resurse naturale și mediu	356,4 miliarde EUR	17,5 miliarde EUR	373,9 miliarde EUR
4. Migrație și gestionarea frontierelor	22,7 miliarde EUR	-	22,7 miliarde EUR
5. Securitate și apărare	13,2 miliarde	-	13,2 miliarde

	EUR		EUR
6. Vecinătate și întreaga lume	98,4 miliarde EUR	-	98,4 miliarde EUR
7. Administrația publică europeană	73,1 miliarde EUR	-	73,1 miliarde EUR
TOTAL CFM	1 074,3 miliarde EUR	750 miliarde euro	1 824,3 miliarde EUR

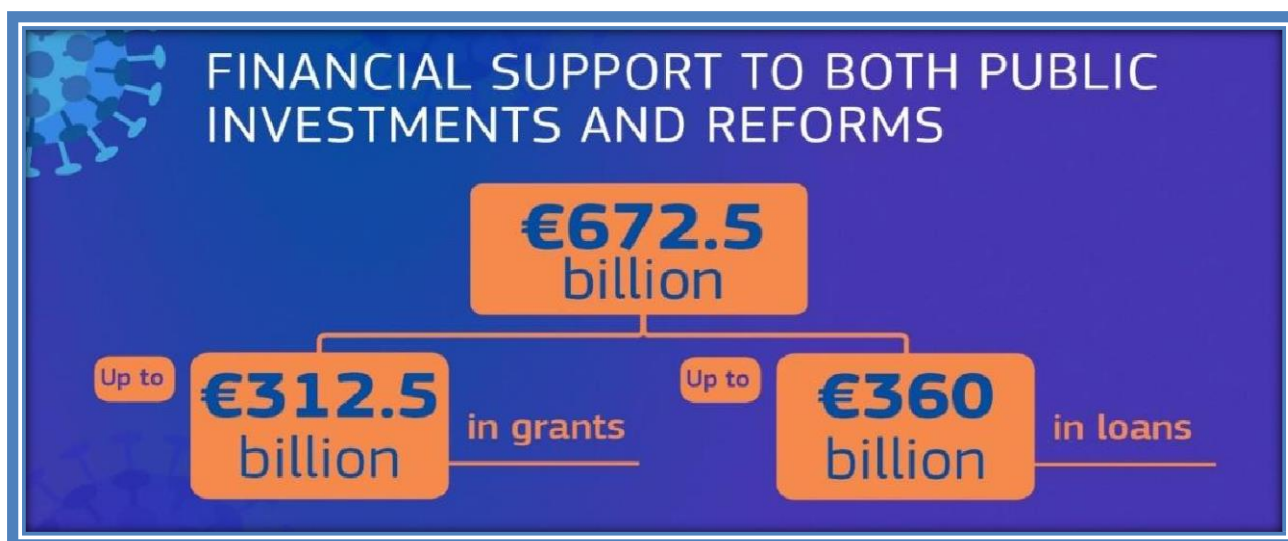
Sursă: Comisia Europeană

Anul 2020 va rămâne în istorie ca „anul COVID-19”. Pandemia cauzată de noul coronavirus reprezintă un șoc enorm pentru economii atât în Uniunea Europeană, cât și la nivel mondial, cu consecințe foarte grave din punct de vedere socio-economic.

La nivel mondial, criza provocată de COVID-19 reprezintă o provocare care necesită soluții imediate. Uniunea Europeană a elaborat planuri de sprijinire a eforturilor țărilor partenere în combaterea pandemiei, realizând o acțiune colectivă concentrată pe următorii piloni:

- soluții la criza sanitară imediată și la nevoile umanitare ce decurg din aceasta;
- consolidarea sistemelor de sănătate, de aprovizionare cu apă și de canalizare ale țărilor partenere;
- sporirea capacităților de cercetare și de pregătire pentru a face față pandemiei;
- atenuarea impactului socioeconomic.

Toate acestea se regasesc în Mecanismul European de Reziliență și Redresare-acesta este elementul central al Instrumentului NextGenerationEU, cu împrumuturi și granturi în valoare de 672,5 miliarde de euro, disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările Uniunii Europene. Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală.

Mecanismul va avea 6 direcții prioritare de finanțare:

- Tranziția verde, inclusiv biodiversitatea
- Transformarea digitală
- Coeziunea economică și competitivitatea
- Coeziunea socială și teritorială
- Reacția la criză instituțională și pregătirea pentru criză
- Politici pentru următoarea generație, copii și tineri, inclusiv educație și abilități

Statele membre lucrează la planurile lor de redresare și reziliență pentru a accesa fonduri din cadrul Mecanismului European de Reziliență și Redresare.

În data de 18 decembrie 2020, negociatorii Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene au ajuns la un acord privind forma finală a mecanismului. Alocarea pentru România este în valoare de 30,5 miliarde de euro. Fapt pentru care Comisia Europeană a publicat în decembrie 2020 modelele orientative menite să ajute statele membre să elaboreze planuri naționale de redresare și reziliență care să fie conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat.

2.2 Contextul national

Pandemia cauzată de noul coronavirus reprezintă un șoc enorm pentru economii atât în UE, cât și la nivel mondial, cu consecințe foarte grave din punct de vedere socio-economic. Se preconizează că economia României se va redresa de pe urma scăderii producției din prima jumătate a anului. Deși contracția înregistrată de economie în 2020 pare mai puțin gravă decât se estimase inițial, incertitudinea rămâne foarte ridicată, având în vedere evoluțiile recente a pandemiei, iar producția reală probabil că nu va reveni la nivelurile de dinainte de criză până la sfârșitul anului 2022. Se estimează că deficitul bugetar va crește semnificativ, deoarece efortul bugetar necesar pentru combaterea crizei se adaugă derapajelor fiscale din trecut.

PREVIZIUNILE ECONOMICE EUROPENE
TOAMNA 2020

România

	2019	2020	2021	2022
Creșterea PIB (% de la un an la altul)	4,2	-5,2	3,3	3,8
Inflația (% de la un an la altul)	3,9	2,5	2,5	2,4
Rata șomajului (%)	3,9	5,9	6,2	5,1
Deficit bugetar (% din PIB)	-4,4	-10,3	-11,3	-12,5
Datoria publică brută (% din PIB)	35,3	46,7	54,6	63,6
Balanța contului curent (% din PIB)	-4,7	-4,6	-4,8	-4,9

Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare

Comisia Europeană

Activitatea economică din Europa a suferit un șoc major în prima jumătate a anului și s-a redresat puternic în al treilea trimestru, concomitent cu eliminarea treptată a măsurilor restrictive. Cu toate acestea, recrudescența din ultimele săptămâni a pandemiei duce la o serie de perturbări, în timp ce autoritățile naționale introduc noi măsuri de sănătate publică pentru a limita răspândirea virusului. Situația epidemiologică înseamnă că previziunile de creștere pe perioada analizată fac obiectul unui grad extrem de ridicat de incertitudine și de riscuri.

Potrivit previziunilor economice din toamna anului 2020, economia zonei euro va înregistra o contracție de 7,8 % în 2020, înainte de o creștere de 4,2 % în 2021 și de 3% în 2022. Conform previziunilor, economia UE se va contracta cu 7,4 % în 2020, înainte de a se redresa cu o creștere de 4,1 % în 2021 și de 3 % în 2022. În comparație cu previziunile economice din vara anului 2020, previziunile de creștere pentru zona euro și pentru UE sunt ușor mai optimiste pentru 2020 și mai temperate pentru 2021. Nici în zona euro, nici în UE producția nu este preconizată să revină la nivelul pre-pandemic în 2022.

Impactul economic al pandemiei a variat foarte mult în UE și aceeași variabilitate este valabilă și în ceea ce privește perspectivele de redresare. Această neuniformitate reflectă

răspândirea virusului, strictețea măsurilor de sănătate publică adoptate pentru a-l ține sub control, compoziția sectorială a economiilor naționale și forța răspunsurilor politice naționale.

Creșterea ratei șomajului atenuată în contextul scăderii activității economice

Pierderea locurilor de muncă și creșterea șomajului au exercitat presiuni mari asupra mijloacelor de subsistență ale multor europeni. Măsurile de politică adoptate de statele membre, împreună cu inițiativele la nivelul UE, au contribuit la atenuarea impactului pandemiei asupra piețelor forței de muncă. Datorită amplorii fără precedent a măsurilor luate, în special prin intermediul programelor de lucru pe termen scurt, creșterea ratei șomajului a fost atenuată în contextul scăderii activității economice. Se estimează că șomajul va continua să crească în 2021, deoarece statele membre elimină treptat măsurile de sprijin de urgență și noi persoane intră pe piața forței de muncă, însă ar trebui să se îmbunătățească în 2022, pe măsură ce economia continuă să se redreseze.

Conform previziunilor, rata șomajului din zona euro va crește de la 7,5 % în 2019 la 8,3 % în 2020 și la 9,4 % în 2021, urmând să scadă la 8,9 % în 2022. Se estimează că rata șomajului în UE va crește de la 6,7 % în 2019 la 7,7 % în 2020 și la 8,6 % în 2021, urmând să scadă la 8,0 % în 2022.

Deficite și datorii publice în creștere

Se așteaptă ca deficitele publice să crească în mod semnificativ în UE în acest an, având în vedere creșterea cheltuielilor sociale și reducerea veniturilor fiscale, ambele fiind o consecință a măsurilor de politică excepționale menite să sprijine economia, precum și a existenței stabilizatorilor automați.

Conform previziunilor, deficitul public agregat al zonei euro va crește de la 0,6 % din PIB în 2019 la aproximativ 8,8 % în 2020, înainte de a scădea la 6,4 % în 2021 și la 4,7 % în 2022. Această evoluție reflectă eliminarea treptată a măsurilor de sprijin de urgență în cursul anului 2021, pe măsură ce situația economică se va îmbunătăți.

Reflectând creșterea deficitelor, previziunile estimează că ponderea datoriei în PIB la nivel agregat din zona euro va crește de la 85,9 % din PIB în 2019 la 101,7 % în 2020, 102,3 % în 2021 și 102,6 % în 2022.

Inflația se menține moderată

În lunile august și septembrie 2020, o scădere abruptă a prețurilor la energie a determinat o inflație totală negativă. Inflația de bază, care include toate produsele cu excepția energiei și a alimentelor neprocesate, a scăzut, de asemenea, în mod substanțial în cursul verii, din cauza cererii reduse de servicii, în special de servicii legate de turism și de bunuri industriale. Cererea scăzută, contracția pieței forței de muncă și o rată ridicată de schimb a monedei euro vor exercita o presiune descendentă asupra prețurilor.

Inflația în zona euro, măsurată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC), este estimată la 0,3 % în 2020, înainte de a crește la 1,1 % în 2021 și la 1,3 % în 2022, pe măsură ce se stabilizează prețurile petrolului. În UE, inflația este estimată la 0,7 % în 2020, 1,3 % în 2021 și 1,5 % în 2022.

Un grad ridicat de incertitudine și perspective cu riscuri de evoluție negativă

Incetitudinile și riscurile legate de previziunile economice din toamna anului 2020 rămân extrem de mari. Riscul principal rezultă din agravarea pandemiei, situație care necesită măsuri de sănătate publică mai stricte și care are un impact mai grav și de durată asupra economiei. Acest context a motivat o analiză a scenariilor implicând două căi alternative de evoluție a pandemiei — una mai benignă și una agravantă — și impactul economic al acestora. Există, de asemenea, riscul ca cicatricile lăsate de pandemie în economie — cum ar fi falimentele, șomajul pe termen lung și întreruperile în aprovizionare — să fie mai profunde și mai extinse. Economia europeană ar avea de suferit, de asemenea, în cazul în care economia mondială și comerțul mondial s-ar îmbunătăți mai puțin decât conform previziunilor sau în cazul în care tensiunile comerciale ar crește. Posibilitatea unei presiuni asupra pieței financiare reprezintă un alt risc de evoluție negativă.

Dintr-o perspectivă pozitivă, este posibil ca NextGenerationEU, programul UE de redresare economică, care include mecanismul de redresare și de reziliență, să stimuleze mai puternic economia UE s-a estimat. Acest efect se datorează faptului că previziunile ar putea include doar parțial beneficiile probabile ale acestor inițiative, întrucât informațiile disponibile în această etapă cu privire la planurile naționale sunt încă limitate. Un acord comercial între UE și Regatul Unit ar oferi, de asemenea, posibilitatea unui impact pozitiv asupra economiei UE începând cu 2021, comparativ cu scenariul de referință potrivit căruia schimburile comerciale dintre Regatul Unit și UE ar fi reglementate pe baza normelor OMC privind clauza națiunii celei mai favorizate.

Context

Previziunile au fost elaborate în contextul unei incertitudini grave, statele membre anunțând noi măsuri de sănătate publică importante în a doua jumătate a lunii octombrie 2020 pentru a limita răspândirea virusului.

Aceste previziuni se bazează pe seria uzuală de ipoteze tehnice referitoare la evoluția cursurilor de schimb, a ratelor dobânzilor și a prețurilor produselor de bază, întemeiate pe informațiile disponibile până la data de 22 octombrie 2020. Pentru toate celelalte date necesare, inclusiv cele referitoare la politicile publice, aceste previziuni iau în considerare informațiile disponibile până la data de 22 octombrie, inclusiv. Cu excepția cazului în care politicile sunt anunțate în mod credibil și sunt detaliate în mod corespunzător, estimările pornesc de la ipoteza că politicile nu se modifică.

Previziunile depind de două ipoteze tehnice importante. În primul rând, se presupune că măsurile de sănătate publică rămân în vigoare într-o anumită măsură în perioada analizată în previziuni. Cu toate acestea, după înăsprirea lor semnificativă în cel de al patrulea trimestru al anului 2020, se estimează că strictetea măsurilor va scădea treptat în 2021. Se presupune, de asemenea, că impactul economic al unui anumit nivel de restricții va scădea în timp, pe măsură ce sistemul de sănătate și agenții economici se adaptează la mediul creat de pandemie. În al doilea rând, având în vedere că relațiile viitoare dintre UE și Regatul Unit nu sunt încă clare, previziunile pentru 2021 și 2022 se bazează pe o presupunere tehnică conform căreia UE și Regatul Unit vor face schimburi comerciale în temeiul normelor OMC privind clauza națiunii celei mai favorizate începând cu 1 ianuarie 2021. Această ipoteză este

utilizată doar în scop de prognozare și nu reflectă nicio anticipare și nicio previziune în ceea ce privește rezultatele negocierilor dintre UE și Regatul Unit cu privire la relațiile lor viitoare.

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice.

Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă un document strategic, elaborat în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență, parte a pachetului de relansare economică Next Generation EU.

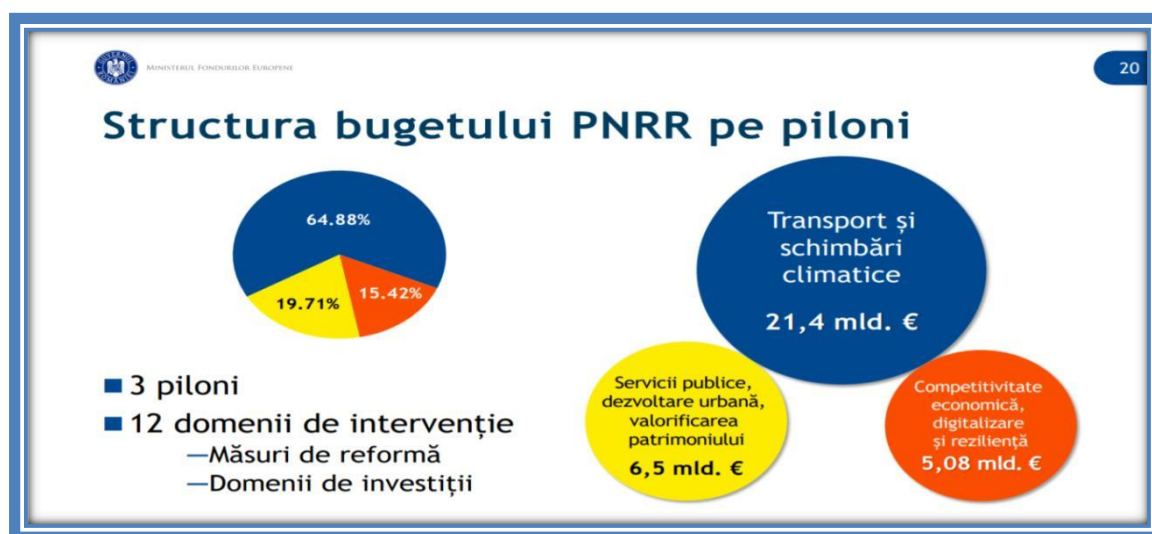
Planul urmărește 3 obiective strategice:

- ✓ Ameliorarea stării economice a României urmare a crizei pandemice;
- ✓ Consolidarea capacității de reziliență;
- ✓ Asigurarea unei creșteri economice pe termen lung.

Conform documentelor transmise de MFE, principalele particularități ale PNRR sunt:

- Reprezintă un plan strategic complementar cu Politica de Coeziune;
- Promovează investițiile în infrastructură;
- Respectă viziunea de tranziție verde și digitalizare;
- Promovează investiții în mediul de afaceri;
- Alocă investiții în capacitatea de reziliență în criză;
- Este complementar cu măsurile și politicile de coeziune socială (educație și ocupare, incluziune și demnitate socială).

Cu un total alocat de 30,44 miliarde euro (prețuri 2018), respectiv de 33,009 miliarde euro (prețuri curente), planul este structurat pe trei piloni și 12 domenii prioritare pentru dezvoltarea României.

Va fi o Românie verde, de culoarea pădurilor

O Românie în care pentru prima dată 88.000 de gospodării care până acum au fost neglijate de la investiții, pentru că erau în localități prea mici, au apă curentă și canalizare cu ajutorul unui program național dedicat. Vor exista și 1630 km noi rețele de apă construite și 2470 rețele noi de canalizare. Tot pentru prima dată, avem cadastrul apelor și știm cum să ne gestionăm astfel cea mai valoroasă resursă de pe planetă.²

Va fi o Românie cu transport modern

În 2026 vom vedea 434 de km noi la autostrăzile A7 și A8, este contribuția noastră la datoria istorică față de români privind construcția de autostrăzi. Și pentru că suntem pe drumul spre viitor, vor fi construite pe aceste tronsoane 52 de stații electrice, cu 264 de puncte de încărcare. În total prin PNRR (transport, energie, fondul UAT) vom ajunge să avem câteva mii de stații de încărcare electrică. Vă voi invita să călătoriți și pe cale ferată modernizată, pe 311 km, și pe noile magistrale de metrou de 12,7 km, în București și Cluj Napoca³

Va fi o Românie cu clădiri refăcute și cu energie curată

Prin componenta „Valul Renovării” România va avea 2.000 de clădiri publice, rezidențiale și de patrimoniu istoric renovate și 1.500 de blocuri renovate, precum și un registru național al clădirilor.⁴

Va fi o Românie antreprenorială și digitală

Pentru prima oară, în România anulului 2026, toate instituțiile publice vor fi legate într-un cloud Guvernamental, 30.000 de funcționari publici vor avea competențe digitale și 65 de instituții au securitate cibernetică sporită. O Românie în care din bani europeni finanțăm cartea de identitate electronică pentru 8,5 milioane de oameni. Educația va fi digitalizată, iar bibliotecile nu mai decad, ci sunt transformate în hub-uri de învățare și dezvoltare pentru copii și adulți. De asemenea, în România anulului 2026 ANAF va fi o instituție eficientă, care aduce mai mulți bani la bugetul de stat fără a crește taxele, ci datorită conformării voluntare. Pur și simplu nu vor mai exista motive de a „fenta” fiscal și fentarea fiscalului va fi atât de complicată, încât aceia care o practică, vor renunța la ea.⁵

Va fi o Românie cu mai puțină sărăcie

În România anulului 2026 vom avea mai puțini oameni inactivi, mai mulți copii vor putea să rămână în familii și va fi în țară mai puțină sărăcie, această boală cronică pe care toate Guvernele post-1989 au eșuat să o rezolve. Vor fi introduse tichete de muncă și pentru cel puțin 60.000 de lucrători din sectoarele serviciilor prestate la domiciliu, munca va fi formalizată. Minim 350 de structuri de economie socială vor fi nou înființate cu minim 2450 locuri de muncă noi create.

---

² Planul Național de Redresare și Reziliență

³ Planul Național de Redresare și Reziliență

⁴ Planul Național de Redresare și Reziliență

⁵ Planul Național de Redresare și Reziliență

Va fi o Românie sănătoasă și mai mulți copii vor putea merge la școli moderne.

În România anului 2026, elevii vor merge cu plăcere la ore fiindcă câteva mii de școli vor arăta, în sfârșit, așa cum trebuie în secolul XXI. Până la finalul implementării PNRR, 6.100 de școli au primit resurse și tehnologie pentru dotarea laboratoarelor de informatică și pentru învățarea în format virtual. Mulți elevi vor ști mai sigur care le sunt perspectivele în viață, fiind sprijiniți să intre în programe de studiu în regim dual, vom avea 50 de școli noi și 75.000 de săli de clasă dotate cu mobilier. 1.175 SMART Lab-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal. Pentru prima oară, avem un program amplu de înființare de creșe, vor fi 140 de creșe operaționalizate și 412 de servicii complementare acolo unde nu se justifică o creșă, cu spații de învățare și de joacă pentru copii.⁶

Va fi o Românie atractivă pentru turiști

Prin PNRR am ales să încurajăm turismul de destinație, punem în valoare obiective și rute prea puțin scoase din cutie până acum. Vom avea adevărate comori de descoperit: 10 muzee construite sau reabilite și puse în valoare, care utilizează noile tehnologii; vor mai fi puse în valoare 30 castele, 95 biserici și mănăstiri, 15 cule, 20 curii, 20 fortificații romane, 20 de sate cu arhitectură tradițională, 30 obiective gastronomice și multe altele.

Va fi o Românie unită, cu dezvoltare echilibrată și coerentă între regiunile sale de dezvoltare.

Investițiile sunt gândite așa încât nicio regiune să nu ducă lipsă de investiții, dar în același timp să ajute mai mult regiunile mai puțin dezvoltate în tranziția mai rapidă spre media europeană. Astfel, zona Moldovei va beneficia de o injecție majoră de capital. Prin finanțarea autostrăzilor A7 și A8 ce vor lega regiunea de București și de Transilvania, se va asigura o conexiune rapidă ce va permite o creștere a nivelului de investiții străine și implicita locurilor de muncă bine plătite. Regiunea Sud-Vest va avea proiectele pilot cu rețelele de gaz natural în combinație cu hidrogen, ținând cont că este regiunea din România cea mai slab conectată la infrastructura de distribuție de gaz natural, cu județe precum Mehedinți și Dolj unde racordarea este aproape inexistentă. Și regiunile puțin mai dezvoltate cum ar fi Sud-Est, SudMuntenia, Centru, Nord-Vest și Vest vor beneficia de finanțări semnificative în domenii importante cum ar fi educația, sănătatea, energiile regenerabile, eficiența energetică, transport, sisteme de apă, împăduriri și altele. Nu în ultimul rând, deși la nivel economic regiunea București-Ilfov este foarte dezvoltată, ajungând în 2018 la un nivel de 152% din PIBul mediu al Uniunii Europene, PNRR propune o serie de investiții relevante și pentru această zonă precum infrastructura de metrou, în domeniul sănătății, în zona de eficiență energetică și în infrastructura de educație.

Pilonul 1-TRANZIȚIA VERDE

Schimbările climatice și degradarea mediului reprezintă două dintre cele mai grave amenințări ale lumii, iar Agenda 2030 pentru dezvoltarea durabilă promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economică, socială și de mediu. Agenda 2030 este corelată cu Pactul Verde european (European Green Deal) care va defini strategia de

---

⁶ Planul Național de Redresare și Reziliență

dezvoltare a UE ca primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Astfel, Pactul Verde European transformă provocările climatice și de mediu în oportunități, prin demersul de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră la zero până în 2050, prin reducerea poluării și restaurarea biodiversității.

Prin componenta 1. - Managementul sistemului de apă și canalizare - PNRR propune 3 reforme și 8 tipuri principale de investiții. Alocare totală: 1,88 miliarde euro.
Reformele, pe scurt:

1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene

2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor precum și a implementării corespunzătoare a Directivei Cadru Apă și a Directivei inundații

3. Consolidarea cadrului legislativ actual privind stabilirea pragurilor pentru avertizarea fenomenelor meteorologice periculoase și a fluxului de elaborare și transmitere a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice

Ca urmare a investițiilor, se vor realiza, printre altele:

- 1630 km construiți de rețele de apă - în localități cu peste 2000 locuitori
  - 2000 km construiți de rețele de canalizare în localități cu peste 2000 locuitori și 470 de km de rețele de canalizare în cele cu mai puțin de 2000 de locuitori
  - 10.000 de sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă
  - conectarea a 88.000 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima conectare la apă și canalizare
- 4 Realizarea cadastrului apelor.

Prin componenta 2 – Împădurim România și protejăm biodiversitatea se răspunde acestei provocări cu 2 reforme și 7 tipuri principale de investiții. Buget propus: 1,37 miliarde euro. *Reformele:*

1. Reforma sistemului de management și a celui privind guvernanta în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente (Codul Silvic și legislație forestieră secundară)

2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei Europene privind biodiversitatea

Reformele și investițiile vor aduce rezultate importante, între care cel mai amplu program de împăduriri, prin care vor fi plantate peste 45.000 de hectare de pădure, actualizarea planurilor de management pentru 250 de arii naturale protejate, adoptarea actelor normative necesare pentru implementarea Strategiei UE 2030. De asemenea, se vor obține 10.000 hectare suprafață de refăcută/regenerată natural de pădure afectată de incendii forestiere și diferite alte fenomene și 2900 habitate de pajști reconstruite ecologic.

Prin componenta 3 - Managementul deșeurilor, PNRR adresează aceste provocări prin o reformă și 3 linii principale de investiții. Buget total propus: 1,2 miliarde euro.

Reforma: Îmbunătățirea guvernantei în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară

Măsurile includ modificări legislative pentru o practică unitară de gestionare a deșeurilor, dezvoltarea capacității de monitorizare și control a Gărzii de Mediu, inclusiv 553 echipamente de monitorizare a poluării aerului. În acestea sunt incluse următoarele echipamente:

-300 stații de monitorizarea a radioactivității

-240 stații de monitorizare a zgomotului

De asemenea, 15 sisteme de management integrat al deșeurilor vor beneficia de măsuri de dezvoltare și modernizare și mai este ținută construirea a 10 instalații de tratare reciclare deșeuri colectate separat în vederea atingerii țințelor de reciclare din pachetul economiei circulare.

Prin componenta 4- Transport sustenabil. Sectorul de transport- Investițiile propuse au în vedere atingerea obiectivelor asumate prin Regulamentul 1315/2013 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport și vizează respectarea și includerea următoarelor tipuri de intervenții, integrate:

- ✓ investiții în infrastructura de transport afectată;
- ✓ investiții în infrastructura necesară pentru asigurarea protecției mediului, reducerii emisiilor de carbon, siguranței și eficienței serviciilor de transport.

- ✓ Investițiile și acțiunile sunt corelate cu:

- ✓ Pactul Verde European, 4 Politicile climatice ale Uniunii Europene,

- ✓ Planul Uniunii Europene privind obiectivele climatice pentru 2030

- ✓ Strategia Europeană de Mobilitate Durabilă și Inteligentă.

Componenta se adresează și inițiativei emblematice europene Reîncărcarea și alimentarea din Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, prin care se promovează utilizarea transporturilor durabile, curate, prin contribuția la dezvoltarea rețelei stațiilor de încărcare electrice. Prin reformele și investițiile propuse în cadrul componentei se va asigura completarea rețelei de stații electrice de reîncărcare cu 52 de stații de încărcare electrică care vor avea 264 de puncte de încărcare până în anul 2026 pe cele 4 autostrăzi propuse prin PNRR, contribuind astfel la obiectivele stabilite prin Pactul Verde European

Sunt 2 reforme majore și 4 tipuri principale de investiții iar bugetul total propus însumează 7,62 miliarde euro.

Reforme:

- "Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră" - Îmbunătățirea cadrului strategic, legal și procedural pentru tranziția către transport sustenabil;

- „Viziune și management performant pentru transport de calitate” - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanta corporativă

În urma investițiilor, vor fi obținute o serie de rezultate, spre exemplu:

Infrastructura rutieră:

- 434 de kilometri de autostradă construiți; cu sistem ITS instalat și cu sisteme moderne de monitorizare și informare a utilizatorilor infrastructurii

- 52 de stații electrice construite (cu 264 de puncte de încărcare– o medie de 5 puncte de încărcare/stație).

- 625 hectare de perdele forestiere liniare în lungul autostrăzilor nou construite;

- 45% din punctele negre eliminate; cele cu risc major pentru siguranța oamenilor
- 18 parcări securizate implementate în lungul autostrăzilor nou construite;
- Aplicarea unui nou sistem de taxare, în special pentru traficul greu din România, conform principiului „poluatorul plătește”, inclusiv posibile stimulente pentru cei care dețin vehicule cu emisii zero/reduce;
- Strategia națională privind siguranța rutieră și pachetul legislativ aferent, precum și implementarea de măsuri pentru reducerea cu 45% a numărului de puncte negre; reducerea cu 20% numărului de victime rezultate din accidente în trafic
- Creșterea cu 100% a cotei vehiculelor electrice/hibride din totalul parcului auto până în 2026 (raportat la valorile din 2020);
- Înnoirea a 200.000 de mașini din parcul auto până în anul 2026 (raportat la valorile din 2020).

Cale ferată:

- ✓ 311 km de cale ferată modernizată;
- ✓ 311 km de cale ferată cu sistem ERTMS 2;
- ✓ 110 km de cale ferată electrificată;
- ✓ 206 km de cale ferată cu sistem modern de centralizare.

Metrou: -12.7 km de rețea nouă de metrou; 32 de trenuri noi de metrou

Prin componenta V. Fondul pentru Valul Renovării se propune 2 reforme și 4 categorii principale de investiții cu scopul de a implementa modificări legislative și programe precum și un fond de renovare a clădirilor publice, rezidențiale și de patrimoniu. Bugetul total propus este 2,2 miliarde euro.

Reforme:

1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente;
2. Asigurarea cadrului strategic și de reglementare tehnică actualizat pentru proiectarea și realizarea de construcții verzi și reziliente.

Între rezultatele așteptate se găsesc: Registrul național al clădirilor, formare profesională a specialiștilor și muncitorilor în domeniul construcțiilor pentru realizarea de construcții cu performanțe energetice sporite, Dezvoltarea de centre pilot pentru recuperarea materialelor de construcții istorice și reutilizarea lor; Schimbarea legislativă în vederea consolidării seismice a clădirilor din România.

La finalul implementării reformelor și investițiilor vor exista: circa 1.000 - 1.500 blocuri reabilite energetic (4 milioane mp clădiri rezidențiale) și circa 2.000 de clădiri publice reabilite (2,5 milioane mp).

Prin componenta VI- Energie se propune 6 reforme și 6 tipuri principale de investiții. Bugetul total propus este de 1,62 miliarde euro.

Reformele:

1. Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile

2. Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare
3. Îmbunătățirea guvernantei corporative a companiilor de stat din sector
4. Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie
5. Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire - răcire
6. Decarbonizarea sectorului de transporturi prin investiții în infrastructură de transport electric și crearea de stimulente pentru transportului verde

Între rezultatele așteptate:

- Creșterea capacității instalate de producție energie electrică din surse regenerabile (eolian și 1.1 Rezumat solar), de la 4408 la 5908 MW
- Contract de construcție a rețelei de gaz în combinație cu alți combustibili gazoși cu emisii scăzute de carbon
- 400 km rețea de distribuție gaz metan și alte gaze cu emisii scăzute de carbon
- Finalizarea unor capacități de fabricare de baterii cu o capacitate de cel puțin 0,5 GW pe an.
- Finalizarea punerii în funcțiune a cel puțin 100 MW (200 MWh) capacitate de stocare energie electrică cu scopul echilibrării sistemului de transmisie electricitate și integrării în rețea a capacităților solare și eoliene.

Pilonul 2-TRANSFORMARE DIGITALĂ

Reformele și investițiile în tehnologiile, infrastructurile și procesele digitale vor spori competitivitatea Uniunii la nivel global și vor contribui, de asemenea, la creșterea rezilienței și a inovării în Uniune și la scăderea dependenței sale, prin diversificarea lanțurilor esențiale de aprovizionare. Reformele și investițiile ar trebui să promoveze în special digitalizarea serviciilor, dezvoltarea de infrastructuri digitale și de date, de cluster și de centre de inovare digitală, precum și de soluții digitale deschise. Serviciile publice digitale din România rămân sub media Uniunii Europene, în parte din cauza coordonării reduse între instituțiile statului pentru o abordare integrată. Capacitățile existente nu sunt suficiente pentru asigurarea unui nivel ridicat de securitate a rețelelor și de gestionare adecvată a riscurilor cibernetice.

Viziunea și perspectivele pentru transformarea digitală a Europei până în 2030 (viziune pentru deceniul digital al UE) se articulează în jurul a patru puncte cardinale, denumit "busolă pentru dimensiunea digitală":

- Digitalizarea serviciilor publice;
- Competențe;
- Infrastructuri digitale sigure și durabile;
- Transformarea digitală a întreprinderilor.

Prin componenta VII – Cloud guvernamental și sisteme publice digitale propune 4 reforme și 19 investiții iar bugetul total alocat este de 1,89 miliarde euro.

Reformele:

1. Dezvoltarea și implementarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental, a principalelor servicii livrate de către acesta, a componentelor sale de infrastructură și guvernantă, inclusiv proiectarea, implementarea și

operarea acestui tip de sistem care să permită interconectarea sistemelor digitale din administrația publică printr-o abordare standardizată și livrarea de servicii digitale de înaltă calitate către cetățeni, firme și alte autorități publice.

2. Alinierea strategiei naționale în domeniul conectivității digitale la legislația europeană prin măsuri specifice pentru atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate cu acoperire largă națională, inclusiv în corelație cu rețelele de transport, respectiv zonele de interes de mediu, prin eliminarea barierelor din cadrul normativ în vigoare.

3. Creșterea arealului de protecție și asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice

4. Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni.

Investițiile vor duce la rezultate importante, astfel:

- Cloud guvernamental - legarea tuturor ministerelor și a agențiilor guvernamentale într-o 1.1 Rezumat singură rețea și o singură bază de date interoperabilă
  - 8,5 milioane cetățeni care vor avea cartea de identitate electronică
  - 30.000 de funcționari publici instruiți digital
  - 100.000 persoane beneficiare de training pentru competențe digitale în cadrul bibliotecilor, transformate în hub-uri de învățare
  - 65 Structuri sprijinite în domeniul securității cibernetice
  - Digitalizarea a 200 de unități sanitare publice
- 4 Acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 790 de localități rurale (sate) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii

Pilonul 3-Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

România se confruntă cu provocări majore în privința administrării taxelor și impozitelor. Raportul de țară al CE 2020 menționează că ratele inegalității veniturilor și ale sărăciei rămân printre cele mai ridicate din UE iar nivelul relativ scăzut al veniturilor fiscale limitează capacitatea României de a soluționa aceste probleme, fie prin redistribuire, fie prin furnizarea de bunuri și servicii publice. O provocare majoră o reprezintă nivelul ridicat al deficitului de TVA, ce reprezintă o pierdere de venituri din cauza evaziunii, a fraudei, a insolvențelor, a falimentelor, a erorilor administrative sau a optimizării fiscale legale, fiind unul dintre cele mai ridicate din UE. Modificările aduse sistemului de pensii în ultimii ani au condus la o destabilizare bugetară și probleme majore în asigurarea sustenabilității financiare a obligațiilor bugetare (bugetul asigurărilor sociale și bugetul de stat), cu impact inclusiv asupra ratingului de țară.

Prin componenta 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii sunt propuse măsuri care adresează aceste provocări.

Această componentă include 6 reforme și 11 investiții iar bugetul total propus este de 482 milioane euro.

Măsuri de reformă:

1. Reforma ANAF prin digitalizare.
2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice.

3. Consolidarea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile prin utilizarea de instrumente complexe de modelare economică.

4. Revizuirea cadrului fiscal.

5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare.

6. Reforma sistemului de pensii.

Rezultatele așteptate ale măsurilor în cadrul acestei componente vor fi de natură să ducă la finalul perioadei de implementare la îmbunătățirea principalilor indicatori de performanță în domeniul fiscal, respectiv:

✓ creșterea ponderii veniturilor colectate cu 3 p.p din PIB raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;

✓ reducerea decalajului la TVA cu 5 p.p. raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020.

✓ 600.000 case marcat conectate la sistemul IT ANAF

✓ 500.000 de contribuabili înrolați suplimentar în SPV

o Modernizarea infrastructurii hardware-software și a infrastructurii suport pentru furnizarea serviciilor electronice către contribuabili

o Pentru sistemul vamal: 100% infrastructură hardware-software modernizată

o Pentru managementul corporativ al companiilor de stat, se așteaptă actualizarea normelor și ghidurilor de aplicare a OUG nr.109/2011 până la sfârșitul anului 2023.

Reforma pensiilor este una structurală, care va asigura un nivel adecvat pentru cei cu venituri mici și de asemenea sustenabilitate a sistemului de pensii pe termen mediu și lung.

Prin componenta 9 - Sprijin pentru mediul de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovare propune 2 reforme și 5 tipuri principale de investiții, cu un buget total de 2,36 miliarde euro, care adresează toate provocările de mai sus

Reformele:

1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri

2. Reforma privind cercetarea dezvoltarea inovarea, inclusiv a carierei de cercetător

În urma investițiilor propuse, vor fi obținute următoarele rezultate:

✚ Cel puțin 3000 de contracte de finanțare prin schema de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor și transformare digitală și tehnologică

✚ Cel puțin 280 de contracte de finanțare prin Schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursa

✚ 4 500 vouchere acordate în schema de Suport pentru mediul de afaceri și CDI - I.4.1 Program de mentorat Orizont Europa

✚ Fondul de Fonduri de Capital de risc pentru Redresare, gestionat împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare

✚ Garanție de portofoliu pentru Acțiune climatică înființată și operațională, gestionate împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare

✚ Fondul de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, gestionat împreună cu Banca Europeană de Investiții ca și partener de implementare

✚ Instrumentul financiar pentru eficiență energetică, gestionat împreună cu Banca

Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ca și partener de implementare

✚ 50 de cercetători primesc un grant pentru a realiza proiecte de cercetare din Orizont 2020 și Orizont Europa

✚ Printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 3 entități din România vor participa în consorțiile răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale

Pilonul 4. Coeziune socială și teritorială

Reformele și investițiile din acest pilon ar trebui să contribuie la combaterea sărăciei și a șomajului pentru ca economiile statelor membre să se redreseze, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Reformele și investițiile respective ar trebui să conducă la crearea de locuri de muncă stabile și de înaltă calitate, la incluziunea și integrarea grupurilor defavorizate și să permită consolidarea dialogului social, a infrastructurii și a serviciilor, precum și a sistemelor de protecție și bunăstare socială.

Nevoia unei transformări urbane sustenabile este subliniată de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, în special Obiectivul 11 pe Dezvoltare Durabilă, care este dedicat transformării orașelor în unele incluzive, sigure, reziliente și durabile. Alte documente majore ce propun această transformare includ Noua Agendă Urbană, Acordul de la Paris și Pactul Ecologic al Comisiei Europene. Noua Cartă de la Leipzig, adoptată în 30 noiembrie 2020, oferă un cadru de politici pentru a cuprinde dimensiunea urbană în acordurile europene și globale și pentru a promova orașe mai verzi, mai echitabile, mai productive și mai bine guvernate.

Deși, conform delimitării administrative tradiționale, gradul de urbanizare în România este de numai 55%, acesta crește la 76% după metodologia UE-OCDE, care ține cont de relațiile funcționale și dinamica regională identificate în baza fluxurilor de navetă

Prin componenta 10- tranziția verde și digitală a UAT-urilor este propus un Fond local cu 2 reforme principale și 6 tipuri principale de investiții, cu un buget total de 2,1 miliarde euro prin care administrația locală să poată realiza dezvoltarea necesară. *Reforme principale:*

✚ Politica Urbană a României, cadru de politici pentru îmbunătățirea dezvoltării urbane

✚ Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, cadru de politici pentru reducerea disparităților teritoriale

Intervențiile ar urma să aibă rezultate importante cu efect asupra dezvoltării locale și pentru îmbunătățirea vieții multor categorii sociale. Sunt patru categorii de beneficiari principali:

- Municipiile reședință de județ
- Municipii
- Orașe
- Comune

Pentru maximizarea impactului vor fi promovate inițiativele în parteneriat sau asocierile de mai multe UAT-uri. (Asociațiile de dezvoltare intracomunitară - Zone Metropolitane, precum și parteneriate cu Consiliile Județene, Municipii - altele decât

reședințe de județ, ADI și parteneriate cu Consilii Județene Orașe, plus ADI și alte parteneriate.)

Pandemia a afectat puternic sectorul turismului și cel cultural. Scăderea turismului extern cauzat de pandemie a făcut ca turismul de destinație (turism local cu valoare adăugată mare dar care necesită investiții individuale) să devină crucial pentru supraviețuirea și dezvoltarea sectorului turistic, devenind un domeniu predilect de intervenție.

În Pactul verde european se propune o abordare interconectată a domeniilor care sunt influențate de mediul înconjurător și de schimbările climatice, cum este patrimoniul cultural și natural, dar care la rândul lor pot influența în mod direct cadrul natural.

Prin componenta 11- Turism și cultură, PNRR propune 3 reforme și 2 investiții pentru a răspunde provocărilor și a propulsa turismul de destinație, cu un buget total alocat de 200 milioane euro. De asemenea, se va finanța dezvoltarea organizațională și conținutul digital pentru producătorii de audiovizual și transformarea digitală sectorului de carte scrisă, în direcția dezvoltării e-books.

Reforme:

- Transformarea structurală socio-economică în zonele rurale și în zonele defavorizate prin dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și natural ca vector de dezvoltare teritorială

- Creșterea competitivității turismului românesc prin managementul participativ al destinațiilor turistice și operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației(OMD)

- Modele de finanțare pentru tranziția digitală a sectoarelor culturale și creative
Astfel, ca rezultate după implementare, vor exista:

- ✓ 12 rute (trasee) culturale dezvoltate și marcate, 30 castele, 95 biserici și mănăstiri, 15 cule, 20 curii, 20 fortificații romane, 20 de sate cu arhitectură tradițională, 30 obiective gastronomice și 30 de obiective viticole puse în valoare 4 3 castele, 11 biserici și mănăstiri, 2 cule, 3 curii, 115 case, șure, etc. tradiționale, 3 fortificații romane restaurate

- ✓ 15 destinații turistice verzi vor fi certificate

- ✓ cu 50% mai mulți turiști români și străini vizitează țara.

- ✓ Pe transformarea digitală a sectoarelor creative: 4 350 de specialiști calificați în domeniul utilizării mediului digital în audio-vizual.

- ✓ 10 prezentări naționale și internaționale de film românesc.

- ✓ 50 companii de producție/distribuție finanțate

- ✓ 1 cartografie a nevoilor digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție

- ✓ 1 sistem național de monitorizare a distribuției de cărți și de creștere a capacității editurilor de realizare a cărților în format electronic (ebook), care va include:

- ✓ 50 edituri sprijinite pentru realizare ebook-uri

Pentru prima dată în România, prin PNRR, sunt create sau modernizate muzeele memoriei: Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului, Memorialul Revoluției Decembrie 1989/ Timișoara Capitală Europeană a Culturii, Închisoarea tăcerii de la Râmnicu Sărat, Memorialul Victimelor din Sighetul Marmației și alte memoriale prin care România democratică și europeană onorează memoria victimelor totalitarismelor și educă generațiile tinere.

Pilonul 5. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză

În ciuda îmbunătățirilor recente, sănătatea populației României se situează în continuare sub media UE. Rata mortalității evitabile, și anume decesele care ar fi putut fi evitate prin acordarea unei asistențe medicale de calitate optimă, a fost de două ori și jumătate mai mare decât rata UE în 2015. Cheltuielile cu asistența medicală sunt relativ scăzute, iar deficitul de personal reprezintă în continuare o problemă. România se confruntă cu provocări considerabile în ceea ce privește asigurarea accesului la asistență medicală. În total, aproximativ 11% din populație rămâne neasigurată și are acces doar la un pachet restrâns de servicii. Procentul de populație care beneficiază de o formă de asigurare de sănătate a scăzut, cu un decalaj semnificativ între mediul urban și cel rural.

Nivelul nevoilor medicale nesatisfăcute este cu aproximativ 28% mai mare în zonele rurale decât în întreaga țară. Cheltuielile cu asistența medicală preventivă sunt cu mult sub media UE (1,8%) față de 3,1%. Îmbunătățirea asistenței medicale comunitare, deși foarte necesară, prezintă întâzieri.

Prin componenta 12 – Sănătate - propune 3 reforme și 2 tipuri principale de investiții cu un buget total de 2,45 miliarde euro. Prin acestea, vor fi adresate mare parte din aceste probleme și provocări.

Reforme:

- ❖ Reforma gestionării fondurilor publice din sănătate
- ❖ Reforma managementului fondurilor destinate investițiilor în sănătate.
- ❖ Reforma managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate

Rezultatele pe care PNRR țintește să le obțină la final vor fi, între altele:

- ❖ 200 de centre comunitare construite sau renovate, care au dotări noi și personal.
- ❖ 3.000 de (asocieri de) cabinete de asistență medicală primară dotate/dotate și renovate, prioritizând cabinetele din mediul rural.
- ❖ 26 compartimente/secții de terapie intensivă nou-născuți dotate, inclusiv cu ambulanță transport nou-născuți (pentru centrele regionale).
- ❖ 30 de ambulatorii/unități medicale publice/alte structuri publice care furnizează asistență medicală ambulatorie reabilite/modernizate/extinse/dotate
- ❖ 25 unități sanitare publice/spitale publice care beneficiază de infrastructură nouă
- ❖ 10 unitati medicale mobile - pentru zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată
- ❖ 1.000 persoane care au beneficiat de programele de formare în managementul serviciilor de sănătate

Prin componenta 13 sunt propuse reforme în domeniul social. În special sunt necesare intervenții pentru grupurile vulnerabile, precum copii și persoane cu dizabilități. Sunt 5 reforme și 5 investiții principale pe acest domeniu, cu un buget total de 167 milioane euro.

Reforme:

- Crearea unui nou cadru legal pentru oferirea de soluții adecvate sprijinirii

famiilor care trăiesc în sărăcie, cu copii în întreținere, astfel încât aceștia să poată fi menținuți în familie

- Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități: intensificarea acțiunilor de creștere a rezilienței sociale în comunitate, având ca scop prevenirea instituționalizării și îmbunătățirea calității vieții persoanelor adulte cu dizabilități.

- Implementarea Venitului Minim de Incluziune
- Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici

- Îmbunătățirea și modernizarea legislației privind economia socială

În urma investițiilor vor fi obținute rezultate importante precum:

- O rețea de centre de zi creată pentru copiii în situații de risc: aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor; vizează menținerea a 4.500 de copii în familie

- Modernizarea și crearea de infrastructură socială pentru persoanele cu dizabilități: Operaționalizarea a 150 de servicii comunitare: LP în comunitate, centre de zi și centre de recuperare neuro-motorie pentru persoane cu dizabilități, pentru 1.600 de persoane cu dizabilități, pe an

- Introducerea Venitului Minim de Incluziune: adoptarea modificărilor legislative necesare; Beneficiarii direcți vor fi cel puțin 30% din actualii beneficiari de Venit minim garantat (VMG) și Alocație pentru susținerea familiei (ASF)

- Cel puțin 30 000 beneficiari (care vor angaja lucrători casnici) prin intermediul tichetelor de muncă; Cel puțin 60 000 de lucrători casnici/prestatori care vor presta servicii prin intermediul tichetelor de muncă

- Minim 350 de structuri de economie socială nou înființate (din care 875 locuri de muncă verzi, 875 tineri NEETS angajați) și susținerea scale-up-ului pentru minim 50 întreprinderi de economie socială cu minim 350 de locuri de muncă nou create

Prin componenta 14 sunt Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali-PNRR propune o adevărată revoluție în sistemul de recrutare și cel de promovare a funcționarilor publici. Sunt 10 reforme și 5 tipuri de investiții majore pe aceste sectoare, care vor răspunde provocărilor. Bugetul total propus: 155 milioane euro.

Reforme:

- Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației 4 Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile

- Reforma funcției publice prin digitalizare și managementul parcursului de carieră

- Modificarea și modernizarea legislației privind sistemul de salarizare

- Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia

- Intensificarea luptei împotriva corupției

- Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law)
- Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții, în sensul identificării măsurilor de simplificare aferente, concomitent cu întărirea capacității administrative a autorităților/entităților contractante, într-un cadru legal flexibil și coerent
- Parteneriat și participare în dezvoltarea politicilor la nivel local și digitalizarea sectorului neguvernamental - Creșterea predictibilității, eficacității, coerenței și "inclusivității" proceselor de formulare a politicilor publice/ deciziei publice prin planificare, monitorizare și evaluare transparente și participative, cu consultarea și coordonarea permanentă cu actorii relevanți din comunitate
- Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat

În administrația publică, detaliile reformei vor include:

- Un sistem de recrutare pilot pe modelul EPSO european pentru administrația centrală, în 2022, urmat de replicarea la nivel național pe baza lecțiilor învățate, începând cu 2023
- Un sistem nou multi-anual de planificare pentru nevoile de recrutare din sectorul public
- Introducerea unui sistem de recrutare nou pentru înalții funcționari publici care interzice politizarea funcțiilor
- În domeniul justiției, sunt incluse în PNRR, pe lângă reformele asumate în cadrul MCV, o serie de măsuri, spre exemplu: Adoptarea noii Strategii Naționale Anticorupție și implementarea acestora; Adoptarea strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025; Adoptarea legii de modificare a competențelor ANABI; Adoptarea „Legilor justiției” (statutul magistraților din România, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii); O creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI; Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții - un nou formular standard electronic va fi disponibil

Pilonul 6. Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

Sistemul de educație din România se confruntă cu numeroase dificultăți legate de calitate, echitate și infrastructură. Acestea limitează capacitatea României de a construi o economie modernă, bazată pe cunoaștere, precum și capacitatea de a facilita mobilitatea socială.

România și-a ratat ambele ținte asumate în cadrul strategiei Europa 2020, atât pentru părăsire timpurie a școlii (15,3% în 2019 vs. 11,3% țintă asumată²) cât și pentru accesul la învățământul terțiar (25,8% în 2019 vs. 26,7% ținta asumată). Testele PISA, care măsoară abilitățile în matematică, citire și științe ale copiilor de 15 ani plasează România pe ultimele poziții din Uniunea Europeană, alături de Bulgaria și Cipru³. Peste 40% din copiii de 15 ani suferă de pe urma analfabetismului funcțional, conform acestor rezultate, aspect care pune probleme sociale și economice pe termen lung.

Prin componenta 15 - România Educată - PNRR propus de România adresează aceste provocări prin 6 reforme și 18 investiții acestor provocări, cu un buget total propus de 3,6 miliarde euro.

Reformele:

- Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie pentru copiii de la naștere la 6 ani, unitar, incluziv și de calitate, având la bază un mecanism eficient de cooperare interinstituțională și de coordonare intersectorială, care să asigure beneficiarilor rate crescute de acces și participare

- Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar

- Constituirea unei rute profesionale complete, facilitată de un bacalaureat reformat, care să ofere elevilor oportunitatea unei rute deschise, cu acces la instituții de învățământ superior cu profil tehnic

- Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

- Modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul, în unitățile de învățământ preuniversitar și universitar

4 Reforma guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului în condițiile unei autonomii sporite a școlilor.

La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum:

- Creșterea cu cel puțin 10% a numărului elevilor înmatriculați în cadrul liceelor agricole (până la cel puțin 90.000 elevi)

- 50 de școli noi

- 1.800 de microbuze verzi pentru transportul elevilor

- 75.000 de săli de clasă dotate cu mobilier

- 20.000 de locuri de recreere și lectură

- 20.000 de locuri de cazare nou create în campusuri universitare

- 1175 SMART Lab-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal

- 6176 școli care au primit resurse tehnologie pentru dotarea laboratoarelor de informatică și pentru derularea învățării în format virtual

- 140 de creșe înființate și operaționalizate și 412 servicii complementare (se înființează în spații oferite de comunitate/diferiți furnizori publici și privați de educație, în localitățile izolate, dezavantajate unde nu se justifică construirea unei creșe/grădinițe)

- 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respective

Toate cele de mai sus, reforme și investiții, sunt piese de puzzle care compun România modernă și reformată. Fiecare piesă este la fel de importantă pentru ca ansamblul să existe și să fie unul durabil. PNRR este răspunsul pe care Guvernul României, prin

documentul finalizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, îl dă provocărilor majore ale țării.⁷

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE NOULUI CADRU PENTRU POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027

Concentrare tematică (aspecte discutate în CFM)

- ✓ 35% din FEDR pentru OP 1 (o Europă mai inteligentă)
- ✓ 30% din FEDR pentru OP 2 (o Europă mai verde)
- ✓ FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- ✓ FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- ✓ Min. 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană
- ✓ 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- ✓ 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- ✓ 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

OP 1 - O Europă mai inteligentă

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

Obiectiv Specific Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area)	1.1 Integrarea organizațiilor CDI românești în programe de colaborare transfrontaliere și internaționale (Sinergii Horizon Europe, COSME, Interreg etc.) – intervenții naționale/regionale 1.2 Dezvoltarea și utilizarea infrastructurii de CDI – intervenții naționale/regionale
	2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate	2.1 Consolidarea capacității CDI a IMM-urilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri – intervenții naționale/regionale

⁷ Planul Național de Redresare și Reziliență

	tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)	2.2 Susținerea proceselor de transfer tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a IMM-urilor – intervenții naționale
	3. Sprijinirea creării de noi companii, creșterea ratei de supraviețuire a întreprinderilor inovative	3.1 Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – intervenții regionale 3.2 Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – intervenții regionale
	4. Consolidarea CDI în domeniul sănătății	4.1 Dezvoltarea capacității de cercetare/inovare și adoptarea sistemelor SMART în sănătate – intervenții naționale

OP 1. DIGITALIZARE

Obiectiv Specific Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	5. Creșterea gradului de digitizare a societății românești	5.1 Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de eguvernare (evenimente de viață) – intervenții naționale 5.2 Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – intervenții naționale 5.3 Digitizarea serviciilor publice la nivel local – intervenții regionale
	6. Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport	6.1 Dezvoltarea de instrumente de digitizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport – intervenții naționale 6.2 Finanțarea instrumentelor de digitizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport – intervenții naționale
	7. Soluții IT și digitizare în sănătate	7.1 Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) – intervenții naționale 7.2 Observatorul național pentru date în sănătate – (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatice) – intervenții naționale 7.3 Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) – intervenții naționale 7.4 Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informatice/achiziție echipamente – intervenții naționale

OP 1. COMPETITIVITATE		
Obiectiv Specific Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	8. Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat	8.1 Instrumente financiare pentru IMM –intervenții naționale
	9. Consolidarea competitivității economiei românești	9.1 Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – intervenții regionale 9.2 Sprijin pentru internaționalizare – intervenții regionale 9.3 Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – intervenții regionale 9.4 Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – intervenții regionale 9.5 Susținerii implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – intervenții regionale

OP 1. Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat		
Obiectiv Specific Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	10. Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere	10.1 Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, inclusiv stagii de practică, Formare pentru implementarea standardului: sistem de Management a Inovării în companii – intervenții regionale
	11. Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială	11.1 Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă – intervenții naționale /regionale

OP 2 - O Europă mai verde

OP 2. Energie

Obiectiv Specific Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice
	Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică
	Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive
	Măsuri de sprijin pentru ESCOs
	Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată
	Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

OP 2. Energie

Obiectiv Specific Promovarea energiei din surse regenerabile	Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor
	Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

OP 2. Energie

Obiectiv Specific Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E	Echipe și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
	Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie
	Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)
	Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	Managementul inundațiilor
	Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului
	Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.
	Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă	
Obiectiv Specific Promovarea gestionării sustenabile a apei	Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.
	Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare
	Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

OP 2. Economia circulară	
Obiectiv Specific Promovarea tranziției către o economie circulară	Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.
	Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.
	Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea

OP 2. Biodiversitate	
Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate . Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice
	Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi
	Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

OP 2. Aer	
Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calitatii Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.
	Implementarea măsurilor care vizează creșterea calitatii aerului : • măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ; • finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.
OP 2. Situri contaminate	
Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor
	Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană..
OP 2. Mobilitate urbana	
Obiectiv Specific Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.
	Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă

OP 3 - O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectiv Specific Dezvoltarea unei rețele TENT durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală	Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier
	Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată
	Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă
	Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea
	Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T central și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere
	Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente
	Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T central și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noiservicii și proceduri operaționale
	Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectiv Specific Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport
	Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectiv Specific îmbunătățirea conectivității digitale	Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)

OP 4 - O Europă mai socială

OP 4. OCUPARE

Obiectiv Specific (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, someri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale	(i)1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare
	(i)2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor
	(i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)
	(i) 4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite
	(i)5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale
	(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OP 4. OCUPARE

Obiectiv Specific (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă	(ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

OP 4. OCUPARE	
Obiectiv Specific (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată,	(iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

OP 4. OCUPARE	
Obiectiv Specific (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății	(iiibis) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

OP 4. EDUCAȚIE	
Obiectiv Specific (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale	(iv) 0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale
	(iv)1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)
	(iv)2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere
	(iv)3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OP 4. EDUCAȚIE	
Obiectiv Specific (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari,	(v).1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.
	(v)2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă
	(v)3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
	(v)4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar	

OP 4. EDUCAȚIE	
Obiectiv Specific (vi) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale	(vi) 1 Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație) (vi) 2. Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții. (vi) 3. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALĂ	
Obiectiv Specific (viii) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii	(viii)1. Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Roma, prin implementarea unor măsuri integrate (viii)2. Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice (viii)3 Integrarea socio-economică a migrantilor

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALĂ	
Obiectiv Specific (ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată	(ix)1. Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal (ix) 2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (ix)3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale (ix)4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OP 4. SĂNĂTATE	
Obiectiv Specific (ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată	(ix) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Constructia spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umana
	(ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile
	(ix) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare
	(ix) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate
	(ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistentei medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistenta medicală de urgență
	(ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă
	(ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALĂ	
Obiectiv Specific (x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor	(x)1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate
	(x) 2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune
	(x)3. Incurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active
	(x)4. Sprijinirea dezinstitutionalizare

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALĂ

Obiectiv Specific (xi) Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere	(xi)1. Abordarea deprivării materiale

OP 5 - O Europă mai aproape de cetățenii săi

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv Specific Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane	Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național
	Investiții în infrastructura din domeniul cultural
	Investiții în patrimoniul cultural
	Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

OP 5. Dezvoltare teritorială integrată

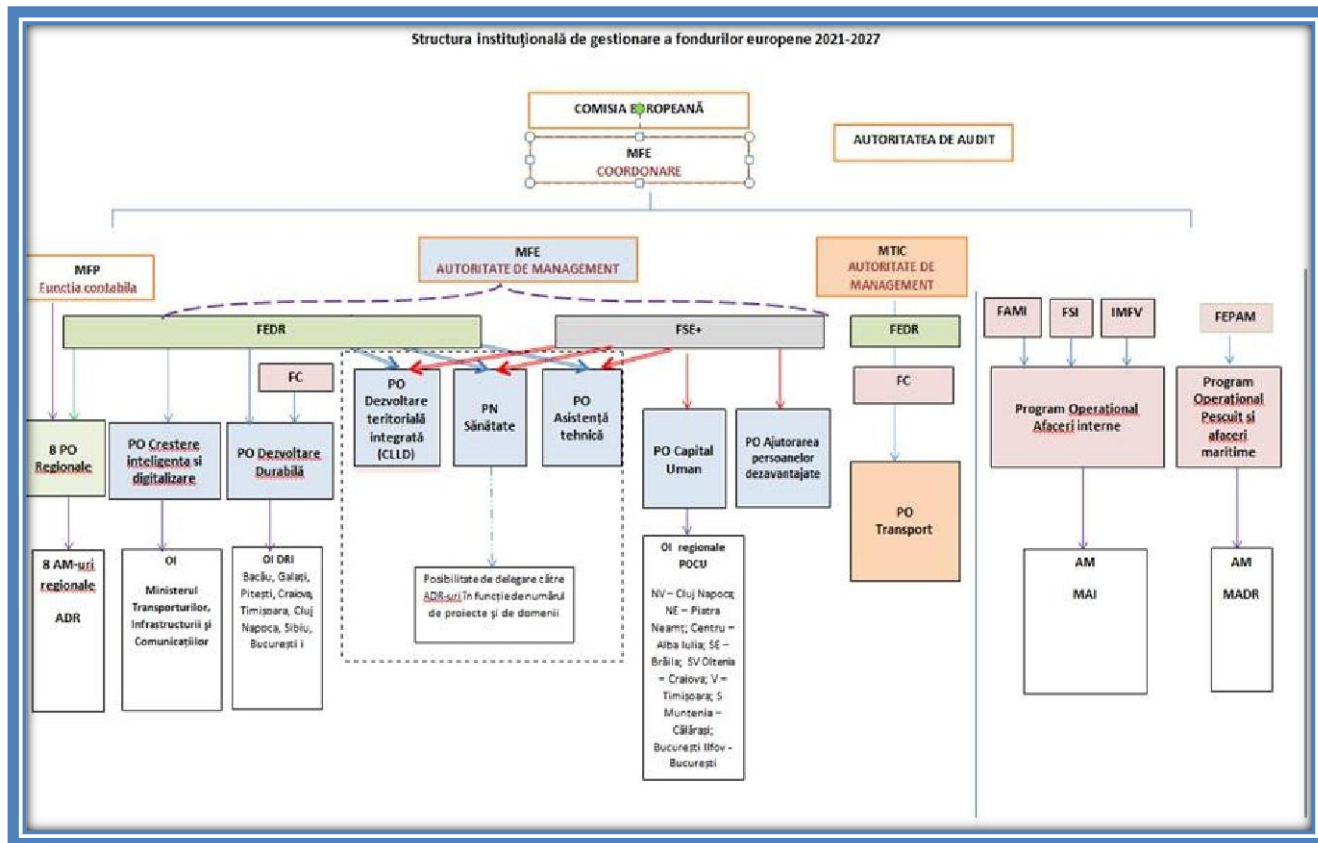
Obiectiv Specific Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	Srijin pentru structurile de guvernantă ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - srijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale
	Srijin pentru structurile de guvernantă CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare
	Srijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

Arhitectură Programe Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

Pentru perioada 2021-2027 programele operaționale au fost concepute pe baza unor principii:

- ✚ mai bună coordonare între proiectele /operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări;
- ✚ o abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management;
- ✚ o simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urmă în cadrul AM;

- ✚ concentrarea și asigurarea continuității expertizei;
- ✚ o adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivel ADR-urilor;
- ✚ o abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond.

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării.

1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ).

La acest moment pe baza analizei socioeconomice a situației celor 6 teritorii JTF, au fost identificate următoarele priorități de investiții:

Prioritati	Categoriile de investiții:	Beneficiari eligibili:
Prioritatea 1 O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a	1.1. Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri 1.2. Investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin servicii de consultanță; 1.3. Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor; 1.4. Dezvoltare economică prin	• Întreprinderi (microîntreprinderi, IMM-uri, consorții de întreprinderi, întreprinderi mari), • parteneriate între autorități publice locale/centrale/structuri subordonate acestora cu oricare dintre beneficiarii

digitalizării	promovarea transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători; 1.5. Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică; 1.6. Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate; 1.7. Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri.	menționați, • parteneriate ale întreprinderilor cu organizații CDI, • universități, • APL, • institute de cercetare, entități de inovare și transfer tehnologic, • entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri
Prioritatea 2 O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse	2.1. Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde 2.2. Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)- poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/ regenerare/ reconversie 2.3. Investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene- conectate la rețea) 2.4. Investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali	Întreprinderi
Prioritatea 3 O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare	3.1. Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate 3.2. Investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban 3.3. Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea consolidării economiei circulare 3.4. Acțiuni de prevenire a generării de deșeurii și reducerea cantității	-APL-uri și parteneriate ale acestora, -Întreprinderi

	acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.	

2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Priorități de investiții	Categoriile de investiții:	Beneficiari eligibili:
Prioritate 1- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare	1.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari 1.2 Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare.	• IMM-uri, întreprinderi mari, • Societăți comerciale din industrie, cu consumuri de peste 1.000 tep/an -Operatori naționali distribuție energie, Transelectrica -Operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară.	2.1 Investiții în sectorul apei și apele uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu 2.2 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu	- Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali (OR) de Apă, ANRSC -Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Consiliile Județene/ Primăria Municipiului București, Autorități publice centrale și locale (ex. MMAP, ANPM, ANRSC)
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate	3.1. Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu 3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive 3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor	<i>Biodiversitate</i> - MMAP/ ANPM/ GNM/APM/ANAR/ANANP/Institute de cercetare/Universități/ ONG-uri/ Administratori ai ariilor naturale protejate/ ROMSILVA/Autorități ale administrației publice centrale/ locale/ alte structuri în coordonarea/ subordonarea autorităților centrale/ locale <i>Calitatea aerului</i> - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) Decontaminarea siturilor - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP)

		Autorități publice centrale și locale/alte organisme publice în domeniul protecției mediului, inclusiv structuri subordonate acestora, cu responsabilități în domeniul gestionării siturilor contaminate.
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	4.1 Managementul inundațiilor și a secetei 4.2 Combaterea eroziunii costiere 4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor	-Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române (ANAR), Administrația Națională de Meteorologie (ANM), ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, APL. - MAI/IGSU și structurile cu atribuții în managementul situațiilor de urgență și asigurarea funcțiilor de sprijin, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS)

3. Programul Operațional Transport (POT)

Priorități de investiții	Categoriile de investiții:	Beneficiari eligibili:
Prioritatea/AXA 1 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier	Operațiunile vizate de această prioritate vor include finalizarea proiectelor fazate din perioada 2014-2020 precum și a proiectelor prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României situate pe rețeaua TEN-T CORE și TEN-T COMPREHENSIVE	Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere -C.N.A.I.R

Prioritatea/AXA 2 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială	Operațiunile prevăzute în cadrul acestei priorități vor viza construcția/modernizarea variantelor de ocolire și construcția/modernizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat pe rețeaua secundară), precum și și modernizarea sectoarelor de drum național situate pe rețeaua secundară.	• Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere -C.N.A.I.R • Directiile Regionale de Drumuri și Poduri (7 direcții regionale și București) • Administrații Publice Locale
Prioritatea/AXA 3 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată	Se vor finanța operațiuni pentru: ✓ Construcția infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T (inclusiv ERTMS) ✓ Modernizarea infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T ((inclusiv ERTMS și modernizarea gărilor)) ✓ Achiziția de trenuri de lucru și echipamente conexe pentru modernizare și electrificare CF, ✓ Modernizarea/reabilitarea podurilor și podețelelor feroviare.	• Compania Națională Căile Ferate Române – CN CFR SA • Directiile Regionale de Căi Ferate
Prioritatea/AXA 4 - Îmbunătățirea mobilității naționale, durabile și reziliente față de schimbări climatice prin creșterea capacității de transport pe calea ferată	Se vor finanța operațiuni pentru: • achiziția de material rulant ecologic, • măsuri de reformă în domeniul transportului feroviar de călători	-Autoritatea pentru Reforma Feroviara (ARF), - Parteneriate ale operatorilor feroviari de transport de călători cu ARF
Prioritatea/AXA 5 - Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea	Se vor finanța operațiuni pentru: • Investiții în infrastructura de metrou (noi tronsoane, stații aferente), • Investiții în material rulant, modernizare instalații, • Investiții în echipamente conexe, măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de	• METROREX

Bucuresti Ilfov	deplasare, inclusiv sisteme de siguranta, • Modernizarea stațiilor a căror condiții de desfășurare a călătoriilor nu corespund standardelor de siguranță actuale, • Susținerea integrării călătoriilor la nivel metropolitan cu alte sisteme de transport public de călători.	
Prioritatea/AXA 6 - Îmbunătățirea conectivității și mobilitatii urbane, durabila și rezilienta în fata schimbarilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată	Operațiunile finanțate prin intermediul acestei priorități vor viza: • achiziția de trenuri metropolitane (material rulant) • onstrucția/modernizarea/optimizarea infrastructurii necesare • optimizarea mersului trenurilor – graficului de călătorii, sistemele de ticketing (inclusiv integrare cu alte moduri de transport), măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare	Parteneriate între Autoritățile Publice Locale și Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R. și/sau ARF
Prioritatea/AXA 7 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal	Operațiunile vizate în cadrul acestei priorități sunt: • Investitii în modernizarea terminalelor intermodale • Dezvoltarea de terminale intermodale • Investitii în instalatii și echipamente de transfer intermodal • Investiții în legăturile între principalele hub-uri de transport (gară, aeroport, port, punct vamal, parc industrial, terminal intermodal	Autorități Publice Locale • Parteneriate Autorități Publice Locale- Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R. • Agenți economici privați
Prioritatea/AXA 8 - Creșterea gradului de utilizare a cailor navigabile și a porturilor	Se vor finanța operațiuni pentru: • Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii porturare (inclusiv infrastructura intermodala) în porturile rețelei portuare primare a României, • Dezvoltarea instalațiilor, echipamentelor și facilităților de încărcare/descărcare în porturile rețelei portuare primare a României	Administratorii porturilor maritime și fluviale situate pe rețeaua primară • Operatori Privati • MTIC
Prioritatea/AXA 9 - Creșterea gradului	Prin intermediul acestei priorități se vor finanța operațiuni ce vizează	CNAIR Poliția rutieră

de siguranța și securitate pe rețeaua rutiera de transport	• Masuri „hard” și „soft” care contribuie la imbunatatirea sigurantei traficului pe rețeaua rutiera, • Eliminarea punctelor negre, • Echipamente de intervenție în condiții meteo speciale	
Prioritatea/AXA 10 – Asistență tehnică	Se vor finanța operațiuni pentru: • Sprijin pentru sistemul de management și control al AM POT • Masuri de informare și publicitate POT • Evaluarea Programului Operațional Transport	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Transport 2021-2027 Principalii beneficiari ai intervențiilor POT 2021-2027

4. Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

Priorități de investiții	Beneficiari eligibili:
1. Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional 2. Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare 3. Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior 4. Dezvoltarea capacității CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor 5. Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari 6. Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic 7. Digitalizarea în educație 8. Digitalizarea în cultură 9. Digitalizarea în administrația publică centrală 10. Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare	Institute de învățământ superior, INCD-uri/ICAR-uri, Întreprinderi, parteneriate

5. Programul Operațional Sănătate (POS)

Priorități de investiții	Beneficiari eligibili:
<i>Prioritatea 1</i> – Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major. <i>Prioritatea 2</i> – Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii	Beneficiari eligibili: • Autoritățile Administrației Publice Centrale • Autoritățile Administrației Publice Locale

oferite în regim ambulatoriu. <i>Prioritatea 3</i> – Servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității. <i>Prioritatea 4</i> – Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii <i>Prioritatea 5</i> – Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical <i>Prioritatea 6</i> – Digitalizarea sistemului medical <i>Prioritatea 7</i> – Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament	• Unități administrative teritoriale • Subdiviziunile administrative teritoriale ale municipiilor • Autoritățile deliberative la nivelul unităților administrative • Unități Sanitare Publice, Institute medicale publice • Institutul Național de Hematologie Transfuzională • Centrul de Transfuzie Sanguină București • Centrele de Transfuzie Sanguină Județene și Regionale • Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară "Cantacuzino" • Direcțiile de Sănătate Publică • Institutul Național de Sănătate Publică • Eli NP /Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară Horia Hulubei • Instituții de interes public național de cercetare • Autoritatea pentru Digitalizarea României • Ministerul Sanatatii • Casa Națională de Asigurări de Sănătate • Cabinetele medicilor de familie • Universitatea de Medicină și Farmacie • Facultatea de Fizică • Institutul Național de Medicină Legală • Instituții publice • Parteneriate între acestea

6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

Priorități de investiții	Beneficiari eligibili:
<i>Prioritatea 1</i> – Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii <i>Prioritatea 2</i> – Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară <i>Prioritatea 3</i> – Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare	• Autorități/ instituții și servicii publice centrale cu atribuții în domeniu (ex, MMPS, MEN,ANC, ANOFM, CNFPA etc); • Autorități/instituții și servicii publice locale cu atribuții în domeniu (servicii deconcentrate ale MMPS,MEN,

profesională <i>Prioritatea 4 – Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic</i> <i>Prioritatea 5 – Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic</i> <i>Prioritatea 6 – Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți</i> <i>Prioritatea 7 – Antreprenoriat și economie socială</i> <i>Prioritatea 8 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii</i> <i>Prioritatea 9 – Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)</i>	ANOFM etc, UATuri); • Furnizori publici sau privați de servicii de ocupare/servicii de educație sau formare profesională/servicii de evaluare și certificare competențe/servicii de informare și consiliere în carieră; • Unități de învățământ din sistemul național de învățământ; • Instituții de învățământ superior; • Institute de cercetare; • Asociații de tineret; • Camere de comerț; • Organizații non-guvernamentale; • Angajatori, parteneri sociali, asociații patronale și sindicale, comitete sectoriale și actori relevanți la nivelul sectoarelor economice; • Comisiile județene de Autorizare a furnizorilor de formare, Centre Regionale de formare, Centre de evaluare competențe; • Centre comunitare sau de tineret.

7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Priorități de investiții	Beneficiari eligibili:
<i>Prioritatea/AXA 1 - Dezvoltare Locala plasata sub Responsabilitatea Comunitatii</i>	Autoritati publice centrale (AAPC)
<i>Prioritatea /AXA 2 – Protejarea dreptului la demnitate socială</i>	Autoritati publice locale (AAPL) parteneri sociali și structuri asociative
<i>Prioritatea /AXA 3 - Sprijinirea comunitatilor rurale fara acces sau cu acces redus la servicii sociale</i>	Furnizori de formare
<i>Prioritatea /AXA 4 - Reducerea disparităților dintre copiii la risc de saracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii 20 programului operațional (categoriile de investiții cu explicitarea clară a acestora)</i>	Furnizori de servicii sociale acreditați publici sau privați organizații neguvernamentale
<i>Prioritatea /AXA 5 - Servicii de suport pentru persoane varstnice</i>	Structuri asociative ale organizațiilor neguvernamentale sau ale autoritatilor publice Universități
<i>Prioritatea /AXA 6 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilitati</i>	Persoane juridice
<i>Prioritatea /AXA 7 - Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile</i>	

<i>Prioritatea /AXA 8 - Ajutorarea persoanelor defavorizate</i>	

8. Programe Operaționale Regionale

- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA CENTRU pentru județele: Alba, Brașov, Harghita, Mureș, Sibiu, Covasna
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA BUCUREȘTI-ILFOV pentru județul Ilfov și Municipiul București
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA NORD-EST pentru județele: Iași, Suceava, Neamț, Botoșani, Vaslui
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA NORD-VEST pentru județele: Bihor, Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare, Sălaj
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA SUD-EST pentru județele: Brăila, Buzau, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA SUD MUNTENIA pentru județele: Argeș, Prahova, Dâmbovița, Teleorman, Giurgiu, Ialomița, Călărași
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA pentru județele: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea
- PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIUNEA VEST pentru județele: Timiș, Arad, Craș-Severin, Hunedoara.

Programele Operationale Regionale 2021-2027 se vor axa pe:

- Urban mare/ mic - infrastructura sociala, educationala, mobilitate etc., eficienta energetica în cladiri, turism, patrimoniu cultural, digitalizare servicii publice/ locale/ solutii smart city;
- Smart specialization și transfer tehnologic, inovare;
- IMM, digitalizare;
- Retea de transport judeteană, regională (descarări autostrada, conectivitatea la rețeaua de bază - CORE TEN-T, doar în condițiile respectării concentrării tematice și a existenței sumelor disponibile pentru OP 3);
- ITI (Regiunea Vest - Valea Jiului, Regiunea Sud-Est);
- Capacitatea administrativă pentru beneficiari (parțial OP1: descoperire antreprenorială, pregătire proiecte);
- Asistența tehnică.

9. Programul Operațional Asistență Tehnică

Priorități de investiții	Beneficiari eligibili:
Prioritatea 1 Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+)	• Ministrul Fondurilor Europene (AM POAT, AM/OI Sănătate, AM/OI Combaterea Sărăciei, AM/OI Dezvoltare Durabilă, AM Creștere Inteligentă și Digitalizare, DG PCS, DG PCS-Biroul Evaluare, Direcția SMIS IT, Direcția Cooperare Europeană și Internațională) • ADI
Prioritatea 2 Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată	

din FEDR)	ITI DD • ADI ITI Valea Jiului • Autoritatea de Audit • Autoritatea de Certificare și Plată • AM PO Transport • AM POCU • 8 AM POR • AM PCT • Beneficiari fonduri
Prioritatea 3 Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)	

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ 2021 – 2027

Sectorul agricol și zonele rurale ale UE dețin roluri foarte importante pentru bunăstarea și viitorul Uniunii. Agricultură UE este unul dintre producătorii mondiali majori de alimente și garantează securitatea alimentară pentru un număr de peste 500 de milioane de cetățeni europeni. Fermierii din UE sunt și primii gardieni ai mediului natural, fiindcă ei se îngrijesc de resursele naturale: sol, apă, aer și biodiversitate pe 48 % din terenurile UE (silvicultorii având în grijă alte 36 de procente) și pun la dispoziție absorbanți de CO2 vitali și resurse regenerabile pentru industrie și energie. În același timp, fermierii depind direct de aceste resurse naturale. De agricultură depinde un număr mare de locuri de muncă, fie în cadrul sectorului însuși (care oferă de lucru în mod regulat la 22 de milioane de persoane), fie în sectorul alimentar mai extins (agricultura, prelucrarea alimentelor, distribuția cu amănuntul și serviciile conexe asigură împreună aproximativ 44 de milioane de locuri de muncă). În zonele rurale ale UE, în ansamblul lor, locuiesc 55 % dintre cetățenii săi, acestea fiind, în același timp, locuri de interes principal pentru ocuparea forței de muncă, recreere și turism.

Comisia Europeană a făcut o serie de recomandări personalizate fiecărei țări UE, identificând domeniile-cheie pe care ar trebui să se concentreze. Aceste recomandări sunt făcute cu scopul de a se asigura atingerea principalelor obiective prevăzute în noua strategie europeană. Odată prezentate de statele membre, CE va aproba planurile strategice, utilizând recomandările ca un document de referință important pentru evaluarea PNS.

Câteva elemente-cheie propuse de Comisia Europeană

Pentru 2021-2027, cel puțin 30% din cheltuielile totale ale UE vor fi pentru acțiuni privind prevenirea efectelor negative ale climei. PAC ar trebui să contribuie pentru acest obiectiv cu 40% din totalul cheltuielilor sale generale. Statele membre vor fi obligate să demonstreze, în planurile strategice, cum vor atinge un nivel mai mare de angajament decât până în prezent în ceea ce privește obiectivele de mediu și climatice.

Comisia mai propune alocarea a 30% din cheltuielile de dezvoltare rurală pentru angajamentele de gestionare a mediului și a climei, fără plățile pentru zonele cu constrângeri naturale. Prin astfel de măsuri, PAC va plasa agricultura în centrul Acordului verde european, precum și a strategiilor ambițioase privind biodiversitatea și cele din planul „De la fermă la furculiță”. Sprijinirea veniturilor pentru agricultori va rămâne o parte esențială a PAC, iar plățile directe vor continua să se bazeze pe dimensiunea fermei în hectare. Cu toate acestea, viitoarea PAC trebuie să acorde prioritate fermelor mici și mijlocii și să încurajeze tinerii fermieri.

Buget UE								
CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL (UE-27)								
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2021-2027
	(milioane EUR - prețuri curente)							
<i>Credite de angajament</i>								
Resurse naturale și mediu	53 403	53 667	53 974	54 165	54 363	54 570	54 778	378 920
din care: plăți directe și cheltuieli de piață	40 300	40 527	40 791	40 921	41 072	41 214	41 357	286 195
<i>Total credite de angajament</i>	<i>166 721</i>	<i>173 694</i>	<i>179 363</i>	<i>182 892</i>	<i>187 047</i>	<i>193 743</i>	<i>195 947</i>	1 279 408
<i>ca procent din VNB</i>	<i>3.12%</i>	<i>3.23%</i>	<i>3.32%</i>	<i>3.37%</i>	<i>3.44%</i>	<i>3.55%</i>	<i>3.57%</i>	<i>3.37%</i>
Total credite de plată	159 359	163 969	177 350	180 897	184 515	188 205	191 969	1 246 263
<i>ca procent din VNB</i>	<i>2.98%</i>	<i>3.05%</i>	<i>3.28%</i>	<i>3.33%</i>	<i>3.39%</i>	<i>3.44%</i>	<i>3.50%</i>	3.28%

Conform articolului 39 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, obiectivele Politicii Agricole Comune/PAC sunt: creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic și prin asigurarea utilizării optime a factorilor de producție, în special a forței de muncă; asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru agricultori; stabilizarea piețelor; garantarea siguranței aprovizionărilor și asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori.

PAC reprezintă un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. PAC este constituită din doi piloni: a) *organizațiile comune de piață* (măsurile comune de reglementare a funcționării piețelor produselor agricole) și b) *dezvoltare rurală* - măsurile structurale care vizează dezvoltarea echilibrată a zonelor rurale.

PAC s-a dezvoltat pe baza principiilor pieței unice (circulația fără restricții a produselor agricole în interiorul UE), preferinței comunitare (favorizarea consumului

produselor originare din Uniunea Europeană) și solidarității financiare (măsurile comune sunt finanțate dintr-un buget comun).

Preocupările legate de schimbările climatice și de probleme precum pierderea biodiversității sau calitatea apei și a solurilor, arată că agricultura joacă un rol din ce în ce mai important și în gestionarea durabilă a resurselor naturale.

La 1 iunie 2018, Comisia Europeană a lansat și cel de-al șaselea amplu proces de reformă al PAC, respectiv un pachet legislativ al PAC pentru perioada 2021-2027 alcătuit din trei propuneri legislative, însoțite de un studiu de impact: *Regulamentul privind planurile strategice PAC (de abrogare a Regulamentului anterior privind plățile directe și a Regulamentului anterior privind dezvoltarea rurală); Regulamentul privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC (de abrogare a Regulamentului orizontal anterior); Regulamentul privind organizarea comună a piețelor (OCP) produselor agricole, care modifică anumite acte juridice anterioare, inclusiv Regulamentul privind OCP.*

Aceste propuneri prevăd o dată de aplicare fixată la 1 ianuarie 2021 și sunt prezentate pentru o Uniune cu 27 de state membre, în conformitate cu notificarea de către Regatul Unit a intenției sale de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

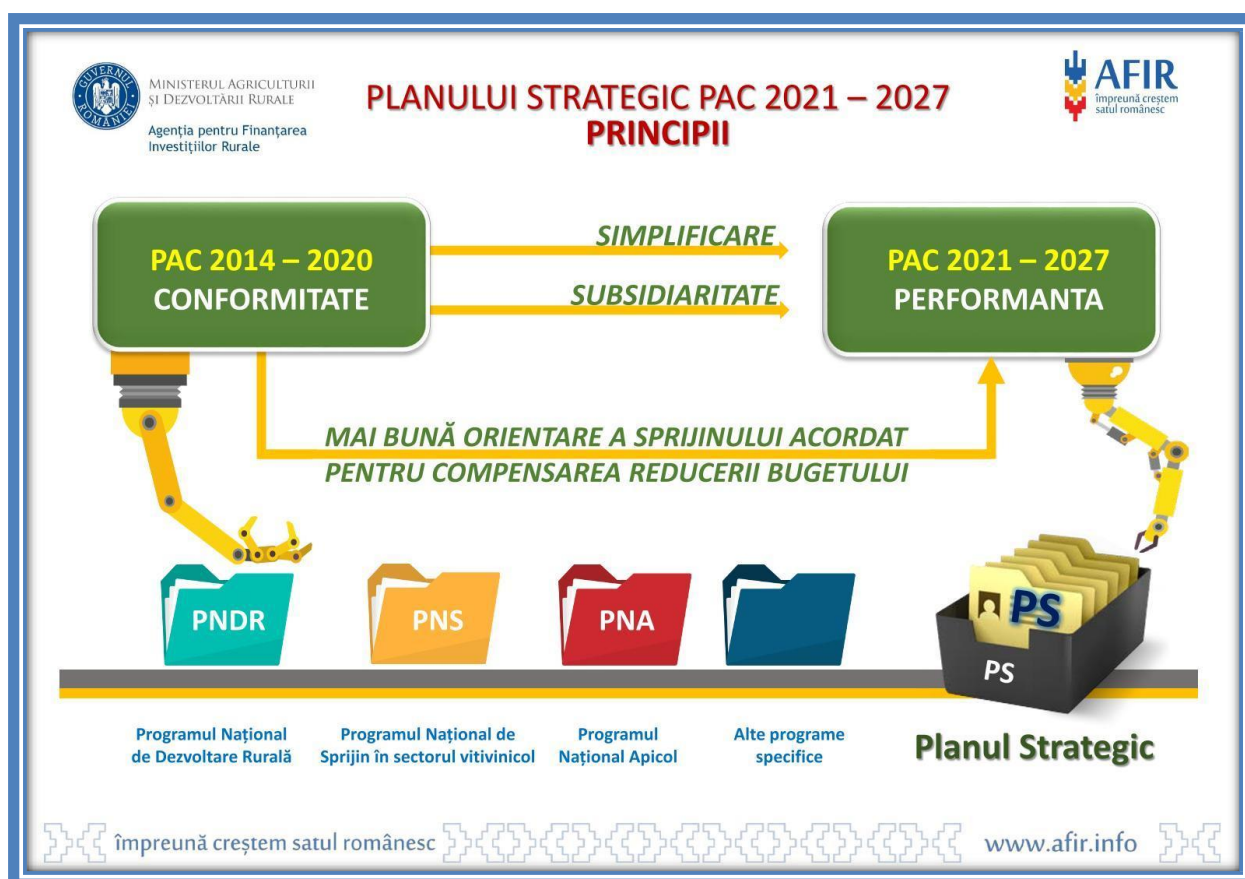
Noua PAC post 2020 va avea următoarele obiective specifice:

- sprijinirea unor venituri fiabile ale fermelor și a rezilienței fermelor pe întregul teritoriu al UE, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
- îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
- promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;
- contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;
- promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;
- îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și produse prin metode sustenabile, precum și la bunăstarea animalelor.

Uniunea Europeană acordă României pentru programele europene un buget total de 100 miliarde euro. Din această sumă, **13,3 miliarde euro reprezintă plățile directe**, în timp ce **6,7 miliarde se vor acorda pentru Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)**.

Principalele propuneri legate de direcțiile de acțiune în perioada 2021-2027 pentru FEADR vizează:

- Investiții în exploatații agricole, pomicole, unități de procesare, servicii de bază în mediul rural și investiții non-agricole (38%),
- Sprijin pentru mediu și climă (35%), sprijin pentru bunăstarea animalelor și instrumente de gestionare a riscurilor (9%),
- Instalarea tinerilor agricultori și înființarea de noi întreprinderi rurale (8%),
- Cooperare și inovare (6%)
- Schimb de cunoștințe și informare și asistență tehnică (4%).

PLANULUI STRATEGIC PAC 2021 – 2027

OBIECTIVELE SPECIFICE

FERMA

1: Sprijinirea veniturilor fiabile ale fermelor și a rezilienței în întreaga Uniune, în vederea îmbunătățirii securității alimentare.

2: Îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării.

3: Îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric.

MEDIU

4: Contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea.

5: Promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul.

6: Contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

 FERMIER

7: Atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale.

8: Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile.

9: Îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și sustenabile, la deșeurile alimentare și la bunăstarea animalelor.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Agenția pentru Finanțarea
Investițiilor Rurale

PLANULUI STRATEGIC PAC 2021 – 2027

Alocare bugetară PILON II

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Pachetul Comisiei privind **Cadru Financiar Multianual (CFM)** propune o **scădere de aprox. 5% a bugetului total PAC**, astfel că alocarea pentru 2021 – 2027 va fi de aprox. 365 mld. €, din care 78,811 mld. € FEADR.

Alocarea RO aferentă pilonului II este de 6,756 mld. € în prețuri curente (respectiv **6,006 mld. € în prețuri 2018**), astfel că, scăderea față de alocarea actuală (respectiv 8,015 mld. €) este de aprox. **1,259 mld. €**.

Propunerile Comisiei

Reducerea ratei de cofinanțare din partea Uniunii.
Scădere de la cofinanțarea standard de 85% la nivel național (pentru exercițiul financiar 2014-2020) la 70% pentru toate intervențiile FEADR privind cofinanțarea propusă pentru măsurile aferente pilonului II, cu următoarele excepții:

- **80%** pentru intervențiile de atingere a obiectivelor de mediu și climă, investiții non-productive, sprijin pentru acțiunile PEI și LEADER;
- **100%** pentru operațiunile finanțate din fondurile transferate către FEADR din FEAGA;
- **65%** pentru zonele cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice.

Creșterea contribuției naționale din partea statelor membre pentru menținerea fondurilor destinate dezvoltării rurale din perioada actuală, astfel încât să fie asigurat un sprijin public destinat zonelor rurale care să nu fie afectat de diminuarea bugetului.

 împreună creștem satul românesc

www.afir.info

Tipuri de intervenții sprijinite prin FEADR

- ✓ angajamente în materie de mediu și climă și alte angajamente în materie de gestionare;
- ✓ constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone;
- ✓ dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii;
- ✓ investiții;
- ✓ instalarea tinerilor fermieri și întreprindere rurală nou înființată;
- ✓ instrumente de gestionare a riscurilor;
- ✓ cooperare;

- ✓ schimburi de cunoștințe și informare.

Aspecte importante

- ✓ Simplificarea: stabilirea de către fiecare stat membru a propriilor criterii de eligibilitate pentru sprijinul de la nivelul UE, ținând cont de circumstanțele lor individuale;
- ✓ Flexibilitate pentru transferurile între alocări: până la 15% pot fi transferate între plățile directe și FEADR; un procent mai ridicat poate fi transferat dinspre plățile directe către alocările FEADR pentru intervențiile care vizează obiectivele de mediu și climă (15%) și pentru instalarea tinerilor fermieri (2%);
- ✓ Promovarea Instrumentelor Financiare și a regulilor de flexibilizare a instrumentelor financiare;
- ✓ Transferarea accentului politicii de la conformitate la performanță, prin stabilirea unor obiective raportate la condițiile și nevoile locale;
- ✓ Atragerea tinerilor fermieri;
- ✓ Accesul la finanțare și la credite, accesul la cunoștințe și consiliere;
- ✓ O mai bună direcționare a sprijinului spre fermele mici și mijlocii și spre zonele care se confruntă cu constrângeri naturale pentru menținerea mai multor locuri de muncă în cadrul fermelor și continuarea activității agricole pe întregul teritoriu, consolidând astfel structura socio-economică a zonelor rurale;
- ✓ Un nivel mai ridicat de ambiție privind protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice prin adoptarea unor bune practici în agricultură care să includă cunoștințe, inovare și cea mai recentă tehnologie;
- ✓ Acțiuni pentru crearea de noi locuri de muncă și creșterea economică în spațiul rural.
- ✓ Creșterea productivității agricole (inclusiv prin progresul tehnic și folosirea optimă a factorilor de producție).

Programul pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027

Programul pentru Acvacultură și Pescuit (PAP) asigură principalul sprijin financiar pentru dezvoltarea sectorului pescăresc din România în perioada de programare 2021-2027. Intervențiile PAP sunt determinate de nevoile identificate în analiza SWOT și corelate cu politicile specifice sau transectoriale la nivelul UE și la nivel național, în mod deosebit: Politica Comună în domeniul Pescuitului (PCP), Pactul Verde European (PVE), Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030 (Biodiv), Strategia de la fermă la consumator (Farm to fork -F2F), Strategia europeană pentru materialele plastice într-o economie circulară (Reducere deșeuri mase plastice - RDMP) și Planul Național Strategic Multianual privind Acvacultura (PNSMA).

Strategia de implementare a PAP abordează disfuncționalitățile pieței pescărești, nevoile de investiții pentru dezvoltarea acestora care pot fi sprijinite prin FEAMAPA și complementaritatea programului cu alte forme de sprijin.

- disfuncționalitățile pieței, nevoile de investiții și complementaritatea cu alte forme de sprijin:

Disfuncționalitățile pieței pescărești:

1. Infrastructura pescărească, încă deficitară, care nu răspunde suficient nevoilor de implementare a politicilor UE și naționale. În România nu există porturi pescărești specializate, iar navele de pescuit marin trebuie să folosească porturile comerciale pentru debarcări. Navele de pescuit în Marea Neagră, folosesc pentru debarcare porturile Midia, Mangalia, Constanța și Sulina, dar niciunul dintre acestea nu are facilități specifice dedebarcare, stocare și vânzare a produselor pescărești, sau de întreținere a navelor și asigurare cu apă, combustibil și gheață. Prin POP 2007-2013 și POPAM 2014-2020 au fost sprijinite și s-au implementat intervenții destinate infrastructurii pescărești, dar nu au fost acoperite toate nevoile pentru modernizarea și extinderea acestei infrastructuri, din cauza, în special, a regimului juridic neclar al suprafețelor aferente acestor investiții.

2. Flota de pescuit învechită. Ambarcațiunile și navele de pescuit nu au mai beneficiat de investiții de o lungă perioadă, din cauza costurilor ridicate și a inaccesibilității fondurilor bancare sau chiar a celor acordate prin programe cu finanțare a UE, din cauza lipsei activelor bancabile și a slabei capitalizări.

3. Insuficienta utilizare a capacităților de producție existente și insuficienta utilizare a terenurilor disponibile pentru înființarea de noi capacități de producție în acvacultură. Raportat la suprafața amenajată pentru acvacultură, producția înregistrată evidențiază un randament care trebuie îmbunătățit. De asemenea sunt disponibile terenuri pretabile la activitățile de acvacultură, care, în lipsa sprijinului financiar, nu pot fi introduse în producție.

4. Diminuarea sustenabilității economice a fermelor de acvacultură, ca urmare a costurilor suplimentare pentru întreținerea zonelor umede care constituie suport pentru dezvoltarea florei și faunei acvatice.

5. Unitățile de procesare a peștelui nu acoperă consumul la nivel național, iar pescarii și acvacultorii întâmpină probleme în a desface produsele, care să le asigure venituri mai ridicate. Principala problemă, în special în cazul pescuitului, o constituie imposibilitatea asigurării unui flux continuu în aprovizionarea pieței, cu consecințe în desfacerea cu întârziere a peștelui și în scăderea valorii sale.

6. Forța de muncă insuficientă și insuficient calificată. Ca urmare a migrației forței de muncă, pe de o parte, dar și a desființării instituțiilor de învățământ specializat, operatorii din pescuit și din acvacultură se confruntă cu lipsa personalului cu calificare medie și ridicată.

7. Comunitățile pescărești locuiesc, în general, în zone cu nivel de trai scăzut, și se confruntă cu situații defavorizante, în special din cauza veniturilor reduse pe fondul lipsei locurilor de muncă.

8. Deși prin POPAM au fost sprijinite infrastructura de cercetare în sector și unele proiecte de cercetare în domeniul acvaculturii, transferul tehnologic și de know-how de la instituțiile de cercetare la operatorii din sector este în continuare foarte scăzut.

9. Epidemia de Covid-19 a afectat întregul sector pescăresc, determinând încetarea sau reducerea activității pescarilor, acvaculturilor și procesatorilor. Disfuncționalitățile sistemice care afectează piața pescărească, cauzate de această epidemie sau de alți factori cu efecte similare, au efecte imposibil de estimate

Programul de Cooperare 2021-2027

Programul INTERREG IPA CBC România – Serbia 2021 – 2027

Teritoriul programului în perioada de programare 2021-2027 include trei județe din România și șase districte din Republica Serbia. Un lucru important este că teritoriul programului este în centrul Regiunii Macro Dunăre din Europa și se suprapune parțial cu Macro-Regiunea Adriatică-Ionică din Europa, în care Serbia participă cu întregul său teritoriu. Cele două țări partenere cuprind o mare parte din bazinul fluvial al Dunării, suprafața totală a acestora reprezentând 10% din bazin în Serbia și 29% în România. Suprafața totală este de 40.596 km² (53,1 % în România/ 46,9% în Serbia), inclusiv județele din România Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți, și districtele din Serbia (Severnobanatski, Srednjobanatski, Južnobanatski, Braničevski, Borski și Podunavski). Teritoriul programului este împărțit în două regiuni NUTS2 în România și în două regiuni NUTS2 în Serbia.

Prioritățile programului:

1. Protecția mediului și managementul riscurilor

Obiectiv specific: îmbunătățirea protejării naturii și biodiversității, infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării. Zona vizată de program beneficiază de existența unei arii vaste de parcuri naturale naționale cu valoare turistică de mediu. Însă se va acorda o atenție specială protejării acestor zone și biodiversității existente.

Programul propune măsuri precum:

- Investițiile în domeniul resurselor naturale, ecosistemelor și biodiversității, inclusiv tehnologiile de protecție a mediului;
- Implementarea măsurilor pentru reducerea poluării și sensibilizării (de ex. strângerea și prelucrarea deșeurilor, benzi de biciclete, sortare și măsuri 5R);
- Investiții în activități dedicate controlului poluării și reabilitarea râurilor și terenurilor dezafectate;
- Investiții în activități dedicate reabilitării siturilor industriale și terenului contaminat;
- Investiții în măsuri de calitate de aerului;
- Investiții în domeniul protecției mediului (de ex. zone urbane verzi);
- Investiții în infrastructura verde în special în zonele urbane (de ex. administrarea apei pluviale, sisteme de evacuare sustenabile, străzi verzi, acoperișuri verzi, pavaj permeabil/poros, răcirea naturală a clădirilor, sisteme de reciclare, păstrarea sub- suprafețelor, cisterne și butoane de ploaie și infrastructura albastră și/sau verde).
- Strategii comune și planuri de acțiune care abordează problema poluării, protecției naturii și protecției biodiversității.
- Testarea uneltelor, instrumentelor, experimentelor noi, transferul soluțiilor între părțile interesate relevante și creșterea nivelului de cooperare transfrontalieră în domeniul biodiversității, protecției naturii, infrastructurii verzi și reducerii poluării.

Toate măsurile propuse au potențialul de a contribui la Pilonul II "Protecția Mediului" al EUSDR și la Pilonul III "Calitatea Mediului" al EUSAIR.

Obiectiv specific: Promovarea energiei regenerabile

Responsabilitatea ecologică este esențială pentru o dezvoltare sustenabilă și de la adoptarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Sustenabilă în 2015, Uniunea Europeană a făcut un progres important în vederea atingerii Obiectivelor de Dezvoltare Sustenabilă. UE a început o tranzație către o economie circulară, eficientă a resurselor, neutră din punct de vedere climatic și cu emisii scăzute de carbon. Cadrul Energetic și Climatic UE din 2030 stabilește obiectivele: o reducere de 40 % a emisiilor de gaze cu efect de seră; 32 % energie din surse regenerabile; și o îmbunătățire de 32,5% a eficienței energetice comparativ cu nivelurile din 1990. Scopul "Uniunii Energetice" al UE este să diversifice sursele de energie ale Europei și să asigure securitatea energiei, să creeze o piață energetică internă integrată total, să îmbunătățească eficiența energetică, să reducă emisiile și să sprijine cercetarea și inovația în tehnologiile energetice curate și cu emisii scăzute de carbon. În 2017, energia regenerabilă a reprezentat 17,5% din energia consumată iar în 2018 reprezintă 18,9% din energia consumată în UE, către ținta din 2020 de 20% în timp ce centralele nucleare au generat în jur de 25% din electricitatea produsă. În 2018, energia regenerabilă a acoperit 21,1 % din energia totală utilizată pentru încălzire și răcire în UE. Aceasta reprezintă o creștere semnificativă de la 11,7% în 2004. Majorările din sectoarele industriale, serviciilor și locuitorilor (sectorul de construcție) au contribuit la această creștere. Petrolul rămâne cea mai importantă sursă de energie pentru economia europeană iar energia eoliană este cea mai importantă sursă regenerabilă de electricitate. Creșterea energiilor regenerabile curate, inepuizabile și care nu produc gaze cu efect de seră și nici emisii poluante este vitală pentru combaterea schimbărilor climatice și limitarea efectelor acestora. Zona vizată de program beneficiază de existența unor surse ample de surse de energie regenerabilă (bio masă, izvoare calde/termice, energie eoliană, solară etc.). Însă, trebuie acordată o atenție specială utilizării sustenabile a acestor resurse naturale. Tranziția la un sistem energetic bazat pe tehnologii regenerabile va avea consecințe economice foarte pozitive, precum dezvoltarea sustenabilă, creșterea nivelului de trai și ocupării forței de muncă.

Programul propune măsuri precum:

- Soluții dezvoltate prin acțiuni pilot comune de energie regenerabilă (de ex. eoliană, solară, biomasă, geotermică) inclusiv rețele inteligente și sisteme IT&C și stocare asociată;

Obiectiv specific: Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Eficiența energetică este unul din principalele moduri eficiente de a atinge obiectivele Acordului Climatic de la Paris și obiectivele climatice și energetice din Uniunea Europeană. Clădirile reprezintă cel mai mare potențial economic pentru eficiența energetică și investițiile trebuie să treacă la construcții cu emisii zero, clădiri eficiente și rezistente. Consumul energetic al clădirilor este responsabil de 40% din cererea energetică primară a Uniunii Europene și 36% din emisiile CO₂ ale UE care cresc eficiența energetică este cel mai ieftin și deseori cel mai rapid mod de a reduce utilizarea combustibililor fosili și un mod foarte eficient de a reduce emisiile.

Programul propune măsuri precum:

- Investiții în măsuri de eficiență energetică;
- Promovarea măsurilor de eficiență energetică și inițiativelor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- Investiții în măsuri pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Obiectiv specific: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre

Schimbările climatice vor avea un impact mare asupra calității vieții și vor crea dificultăți în sectorul precum turismul și agricultura, 7% din viețile populației Uniunii în zonele inundabile și 9% din viețile în zonele în care sunt peste 120 de zile pe an fără ploaie. Dat fiind că dezastrele naturale nu sunt doar întreruperi inevitabile ale dezvoltării care să fie rezolvate prin măsuri rapide de urgență ci sunt rezultatul direct al unor riscuri negestionate și neatenuate, trebuie să se acorde o atenție specială strategiilor care vizează reducerea vulnerabilității și expunerii. Reacțiile la dezastrele naturale și la efectele schimbărilor climatice pot fi proiectate și implementate în moduri care protejează viețile oamenilor și abordează pe termen scurt și pe termen lung probleme precum sărăcia și inegalitatea. Schimbările climatice necesită o abordare mai amplă pentru a reduce riscurile acesta fiind rezultatul activităților umane de la Revoluția Industrială până în prezent.

Programul propune măsuri precum:

- Restaurarea zonelor naturale (de ex. păduri, malurile râurilor) pentru a preveni inundațiile și alunecările de teren;
- Împădurirea și reîmpădurirea zonelor vulnerabile inundațiilor și alunecărilor de teren;
- Dezvoltarea și implementarea măsurilor asociate cu adaptarea la schimbările climatice;
- Măsuri asociate cu prevenirea și gestionarea riscurilor climatice precum: inundații, furtuni, secetă;
- Prevenirea riscurilor și gestionarea riscurilor naturale neclimatice (i.e. cutremure) și riscurilor asociate cu activitățile umane (de ex. accidente tehnice) sisteme și infrastructuri de protecție civilă și de administrare în caz de dezastre.
- Dezvoltarea și implementarea măsurilor de sensibilizare și produselor de instruire în domeniul mediului și pregătirii în cazuri de urgență, inclusiv pentru copii/tineri pentru a răspunde la situațiile de urgență;
- Implementarea lucrărilor comune pentru evitarea inundațiilor pe Fluviul Dunărea, afluenților săi și în bazinul Dunării;
- Strategii și planuri de acțiune comune pentru a preveni riscurile naturale și pentru a spori gradul de adaptare la schimbările climatice;
- Dezvoltarea și implementarea măsurilor de sensibilizare în domeniul schimbărilor climatice

2. Prioritate: Educație și servicii medicale

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului la educație și calității educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții peste granițe pentru a crește nivelurile de promovare educațională și de competențe pentru a fi recunoscute peste hotare

Programul propune acțiuni precum:

- Elaborarea procedurilor de lucru, platformelor comune, evenimentelor comune pentru învățământ și instruire online;
- Măsurile pentru dezvoltarea abilităților și competențelor tehnice;

- Măsuri comune de îmbunătățire a legăturii între piața muncii și sistemul de învățământ și de instruire;
- Schimbul celor mai bune practici sau directive pentru îmbunătățirea accesului și calității educației, instruirii și învățării pe tot parcursul vieții peste granițe ;
- Dezvoltarea și implementarea acțiunilor comune pentru a susține adaptarea tinerilor la nevoile pieței (de ex. aptitudini digitale).

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului la servicii inclusive și de calitate în educație, instruire și învățare continuă prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv prin asigurarea rezilienței pentru educația și instruirea online și la distanță

Programul propune acțiuni precum:

- Investiții în echiparea facilităților educaționale și de formare;
- Investiții în soluții IT comune care vor facilita educația și formarea online;
- Investiții în infrastructura și serviciile de instruire, inclusiv studii tehnice și vocaționale și pe tot parcursul vieții;

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesibilității, eficienței și rezilienței Sistemelor medicale și îngrijirii pe termen lung peste granițe

Programul propune acțiuni precum:

- Implementarea măsurilor pentru a îmbunătăți accesibilitatea și eficiența serviciilor medicale și de îngrijire pe termen lung peste granițe;
- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a sprijini digitalizarea în bunurile medicale și mobile medicale;
- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a îmbunătăți eficiența accesibilității și reziliența sistemelor medicale și servicii de îngrijire pe termen lung.
- Investiții în construirea/renovarea/dotarea unităților medicale (inclusiv laboratoarelor);
- Achiziția de echipamente de înaltă tehnologie pentru susținerea serviciilor tel medicale; Investiții în îmbunătățirea serviciilor medicale și de îngrijire pe termen lung pentru vârstnici;
- Elaborarea procedurilor comune de lucru, platformelor comune, strategiilor comune de gestionare a amenințărilor transfrontaliere;
- Schimbul de know-how și activitățile de construire a capacității (instruiri comune, conferințe, ateliere de lucru)

3. Prioritate: Integrated tourism and cultural & natural heritage

Obiectiv specific: Promovarea dezvoltării și securității locale integrate sociale, economice și a mediului, inclusive pentru zonele rurale și de coastă inclusive prin dezvoltare locală ghidată de comunitate

Programul propune acțiuni precum:

- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a dezvolta și promova bunurile și serviciile turistice;
- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a proteja, dezvolta și promova patrimoniul natural și ecoturismul;
- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a proteja, dezvolta și promova patrimoniul cultural și serviciile culturale;

- Investiții în regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice pentru includerea acestora în circuitul turistic și/sau cultural;

4. Prioritate: gestionarea frontierelor

Obiectiv specific: O Europă mai sigură

Programul propune acțiuni precum:

- Dezvoltarea și implementarea de soluții inovative care utilizează tehnologii de ultimă generație și sisteme IT la scară mare pentru a spori interoperabilitatea, securitatea, convenabilitatea, timpul de așteptare și eficiența costurilor;

- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru a reduce vulnerabilitatea graniței și garanta un management sigur și funcțional al granițelor;

- Investiții în infrastructură și echipamente pentru supravegherea eficientă a granițelor, controlul și managementul migrației;

- Dezvoltarea și implementarea de măsuri pentru consolidarea capacităților instituționale pentru îmbunătățirea serviciilor în domeniul managementului frontierelor.

- Schimbul de experiențe, directive și proceduri pentru îmbunătățirea evaluării, prevenirii, pregătirii și măsurilor în cazul pandemiei și bolilor infecțioase emergente;

- Programe comune de formare a personalului poliției de frontieră, precum și schimbul celor mai bune practici și cunoștințelor privind domeniile specifice de activitate.

2.3 Contextul regional

Regiunea Vest 2030 – Unde ne dorim să fim?

Viziune: La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități⁸.

Domenii majore de intervenție – PILONI⁹:

1. Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare
2. Tranziție verde și schimbări climatic
3. Accesibilitate
4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante
5. Sustenabilitate prin turism și cultură
6. Dezvoltare urbană durabilă
7. Tradiție și diversificare în mediul rural

---

⁸ Strategia regionala pentru dezvoltare 2021-2027, pagina 7, <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

⁹ Strategia regionala pentru dezvoltare 2021-2027, pagina 9 - 77, <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

PILON 1	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIICE
Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare	Prioritatea 1. Transformarea regiunii într-un "hub de inovare"	Dezvoltarea unui ecosistem de inovare, care să permită transformarea regiunii Vest într-o pol național de referință în inovare
	Prioritatea 2. O regiune cu companii dinamice și competitive	Transformarea economiei prin creșterea bazată pe inovare a productivității
	Prioritatea 3. O regiune pregătită pentru era digitalizării	Adoptarea și integrarea tehnologiilor digitale în economie și sectorul public
PILON 2	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIICE
Tranziție verde și schimbări climatice	Prioritate 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu	Acces crescut la servicii edilitare de calitate prin investiții în infrastructura de alimentare cu apă, apă uzată, reciclarea și valorificarea deșeurilor
	Prioritate 2. Protejarea și conservarea biodiversității regionale și decontaminarea siturilor poluate	Creșterea bunăstării locuitorilor regiunii și scăderea poluării prin refacerea, protejarea și valorificarea biodiversității regionale
	Prioritate 3. Îmbunătățirea eficienței energetice și a energiei din surse regenerabile	Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie
	Prioritate 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la dezastre	Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu
PILON 3	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIICE
Accesibilitate	Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T	Îmbunătățirea conectivității și mobilității inter-regionale și transfrontaliere prin investiții la axele TEN-T
	Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T Prioritate	Îmbunătățirea conectivității și mobilității intra-regionale, care să conducă la creșterea mobilității durabile și inteligente între localități

	3.Dezvoltarea infrastructurii digitale	Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, interoperabile și sigure

PILON 4	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIFICE
Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante	Prioritate 1. Acces egal la o educație modernă, conectată la tendințele pieței muncii	Asigurarea unui acces incluziv la educație și formare și optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii
	Prioritate 2. Acces incluziv la servicii medicale performante și inovative, orientate către pacient	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației și creșterea duratei de viață prin dezvoltarea unui sistem medical eficient și accesibil
	Prioritate 3. Asigurarea unor servicii sociale echitabile, limitarea excluziunii sociale și riscului de sărăcie	Reducerea numărului de persoane vulnerabile, aflate în pragul sărăciei sau în fața riscului de excluziune socială, prin servicii calibrate nevoilor beneficiarilor
	Prioritate 4. Creșterea ocupării forței de muncă și asigurarea incluziunii pe piața muncii	Creșterea gradului de ocupare și sprijinirea accesului tuturor pe o piață a muncii modernă, inclusivă și flexibilă

PILON 5	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIFICE
Sustenabilitate prin turism și cultură	Prioritate 1: Crearea unui brand turistic regional prin promovarea potențialului endogen	Diversificarea și promovarea integrată a ofertei turistice regionale, cu accent pe nișele de turism care prezintă avantaje competitive
	Prioritate 2: Valorificarea patrimoniului cultural	Punerea în valoare a patrimoniului cultural pentru creșterea atractivității turistice și dezvoltării sustenabile locale
	Prioritate 3: Promovarea culturii în regiune	Asigurarea unei game variate de facilități în scop cultural, recreațional și educațional, care să promoveze cultura, ca avantaj comparativ al regiunii Vest

PILON 6	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIFICE
Dezvoltare urbană durabilă	Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă	Reducerea poluării și congestiei în orașe, prin încurajarea modurilor

		ecologice de transport
	Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart	Creșterea calității vieții în orașele din regiune, prin susținerea utilizării tehnologiilor digitale și inovative
	Prioritate 3. Regenerare urbană	Revitalizarea orașelor și a cartierelor urbane din regiune, prin investiții integrate în spații publice și spații verzi

PILON 7	PRIORITĂȚI	OBIECTIVE SPECIFICE
Tradiție și diversificare în mediul rural	Prioritate 1: Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural	Reducerea decalajelor sociale și economice față de mediul urban, prin susținerea activităților tradiționale și încurajarea diversificării economice

Planul pentru Dezvoltare Regională 2021 – 2027 (PDR) a fost conceput având la bază principalele documente strategice europene și naționale și răspunde obiectivelor și priorităților investiționale ale Regiunii Vest.

PDR reprezintă o abordare integrată între Obiectivele de Politică, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și între obiectivele naționale.

De asemenea, reflectă politicile de dezvoltare și de coeziune relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice regionale.

Cei 7 piloni strategici definiți pentru Regiunea Vest au la bază principalele documente strategice europene, dar au fost luate în considerare și o serie de alte documente strategice sectoriale naționale relevante. Totodată au fost avute în vedere și strategiile de dezvoltare ale județelor, urmărindu-se o mai bună corelare cu obiectivele, acțiunile și nevoile identificate la nivel subregional.¹⁰

2.4 Contextul județean

În România, județul Hunedoara, este unul din județele cele mai afectate de tranziție și va trebui să abordeze consecințele sociale și economice ale acestei tranziții. Având în vedere dependența județului de combustibilii fosili și de procesele industriale cu emisii ridicate de gaze cu efect de seră, trebuie luat în considerare că unele sectoare vor cunoaște un declin, înregistrând o reducere ireversibilă a producției economice și a nivelurilor de ocupare a forței de muncă în special referitor la producția și utilizarea combustibililor fosili, în timp ce alte sectoare cu niveluri ridicate de emisii de gaze cu efect de seră, pentru care pot fi găsite alternative tehnologice la procesele cu intensitate mare a carbonului, în vederea

¹⁰ Strategia regională pentru dezvoltare 2021-2027, pagina 91, <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

menținerii producției economice și a creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă, vor trebui să treacă printr-o transformare.

În prezent, Județul Hunedoara rămâne un județ cu un profil industrial accentuat (minier, energetic și siderurgic) determinat de ponderea importantă pe care actorii economici din industrie o au în generarea cifrei de afaceri și a numărului de locuri de muncă din județ, în contextul impactului restructurărilor economice majore din ultimele decenii. Cu toate că la nivel național populația ocupată în domeniul industriei a scăzut considerabil odată cu închiderea unui număr mare de platforme industriale, la nivelul județului Hunedoara, industrii prelucrătoare încă înregistrează valori semnificative.

Cu toate că la nivel național populația ocupată în domeniul industriei a scăzut considerabil odată cu închiderea unui număr mare de platforme industriale, la nivelul județului Hunedoara, industria prelucrătoare încă înregistrează valori semnificative. Astfel, în anul 2019, cei mai mulți angajați din județul Hunedoara sunt concentrați în domeniul industriei (42%), dintre care se evidențiază industria prelucrătoare (38,1% din total județ). De asemenea, industria prelucrătoare generează cea mai mare valoare a cifrei de afaceri din județ (37,2%), mai mult decât ponderea cumulată a sectorului serviciilor (16,7%) și agriculturii (3,6%)⁷. Comerțul este pe locul 2 din punctul de vedere al cifrei de afaceri județene (31,6%). Deosebit de importante în sectorul industriei rămân Industria extractivă și Producția și furnizarea de energie electrică și termică, în care este angajată aproximativ 8% din forța de muncă, cei mai mulți angajați fiind în cadrul Complexului Energetic Hunedoara. De asemenea, județul Hunedoara a înregistrat și cea mai mare scădere a forței de muncă din industrie (-30%) în perioada 2008-2019 față de celelalte județe selectate de CE pentru Mecanismul pentru Tranziție Justă.

După ramura industrială, cea mai mare scădere a numărului de angajați, în perioada 2014-2019, a avut-o industria extractivă (-68%). Această scădere puternică a angajaților este datorată închiderii treptate a minelor de cărbune. Al doilea sector care înregistrează cele mai mari pierderi de angajați în perioada analizată este Producția și furnizarea de energie electrică și termică, al cărui număr de angajați a scăzut cu 39%.

Pentru a face față provocărilor legate de declinul activităților industriale tradiționale, este necesară creșterea capacității de adaptare a economiei locale și crearea de noi oportunități pentru forța de muncă dar și de asigurarea unor investiții care vor conduce la creșterii calității vieții în localitățile județului, pentru ca acestea să devină atractive și competitive pentru a reține populația.

Obiectivul general este ca la orizontul anului 2030, Hunedoara să devină un județ cu o economie diversificată, competitivă pe plan regional, care oferă oportunități forței de muncă locale și cu o calitate a vieții ridicată atât în mediul urban, cât și cel rural. De asemenea, județul Hunedoara a redus decalajul de dezvoltare față de județul Timiș și menține și atrage populație, investiții și turiști.

Obiectiv 1: Dezvoltarea ecosistemului de cercetare, dezvoltare și inovare, care să susțină și să stimuleze o creștere economică sustenabilă.

Obiectiv 2: Creșterea capacității de adaptare a economiei locale și crearea de noi oportunități pentru forța de muncă prin dezvoltarea antreprenoriatului

Obiectiv 3: Creșterea gradului de digitalizare a întreprinderilor și a serviciilor publice, pentru susținerea transformării durabile a economiei județului Hunedoara

Obiectiv 4: Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie

Obiectiv 5: Creșterea calității vieții prin decontaminarea și regenerarea siturilor poluate și integrarea acestora în economia locală și promovarea unei abordări verzi și sănătoase pentru regenerarea orașelor

Obiectiv 6: Consolidarea economiei circulare prin stimularea unor tipare noi de consum care să prevină generarea de deșeuri și reducerea cantității acestora, reutilizare eficientă și reciclarea acestora

Obiectiv 7: Reducerea poluării prin îmbunătățirea eficienței energetice a sistemelor de termoficare și a îmbunătățirii sistemelor de căldură și reducerea costurilor populației

Obiectiv 8: Decarbonizarea sistemului de transport local prin promovarea unei mobilități verzi

Obiectiv 9: Dezvoltarea și creșterea calității serviciilor medicale și sociale pentru atenuarea efectelor tranziției economice și declinului demographic

Obiectiv 10: Recalificarea, diversificarea și perfecționarea competențelor și abilităților resurselor umane pentru susținerea tranziției economice și promovarea unor măsuri active pentru ocuparea forței de muncă

Coerența PTTJ cu Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest (PDR) 2021-2027

Obiectivele propuse prin PTTJ sunt în acord cu prioritățile strategiei din Planul pentru dezvoltare al Regiunii Vest, și anume:

✚ Pilonul 1: Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare. Prin obiectivele propuse, PTTJ Hunedoara pune accentul pe sprijinirea domeniului de cercetare-dezvoltare-inovare care să producă o creștere a economiei locale prin dezvoltarea de noi oportunități de afaceri și antreprenoriat, ceea ce este important în contextul în care, în strategia PDR, investițiile în CDI, afaceri și antreprenoriat reprezintă o prioritate. De asemenea, tot în cadrul Pilonului 1 se susține și procesul de digitalizare a întreprinderilor, iar obiectivele din FTTJ converg în aceeași direcție.

✚ Pilonul 2: Tranziție verde și schimbări climatice. În acord cu această prioritate, FTTJ propune măsuri pentru îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie. Aceste măsuri se corelează cu Pilonul 2, care are ca obiectiv îmbunătățirea eficienței energetice și a energiei din surse regenerabile. Atât în județul Hunedoara, cât și în Regiunea Vest sunt necesare măsuri pentru îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia. –

✚ Pilonul 6: Dezvoltare urbană durabilă. Un important obiectiv al FTTJ este acela de creștere a calității vieții prin decontaminarea siturilor poluate și regenerarea orașelor prin susținerea abordării verzi și ecologice. Acest obiectiv se corelează cu Pilonul 6, cel din urmă propunând măsuri pentru îndeplinirea aceluiași deziderat: revitalizarea orașelor și cartierelor din regiune prin investiții integrate în spații publice și spații verzi cu scopul de a crește calitatea vieții. Tot în cadrul aceluiași pilon se propun măsuri pentru dezvoltarea transportului

local, ceea ce este în acord cu obiectivul FTTJ pentru decarbonizarea sistemului de transport local prin promovarea unei mobilități verzi.¹¹

2.5 Contextul local

În perioada 2016 – 2021 s-au făcut eforturi pentru a finaliza și demara o serie de proiecte care au vizat dezvoltarea utilităților publice, modernizarea drumurilor comunale, modernizarea instituțiilor de învățământ, construire săli de sport, dezvoltarea infrastructurii de asistență social, facilități pentru recreere și agrement, construcție locuințe, regenerare urbană. Mai jos se regăsește situația proiectelor:

Tabelul nr. 2: Proiecte finalizate

Nr. Crt.	Denumirea proiectului	Valoarea platilor efectuate - lei	Valoarea contributiei din bugetul local - lei	Sursele de finantare
1	Extindere conductă de alimentare cu apă potabilă pe str. Pinului din stațiunea Geoagiu Băi pentru alimentarea cu apă a cătunului Poenari, aparținător orașului Geoagiu, jud. Hunedoara	261.557,00	142.293,00	PNDL II: Buget de Stat Buget local
2	Construire pod pe Valea Bacâia spre acces Biserică - Monument Istoric, în Satul Bozes aparținător UAT Orasul Geoagiu, Judetul Hunedoara	350.316,00	19.774,00	PNDL II: Buget de Stat Buget local
3	Construire pod pe Valea Homorodului spre acces școală în satul Homorod aparținător UAT Geoagiu, județul Hunedoara	364.834,00	20.495,00	PNDL II: Buget de Stat Buget local
4	Înființarea Centrului de Zi și a Unității de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice din orașul Geoagiu	1.193.494,67	58.567,72	FEDR Buget national Buget local

5	WIFI4EU - 2019	-		Comisia Europeana

---

¹¹ Planul-Teritorial-pentru-Tranzitie-Justa-Hunedoara-2021-2027

Tabelul nr. 3: Proiecte alate în derulare 2016-2021

Nr. Crt.	Denumirea și valoarea totală a proiectului	Valoarea plăților efectuate - lei	Valoarea contribuției din bugetul local - lei	Surse de finanțare
1	Reabilitare termică Casa de cultură Ioan Budai Deleanu din orașul Geoagiu	1.699.027,41	1.099.524,70	FEDR Buget national Buget local
2	Crearea de facilități pentru recreere și agrement în Stațiunea Geoagiu Băi, oraș Geoagiu, jud. Hunedoara	1.363.669,39	131.027,67	FEDR Buget national Buget local
3	Reabilitare Școală Primară Sat Homorod – Zona Joseni, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara	254900,42	89.895,67	PNDL II: Buget de Stat Buget local
4	<i>Alimentare cu apă și canalizare în satul Cigmău, oraș Geoagiu, jud. Hunedoara</i>	1314342,02	521.814,70	PNDL II: Buget de Stat Buget local
5	<i>Reabilitare, modernizare străzi oraș Geoagiu-sat Aurel Vlaicu, jud. Hunedoara</i>	1.507.634,89	233.800,62	PNDL II: Buget de Stat Buget local
6	<i>Construire pod pe Râul Geoagiu spre acces cartier romi, aparținător UAT orașul Geoagiu, județul Hunedoara</i>	64.855	115.604	PNDL II: Buget de Stat Buget local
7	<i>Baza Sportiva Geoagiu – rest de executat</i>	0	56.727,00	PNDL II: Buget de Stat Buget local
8	Centru Comunitar Multifuncțional pentru asigurarea unor servicii de îngrijire personală, oraș Geoagiu	20.813,21	140.546,95	FEADR Buget national Buget local
9	Reabilitare teren de sport Geoagiu Băi, jud.	23.050,00	86.177,59	FEADR Buget national

	Hunedoara		Buget local
10	Grădiniță program normal, Oras Geoagiu, județ Hunedoara- 3 săli de grupă	Valoarea lucrarilor pe care trebuie sa le contracteze partenerul UAT Geoagiu, este estimata la 332.849,69 lei	FEDR Buget national Buget local
11	Locuințe pentru tineri destinate închirierii, prin ANL – Bucuresti	Valoarea estimata a cheltuielilor din bugetul local este de 990338,00 lei	Buget de Stat Buget local

Tabelul nr. 4: Proiecte depuse spre finanțare pe Programul Național de Investiții Anghel Saligny – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației¹²

Nr. Crt.	U.A.T. / Județul	Denumirea investiției	Domeniu	Valoarea eligibilă solicitată de la bugetul de stat (lei, inclusiv TVA)
1	Geoagiu / Hunedoara	„Rețea de canalizare, sat Homorod, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara”	Canalizare	5.984.383
2		„Alimentare cu apă, sat Homorod, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara”	Alimentare cu apă	6.679.845
3		„Extinderea rețelei de canalizare pe strada Feredeului (cătun Poenari), Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara”	Canalizare	1.129.896
4		"Reabilitare și modernizare drumuri din interiorul localității, sat Gelmar, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	3.349.762
5		"Reabilitare și modernizare, drum comunal sat Renghet, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	6.847.495
6		"Amenajare alei și trotuare din interiorul localității Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	6.836.611
7		"Reabilitare și modernizare străzi din interiorul localității Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	6.830.442
8		"Modernizare drum din interiorul localității: strada Feredeului spre catun Poenari, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	5.438.602

¹² Extras din Lista cererilor de finanțare depuse de către UAT-uri pentru Programul Național de Investiții Anghel Saligny, <https://www.mdipa.ro/pages/anghelsaligny>

9	"Reabilitare și modernizare drumuri din interiorul localității Geoagiu Băi, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	6.809.543
10	"Modernizare trotuare străzi interioare, sat Aurel Vlaicu, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	4.468.178
11	"Reabilitare și modernizare drumuri din interiorul localității Cigmău, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	6.023.857
12	"Reabilitare și modernizare drum DC41 sat Cigmău, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	5.320.277
13	"Reabilitare și modernizare, drumuri în interiorul localității Bozeș Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Drumuri	1.467.100
14	"Construire pod pe Pârâul Tileșului în Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	486.204
15	"Construire pod pe Râul Geoagiu în zona Smila - Suseni, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	3.167.234
16	"Construire punte pietonală pe Râul Geoagiu legatura între Calea Romanilor și strada Teilor, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	1.162.610
17	"Construire pod pe Valea Homorodului , sat Homorod, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	1.217.756
18	"Construire Punte Pietonală pe Râul Geoagiu, Strada Bobâlnei, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	1.162.610
19	"Construire pod pe Valea Băcâia în sat Băcâia, Oraș Geoagiu, Județul Hunedoara"	Poduri	324.282
20	Extindere gaz Bozes-Bacaia		

Tabelul nr. 5: Proiecte depuse spre finanțare la Compania Național de Investiții¹³

Nr. Crt.	U.A.T. / Județul	Titlul proiectului	Subprogram	Stadiu
1	Geoagiu / Hunedoara	Sală de sport, Orașul Geoagiu	Sală de sport	Lista de sinteză
2		Construire și dotare centru medical oraș Geoagiu	Unități sanitare	In evaluare
3		Construire creșă mică, Calea Romanilor nr. 149, orașul Geoagiu	Instituții de învățământ	Aprobat

¹³ Extras din Lista de sinteză a proiectelor depuse pe C.N.I. - <https://www.cni.ro/proiecte/proiecte#>

CAPITOLUL III – JUDEȚUL HUNEDOARA

3.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă

Județul Hunedoara se află localizat în partea central – vestică a României, în Transilvania, având reședința de județ în municipiul Deva. Județul este intersectat de paralela de 46° latitudine nordică și de meridianul de 23° longitudine estică.

Punctele extreme ale județului Hunedoara:

- zona de nord – vest a satului Rusești (comuna Bulzești de Sus) în partea de nord;
- hotarul vestic al satului Pojoga (comuna Zam) în partea de vest;
- izvoarele râului Lăpușnic în partea de sud;
- ramificațiile unor afluenți de dreapta ai pârâului Jieț în partea de est.

Județul Hunedoara se întinde pe o suprafață de 7.063 km², reprezentând 2,9 % din suprafața totală a României și o populație de 418.565 locuitori, conform datelor de la recensământul din 2011.

Județul se învecinează astfel:

- în partea de nord și nord – vest se învecinează cu județul Bihor;
- în partea de vest se învecinează cu județul Timiș;
- în partea de sud – vest cu județul Caraș - Severin;
- în partea de sud și sud – est cu județul Gorj, respectiv Vâlcea;
- în partea de est și sud – est cu județul Alba.

Căile de acces:

E 68 / DN 7: Ungaria – Arad – Deva – Sibiu – Pitești – București

E 673 / DN 68 A: Deva – Lugoj – Timișoara

E 79 / DN 76: Oradea – Brad – Deva

E 79 / DN 66: Simeria – Hațeg – Petroșani – Târgu Jiu – Filiași – Craiova

DN 74: Brad – Abrud

DN 68: Hațeg – Caransabeș

DN 7 A: Petroșani – Obârșia Lotrului – Voineasa – Brezoi (DN 7)

Județul Hunedoara este tranzitat de către Magistrala CFR 200 Brașov – Sibiu – Simeria – Deva – Arad – Curtici, care parțial face parte din coridorul european IV (Dresda) – Budapesta – Curtici – Sighișoara – București – Constanța. O altă linie importantă este Magistrala CFR 202 Simeria – Petroșani – Filiași care asigură legătura între Transilvania și Oltenia, precum și liniile Ilia – Lugoj și Brad – Arad, neelectrificate.

Administrativ, județul Hunedoara este format din:

- 7 *municipii*: Deva, Brad, Hunedoara, Lupeni, Orăștie, Petroșani și Vulcan;
- 7 *orașe*: Aninoasa, Călan, Geoagiu, Hațeg, Petrila, Simeria, Uricani;
- 55 *comune*: Baia de Criș, Balșa, Bănița, Baru, Băcia, Băița, Bătrâna, Beriu, Blăjeni, Boșorod, Brănișca, Bretea Română, Buceș, București, Bulzești de Sus, Bunila, Burjuc, Cerbăl, Certeju de Sus, Cârjiți, Crișcior, Densuș, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Gurasada, Hărău, Ilia, Lăpușiu de Jos, Lelese, Lunca Cernii de Jos, Luncoiu de Jos, Mărtinești, Orăștioara de Sus, Pestișu Mic, Pui, Rapoltu Mare, Răchitova, Ribița, Râu de Mori, Romos, Sarmizegetusa, Sălașu de Sus, Sântămăria – Orlea, Șoimuș, Teliucu Inferior, Tomești, Toplița, Totești, Turdaș, Vața de Jos, Vălișoara, Vețel, Vorța, Zam.

Tabelul nr. 6: Organizarea administrativă a teritoriului, pe categorii de unități administrative, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - număr

Categoriile de unități administrative	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Municipii	TOTAL	56	103	103	103	103	103	103	103
	Hunedoara	3	7	7	7	7	7	7	7
Orașe	TOTAL	204	217	217	217	217	217	216	216
	Hunedoara	10	7	7	7	7	7	7	7
Localități componente ale municipiilor și orașelor	TOTAL	:	792	792	792	792	792	790	791
	Hunedoara	:	30	30	30	30	30	30	30
Comune	TOTAL	2688	2861	2861	2861	2861	2861	2862	2862
	Hunedoara	56	55	55	55	55	55	55	55
Sate	TOTAL	13088	12957	12957	12957	12957	12957	12959	12958
	Hunedoara	458	457	457	457	457	457	457	457
Din care: aparțin de municipii și orașe	TOTAL	311	470	470	470	470	470	468	468
	Hunedoara	32	42	42	42	42	42	42	42

Legenda: ':' - date lipsă; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 – îngrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 – îngrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

3.2 Fond funciar

Tabelul nr. 7: Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - hectare

Modul de folosință a fondului funciar	Forme de proprietate	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani		
			1990	2007	2014
			UM: Ha		
Agricola	Total	TOTAL	14769028	14709299	14630072
		Regiunea VEST	1961074	1888329	1864096
		Hunedoara	348738	280332	281235
	Proprietate privată	TOTAL	:	13998861	13699725
		Regiunea VEST	:	1809248	1739607
		Hunedoara	:	275899	276775

Arabilă	Total	TOTAL	9450395	9423255	9395303
		Regiunea VEST	1126721	1087669	1090690
		Hunedoara	90698	79629	78956
	Proprietate privată	TOTAL	:	9053246	8940204
		Regiunea VEST	:	1047190	1037264
		Hunedoara	:	78869	78070
Pașuni	Total	TOTAL	3262509	3329984	3272165
		Regiunea VEST	552026	551392	528377
		Hunedoara	148258	117510	118349
	Proprietate privată	TOTAL	:	3045742	2852274
		Regiunea VEST	:	523139	466147
		Hunedoara	:	114275	115248
Fânețe	Total	TOTAL	1465364	1531491	1556246
		Regiunea VEST	234466	213013	210961
		Hunedoara	103690	82282	82868
	Proprietate privată	TOTAL	:	1494519	1517212
		Regiunea VEST	:	203475	203436
		Hunedoara	:	81854	82405
Vii și pepiniere viticole	Total	TOTAL	277371	217968	209417
		Regiunea VEST	11679	8831	8661
		Hunedoara	401	:	4
	Proprietate privată	TOTAL	:	210428	202153
		Regiunea VEST	:	8501	8170
		Hunedoara	:	:	4
Livezi și pepiniere pomicole	Total	TOTAL	313389	206601	196941
		Regiunea VEST	36182	27424	25407
		Hunedoara	5691	911	1058
	Proprietate privată	TOTAL	:	194926	187882
		Regiunea VEST	:	26943	24590
		Hunedoara	:	901	1048
Terenuri neagricole total	Total	TOTAL	:	9129772	9208999
		Regiunea VEST	:	1314988	1339221
		Hunedoara	:	425935	425032
	Proprietate privată	TOTAL	:	3487979	3790232
		Regiunea VEST	:	398285	468464
		Hunedoara	:	188103	201039
Păduri și altă vegetație forestieră	Total	TOTAL	6685371	6740865	6734003
		Regiunea VEST	1043914	1098343	1104705
		Hunedoara	312386	365994	365592
	Proprietate privată	TOTAL	:	2497111	2656462
		Regiunea VEST	:	271334	320582
		Hunedoara	:	145228	159249

Ocupată cu ape, bălți	Total	TOTAL	903571	849920	831495
		Regiunea VEST	44108	45152	43883
		Hunedoara	5746	5818	5795
	Proprietate privată	TOTAL	:	83518	97696
		Regiunea VEST	:	12154	12152
		Hunedoara	:	642	669
Ocupata cu constructii-	Total	TOTAL	:	685735	758285
		Regiunea VEST	:	67870	81829
		Hunedoara	:	16503	16549
	Proprietate privată	TOTAL	:	513345	604126
		Regiunea VEST	:	49361	67749
		Hunedoara	:	13293	13382
Cai de comunicatii și cai ferate	Total	TOTAL	:	390085	389795
		Regiunea VEST	:	52696	53214
		Hunedoara	:	9094	9457
	Proprietate privată	TOTAL	:	66043	71726
		Regiunea VEST	:	19133	21193
		Hunedoara	:	1844	1673
Terenuri degradate și neproductive	Total	TOTAL	:	463167	495421
		Regiunea VEST	:	50927	55590
		Hunedoara	:	28526	27639
	Proprietate privată	TOTAL	:	327962	360222
		Regiunea VEST	:	46303	46788
		Hunedoara	:	27096	26066
Alte suprafețe	Total	TOTAL	1481101	:	:
		Regiunea VEST	154221	:	:
		Hunedoara	39397	:	:

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.3 Cadrul natural

3.3.1 Relief

Județul Hunedoara cuprinde unități de relief distincte, munții deținând ponderea iar depresiunile intramontane și colinare, zonele depresionare și defileurile, completând structura reliefului.

Regiunile muntoase constituie relieful cel mai vechi și fragmentat. Carpaților Merdionali le aparțin masivele înalte și mijlocii din sudul și sud – estul județului, în timp ce Carpații Occidentali, cuprind masivele mici și mijlocii din vest și nord.

Din punct de vedere al treptelor de altitudine, etajul montan este compus din subetajele alpin (zone întinse din Munții Retezat, Godeanu, Parâng și parțial Țarcu) și cel de pădure (zonele medii și joase din Munții Retezat, Godeanu, Țarcu, Parâng, așa-numitul Podiș Dacic din Munții Șureanu, Poiana Ruscă, Metaliferi și Masivul Găina). Județul Hunedoara dispune și de un relief carstic diversificat (endocarst și exocarst), marea majoritate a acestor forme dezvoltându-se în roci calcaroase, excepție făcând așa-numitul speudocarst (forme carstice dezvoltate în alte roci decât cele calcaroase: gresii, gipsuri, tufuri, sare etc.).

Masivul Godeanu este cuprins cu o suprafață restrânsă pe teritoriul județului. Acest sector al Masivului Godeanu este dominat de structuri magmatice și cristaline de vârstă jurasică. Una dintre caracteristicile masivului este reprezentată de întinse suprafețe de eroziune (nivelare), între care cea superioară (Borăscu), netedă ca un podiș, este individualizată în jurul altitudinii de 200 m. Acest aspect, completat de faptul că acest masiv este alcătuit din roci mai puțin gelive, a motivat apariția unui ansamblu bogat de forme glaciare (văi, circuri etc.).

Munții Țarcu, sunt alcătuiți din structuri sedimentare și magmatice și ocupă o suprafață extrem de restânsă pe teritoriul județului, prin versantul care coboară spre Poarta de Fier a Transilvaniei.

Munții Vâlcan, situați în Munții Godeanu până la defileul Jiului, sunt alcătuiți în principal din roci cristaline și magmatice. Acest masiv muntos este unul cu înălțimi medii și prezintă o culme largă, excepție făcând depresiunea Petroșani, unde există o serie de culmi scurte și versante abrupte.

Munții Retezat, se află în întregime pe teritoriul județului, și sunt delimitați de văile Râului Mare și Jiului, Munții Șureanu și depresiunea Hațegului. Structural, acest masiv muntos este alcătuit din șisturi cristaline, granituri, granodiorite, gnaise și subordonat calcare. Acest masiv concentrează în zona centrală, între 2200 și 1400 – 1300 m, cele mai complexe forme glaciare (custuri, văi glaciare, praguri, lacuri, morene etc.), din Carpații Meridionali.

Munții Parâng, situați în partea sud – estică, a județului Hunedoara, sunt constituiți din roci metamorfice specifice pânzei getice și unității danubiene (paragnaise, micașturi, gnaise, calcare cristalne, șisturi sericitoase) sau mai slab metamorfozate (calcare), la care se mai adaugă depozitele terțiare. Partea superioară a masivului are aspectul unei suprafețe înalte (1800 – 2000 m), dominată de vârfuri de peste 2200 m. Rețeaua hidrografică a condus la apariția unor culmi dispuse în trepte, la conturarea acestui aspect fiind de notat și acțiunea ghețarilor. Relieful glaciare cuprinde două tipuri (carpatice și alpine), specifice unor zone distinct departajate geografic. Calcarele apar în zona nordică, insular și etajat, endocarstul și exocarstul acestei zone nefiind obiectul unor studii speo – morfologice sistematice.

Munții Șureanu (sectorul ocupat de județul Hunedoara), sunt delimitați de Munții Retezat, Parâng, depresiunea Hațegului și culoarul Mureșului. Masivul este alcătuit la sud și vest din calcare cristaline și este caracterizat de existența unor suprafețe de eroziune, între care menționăm Râu - Șes, ce ocupă o suprafață extinsă, fiind tăiată de văi adânci. În comparație cu Munții Retezat, glaciațiunea a avut o extensie mai redusă.

Munții Poiana Ruscă (sectorul hunedorean) sunt delimitați la nord de culoarul Mureșului iar la vest de depresiunea Hațegului. Din punct de vedere al constituției geologice, acești munți sunt alcătuiți din formațiuni metamorfice, magmatice și sedimentare. Structural,

masivul are în centru aspectul unui platou înalt, ferestruit adânc de ape, deosebindu-se mai multe trepte de nivelare ale reliefului.

Munții Apuseni cuprind pe teritoriul Hunedoara partea estică a Munților Zarandului, Munții Metaliferi și versanții sudici ai masivului Găina din cadrul Munților Bihorului.

Munții Metaliferi, dispuși între culoarul Deva – Ormindea și Ampoi, între valea Mureșului și depresiunea Brad, sunt formați din nuclee cristaline prealpine, sedimentarmezozoic, fliș cretaci, magmatite și subvulcanice neogene. De remarcat este faptul că o dată cu primul ciclu de sedimentare se depun calcarele și se formează creasta mediană, gradul de dispersie al arealurilor carstice fiind ridicat. Izvoarele minerale existente (Păuliș, Boholt, Hărțăgani, Banpotoc, Rapolt, Bobâlna, Geoagiu, Bozeș, Băcăia) sunt rezultatul unor complexe fenomene postvulcanice.

Munții Zarand, reprezentați de munceii Malu – Măgureaua, se află la vest de culoarul Deva – Ormindea. Ei se prezintă ca un conglomerat de structuri geologice aparținând sedimentarului (calcare) și cristalinului (roci vulcanice). Arealul carstic de pe teritoriul județului relevă trăsături interesante (peșteri, avene), la care se adaugă culoare transversale joase, bazine și mici depresiuni de eroziune.

Masivul Găina este constituit din formațiuni cristaline și sedimentare, la care se adaugă un relief carstic, în cuprinsul căruia apar fenomene diverse (chei, peșteri, doline etc.).

Depresiunile intramontane din județul Hunedoara (Petroșani, Hațeg, Strei) reprezintă treapta de relief cea mai joasă, acestea având aspectul unor golfuri.

Depresiunea Petroșani, situată între Munții Retezat și Sebeș la nord, Munții Vulcani și Parând la sud, localitatea Câmpa la est și Câmpul lui Neag la vest, are o formă triunghiulară și este străbătută de Jiul de vest și traversată de Jiul de est. Depresiunea, de origine tectonică, s-a format în paleogen iar umplutura este alcătuită din depozit de diverse vârste (paleogen, neogen, cuaternar). Sub aspect morfologic, marginea depresiunii este foarte fragmentată de văi adânci și înguste. Această depresiune reprezintă cea mai închisă depresiune din țară, ce comunică cu zonele învecinate doar prin intermediul defileului Jiului și prin pasul Bănița – Merișor.

Zona depresionară Hațeg- Murteș cuprinde depresiunile Hațegului, Strei – Cerna (Hunedoara) și culoarul Orăștiri.

Depresiunea Hațegului are ca limite Munții Șureanu, pasul Merișor, Munții Retezat și Țarcu și Munții Poiana Ruscă. Această unitate geo – morfologică, alcătuită dintr-un relief deluros (zona nordică) și muncei și dealuri (zona sudică), se prezintă ca și un golf depresionar.

Depresiunea Strei – Cerna (a Hunedoarei), este delimitată de Munții Poiana Ruscă și Șurianu, Valea Mureșului și sectorul ocupat de localitatea Subcetate. Această unitate reprezintă o depresiune colinară cu o serie de piemonturi de eroziune spre bordura montană și de acumulare spre interiorul depresiunii. Pe această structură s-au individualizat terase – propice habitatului uman și în același timp importante căi de comunicație – în marginile depresiunii și în zonele de contact cu structurile montane, apărând bazine de eroziune, chei și defileuri. Luncile Mureșului, Streiului și Cernei inferioare oferă condiții excelente pentru practicarea agriculturii.

Culoarul Orăștiei este mărginit de Munții Metaliferi și Șureanu și are un caracter deluros spre sud, iar spre nord este alcătuit din terasă și lunci. Defileul Mureșului este

cuprins, pe teritoriul județului, între localitățile Deva și Zam, și reprezintă un culoar depresionar format dintr-o succesiune de defileuri și bazine.

Depresiunea Brad, ce se dezvoltă în bazinul Crișului Alb, este dominată de un relief colinar, spre sud această depresiune fiind legată de depresiunea Ormindea – Băița, dezvoltată pe formațiuni sedimentar – tortoniene și înconjurată de măguri calcaroase sau vulcanice și culmi.

3.3.2 Hidrografie

Apele de suprafață. Rețeaua hidrografică a județului Hunedoara aparține, în cea mai mare parte, bazinului râului Mureș, și în cea mai mică măsură, bazinelor hidrografice ale Jiului și Crișului Alb. Rezultat al structurii și varietății reliefului, densitatea rețelei hidrografice este cuprinsă între 0,5 km / km² și 1,1 km / km², valorile cele mai ridicate aparținând bazinelor superioare ale Streiului și Jiului de vest. Rețeaua hidrografică a județului Hunedoara aparține, din punct de vedere al tipului de alimentare, tipului moderat din zăpadă scursă superficial și alimentarea subterană, cu valori oscilante specifice regiunii munților înalți din sud, culoarului Orăștiei și depresiunii Hațegului, precum și zonele care reprezintă cea mai mare parte a județului.

Mureșul, principala arteră hidrografică a județului, străbate pe o lungime de 105 km, un culoar larg între Munții Șureanu și Poiana Ruscă la sud și Munții Apuseni la nord. Bazinul râului (6.591 km²) este asimetric, afluenții de dreapta fiind scurți (sub 35 km), iar cei dinspre sud sunt lungi (până la 92 km). Afluenții de stânga importanți sunt: Orăștie sau Apa Orașului (L = 47 km), Strei (L = 89 km), ce cuprinde câțiva afluenți importanți (Râul Bărbat, Râul Mare, Luncani, Rușor, Șerel, Galbena, Silvașu), Cerna (L = 67 km) și Dobra (L = 42 km). Printre afluenții dinspre nord, mai importanți sunt Geoagiul (L = 34 km) și Călanul (L = 20 km).

Debitul mediu multianual al Mureșului, pentru perioada ultimilor 30 de ani, variază între 120 m³ / s și 165 m³ / s, valorile marcând zona de intrare, respectiv de ieșire a râului de pe teritoriul județului. Volumul maxim scurs pe anotimpuri se produce la sfârșitul primăverii și începutul verii (aprilie - iunie), și cel minim toamna (septembrie - noiembrie). Fenomenele de îngheț (pod de gheață, curgeri de sloiuri, gheață la mal) au o durată medie de 45 – 50 de zile și se înregistrează în medie pentru 80 % - 90 % din ierni.

Jiul, rezultat al confluenței Jiului de vest cu Jiul de est, ocupă o suprafață a bazinului hidrografic de 1.050 km². Volumul maxim scurs pe anotimpuri, pentru bazinul Jiului hunedorean, este primăvara, debitul mediu multianual la ieșirea din județ fiind de 20 m³ / s. Afluenții cei mai importanți sunt: Taia (L = 20 km), Jieț (L = 22 km) și Bănița (L = 16 km), în timp ce debitul mediu multianual la ieșirea râului din județ fiind de circa 20 m³ / s.

Crișul Alb străbate teritoriul județului Hunedoara pe o lungime de 66 km, panta de scurgere fiind diferită în funcție de unitatea morfologică pe care o parcurge (9 – 25 % zona montană și 1 – 2 % zona depresionară joasă). Cei mai importanți afluenți sunt: Valea Satului (L = 15 km) și Ribița (L = 18 km). Debitul mediu multianual al râului în sectorul marcat de limita județului este de circa 10 m³ / s, fenomenele de îngheț având o durată medie de 40 de zile și apar în circa 80 % din ierni.

Lacurile naturale ale județului Hunedoara, sunt în marea lor majoritate de origine glaciară și se concentrează în Munții Retezat, Godeanu, Țarcu, Parâng, cea mai mare densitate regăsindu-se în Munții Retezat (peste 80 de lacuri), demne de menționat fiind lacurile Bucura, Zănoaga, Custuri etc. Recordul de altitudine îl deține Tăul Mare sau al Custurii (2.270 m altitudine) din Munții Retezat, iar lacul Bucura ocupă întinderea cea mai mare dintre lacuri alpine (peste 10,5 ha).

3.3.3 Clima

Din punct de vedere al unităților climatice, județul Hunedoara este caracterizat de un climat de munte (8 luni reci și umede și 4 luni temperate în zonele înalte și cu 5 luni reci și umede și 7 luni temperate la altitudini mijlocii) și de un climat continental moderat de deal, în restul teritoriului (cu 4 luni reci și umede și 8 luni temperate), cu excepția văii Mureșului și depresiunea Hațegului. Aceste complexe condiții climatice sunt determinate de varietatea reliefului (etajare, compartimentarea și fragmentarea lui, orientarea față de punctele cardinale). Iernile sunt relativ umede, în timp ce verile sunt însorite, cu un regim pluviometric echilibrat.

În ceea ce privește circulația generală a atmosferei, vremea relativ călduroasă și umedă și ușor instabilă iarna, este generată de circulația dinspre vest, care are și ușoare influențe maritime. Circulația dinspre nord – vest și nord evidențiază ierni reci, răcoroase și veri instabile. În regiunile centrale și nordice ale județului, circulația maselor de aer se face predominant din sector vestic, în timp ce aspectele de fohn sunt tipice versanților estici ai Munților Metaliferi.

Temperaturile medii anuale (+ 10⁰ C lunca Mureșului, - 2⁰ C Munții Retezat și Parâng), conduc la un contrast termic teritorial de 12⁰ C, extremele fiind regăsite în zonele montane propriu-zise (- 2⁰ C și - 6⁰ C) și în sectorul Mureșului, aval de Deva (circa 10⁰ C). Temperatura medie în depresiuni este influențată de mai mulți factori, între care amintim poziția intramontană, gradul de deschidere, circulația maselor de aer.

Mediile lunii iunie sunt influențate de aceleași diferențe specifice fiecărei forme de relief, în general aceste temperaturi cuprind valori între 6⁰ C și - 20⁰ C. În centrul județului se înregistrează cele mai mari temperaturi medii, aceste valori scăzând treptat, în depresiunile mari (Hațeg, Brad, Petroșani), atingându-se medii de 16 – 18⁰ C. De remacat este faptul că munții situați la nord de Mureș (Zarand, Găina, Metaliferi), precum și Munții Poiana Ruscă ating medii de 14⁰ C. Mediile lunii ianuarie au valori cuprinse între - 1⁰ C și 10⁰ C, înregistrate în lungul Mureșului și al Crișului Alb, respectiv în Retezat și Parâng. Amplitudinea termică medie este de circa 20 – 21⁰ C în zona centrală depresionară și de - 7⁰ C pentru regiunile montane înalte. Primele înghețuri se petrec în jurul datei de 20 septembrie, iar cele mai târzii la sfârșitul lunii mai. În munții înalți (Godeanu, Țacu, Parâng, Șureanu), zăpada cade în medie de 80 de zile pe an și se menține circa 160 de zile, în timp ce pe culoarul Mureșului, se înregistrează circa 20 – 25 zile cu ninsoare.

Vântul predominant în județul Hunedoara suflă în timpul iernii pe direcția vest – nord – vest, iar în timpul verii pe direcția est – sud – est și prezintă o serie de diferențieri,

datorate particularităților reliefului. Procentual, frecvența vânturilor vestice este de circa 14 – 15 %, iar a celor din nord – vest este de 12 – 14 %.

3.3.4 Solul

Formarea și repartiția solurilor au fost influențate de configurația orografică a județului Hunedoara, remarcându-se și o etajare pe verticală a acestora.

Zonele montane (cu altitudini de peste 1.700 m) dețin soluri scheletice, în timp ce solurile brune tipice, podzolite, solurile montane acide și podzolurile, sunt tipice zonelor ocupate de munții cuprinși între 1000 – 1700 m altitudine, în special cei din sudul județului. O caracteristică a munților din nordul și vestul județului o reprezintă asocierea dintre solurile anterior menționate cu rendzinele și terra rossa formate pe calcare.

Dealurile înalte la corespund solurilor brune și brun – roșcate de pădure, slab sau puternic podzolite sau podzolite secundar, pe terasele și dealurile piemontane din depresiuni, fiind frecvente asocierile de cernoziomuri, soluri brune de terasă, solurile brune, brun – roșcate de pădure. De-a lungul văilor râurilor, cu lunci extinse (Mureș, Strei, Crișul Alb, Cernainferioară) există soluri aluviale, gleice, cernoziomuri levigate.

3.3.5 Vegetația

Județul Hunedoara este caracterizat printr-o mare varietate a vegetației a cărei repartiție altitudinală este condiționată de relief și condiții topoclimatice specifice. Vegetația alpină cu perioade de vegetație scurte, este mai extinsă în zonele înalte ale Munților Retezat, Godeanu, Parâng, se dezvoltă pe soluri primare, în condițiile unui climat aspru. Elementul caracteristic al acestui etaj altitudinal îl constituie prezența pajisților cu rogoz de munte (*Carex curvula*), rugină (*Juncus trifidus*), părușcă (*Festuca supina*), ce alternează cu tufărișuri pitice de merișor (*Vaccinium vitis idaea*), afin (*Vaccinium myrtillus*), argințică (*Dryas octopetala*). Vegetația subalpină, cu suprafețe extinse în Munții Retezat, Godeanu, Țarcu, Parâng și Șureanu, conversă în parte trăsăturile vegetației alpine, o serie de plante ierboase, iarba stâncilor, păiușul pestriț, țapoșica, la care se adaugă prezența ienupărului, jneapănelui, sălciilor pitice și a smârdarului. În zona alpină și subalpină a Munților Retezat sunt localizate câteva specii endemice, în cuprinsul acestui etaj altitudinal existând specii declarate monumente ale naturii: floarea de colț, ghințura galbenă, papucul doamnei, orhideea, argințica și angelica.

Pădurile de conifer, fag, cele amestecate cu fag și gorun, reprezintă cele trei etaje ale vegetației forestiere. Primul dintre acestea, localizat între altitudinile de 1.300 – 1.800 m în Munții Retezat, Godeanu, Țarcu, Parâng, Șurianu, se dezvoltă pe soluri montane acide, predominante fiind molidișurile (*Picea excelsa*), cu brad, pin, pin silvestru, zâmbru, zadă, alături de câteva foioase. În partea inferioară a acestui etaj, pădurile amestecate de fag, cu conifere, la care se adaugă și ulmul de munte sau platinul, coboară până în jurul altitudinii de 700 m. Pădurile de fag sunt specifice zonelor marginale ale pădurilor de munte, cât și zonelor

depresionare înalte. Speciile care completează fagul sunt reprezentate de câteva specii de stejar, la care se adaugă jugastrul. Pajiștile și fânețele cuprind graminee furajere și diverse specii de trifoi, la care se adaugă subarboretul reprezentat de liliac sălbatic, mojdrean, alun, corn, dârmoz, lemn râios, păducel și curpen. Pădurile amestecate de fag și gorun sunt tipice regiunilor depresionare ale județului.

Zonele joase ale depresiunilor și pe culmile principalelor râuri sunt populate cu păduri de gorun, în asociere cu cornul, lemn câinesc, sângerul, socul și alte specii cu arealuri de dezvoltare reduse precum și de păduri de cer și gârniță. Cea mai joasă teraptă de relief, este reprezentată de pâlcuri formate din sălcii, răchite, arine, plopi etc.

Din zonele care păstrează specii rare de floră amintim: frășinet, cu mojdrean pe versantul stâng al Râului Mare și nuc sălbatic în pădurea dintre Râu de Mori și Gura Zlata.

3.3.6 Fauna

Repartiția, densitatea și bogăția faunei județului Hunedoara sunt în legătură directă cu altitudinile reliefului, specificul florei și impactul factorului antropic asupra arealurilor de dezvoltare ale acesteia. Principalele specii faunistice ale României se regăsesc și pe teritoriul județului Hunedoara. În zona montană trăiesc capra neagră, vulturul pleșuv sur, vulturul pleșuv brun, vidra, precum și o serie de endemisme. În zonele cu dealuri regăsim cerbul lopătar, ursul, căpriorul, mistrețul, iepurele, dihorul, veverița, râsul, pisica sălbatică, bizamul, iernucă și o serie de păsări (ciocănițoarea pestriță, pițigoiul, scortșarul, gaița, cinteza, cioara de semănătură, stăncuța, coțofana, grangurul, privighetoarea, sitarul, potârnichea, corbul etc.), alături de care apar specii de curând statornice (rața sălbatică, pescărușul, fazanul).

Fauna ichtiologică este reprezentată de salmonide (unele acclimatizate, ex: păstrăvul curcubeu), lipani, scobari, cleni, crapeți, mreze, știuci, somni.

Dintre depozitele ce conțin faună fosilă, merită a fi menționate cele de la Buituri (oraș Hunedoara), de vârstă badeniană (15 – 20 milioane ani), cele situate în amonte de satul Nandru sau cele din perimetrul administrativ al satelor Muncelu Mic și Chergheș. Importanța acestor depozite este cu atât mai mare cu cât în niveluri arheologice au fost depistate cochiliile unor moluște, cochilii utilizate ca și obiecte de podobă.

3.3.7 Resurse naturale

Varietatea tectogenetică, motivează apariția unei game diverse de resurse, unele dintre acestea fiind exploatare încă din preistorie. Sudul județului se distinge prin bazinul Petroșani unde se exploatează în principal huii, iar în bazinul Țebea se cantonează importante depozite de cărbune brun. Minereurile feroase constituite preponderent din carbonați de fier și subordonat de oxizi de fier, uneori puternic limonitizate la partea superioară a zăcămintelor, se concentrează în zona nordică, cea centrală și sudică ale Munților Poiana Ruscă. O lată zonă în care apar asemenea zăcăminte se găsește în zona Ciungani – Căzănești a Munților Zarand.

Zăcămintele auro – argintifere sunt situate în zonele Musariu – Brad și Săcărâmb – Brad, iar cele cuprifere au fost indentificate în nordul Munților Poiana Ruscă, la Deva, și la nord de Mureș (Căzănești – Ciungani, Almășel). Depozite ce conțin pirită au apărut în zona Boița – Hațeg (Poiana Ruscă) și Zam. Minereurile complexe, aflate de obicei în asociere cu cele menționate anterior, se concentrează în zona Brad – Săcărâmb și în Munții PoianaRuscă (Muncelu Mic). La acestea se adaugă zăcămintele de bauxită silicioasă de la Ohaba Ponor, precum și minereuri de zinc (Muncelu Mic), cinabru (Voia) sau mangan (Munții Zarand, Bătrâna, Baru).

Zăcămintele nemetalifere de substanțe utile cuprind bentonita, talc și steatit, gips, la care se adaugă depozitul de albastru de la Romos. Matrialele de construcții și rocile utile sunt variate și sunt reprezentate prin: andezite și andezite – dacite, bazalturi, marmură, calcare comune sau dolomitice în Munții Metaliferi, Poiana Ruscă, Șureanu, argile refractare, argile caolinice, argile comune, traverin și calcar metamorfozat marmoraceu. Nisipurile și pietrișurile de balast sunt comune văilor marilor râuri, iar cele cuarțoase apar în zona Crivadia. A fost indentificat la Ocolîșu Mare, un important zăcământ de dioxid de carbon.

O altă bogăție o reprezintă apele minerale și termale, atât din zonele calcaroase, cât și din zonele apropiate în care se manifestă fenomene postvulcanice, în urma cărora ape de adâncime se mineralizează. Sudului Munților Metaliferi le corespunde zona cuprinsă între Trestia și Băcâia – Bozeș, iar împrejurimile Devei dețin izvoare minerale la Vețel și Bretelin. Izvoarele cu apă termală cele mai importante sunt cele de la Bobâlna, Geoagiu, Călan, Vața de Jos.

3.4 Populația

Județul Hunedoara are o populație de 418.565 locuitori din care 203.981 populație masculină și 214.584 populație feminină, date conform Recensământului Populație din 2011.

Conform datelor statistice prezentate pe site-ul INSSE populația estimată în județul Hunedoara la 1 ianuarie 2021 este de 447,761 locuitori, în scadere fata de anul 1992 cu aproximativ 22%.

Tabelul nr. 8: Populația după domiciliu la 1 ianuarie – județul Hunedoara

Vârste și grupe de vârstă	Sexe	Județe	Localități	Ani	
				1992	2021
				UM: Număr persoane	
Total	Total	Hunedoara	TOTAL	545299	<u>447761</u>
-	Masculin	Hunedoara	TOTAL	271588	<u>217947</u>
-	Feminin	Hunedoara	TOTAL	273711	<u>229814</u>
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999.00 – îngrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 – îngrosat - date revizuite; <u>9999,00 - subliniat</u> - date provizorii					
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ					

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 9: Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstă, sexe, județul Hunedoara – număr persoane

Grupe de vârstă	Sexe	Ani								
		1992	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0- 4 ani	Total	39578	18261	17642	17525	17817	17962	18141	18082	17080
	Masculin	20104	9291	9066	8987	9205	9316	9443	9275	8702
	Feminin	19474	8970	8576	8538	8612	8646	8698	8807	8378
5- 9 ani	Total	37948	21521	21391	20858	20072	19336	18348	17566	17555
	Masculin	19403	11099	10994	10729	10255	9813	9346	9027	9025
	Feminin	18545	10422	10397	10129	9817	9523	9002	8539	8530
10-14 ani	Total	40795	22153	21873	21536	21280	21277	21324	21123	20570
	Masculin	20961	11193	11120	10935	10889	10953	10989	10853	10560
	Feminin	19834	10960	10753	10601	10391	10324	10335	10270	10010
15-19 ani	Total	41784	24298	23693	23478	22939	22284	21647	21331	21053
	Masculin	21373	12358	12032	11944	11672	11293	10918	10815	10687
	Feminin	20411	11940	11661	11534	11267	10991	10729	10516	10366
20-24 ani	Total	53312	30992	28377	26614	25342	24309	23624	23002	22784
	Masculin	26655	15784	14441	13551	12911	12358	12063	11733	11615
	Feminin	26657	15208	13936	13063	12431	11951	11561	11269	11169
25-29 ani	Total	33095	35144	35701	34945	33331	31423	28936	26265	24550
	Masculin	17020	18359	18546	18083	17245	16272	14975	13616	12733
	Feminin	16075	16785	17155	16862	16086	15151	13961	12649	11817
30-34 ani	Total	39170	33234	32172	31360	31289	31899	33149	33584	32655
	Masculin	20391	17219	16719	16403	16392	16713	17378	17562	17033
	Feminin	18779	16015	15453	14957	14897	15186	15771	16022	15622
35-39 ani	Total	41932	38516	37403	36847	35845	34143	32280	31128	30380
	Masculin	21149	19493	19088	18797	18334	17589	16688	16127	15840
	Feminin	20783	19023	18315	18050	17511	16554	15592	15001	14540
40-44 ani	Total	38640	42800	41226	39752	38694	38088	37705	36596	35896
	Masculin	19264	21659	20804	20086	19629	19283	19080	18654	18263
	Feminin	19376	21141	20422	19666	19065	18805	18625	17942	17633
45-49 ani	Total	31301	39354	42935	45824	48293	45071	41525	39940	38598
	Masculin	15500	19944	21647	23013	24230	22627	20901	20016	19397
	Feminin	15801	19410	21288	22811	24063	22444	20624	19924	19201
50-54 ani	Total	35897	31316	30425	29340	28556	33347	37874	41354	44048
	Masculin	18051	15792	15401	14858	14373	16754	18971	20629	21884
	Feminin	17846	15524	15024	14482	14183	16593	18903	20725	22164
55-59 ani	Total	32947	34608	33780	32861	31756	30671	29702	28826	27764
	Masculin	16855	16530	16290	15980	15575	15137	14709	14325	13780
	Feminin	16092	18078	17490	16881	16181	15534	14993	14501	13984
60-64 ani	Total	28155	30756	31168	31648	32038	32035	32117	31291	30294
	Masculin	13509	14070	14262	14523	14781	14807	14937	14659	14304
	Feminin	14646	16686	16906	17125	17257	17228	17180	16632	15990

65-69 ani	Total	22050	23437	24567	26179	26637	27286	27673	28030	<u>28300</u>
	Masculin	9845	10191	10665	11393	11575	11919	12059	12319	<u>12410</u>
	Feminin	12205	13246	13902	14786	15062	15367	15614	15711	<u>15890</u>
70-74 ani	Total	11960	19683	19134	18290	18625	19321	20235	21246	<u>22485</u>
	Masculin	4903	8176	7962	7564	7676	7878	8292	8673	<u>9229</u>
	Feminin	7057	11507	11172	10726	10949	11443	11943	12573	<u>13256</u>
75-79 ani	Total	8488	16506	17039	17286	16913	16386	15609	15246	<u>14497</u>
	Masculin	3406	6682	6831	6899	6697	6468	6057	5900	<u>5524</u>
	Feminin	5082	9824	10208	10387	10216	9918	9552	9346	<u>8973</u>
80-84 ani	Total	5672	9665	9886	10008	10444	10716	11234	11778	<u>11857</u>
	Masculin	2256	3648	3745	3832	3965	4049	4234	4430	<u>4348</u>
	Feminin	3416	6017	6141	6176	6479	6667	7000	7348	<u>7509</u>
85 ani și peste	Total	2575	5431	5766	6100	6344	6757	7002	7319	<u>7395</u>
	Masculin	943	1798	1949	2053	2170	2346	2461	2584	<u>2613</u>
	Feminin	1632	3633	3817	4047	4174	4411	4541	4735	<u>4782</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999.00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

3.4.1 Mișcarea naturală a populației

3.4.1.1 Natalitatea

Tabelul nr. 10: Născuți vii pe sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – județul Hunedoara – număr persoane

Sexe	Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
			1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	Total	TOTAL	314746	202501	206190	209641	214928	206575	203109	<u>178609</u>
		Reg. VEST	26147	17121	17726	18312	18357	18030	17429	<u>15315</u>
		HD	7358	3508	3745	3752	3694	3556	3291	<u>2897</u>
	Urban	TOTAL	156950	110442	113590	115105	118885	113953	111775	<u>95191</u>
		Reg. VEST	16462	10738	11187	11349	11400	10907	10420	<u>8906</u>
		HD	6106	2773	2975	3027	3007	2788	2653	<u>2202</u>
	Rural	TOTAL	157796	92059	92600	94536	96043	92622	91334	<u>83418</u>
		Reg. VEST	9685	6383	6539	6963	6957	7123	7009	<u>6409</u>

		HD	1252	735	770	725	687	768	638	695
Masculin	Total	TOTAL	161023	104135	106407	107638	110326	105979	104117	92163
		Reg. VEST	13534	8905	9122	9442	9427	9195	8945	7940
		HD	3794	1860	1942	1954	1883	1843	1624	1469
	Urban	TOTAL	80398	56932	58554	59258	61191	58342	57225	49241
		Reg. VEST	8509	5609	5750	5850	5862	5491	5336	4633
		HD	3142	1486	1512	1576	1537	1431	1298	1122
	Rural	TOTAL	80625	47203	47853	48380	49135	47637	46892	42922
		Reg. VEST	5025	3296	3372	3592	3565	3704	3609	3307
		HD	652	374	430	378	346	412	326	347
Feminin	Total	TOTAL	153723	98366	99783	102003	104602	100596	98992	86446
		Reg. VEST	12613	8216	8604	8870	8930	8835	8484	7375
		HD	3564	1648	1803	1798	1811	1713	1667	1428
	Urban	TOTAL	76552	53510	55036	55847	57694	55611	54550	45950
		Reg. VEST	7953	5129	5437	5499	5538	5416	5084	4273
		HD	2964	1287	1463	1451	1470	1357	1355	1080
	Rural	TOTAL	77171	44856	44747	46156	46908	44985	44442	40496
		Reg. VEST	4660	3087	3167	3371	3392	3419	3400	3102
		HD	600	361	340	347	341	356	312	348

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 – îngrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - îngrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

3.4.1.2 Mortalitatea

Tabelul nr. 11: Nascuți morți pe județe și localități – număr persoane

Județe	Localități	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOTAL	TOTAL	2231	782	737	734	697	686	627	683
Hunedoara	TOTAL	60	21	18	20	21	28	19	16

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - îngrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - îngrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

Tabelul nr. 12: Decedați pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	24708	255604	262981	258896	262811	264317	260353	297345
	Reg. VEST	25944	23403	24520	23764	24478	23557	23497	27214
	HD	5665	5861	5896	6102	5842	5912	5885	7060
Urban	TOTAL	99331	119405	123725	123027	124944	126258	125364	147884
	Reg. VEST	12356	13576	14067	13848	14330	13693	14086	16371
	HD	3354	4204	4114	4333	4133	4241	4333	5144
Rural	TOTAL	147755	136199	139256	135869	137867	138059	134989	149461
	Reg. VEST	13588	9827	10453	9916	10148	9864	9411	10843
	HD	2311	1657	1782	1769	1709	1671	1552	1916

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

Tabelul nr. 13: Rata mortalității pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Decedați la 1000 locuitori

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	10,6	11,5	11,8	11,6	11,8	11,9	11,7	13,4
	Regiunea VEST	12,1	11,6	12,1	11,8	12,2	11,7	11,7	13,7
	Hunedoara	10,2	12,3	12,5	13	12,6	12,8	12,9	15,6
Urban	TOTAL	8,2	9,5	9,8	9,8	10	10,1	10	11,8
	Regiunea VEST	9,4	10,5	10,9	10,8	11,3	10,8	11,2	13,2
	Hunedoara	8	11,3	11,2	11,9	11,4	11,8	12,2	14,7
Rural	TOTAL	13,4	14	14,3	14	14,2	14,3	14	15,5
	Regiunea VEST	16,4	13,4	14,3	13,5	13,7	13,3	12,6	14,4
	Hunedoara	16,5	15,8	17,1	17	16,6	16,4	15,3	19

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

Tabelul nr. 14: Rata mortalității infantile pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Decedați sub 1 an la 1000 născuți vii

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	26,9	8,1	7,3	6,7	6,4	5,9	5,7	<u>6.1</u>
	Regiunea VEST	27,3	7,5	7,4	6,2	6,9	5	5,9	<u>5.3</u>
	Hunedoara	28,5	7,1	7,2	9,1	5,7	5,1	7,3	<u>5.9</u>
Urban	TOTAL	24,1	5,9	5,7	5,4	5	4,8	4,4	<u>5.1</u>
	Regiunea VEST	27	6,3	7	4,8	5,1	4,5	6,3	<u>5.4</u>
	Hunedoara	31	7,2	7,7	7,9	5,7	6,1	7,9	<u>6.4</u>
Rural	TOTAL	29,7	10,7	9,3	8,3	8,1	7,3	7,2	<u>7.3</u>
	Regiunea VEST	27,9	9,6	8,1	8,5	9,9	5,8	5,3	<u>5.1</u>
	Hunedoara	16,8	6,8	5,2	13,8	5,8	1,3	4,7	<u>4.3</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999.00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.4.1.3 Nupțialitate

Tabelul nr. 15: Căsătorii pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - număr

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	192652	118075	125454	133183	142613	143292	128610	81343
	Regiunea VEST	18574	11406	12527	13089	13307	13196	12285	8229
	Hunedoara	4863	2258	2556	2532	2693	2959	2558	1629
Urban	TOTAL	110382	76833	80975	84226	91212	91960	77117	46918
	Regiunea VEST	12676	7589	8258	8448	8401	8387	7641	4938
	Hunedoara	3990	1851	2136	2116	2201	2437	2094	1281

	a								
Rural	TOTAL	82270	41242	44479	48957	51401	51332	51493	34425
	Regiunea VEST	5898	3817	4269	4641	4906	4809	4644	3291
	Hunedoara	873	407	420	416	492	522	464	348

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 16: Căsătorii după grupa de vârstă a soților – număr persoane

Grupe de vârstă a soțului	Grupa de vârstă a soției pentru căsătorii	Ani				
		1990	2014	2016	2018	2020
Vârsta soțului sub 20 ani	Vârsta soției sub 20 ani	5562	309	341	412	372
	Vârsta soției 20-24 ani	2123	137	147	217	161
	Vârsta soției 25-29 ani	70	22	31	24	17
	Vârsta soției 30-34 ani	8	4	7	7	3
	Vârsta soției 35-39 ani	:	1	2	4	1
	Vârsta soției 40-44 ani	2	1	3	1	:
	Vârsta soției 45-49 ani	2	:	:	2	1
	Vârsta soției 60 ani și peste	2	1	:	:	:
Vârsta soțului 20-24 ani	Vârsta soției sub 20 ani	40972	3200	3474	3480	2548
	Vârsta soției 20-24 ani	61465	8668	8491	8666	5789
	Vârsta soției 25-29 ani	3063	2260	2118	2110	1174
	Vârsta soției 30-34 ani	397	263	270	347	233
	Vârsta soției 35-39 ani	84	59	57	65	50
	Vârsta soției 40-44 ani	21	11	12	23	21
	Vârsta soției 45-49 ani	15	5	5	7	4
	Vârsta soției 50-54 ani	9	1	:	3	1
	Vârsta soției 55-59 ani	3	:	:	1	:
	Vârsta soției 60 ani și peste	10	1	:	:	2
Vârsta soțului 25-29 ani	Vârsta soției sub 20 ani	8936	2467	2797	2433	1477
	Vârsta soției 20-24 ani	23129	17543	18518	17528	9388
	Vârsta soției 25-29 ani	6394	21274	23059	20635	9487
	Vârsta soției 30-34 ani	1352	2962	3728	3892	2120
	Vârsta soției 35-39 ani	349	539	650	636	314
	Vârsta soției 40-44 ani	62	101	123	137	109
	Vârsta soției 45-49 ani	11	24	24	35	28
	Vârsta soției 50-54 ani	7	1	2	5	7
	Vârsta soției 55-59 ani	4	2	:	:	1

	Vârsta soției 60 ani și peste	6	:	:	:	1
Vârsta soțului 30-34 ani	Vârsta soției sub 20 ani	1538	578	648	730	417
	Vârsta soției 20-24 ani	6384	5258	5579	6042	3786
	Vârsta soției 25-29 ani	4699	12695	15025	15595	7875
	Vârsta soției 30-34 ani	3021	7231	8891	11202	6719
	Vârsta soției 35-39 ani	1049	1757	2106	2272	1567
	Vârsta soției 40-44 ani	258	336	423	558	441
	Vârsta soției 45-49 ani	57	80	74	101	72
	Vârsta soției 50-54 ani	15	4	7	23	20
	Vârsta soției 55-59 ani	2	3	3	:	5
	Vârsta soției 60 ani și peste	5	:	:	3	4
Vârsta soțului 35-39 ani	Vârsta soției sub 20 ani	243	138	171	152	107
	Vârsta soției 20-24 ani	1367	1178	1154	1167	696
	Vârsta soției 25-29 ani	1807	3764	4412	3979	2026
	Vârsta soției 30-34 ani	2464	4542	5408	6495	3687
	Vârsta soției 35-39 ani	1747	3205	4025	4418	2441
	Vârsta soției 40-44 ani	553	793	1151	1416	846
	Vârsta soției 45-49 ani	151	245	309	337	246
	Vârsta soției 50-54 ani	44	33	34	58	61
	Vârsta soției 55-59 ani	14	4	5	5	6
	Vârsta soției 60 ani și peste	5	1	3	6	1
Vârsta soțului 40-44	Vârsta soției sub 20 ani	41	22	22	30	35
	Vârsta soției 20-24 ani	244	240	236	242	181
	Vârsta soției 25-29 ani	454	765	993	1041	564
	Vârsta soției 30-34 ani	1012	1424	1660	2349	1391
	Vârsta soției 35-39 ani	1270	2073	2492	3403	1863
	Vârsta soției 40-44 ani	778	1331	1853	3010	1672
	Vârsta soției 45-49 ani	281	500	665	911	639
	Vârsta soției 50-54 ani	75	77	101	194	193
	Vârsta soției 55-59 ani	19	16	22	20	16
	Vârsta soției 60 ani și peste	11	3	2	8	10
Vârsta soțului 45-49 ani	Vârsta soției sub 20 ani	13	1	6	9	2
	Vârsta soției 20-24 ani	69	64	59	57	53
	Vârsta soției 25-29 ani	136	221	277	248	140
	Vârsta soției 30-34 ani	282	520	546	560	433
	Vârsta soției 35-39 ani	543	902	1028	1133	653
	Vârsta soției 40-44 ani	668	1159	1428	2210	1208
	Vârsta soției 45-49 ani	488	971	1340	1893	1059
	Vârsta soției 50-54 ani	195	204	283	515	403
	Vârsta soției 55-59 ani	48	44	60	82	72
	Vârsta soției 60 ani și peste	17	14	16	27	24
Vârsta	Vârsta soției sub 20 ani	8	:	1	:	3

soțului 50-54 ani	Vârsta soției 20-24 ani	31	18	18	22	10
	Vârsta soției 25-29 ani	46	63	56	73	33
	Vârsta soției 30-34 ani	133	133	142	153	130
	Vârsta soției 35-39 ani	257	237	308	351	246
	Vârsta soției 40-44 ani	466	356	475	782	548
	Vârsta soției 45-49 ani	572	621	863	1490	878
	Vârsta soției 50-54 ani	485	419	429	1084	802
	Vârsta soției 55-59 ani	166	132	112	207	117
	Vârsta soției 60 ani și peste	77	40	37	70	61
Vârsta soțului 55-59 ani	Vârsta soției sub 20 ani	5	1	2	4	:
	Vârsta soției 20-24 ani	18	7	6	7	6
	Vârsta soției 25-29 ani	14	31	29	21	12
	Vârsta soției 30-34 ani	53	59	46	66	36
	Vârsta soției 35-39 ani	104	126	151	130	44
	Vârsta soției 40-44 ani	200	208	220	260	152
	Vârsta soției 45-49 ani	295	364	441	518	310
	Vârsta soției 50-54 ani	442	456	470	888	492
	Vârsta soției 55-59 ani	317	362	344	642	265
Vârsta soției 60 ani și peste	126	113	113	154	117	
Vârsta soțului 60 ani și peste	Vârsta soției sub 20 ani	5	1	2	1	:
	Vârsta soției 20-24 ani	27	3	6	5	2
	Vârsta soției 25-29 ani	15	20	21	11	8
	Vârsta soției 30-34 ani	37	46	32	40	29
	Vârsta soției 35-39 ani	63	83	117	88	52
	Vârsta soției 40-44 ani	96	135	176	171	107
	Vârsta soției 45-49 ani	214	249	400	351	242
	Vârsta soției 50-54 ani	439	311	375	524	455
	Vârsta soției 55-59 ani	579	475	567	806	416
Vârsta soției 60 ani și peste	1237	754	848	1202	827	

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - îngrosat subliniat** - date semidefinitive; **9999,00 - îngrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

3.4.1.4 Divorțialitate

Tabelul nr. 17: Divorțuri pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		număr							
Total	TOTAL	32966	27188	31527	30497	31147	30857	30197	22785
	Regiunea VEST	4047	2632	3042	3032	3167	2965	2671	2062
	Hunedoara	1024	735	803	750	797	830	824	558
Urban	TOTAL	25553	18692	21496	20485	20625	19833	19121	14734
	Regiunea VEST	3270	1992	2314	2297	2307	2112	1941	1515
	Hunedoara	881	615	686	640	685	708	713	495
Rural	TOTAL	7413	8496	10031	10012	10522	11024	11076	8051
	Regiunea VEST	777	640	728	735	860	853	730	547
	Hunedoara	143	120	117	110	112	122	111	63

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 18: Rata de divorțialitate pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Divorțuri la 1000 locuitori

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	1,42	1,22	1,41	1,37	1,4	1,39	1,36	<u>1,03</u>
	Regiunea VEST	1,89	1,3	1,51	1,51	1,58	1,48	1,34	<u>1,03</u>
	Hunedoara	1,84	1,55	1,7	1,6	1,72	1,8	1,81	<u>1,24</u>
Urban	TOTAL	2,1	1,49	1,71	1,63	1,65	1,58	1,53	<u>1,18</u>
	Regiunea VEST	2,49	1,54	1,8	1,8	1,82	1,67	1,55	<u>1,22</u>
	Hunedoara	2,11	1,66	1,86	1,76	1,9	1,98	2,01	<u>1,41</u>
Rural	TOTAL	0,67	0,87	1,03	1,03	1,09	1,14	1,15	<u>0,83</u>
	Regiunea VEST	0,94	0,87	0,99	1	1,16	1,15	0,98	<u>0,73</u>
	Hunedoara	1,02	1,14	1,12	1,06	1,09	1,19	1,09	<u>0,63</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.4.1.5 Spor natural

Tabel nr. 19: Sporul natural al populației pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – număr persoane

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	TOTAL	67660	-53103	-	-	-	-	-57244	<u>-118736</u>
	Regiunea VEST	203	-6282	-6794	-5452	-6121	-5527	-6068	<u>-11899</u>
	Hunedoara	1693	-2353	-2151	-2350	-2148	-2356	-2594	<u>-4163</u>
Urban	TOTAL	57619	-8963	-	-	-	-	-13589	<u>-52693</u>
	Regiunea VEST	4106	-2838	-2880	-2499	-2930	-2786	-3666	<u>-7465</u>
	Hunedoara	2752	-1431	-1139	-1306	-1126	-1453	-1680	<u>-2942</u>
Rural	TOTAL	10041	-44140	-	-	-	-	-43655	<u>-66043</u>
	Regiunea VEST	-3903	-3444	-3914	-2953	-3191	-2741	-2402	<u>-4434</u>
	Hunedoara	-1059	-922	-1012	-1044	-1022	-903	-914	<u>-1221</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 20: Rata sporului natural al populației pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
spor natural la 1000 locuitori									
Total	TOTAL	3	-2,4	-2,5	-2,2	-2,1	-2,6	-2,6	<u>-5,3</u>
	Regiunea VEST	0,1	-3,1	-3,3	-2,7	-3,1	-2,7	-3	<u>-6</u>
	Hunedoara	3	-4,9	-4,6	-5	-4,6	-5,1	-5,7	<u>-9,2</u>
Urban	TOTAL	4,7	-0,7	-0,8	-0,6	-0,5	-1	-1,1	<u>-4,2</u>

	Regiunea VEST	3,1	-2,2	-2,2	-1,9	-2,3	-2,2	-2,9	<u>-6</u>
	Hunedoara	6,6	-3,8	-3,1	-3,6	-3,1	-4	-4,7	<u>-8,4</u>
Rural	TOTAL	0,9	-4,5	-4,8	-4,3	-4,3	-4,7	-4,6	<u>-6,9</u>
	Regiunea VEST	-4,7	-4,7	-5,4	-4	-4,3	-3,7	-3,2	<u>-5,9</u>
	Hunedoara	-7,6	-8,8	-9,7	-10	-9,9	-8,9	-9	<u>-12,1</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 21: Durata medie a vieții pe medii de rezidență, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
			1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			Ani							
Total	Total	TOTAL	69,56	75,41	75,35	75,5	75,68	75,85	75,97	<u>76,11</u>
		Regiunea VEST	68,29	75,31	75,04	75,2	75,46	75,65	75,89	<u>76,01</u>
		Hunedoara	68,08	75,12	74,64	74,62	74,89	75,25	75,38	<u>75,34</u>
	Masculin	TOTAL	66,56	71,97	71,88	72,04	72,21	72,37	72,45	<u>72,54</u>
		Regiunea VEST	65,13	72,16	72,03	72,1	72,29	72,6	72,73	<u>72,77</u>
		Hunedoara	65,06	71,85	71,46	71,56	71,61	72,01	72,22	<u>72,26</u>
	Feminin	TOTAL	72,65	78,89	78,86	79,03	79,2	79,38	79,54	<u>79,75</u>
		Regiunea VEST	71,64	78,42	78,03	78,27	78,62	78,67	79,02	<u>79,24</u>
		Hunedoara	71,4	78,4	77,86	77,7	78,26	78,53	78,57	<u>78,5</u>
Urban	Total	TOTAL	:	76,6	76,58	76,72	76,91	77,12	77,29	<u>77,44</u>
		Regiunea VEST	:	75,87	75,58	75,75	76,03	76,25	76,46	<u>76,41</u>
		Hunedoara	:	75,1	74,55	74,66	74,89	75,34	75,44	<u>75,17</u>
	Masculin	TOTAL	:	73,37	73,36	73,48	73,64	73,9	74,04	<u>74,09</u>
		Regiunea VEST	:	72,86	72,78	72,83	72,98	73,4	73,44	<u>73,18</u>
		Hunedoara	:	71,66	71,4	71,76	71,72	72,24	72,36	<u>72,16</u>
	Feminin	TOTAL	:	79,68	79,64	79,81	80,02	80,16	80,34	<u>80,6</u>
		Regiunea VEST	:	78,74	78,26	78,55	78,94	78,96	79,32	<u>79,5</u>
		Hunedoara	:	78,55	77,7	77,51	78,11	78,42	78,46	<u>78,17</u>

Rural	Total	TOTAL	:	73,91	73,81	73,97	74,13	74,24	74,28	74,41
		Regiunea VEST	:	74,41	74,13	74,25	74,51	74,67	74,96	75,33
		Hunedoara	:	75,35	74,87	74,38	74,75	74,77	75,18	75,85
	Masculin	TOTAL	:	70,3	70,16	70,34	70,53	70,58	70,58	70,69
		Regiunea VEST	:	71,06	70,84	70,95	71,19	71,36	71,63	72,1
		Hunedoara	:	72,59	71,68	70,83	71,07	71,13	71,77	72,45
	Feminin	TOTAL	:	77,92	77,89	78,04	78,17	78,38	78,51	78,66
		Regiunea VEST	:	77,96	77,67	77,78	78,07	78,21	78,53	78,8
		Hunedoara	:	78,17	78,24	78,26	78,77	78,76	78,94	79,6

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

3.5 Forța de muncă

3.5.1 Resurse de muncă și utilizarea lor

Tabelul nr. 22: Resurse de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – mii persoane

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		1990	2007	2014	2019
Total	TOTAL	13216,9	13772,7	12597,7	12198,3
	Regiunea VEST	1276,3	1253,9	1176,8	1143,7
	Hunedoara	345,4	307,7	256,4	236,8
Masculin	TOTAL	6885	7115,4	6603,4	6408,8
	Regiunea VEST	663,6	640,8	613,3	597,8
	Hunedoara	180,6	158,7	136,3	126,3
Feminin	TOTAL	6331,9	6657,3	5994,3	5789,5
	Regiunea VEST	612,7	613,1	563,5	545,9
	Hunedoara	164,8	149	120,1	110,5

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

Tabelul nr. 23: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - procente

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		1990	2007	2014	2019
Total	TOTAL	82	63,4	66,9	69,6
	Regiunea VEST	82	69,3	60,4	72,3
	Hunedoara	80,1	64,8	69	70,3
Masculin	TOTAL	84,8	65,3	67,8	71,8
	Regiunea VEST	86,6	72,4	60,8	76,7
	Hunedoara	87,8	67,2	70,9	70,3
Feminin	TOTAL	79	61,3	66	67,2
	Regiunea VEST	77	66,1	59,9	67,5
	Hunedoara	71,7	62,3	66,8	70,2

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.5.2 Populația activă civilă – balanța forței de muncă

Tabelul nr. 24: Populația activă civilă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		1990	2007	2014	2019
		mii persoane			
Total	TOTAL	10839,5	9093,7	8910	8750,5
	Regiunea VEST	1046,2	898,7	866,6	840,6
	Hunedoara	276,6	209,6	189,4	171,6
Masculin	TOTAL	5838,2	4845,4	4756,8	4740,4
	Regiunea VEST	574,7	478,7	471,5	465,3
	Hunedoara	158,5	111,4	103,3	91,3
Feminin	TOTAL	5001,3	4248,3	4153,2	4010,1
	Regiunea VEST	471,5	420	395,1	375,3
	Hunedoara	118,1	98,2	86,1	80,3

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 – îngroșat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 25: Rata de activitate a resurselor de muncă pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		1990	2007	2014	2019
		procente			
Total	TOTAL	82	66	70,7	71,7
	Regiunea VEST	82	71,7	71,2	73,5
	Hunedoara	80,1	68,1	73,9	72,5
Masculin	TOTAL	84,8	68,1	72	74
	Regiunea VEST	86,6	74,7	74,3	77,8
	Hunedoara	87,8	70,2	75,8	72,3
Feminin	TOTAL	79	63,8	69,3	69,3
	Regiunea VEST	77	68,5	67,7	68,7
	Hunedoara	71,7	65,9	71,7	72,7

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999.00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.5.3 Populația ocupată civilă – balanța forței de muncă

Tabelul nr. 26: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.1, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – mii persoane

CAEN Rev.1 (activități ale economiei naționale – secțiuni)	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani		
			1992	2007	2008
Total	Total	TOTAL	10458	8725,9	8747
		Regiunea VEST	976	869,2	856,4
		Hunedoara	261,5	199,5	192,8
	Feminin	TOTAL	4887,8	4081,7	4044
		Regiunea VEST	439,6	405,4	388,6
		Hunedoara	113,8	92,9	86,6
A Agricultură, vânătoare și silvicultură	Total	TOTAL	3442,2	2462,4	2418,1
		Regiunea VEST	296,2	205,7	201,9
		Hunedoara	54,7	42,3	41,6
	Feminin	TOTAL	1843,6	1296,7	1273,1
		Regiunea VEST	147,1	104,6	103,7

		Hunedoara	31,2	21,6	21,5
Agricultura, vânătoare	Total	TOTAL	3361,6	2426,2	2387,3
		Regiunea VEST	286,2	200,8	197,2
		Hunedoara	51,9	41,1	40,4
	Feminin	TOTAL	1832,7	1292,9	1269,5
		Regiunea VEST	145,4	104	103,1
		Hunedoara	30,7	21,4	21,3
Silvicultură, exploatarea forestieră	Total	TOTAL	80,6	36,2	30,8
		Regiunea VEST	10	4,9	4,7
		Hunedoara	2,8	1,2	1,2
	Feminin	TOTAL	11	3,8	3,6
		Regiunea VEST	1,7	0,6	0,6
		Hunedoara	0,5	0,2	0,2
B Pescuit și piscicultură	Total	TOTAL	6,6	3,2	3,2
		Regiunea VEST	0,1	0,2	0,4
	Feminin	TOTAL	0,2	0,3	0,4
		Regiunea VEST	:	0,1	:
Industrie	Total	TOTAL	3300,9	1958,3	1919,3
		Regiunea VEST	333	250,8	241,9
		Hunedoara	120,6	62	57,9
	Feminin	TOTAL	1377,6	828,7	796,5
		Regiunea VEST	131,8	116,1	107,8
		Hunedoara	37,6	24,7	22,5
C Industria extractivă	Total	TOTAL	272	85,1	81,4
		Regiunea VEST	67,3	15,8	14,9
		Hunedoara	52,5	12,8	11,9
	Feminin	TOTAL	44,4	12,9	12,6
		Regiunea VEST	12,1	2,5	2,4
		Hunedoara	9,2	1,9	1,8
D Industria prelucrătoare	Total	TOTAL	2865,2	1744,4	1716,8
		Regiunea VEST	247,8	220,9	214,2
		Hunedoara	60	44	41,3
	Feminin	TOTAL	1296,9	783,1	751,5
		Regiunea VEST	114,3	110,1	102,3
		Hunedoara	25,6	21,2	19,3
E Energie electrică și termică, gaze și apă	Total	TOTAL	163,7	128,8	121,1
		Regiunea VEST	17,9	14,1	12,8
		Hunedoara	8,1	5,2	4,7
	Feminin	TOTAL	36,3	32,7	32,4
		Regiunea VEST	5,4	3,5	3,1
		Hunedoara	2,8	1,6	1,4

F Construcții	Total	TOTAL	579,2	594,5	680
		Regiunea VEST	48,9	51	57,3
		Hunedoara	14,4	13	14,2
	Feminin	TOTAL	76,3	88,5	101,2
		Regiunea VEST	8,4	7,8	8,8
Hunedoara		2,9	1,8	2,5	
G Comerț	Total	TOTAL	753,9	1200	1170,2
		Regiunea VEST	69,6	122,6	119,9
		Hunedoara	16,9	30,2	30
	Feminin	TOTAL	414,1	575,7	565,6
		Regiunea VEST	37,9	58,5	52,1
		Hunedoara	10,5	18,7	14,1
H Hoteluri și restaurante	Total	TOTAL	175,3	155,5	161,8
		Regiunea VEST	15,7	14,7	15,9
		Hunedoara	4,2	3	3,3
	Feminin	TOTAL	106,5	88,1	93,7
		Regiunea VEST	9,6	7,5	8,8
		Hunedoara	3	1,7	2
I Transport, depozitare și comunicații	Total	TOTAL	648,6	477,9	471,1
		Regiunea VEST	64,4	46,5	46,3
		Hunedoara	15,4	10,2	9
	Feminin	TOTAL	145	102,9	105,4
		Regiunea VEST	15,8	8,9	9,6
		Hunedoara	4,5	1,8	1,6
Transport și depozitare	Total	TOTAL	555,7	390,9	377,5
		Regiunea VEST	54,8	39,6	37,7
		Hunedoara	12,9	8,8	7,8
	Feminin	TOTAL	92,6	61,6	62,1
		Regiunea VEST	9,9	5,6	5,4
		Hunedoara	2,8	1	0,9
Poștă și telecomunicații	Total	TOTAL	92,9	87	93,6
		Regiunea VEST	9,6	6,9	8,6
		Hunedoara	2,5	1,4	1,2
	Feminin	TOTAL	52,4	41,3	43,3
		Regiunea VEST	5,9	3,3	4,2
		Hunedoara	1,7	0,8	0,7
J Intermedieri financiare	Total	TOTAL	57,1	108,6	116,2
		Regiunea VEST	5,7	7,5	8,1
		Hunedoara	1,4	1,7	1,7
	Feminin	TOTAL	38,2	73,9	80,7
		Regiunea VEST	3,9	5,5	5,6
		Hunedoara	1,1	1,3	1,3

K Tranzacții imobiliare și alte servicii	Total	TOTAL	441,1	485,9	522,5
		Regiunea VEST	39	43,2	43
		Hunedoara	8,7	9,3	8,7
	Feminin	TOTAL	217,5	194,8	194,6
		Regiunea VEST	18,7	15,5	14
		Hunedoara	4,7	2,6	2,5
L Administrație publică și apărare	Total	TOTAL	112,7	208,7	223,1
		Regiunea VEST	10	19,8	20
		Hunedoara	3	5,1	5,4
	Feminin	TOTAL	51,9	116	124,4
		Regiunea VEST	4,9	10,9	11,3
		Hunedoara	1,6	3,1	3,3
M Învățământ	Total	TOTAL	432,5	428,9	430,3
		Regiunea VEST	39,7	39,6	40,2
		Hunedoara	7,9	8,5	8,4
	Feminin	TOTAL	289,8	292	294
		Regiunea VEST	26,8	26,2	26,1
		Hunedoara	5,7	5,8	5,9
N Sănătate și asistență socială	Total	TOTAL	306,6	394,4	408,4
		Regiunea VEST	31,4	41,2	41,5
		Hunedoara	8,8	9,7	9,6
	Feminin	TOTAL	227,2	306,7	319,9
		Regiunea VEST	23,8	31,9	32,2
		Hunedoara	7,1	7,8	7,6
Celelalte activități ale economiei naționale	Total	TOTAL	201,3	247,6	222,8
		Regiunea VEST	22,3	26,4	20
		Hunedoara	5,5	4,5	3
	Feminin	TOTAL	99,9	117,4	94,5
		Regiunea VEST	10,9	11,9	8,6
		Hunedoara	3,9	2	1,8
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; <u>9999,00</u> - <u>ingrosat subliniat</u> - date semidefinite; <u>9999,00</u> - <u>ingrosat</u> - date revizuite; <u>9999,00</u> - <u>subliniat</u> - date provizorii					
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ					

<http://statistici.inse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>

Tabelul nr. 27: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani		
			2008	2014	2019
			mii persoane		
TOTAL	Total-	TOTAL	8747	8431,7	8492,6
		Regiunea VEST	856,4	837,3	826,6
		Hunedoara	192,8	176,9	166,4
	Feminin	TOTAL	4044	3953,3	3891,5
		Regiunea VEST	388,6	381,4	368,3
		Hunedoara	86,6	80,2	77,6
A AGRICULTURĂ, SILVICULTURA ȘI PESCUIT	Total	TOTAL	2407,4	2304,1	1747
		Regiunea VEST	201,3	193,4	148,5
		Hunedoara	41,5	39,8	30,7
	Feminin	TOTAL	1267,4	1223,8	884,6
		Regiunea VEST	103	99,3	72,2
		Hunedoara	21,4	20,4	14,7
INDUSTRIE	Total	TOTAL	1981,5	1781,8	1896,5
		Regiunea VEST	248,3	245,9	241
		Hunedoara	59,6	52,6	47,7
	Feminin	TOTAL	806,2	717,9	767,3
		Regiunea VEST	109,3	104,8	101,9
		Hunedoara	23	20,7	19,5
B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	Total	TOTAL	81,4	61,9	50,3
		Regiunea VEST	14,9	8,6	5,1
		Hunedoara	11,9	6,8	3,7
	Feminin	TOTAL	12,6	10,3	8,4
		Regiunea VEST	2,4	1,6	1
		Hunedoara	1,8	1,2	0,8
C INDUSTRIA PRELUCRĂTOA- RE	Total	TOTAL	1691	1536,2	1660,2
		Regiunea VEST	211,9	217,6	217,3
		Hunedoara	40,6	38,6	37,5
	Feminin	TOTAL	742,8	664,9	716,2
		Regiunea VEST	101,5	98,7	97
		Hunedoara	19,1	17,6	17,2
D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI	Total	TOTAL	81,8	58,3	54,9
		Regiunea VEST	8,5	6,3	5,3
		Hunedoara	3,3	3,1	2,1
	Feminin	TOTAL	21,2	14,2	13,6

AER CONDIȚIONAT		Regiunea VEST	1,9	1,4	1
		Hunedoara	0,9	0,7	0,4
E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONT AMÂNARE	Total	TOTAL	127,3	125,4	131,1
		Regiunea VEST	13	13,4	13,3
		Hunedoara	3,8	4,1	4,4
	Feminin	TOTAL	29,6	28,5	29,1
		Regiunea VEST	3,5	3,1	2,9
		Hunedoara	1,2	1,2	1,1
F CONSTRUCȚII	Total	TOTAL	691,5	627,9	722,8
		Regiunea VEST	58,1	47,2	52,2
		Hunedoara	14,4	11,9	13,2
	Feminin	TOTAL	103,4	98,4	113,2
		Regiunea VEST	8,9	6,3	6,3
		Hunedoara	2,5	1,6	1,5
G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULEL OR ȘI MOTOCICLETE- LOR	Total	TOTAL	1168,4	1205,5	1267,8
		Regiunea VEST	119,6	122,9	126,9
		Hunedoara	30	30,3	30
	Feminin	TOTAL	564,9	602,9	647,6
		Regiunea VEST	51,6	56,4	61,3
		Hunedoara	14,1	15	18,2
H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	Total	TOTAL	422	408,4	481,7
		Regiunea VEST	41,8	42,2	48,8
		Hunedoara	8,7	7,4	7,9
	Feminin	TOTAL	82,1	65,2	74,5
		Regiunea VEST	7,5	6,1	6,7
		Hunedoara	1,4	1,2	1,2
I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	Total	TOTAL	161,8	164,5	223,6
		Regiunea VEST	15,9	16,1	19,8
		Hunedoara	3,3	3,8	4,1
	Feminin	TOTAL	93,7	97,6	133,1
		Regiunea VEST	8,8	8,7	11,7
		Hunedoara	2	2,2	2,7
J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	Total	TOTAL	131,7	160,7	219,5
		Regiunea VEST	12,1	11,9	20,1
		Hunedoara	1	1,2	1,1
	Feminin	TOTAL	52,4	64,5	87,5
		Regiunea VEST	4,3	4,7	7,6
		Hunedoara	0,4	0,8	0,6

K INTERMEDIERI FINANCIARE ȘI ASIGURĂRI	Total	TOTAL	116,9	118,1	100,7
		Regiunea VEST	8,1	6,1	6,5
		Hunedoara	1,7	1,2	1,1
	Feminin	TOTAL	81,2	88,2	72
		Regiunea VEST	5,7	4,5	4,6
Hunedoara		1,3	0,9	0,8	
L TRANZACȚII IMOBILIARE	Total	TOTAL	46,9	28,7	34
		Regiunea VEST	4,6	2,7	2,9
		Hunedoara	0,8	0,4	0,3
	Feminin	TOTAL	21,6	13,4	15,2
		Regiunea VEST	1,5	1,1	1,3
		Hunedoara	0,3	0,2	0,1
M ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	Total	TOTAL	165,9	175	212,5
		Regiunea VEST	12,9	12,3	15,4
		Hunedoara	2,4	2	2,4
	Feminin	TOTAL	83,4	86,6	109,3
		Regiunea VEST	5,8	5,2	7,2
		Hunedoara	1,2	0,7	0,9
N ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIV EȘI ACTIVITĂȚI DESERVICII SUPORT	Total	TOTAL	217	282,5	336,8
		Regiunea VEST	14,5	23,3	26,3
		Hunedoara	3,6	4	4
	Feminin	TOTAL	67,8	93,9	127,4
		Regiunea VEST	4,3	8,2	9,4
		Hunedoara	0,9	0,9	1,1
O ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI APĂRARE; ASIGURĂRI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	Total	TOTAL	219,8	195,9	211,5
		Regiunea VEST	19,6	17	18,1
		Hunedoara	5,3	4	4,3
	Feminin	TOTAL	121,9	113,5	124
		Regiunea VEST	10,9	9,6	10,2
		Hunedoara	3,2	2,4	2,5
P ÎNVĂȚĂMÂNT	Total	TOTAL	431,9	373,2	374,8
		Regiunea VEST	40,3	35,7	35,1
		Hunedoara	8,4	7,5	7,3
	Feminin	TOTAL	294,9	262,9	269,3
		Regiunea VEST	26,1	24,6	24,4
		Hunedoara	5,9	5,4	5,1
Q SĂNĂTATE ȘI	Total	TOTAL	401,6	377,4	438,6

ASISTENȚĂ SOCIALĂ		Regiunea VEST	40,8	37,4	43,3
		Hunedoara	9,3	7,7	9,4
	Feminin	TOTAL	317,9	300,1	347,7
		Regiunea VEST	32	29,3	33
		Hunedoara	7,5	6,3	7,4
R ACTIVITĂȚI DE SPECTACOLE, CULTURALE ȘI RECREATIVE	Total	TOTAL	62,3	74,6	83,9
		Regiunea VEST	4,4	6	6
		Hunedoara	0,5	1	0,9
	Feminin	TOTAL	24,8	41,5	47,1
		Regiunea VEST	2	3,3	3
		Hunedoara	0,3	0,6	0,5
S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	Total	TOTAL	120,4	153,4	140,9
		Regiunea VEST	14,1	17,2	15,7
		Hunedoara	2,3	2,1	2
	Feminin	TOTAL	60,4	82,9	71,7
		Regiunea VEST	6,9	9,3	7,5
		Hunedoara	1,2	0,9	0,8

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.5.4 Șomeri înregistrați

Tabelul nr. 28 Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Categoriile de șomeri	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Luni			
			decembrie			
			1992	2007	2014	2020
			număr persoane			
Total șomerii înregistrați (indemnizați și neindemnizați)	Total	TOTAL	929019	367838	478338	296051
		Regiunea VEST	71038	29470	29248	18361
		Hunedoara	20365	10087	12467	5736
	Feminin	TOTAL	563065	166626	199885	141801
		Regiunea VEST	49647	14612	13730	10016
		Hunedoara	16286	5351	5926	3156
Someri neindemnizați	Total	TOTAL	86420	246328	337383	195311
		Regiunea VEST	7454	16814	17071	7380
		Hunedoara	5459	5611	7856	2044

	Feminin	TOTAL	56881	106081	136394	82418
		Regiunea VEST	6284	8291	8007	3526
		Hunedoara	4737	3046	3809	1023
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; <u>9999,00 - subliniat</u> - date provizorii						
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA						

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 29: Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Categoriile de șomeri	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Luni			
			Decembrie			
			1992	2007	2014	2020
			număr persoane			
Total șomeri înregistrați (indemnizați și neindemnizați)	Total	TOTAL	929019	367838	478338	296051
		Regiunea VEST	71038	29470	29248	18361
		Hunedoara	20365	10087	12467	5736
	Feminin	TOTAL	563065	166626	199885	141801
		Regiunea VEST	49647	14612	13730	10016
		Hunedoara	16286	5351	5926	3156
Șomeri neindemnizați	Total	TOTAL	86420	246328	337383	195311
		Regiunea VEST	7454	16814	17071	7380
		Hunedoara	5459	5611	7856	2044
	Feminin	TOTAL	56881	106081	136394	82418
		Regiunea VEST	6284	8291	8007	3526
		Hunedoara	4737	3046	3809	1023
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; <u>9999,00 - subliniat</u> - date provizorii						
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA						

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 30: Numărul mediu al salariaților pe județe

Județe	Localități	Ani			
		1990	2007	2014	2019
		număr persoane			
TOTAL	TOTAL	8155605	4885319	4507729	5164471
Hunedoara	TOTAL	237740	128671	106877	104195

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.6 Economie

Tabelul nr. 31: Unități locale active după mărime și activități - număr

	2016	2017	2018	2019
Societăți comerciale active - total	8998	9259	9525	9828
- micro (0-9 salariați)	7842	8114	8412	8722
- mici (10-49 salariați)	939	934	904	911
- mijlocii (50-249 salariați)	184	179	179	165
- mari (peste 250 salariați)	33	32	30	30
Agricultură, silvicultură, pescuit	295	302	303	298
Industria extractivă	38	33	36	33
Industria prelucrătoare	931	961	996	1008
Producție, furnizare energie electrică, termică, gaze și apă caldă	26	27	17	16
Distribuția apei, salubritate, gestionare deșeuri, activ.de consumat	90	88	86	79
Construcții	805	793	828	913
Comerț	3156	3219	3224	3223
Hoteluri și restaurante	661	655	672	682
Transport și depozitare	766	828	863	899
Informații și comunicații	207	227	241	248
Intermedieri financiare și de asigurări	179	172	175	167
Tranzacții imobiliare	197	202	200	211
Activități profesionale, științifice și tehnice	802	812	847	901
Activități servicii administrative și activități de servicii suport	296	297	323	369
Învățământ	53	71	75	84
Sănătate și asistență socială	180	210	226	236
Activități de spectacole, culturale și recreative	112	136	158	182

Alte activități – total	204	226	255	280
Unitate locală: întreprindere sau o parte a acesteia (atelier, fabrică, mină, etc.) situat la o adresă identificabilă Datele sunt rezultate în urma prelucrării Anchetei Structurale în Întreprinderi				

Sursa: Anuar statistic județul Hunedoara 2020, Direcția udețeană de statistică Hunedoara

Tabelul nr. 32: Întreprinderi active după mărime și activități - număr

	2016	2017	2018	2019
Societăți comerciale active	8696	8932	9196	9497
- micro (0-9 salariați)	7667	7920	8226	8535
- mici (10-49 salariați)	849	833	793	796
- mijlocii (50-249 salariați)	155	156	154	141
- mari (peste 250 salariați)	25	23	23	25
Agricultură, silvicultură, pescuit	294	301	302	297
Industria extractivă	30	25	32	30
Industria prelucrătoare	906	940	978	989
Prod.,furniz.energie electrică, termică, gaze și apa caldă	22	21	12	11
Distribuția apei, salubritate, gestionare deșeuri, activ.de consumat	86	85	83	77
Construcții	791	779	814	896
Comerț	2992	3021	3023	3020
Hoteluri și restaurante	653	645	664	675
Transport și depozitare	751	814	847	882
Informații și comunicații	200	219	231	239
Intermedieri financiare și de asigurări	174	168	172	164
Tranzacții imobiliare	195	200	197	208
Activ.profesionale,științifice și tehnice	779	795	833	886
Activități servicii administrative și activități de servicii suport	286	289	311	359
Învățământ	53	71	75	84
Sănătate și asistență socială	178	209	224	234
Activități de spectacole, culturale și recreative	107	129	148	172
Alte activități - total	199	221	250	274
Datele sunt rezultate în urma prelucrării Anchetei Structurale în Întreprinderi				

Sursa: Anuar statistic județul Hunedoara 2020, Direcția udețeană de statistică Hunedoara

Tabelul nr. 33: Exportul (după firmă) – mii euro

	2016	2017	2018	2019
Total județ, din care:	784894	850285	821130	826811
- animale vii și produse animale	6427	6488	7853	6727
- produse vegetale	5784	5841	5748	8650
- grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	1161	1276	913	20
- produse alimentare, băuturi, tutun	11045	12948	15143	12137
- produse minerale	1331	1550	1374	1211
- produse ale industriei chimice	15712	17701	10885	7976
- materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	10609	13775	16190	21218
- piei crude și piei tăbăcite	23507	20474	20326	21113
- produse din lemn	37503	40061	37614	34376
- pastă de lemn, deșeuri și hârtie	1020	797	935	893
- materii textile și articole din acestea	83894	79475	82980	83638
- încălțăminte, pălării, umbrele	32221	29809	26032	22471
- articole din piatră, ciment, ceramică	1728	2093	2483	1809
- metale comune și articole din acestea	85258	114784	96746	81122
- mașini, aparate și echipamente electrice	345068	363576	341364	362817
- mijloace de transport	70435	79150	98678	99335
- instrumente și aparate optice și fotografice	1930	1796	1061	2802
- mărfuri și produse diverse	50125	50212	54805	58494
- alte produse nenominalizate	134	95	814	3

Sursa: Anuar statistic județul Hunedoara 2020, Direcția județeană de statistică Hunedoara

Tabelul nr. 34: Importul (după firmă) – mii euro

	2016	2017	2018	2019
Total județ, din care:	616683	641547	641315	626024
- animale vii și produse animale	12372	13832	21300	17674
- produse vegetale	15249	15643	15741	16881
- grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	1818	171	350	188
- produse alimentare, băuturi, tutun	3784	5605	8349	7702
- produse minerale	1749	5298	8891	7033
- produse ale industriei chimice	44197	52312	60541	51849
- materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	64641	71222	58960	54514
- piei crude și piei tăbăcite	36247	31771	24742	21111
- produse din lemn	4052	3333	3436	4185
- pastă de lemn, deșeuri și hârtie	9504	9879	8955	8266
- materii textile și articole din acestea	82904	86897	82239	78442

- încălțăminte, pălării, umbrele	9495	10256	9737	9935
- articole din piatră, ciment, ceramică	5443	6776	8440	5613
- metale comune și articole din acestea	53415	49495	49453	41152
- mașini, aparate și echipamente electrice	212581	216818	204708	222761
- mijloace de transport	39156	37011	47039	41832
- instrumente și aparate optice și fotografice	6812	5249	7225	7338
- mărfuri și produse diverse	13654	18626	19376	18652
- alte produse nenominalizate	1302	1352	1834	1653

Sursa: Anuar statistic județul Hunedoara 2020, Direcția județeană de statistică Hunedoara

Tabelul nr. 35: Turism

	U/M	2016	2017	2018	2019
Unități de cazare turistică existente, din care:	număr	125	217	243	274
- hoteluri	număr	24	24	24	26
- moteluri	număr	6	8	9	9
- vile turistice	număr	24	32	37	44
- cabane	număr	4	34	44	47
- pensiuni	număr	59	105	113	125
Capacitatea de cazare turistică din care:	locuri	5490	7337	7719	8075
- hoteluri	locuri	2566	2565	2590	2660
- moteluri	locuri	179	237	261	261
- vile turistice	locuri	783	912	988	1077
- cabane	locuri	137	899	952	1069
- pensiuni	locuri	1300	2030	2167	2233
Turiști cazați, din care:	număr persoane	143870	168346	189526	194245
- hoteluri	număr persoane	90037	106812	110477	111903
- moteluri	număr persoane	3934	2857	4609	5271
- vile turistice	număr persoane	27108	20903	23543	24772
- cabane	număr persoane	2542	5263	6905	9505
- pensiuni	număr persoane	16467	28038	37062	38156
Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, din care:	număr loc-zi	1310703	1653772	1696125	1723402
- hoteluri	număr loc-zi	754599	777115	761497	764013

- moteluri	număr loc-zi	44652	44530	53586	53259
- vile turistice	număr loc-zi	214212	257960	251132	251638
- cabane	număr loc-zi	23814	84154	90886	119808
- pensiuni	număr loc-zi	211722	401790	447437	442325
Înnoptări - total, din care:	număr	323446	336962	369286	383496
- hoteluri	număr	232062	245247	260719	264960
- moteluri	număr	7504	3976	6518	8016
- vile turistice	număr	44768	31212	29841	34812
- cabane	număr	4078	7300	8354	12174
- pensiuni	număr	27866	40163	49047	54563
Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare	%	24.7	20.4	21.8	22.3

Sursa: Anuar statistic județul Hunedoara 2020, Direcția județeană de statistică Hunedoara

CAPITOLUL IV – ORAȘUL GEOAGIU

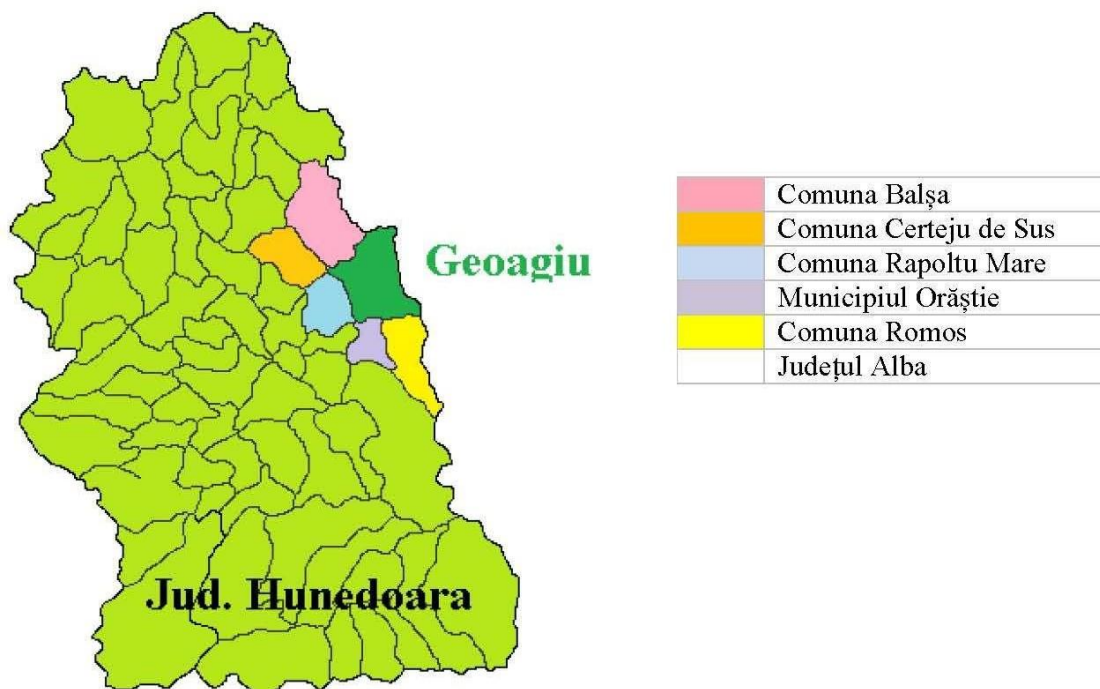
4.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă

Orașul Geoagiu este situat în partea nord - estică a județului Hunedoara, în partea sudică a prelungirii Munților Metaliferi, la 42 km față de reședința județului, municipiul Deva.

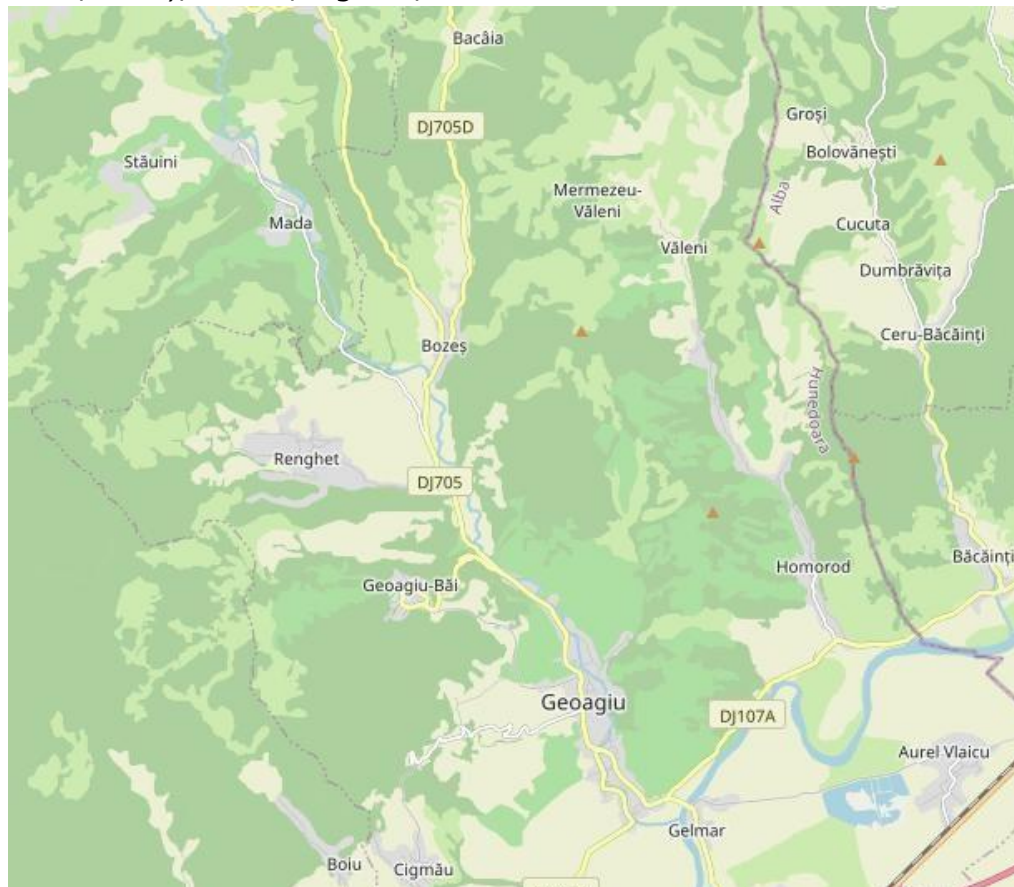
Orașul Geoagiu are ca vecini:

- Comuna Balșa în partea nord - vestică;
- Comuna Certeju de Sus în partea vestică;
- Comuna Rapolțu Mare în partea sud - vestică;
- Municipiul Orăștie și Comuna Romos în partea sudică;
- Județul Alba în partea sud – estică, estică și nordică.

Orașul Geoagiu este situat la paralela de 45°55` latitudine nordică și 23°12` longitudine estică și la 217 m altitudine față de nivelul mării.

Orașul Geoagiu are în componență următoarele localități: Geoagiu – reședință administrativă, Geoagiu Băi – stațiune balneoclimatică, Aurel Vlaicu, Gelmar, Homorod, Renghet, Văleni, Bozeș, Băcăia, Cigmău, Mermezeu.

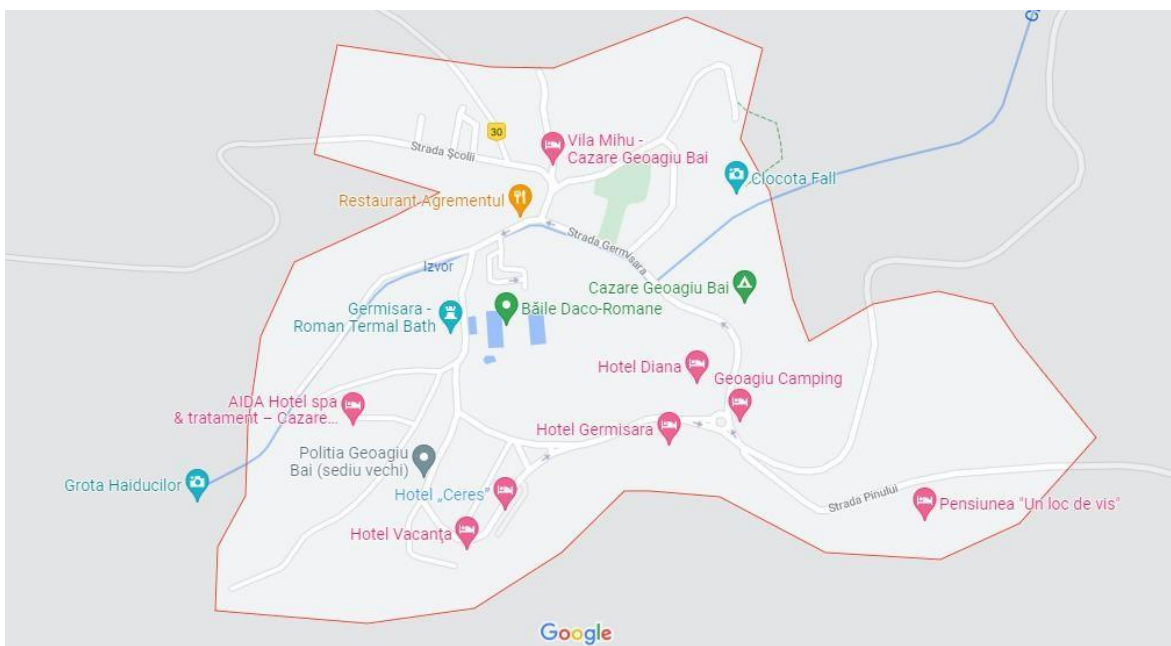

GEOAGIU
Centru administrativ
Suprafață: 213,64 ha

GEOAGIU – BĂI
Stațiune Balneoclimatică
6 km de centru administrativ
Suprafață: 57,68 ha

GELMARr
3 km de centru administrative
Suprafață: 45,85 ha

CIGMĂU

7 km față de centru administrativ,
Suprafață: 33,31 ha

AUREL VLAICU

10 km față de centru administrativ
Suprafață 68,60 ha

Este cea mai importantă localitate componentă a Orașului Geoagiu, aici născându-se în anul 1882 și copilărend Aurel Vlaicu, unul din pionierii aviației mondiale.

HOMOROD

2 km față de centru administrative
Suprafață: 57,86 ha

MERMEZEU

19 km față de centru administrative
Suprafață: 9,93 ha

VĂLENI

6 km față de centru administrative
Suprafață: 10,23 ha

RENGHET

9 km față de centru administrativ
Suprafață: 69,46 ha

BOZEȘ

7 km față de centru administrative
Suprafață: 37,36 ha

BĂCÂIA

13 km față de centru administrativ
Suprafață: 12,40 ha

Principalele căi de acces către Orașul Geoagiu:

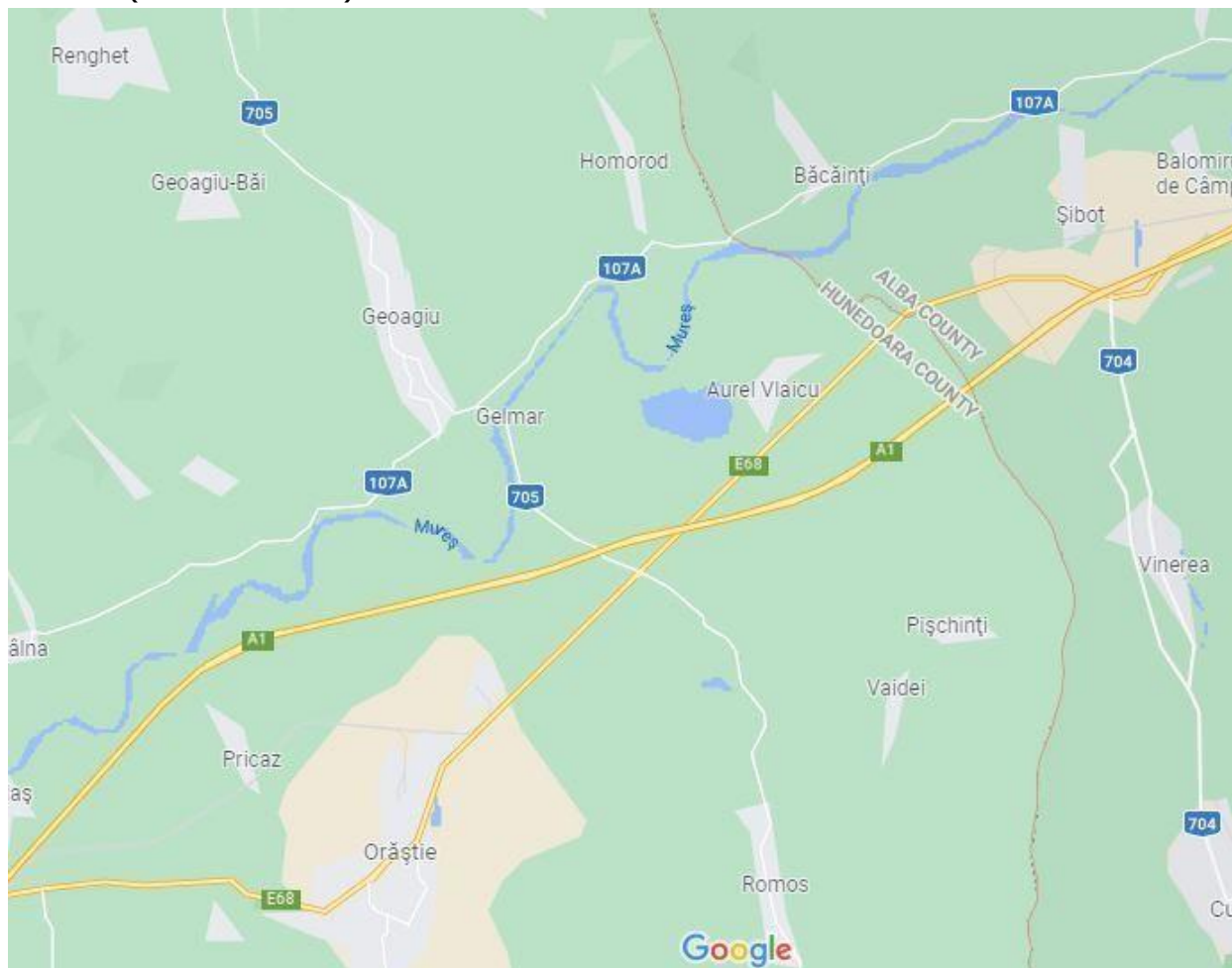
A 1 (5 km)

DJ 107 A (Rapoltu Mare – Geoagiu – Județul Alba)

DJ 705 (A1 - Gelmar)

DJ 710 (Gelmar – Aurel Vlaicu – A 1)

CFR (5 km – Gelmar)

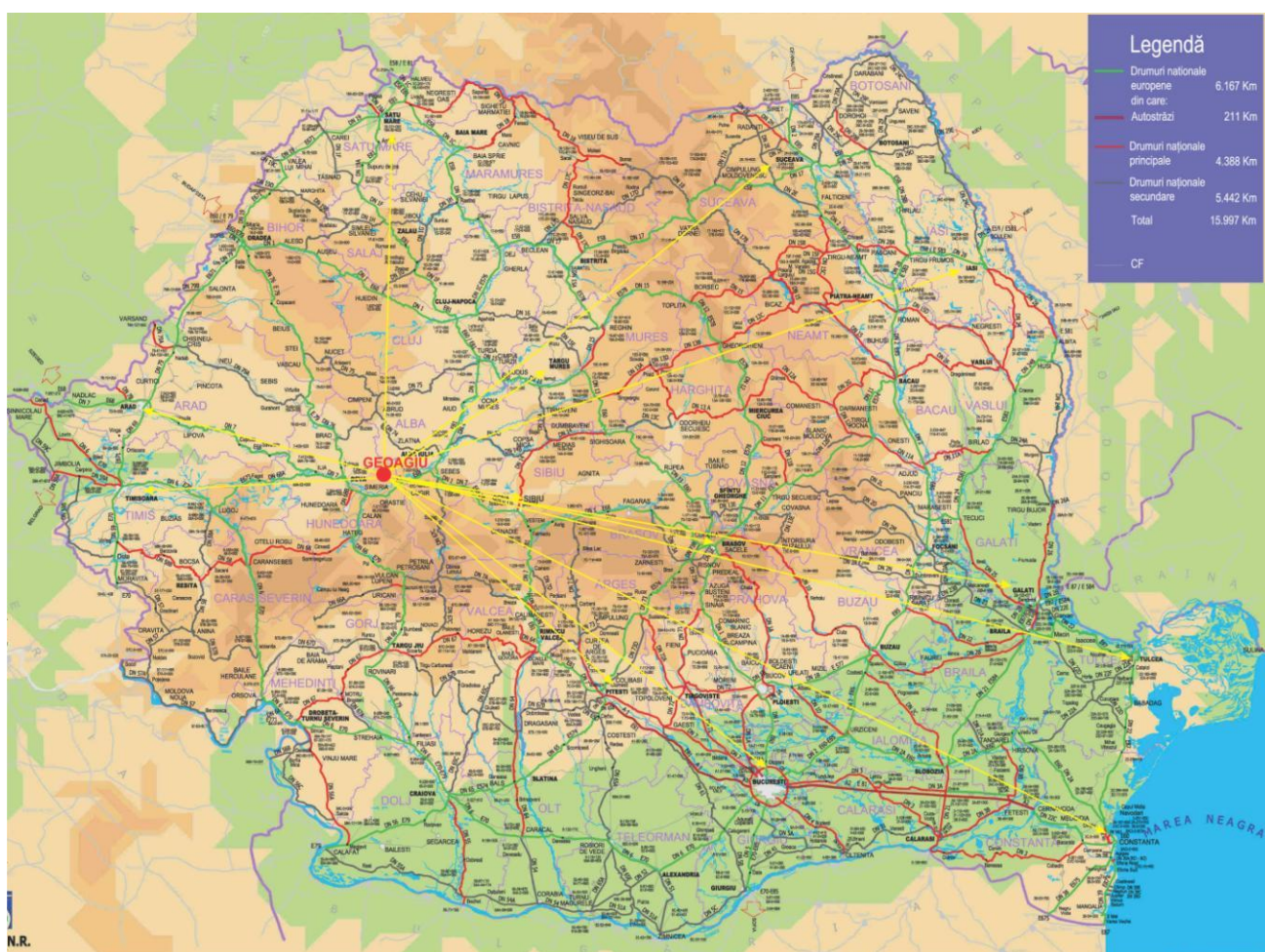
Distanța față de municipiile și orașele din județul Hunedoara:

Deva	42 km
Brad	74 km
Hunedoara	38 km
Orăștie	13 km
Lupeni	123 km
Vulcan	119 km
Petroșani	107 km

Distanța față de orașe importante din țară:

București	371 km
Pitești	258 km
Brașov	239 km
Sibiu	91 km

Târgu Mureș	164 km
Satu Mare	332 km
Timișoara	196 km
Arad	194 km
Suceava	450 km
Iași	460 km
Galați	504 km
Constanța	594 km
Tulcea	651 km

4.2 Cadrul natural

4.2.1 Relieful

O privire generală asupra reliefului ne arată că cea mai mare parte din suprafața teritoriului o formează ultimele ramificații din estul Munților Metaliferi, aparținători Munților Apuseni din grupa Carpaților Occidentali. Această parte se află la nord de Râul Mureș împreună cu o suprafață de terasă și lunca îngustă a Râului Geoagiu.

În partea sudică, se află Lunca Mureșului, parte a Culoarului Orăștie. Ultimele ramificații ale Munților Metaliferi se prezintă ca niște coline cu orientare de la nord la sud. Dintre înălțimile absolute care domină regiunea în vestul Văii Geoagiu, amintim:

- Măgura Boiului (714m);
- Cornetul Cigmăului (602m);
- culmile Piscu și Pleșul (max. 500 m);
- culmea Ceretu (550 m).

Relieful lor este variat și este reprezentat prin culmi domoale, sculptate în rocicristaline și formațiuni cretacice. Tot aici, în partea de vest a Văii Geoagiu, formele fiind mai puțin reliefate accidentarea terenului este marcată și aici de apariția formațiunilor de calcar (exemplu „Piatra lui Gothar”), care ies la suprafață, dar care ocupă o întindere mai mare, în special înspre partea nordică a teritoriului.

Prefacerile scoarței terestre suferite de-a lungul timpului sunt trădate și de aspectul exterior frământat de numeroase abateri de la orientarea generală a prelungirilor muntoase spre Valea Mureșului, de pantele versanților pe alocuri mai abrupte sau mai domoale.

În apropierea Stațiunii Geoagiu Băi, în versanții calcaroși ai Dealului Măgura, au fost sculptate forme carstice interesante, cum este *Grota Haiducilor*, la circa 200 m amonte de lacul cu apă rece.

Înspre est de Valea Geoagiului, relieful este alcătuit din masive deluroase care ies în evidență brusc din apropierea cursului râului și care își coboară versanții în imediata apropiere a Mureșului. În această parte, la est de Râul Geoagiu, acțiunea de eroziune a apelor a căpătat pe alocuri proporții sporite în urma despăduririlor intense ducând la apariția și amplificarea proceselor de eroziune torențială, care desfigurează culmile și versanții, cum ar fi ravene și ogașe foarte adânci și care au necesitat și necesită încă lucrări de stabilizare. Acest aspect se observă mai ales pe versantul stâng al Văii Geoagiului, între Bozeș și Geoagiu.

Între Geoagiu și Homorod pe versantul drept al Mureșului despăduririle timpurii și precipitațiile abundente (până în 1980) au determinat masivă alunecare de teren de 5 km lungime și circa 800 m lățime, producând atunci dese întreruperi de circulație, scoaterea din cultură a unei suprafețe de 50 ha viță de vie, din totalul de 70 ha. Suprafața de terasă, amintită mai înainte, a fost formată de Râul Geoagiu pe partea dreaptă a sa, destul de bine scoasă în relief pe alocuri ea trecând treptat în Lunca Mureșului, iar uneori coborând până la malul acestuia. Diferența de nivel între terasă și luncă este de 3 - 5 m, aceasta fiind concretizată printr-o frunte terasală, iar trecerea dintre terasă și zona colinară de dealuri se face clar printr-o diferență de nivel, care crește treptat de la bază spre culme.

Terasa este străbătută de o serie de vechi văi de eroziune, colmatate și care activează rar în timpul marilor viituri. Aceasta a făcut ca prin procesul de eroziune din zonade versant, materialul să fie depus în zona terasală, atenuând astfel, trecerea între terasă și versanți, iar materialul purtat de văile vechi care străbat terasa, face ca trecerea între terasă și luncă să fie în unele locuri treptată. Terasa este în general plană, cu mici porțiuni depresionale, care însă nu-i știrbește caracterul uniform plan.

Lunca Râului Geoagiu este relativ îngustă și neuniformă ca lățime, care crește de fapt din amonte spre aval. În ceea ce privește variația nivelmentului prin o secțiune verticală, se observă că în imediata apropiere a terasei, ca urmare a materialului depus, lunca prezintă un

nivelment mai ridicat, care scade apoi treptat până la nivelul inițial al cursului râului. Albia râului este relativ largă și este solicitată în întregime, doar când pâraiele ce-l alimentează au un debit bogat în apă, în special când se topește brusc zăpada.

Inundațiile sunt rare, trecătoare și nu afectează lunca destul de slab reprezentată pe ambele maluri și, mai ales, pe cel stâng. De pe partea stângă, Râul Geoagiu este alimentat de ogașe și ravene puternic reliefate și care acționează la căderea marilor cantități de precipitații. Partea stângă este aproape lipsită de luncă, în spațiul unor meandre formându-se o luncă coluvială și aluvială de materiale aduse de pe versanți și aluviunile temporare ale râului. Partea dreaptă are o luncă veche, mai bine formată, cu urme clare a vechiului curs de râu și care după retragere a permis după o perioadă lungă de timp un proces de aluvionare.

Lunca reprezintă slabe undulații, fără a fi luncă denivelat, în general fiind plană. Lunca Mureșului ocupă o zonă nu prea mare pe stânga, căci în partea dreaptă, pe alocuri, Mureșul curge chiar la baza versanților și numai acolo unde Valea Geoagiului se varsă în Mureș, pe o porțiune apreciabilă Mureșul are o luncă destul de tânără.

În ansamblu, Lunca Mureșului este în această zonă largă și cu o mare uniformitate. Ea se prezintă plan, slab undulată și cu rare zone de depresionare concentrate în special în partea sudică, spre hotarul cu comuna Romos. Înfrățirea slab undulată a acestei lunci se datorează unor caractere relict ale vechii lunci, mult mai joase și care a suferit o evoluție prea înaintată, datorită depunerilor sale, care datează dintr-o perioadă nu prea lungă de timp. Caracterul de luncă tânără în această zonă este mai bine scos în evidență în apropierea de locul unde Râul Geoagiu se varsă în Mureș și unde materialul aluvial se observă pe o porțiune destul de întinsă înspre hotarul cu comuna Rapoltu Mare. În Lunca Mureșului se observă destul de bine vechile meandre, azi părăsite, dar care mai păstrează caracterele vechiului fund al râului care a curs cândva.

Arii naturale

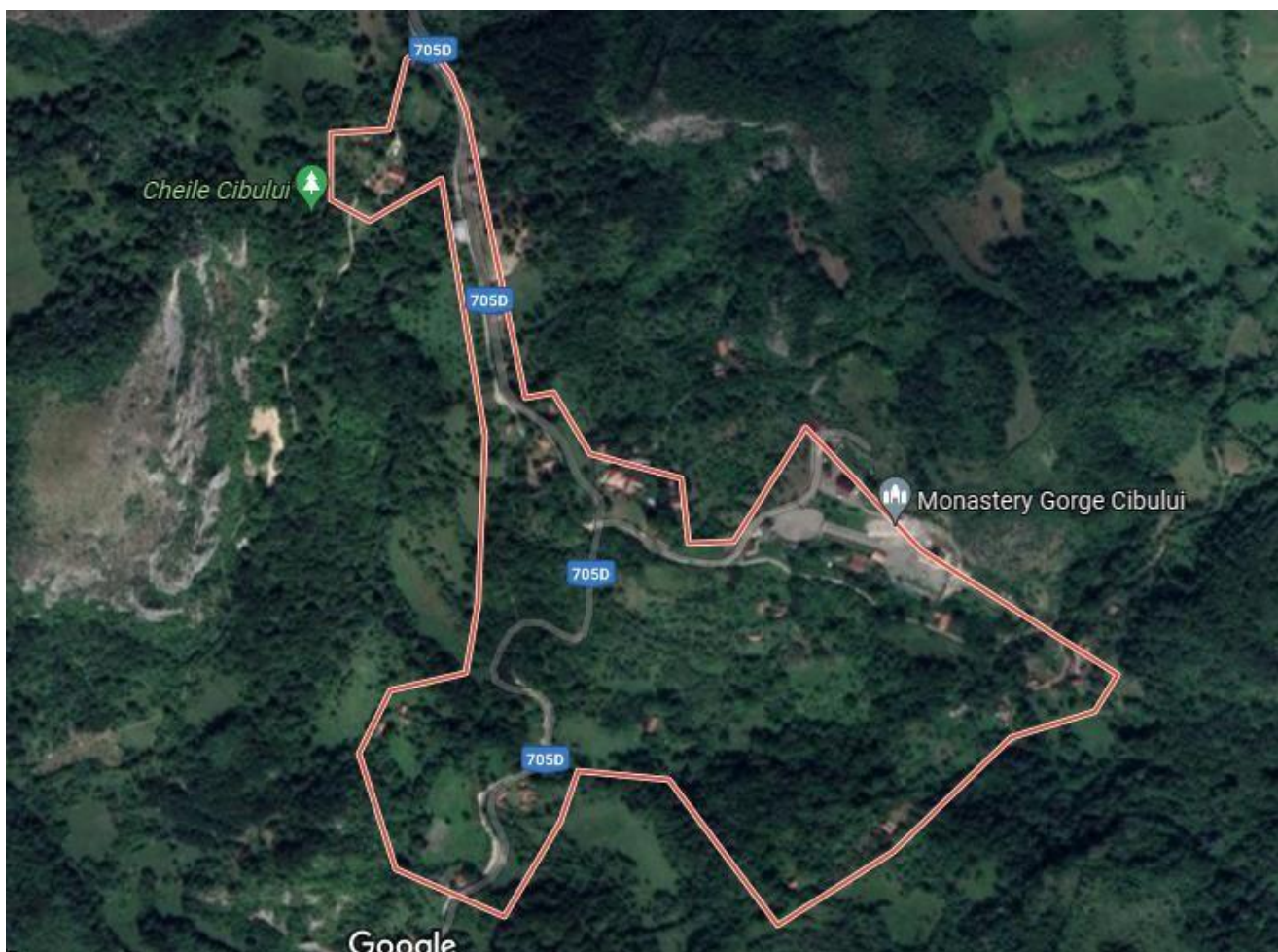
► *Cheile Cibului*

Rezervația Naturală Cheile Cibului, înființată în 1995, este o arie naturală protejată complexă. Cheile Cibului sunt situate în partea estică a Munților Metaliferi, în Bazinul Geoagiului, afluent al Mureșului, făcând parte dintr-un sistem amplu de chei formate prin fierăstruirea a două culmi calcaroase, Pleașa Ardealului și Pleașa Mare, cu o lungime de aproape 4 – 5 km, fierăstruire făcută de afluenți ai Râului Geoagiu: Cibul, Ardeul și Mada (Balșa). S-au format, astfel, cinci sectoare de chei: Cibului, Băcăiei, Glodului, Ardeului și Madei.

Cheile Cibului sunt modelate în calacare jurasice, în jurul acestora fiind prezente conglomerate, gresii și marne alcătuind flișul cretacic. Cheile au o lungime de 1,4 km și sunt situate în estul Pleșei Ardeului.

Zona abruptului nu este vizitată des de localnici sau turiști, potecile de acces la pereți fiind înguste, dificil de urmat sau chiar inexistente.

În zonă, se întâlnește frecvent vipera cu corn, fiind probabil una dintre cele mai numeroase populații de acest gen, după cea din Munții Cernei.

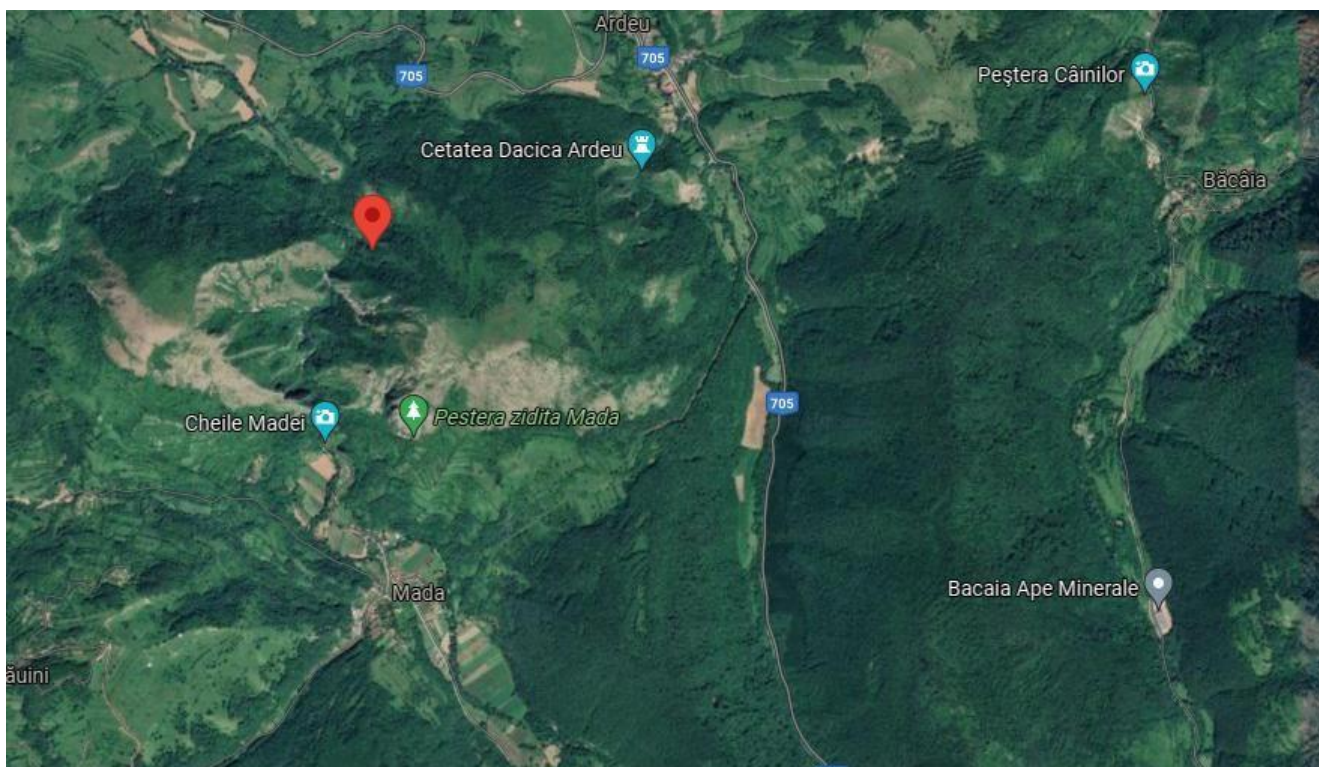

Hartă Cheile Cibului

► *Cheile Măzii*

Cheile Măzii au fost declarate rezervație naturală în anul 1979, rezervație de tip mixt, zona protejată întinzându-se pe o suprafață de 10 ha. La ieșirea din chei, la începutul veacului exista un zăgaz (stăvilar) care abătea o parte din apă spre o moară aflată în apropiere.

Cheile Măzii sunt dintre cele mai spectaculoase și mai cunoscute chei din România, au o lungime de 2,4 km și sunt rezultatul străpungerii versantului vestic al Pleșei Mari (712 m) de către Valea Balșei. Versantul stâng al cheilor este dominat de vârful Dosu (684 m), culmea acestuia oferind una dintre cele mai frumoase priveliști asupra Munților Metaliferi.

Se întâlnesc aici și câteva mici peșteri.

4.2.2 Hidrografia

Teritoriul administrativ este traversat de Râul Mureș în care se varsă, venind dinpre nord, Valea Geoagiu și Pârâul Homorod. Râul Mureș colectează numeroase cursuri de apă, care se scurg de pe pantele Munților Metaliferi și Munților Șureanu. În dreptul localității Geoagiu, Mureșul primește pe partea dreaptă pârâul Geoagiu, al cărui bazin de recepție depășește 350 km², preconizându-se a fi regularizat pe o lungime de circa 3 km, până la varsarea în Mureș.

Izvoarele și pâraiele care taie colinele din jurul Geoagiului sunt numeroase, cu debit general permanent și văi înguste, care au pereții abrupti și numeroase praguri. Dintre pâraiele mai importante care alimentează pârâul Geoagiu, fac parte: Valea Băilor, care traversează Stațiunea Geoagiu Băi și Valea Chilia, care trece prin satul Renghet, Valea Băcăiei care după confluența cu Valea Ardeului, formează Valea Bozeșului. Aceasta la rândul ei, după confluența cu Valea Măzii, formează Valea Geoagiului.

Alt afluent al Mureșului este Valea Homorodului. Pe partea stângă, Mureșul primește Valea Vaideiului și pârâul Romosului. În perioadele cu precipitații abundente Râul Mureș provoacă inundații mari îndeosebi pe terenurile agricole din zonă impunându-se executarea unor mari lucrări de corectarea albiei și decolmatarea acesteia. Intavilanul localităților Aurel Vlaicu și Gelmar este protejat prin lucrări de îndiguire realizate după inundațiile din anul 1970.

4.2.3 Solurile

Tipul de sol zonal este brun roșcat de pădure, format pe luturi marnoase și gresii cu ciment calcaros. El se întâlnește pe versanți, are textura luto - argiloasă, reacție neutră - slab - acidă, humifer pe alocuri, slab podzolit. În funcție de microrelief alternează zone cu diferite grade de eroziune, cu zone colmatate, cu exces temporar de umiditate, în care se manifestă procesul de gleizare.

Pe terasele de confluență predomină solurile negre, argiloase, humifere, slabe acide, pseudogleizate, iar pe Lunca Mureșului se găsesc soluri aluviale nisipo - coezive, nisipo - lutoase, neutre, slab acide și slab humifere.

O bună parte din suprafețele unor dealuri din partea de est a Geoagiului, se caracterizează prin eroziuni de diferite grade. Substratul bogat în calciu, nu a favorizat un început al procesului de podzolire, decât pe suprafețe mici. În schimb, eroziunea este frecventă aici masiv, solurile au un profil îngust, roca - mamă fiind aproape la suprafață.

Aceste soluri nu au putut evolua normal. Eroziunea a sustras continuu stratul care se humifică și se îmbogățește în elemente fertilizante, astfel că ele apar astăzi cu un orizont slab, îmbogățit în humus regenerat într-o perioadă nu prea îndepărtată în timp, din roca mamă.

4.2.4 Clima

Climatul zonei se încadrează în limitele sectorului cu climă temperat continentală, cu influențe oceanice și în cel cu climă de munți mijloci, mici și dealuri.

Climatul Geoagiului aparține celui de coline și dealuri cu variații de microclimat local. În spațiul său se întâlnesc nuanțe destul de atenuate ale Munceilor Săcărâmbului ca și cele de pe Lunca Mureșului. Variațiile atmosferice relativ scăzute, presiunea atmosferică uniformă, asociațiile temperaturii și umezelii aerului destul de reduse, predominarea timpului senin ca și scăderea precipitațiilor sub media pe țară, iată doar câteva din elementele climatologice simțite aici. Poziția geografică de bazinet depresionar, explică în același timp existența unor ierni relativ blânde (-2°C).

Temperatura medie este de $+10,1^{\circ}\text{C}$, iar pe perioada 1982 - 1991 este de $+9,2^{\circ}\text{C}$. Pe o hartă a izotermelor, se observă o pătrundere a izomeriei de 9°C și 10°C în căldarea Geoagiului, protejată de vânturi și expusă efectelor de încălzire produse de foehn ale cărui manifestări sunt simțite pe întreg versantul sudic al Munților Metaliferi.

Din analiza temperaturilor pe anii 1982 - 1991 rezultă că temperatura medie a lunii ianuarie variază între $1,8^{\circ}\text{C}$ în 1988 și $-7,8^{\circ}\text{C}$ în 1985, iar a lunii iulie prezintă mici oscilații în jurul valorii de 20°C . Dacă facem aceeași analiză pe anii 1992 - 2000, rezultă că temperatură medie a lunii ianuarie variază între $1,0^{\circ}\text{C}$ în 1988 și -27°C în 1995, iar a lunii iulie prezintă unele oscilații în jurul valorii de 20°C . Temperatura a fost de $39,6^{\circ}\text{C}$ (13 iulie 1963), iar minima absolută de $-33,8^{\circ}\text{C}$ (24 ianuarie 1963).

În ceea ce privește regimul înghețului, numărul de zile dintr-un an calendaristic cu temperaturi sub 0°C variază în jurul cifrei de 10°C , repartizate pe perioada lunilor noiembrie -

martie. Un număr mic de zile cu îngheț se înregistrează de obicei la sfârșitul lunii octombrie, când de fapt cade și prima brumă de toamnă.

Nebulozitatea prezintă valori medii anuale normale cu trei maxime principale în lunile noiembrie - decembrie, ianuarie - februarie și alt maxim în mai și un minim important în august. Zilele senine predomină vara. În strânsă legătură cu graficul de nebulozitate, se află insolația. Durata strălucirii soarelui este cu cele mai ridicate valori în perioada iunie -septembrie.

Precipitațiile însumează în zona Geoagiu, valori medii anuale de 500 - 600 m³, socotite relativ reduse în condițiile de regiune împădurită. În general, se observă menținerea unei trăsături caracteristice, și anume a predominării ploilor de primăvară, maximum de precipitații fiind înregistrat în lunile mai, iunie, iulie, septembrie, scăderea fiind în ianuarie și februarie. Precipitațiile cele mai frecvente sunt în lunile de primăvară și vară. Ele sunt însă descurtă durată, uneori sub formă de averse cu cantități însemnate de apă, spre deosebire de cele din timpul iernii cu aspect persistent sub formă de zăpadă. Umiditatea relativă a aerului este în medie de 70 - 80°C.

Pe fondul circulației generale a maselor de aer predomină vânturile de vest, nord - vest și sud - vest, iar viteza medie anuală fiind redusă (1,4 m / sec.).

Datorită așezării, orașul se află la adăpost de curenții reci din nord ceea ce se reflectă în existența iernilor blânde. Principalele caracteristici ale climei orașului Geoagiu:

- Temperatură medie anuală: + 9,7 °C;
- Temperatură minimă absolută a aerului: - 33,8 °C;
- Temperatură maximă absolută a aerului: + 39,6 °C.

4.2.5 Vegetația și fauna

Dintre toate elementele componente ale vegetației, pădurilor le revine un rol foarte important îndeplinind funcții economice, de protecție, de ameliorare a climei estetic - sanitară și științifică. Pădurile reprezintă și unul dintre aspectele determinate ale peisajului, aducându-și contribuția la formarea și dezvoltarea simțului estetic al omului.

Pădurile se află mai mult în partea de nord – vest, nord și nord - est. Esențele lemnoase pe culmile și platourile mai înalte sunt și conifere sau amestecate cu păduri de fag în timp ce mai jos predomină stejarul și gorunul. Dintre conifere cel mai răspândit estemolidul (*Picea excelsa*). Esențele lemnoase dominante pe acest teritoriu sunt: *Quercus robur*, *Quercus sesiliflora*, *Quercus cerris*.

Elementele de amestec din compoziția pădurilor sunt specii de: *Caprinus betulus*, *Frasinus excelsior*, *Acer caopestre*, *Pinus cominis*, *Malus silvestris*, *Acer tataricum*, *Cerasus avium*.

Subarboretele este reprezentat prin *Lystrum vulgare*, *Crataegus monogyna*, *Crataegus oxicanta*, *Cornus mas*, *Coryllus avelana*, *Prunus spinosa* și altele.

Influențele unui topoclimat adăpostit, se resimte și prin prezența unor exemplare de plante pretențioase la căldură, cum ar fi *magnolia*, *gingo biloba*, *catalpa* care se găsesc în

parcul Stațiunii Geoagiu - Băi. Pe lângă pădurile naturale, se mai găsesc și păduri în plantație de molid, brad, pin și altele.

Vegetația ierboasă se întâlnește pe terenurile ferite, mai puțin umede, la marginea sudică sau sud - vestică a pădurilor și este formată din pășuni, fânețe și vegetație ierboasă cultivată.

Compoziția floristică a pajștilor de pe pantele moderate care odinioară au fost acoperite cu păduri de stejar se caracterizează printr-o vegetație mezoxerofilă, reprezentată prin asociație de *Festuca sulcata* de deal. Aceste pajști urcă la altitudinea de 350 – 400 m. În lunci și, în mod special, de-a lungul râurilor și pâraielor, izolat și în zăvoaie, se găsesc multe specii de salcie, carpen, arin, plop alb și plop negru.

4.2.6 Resursele subsolului

Apa termală, cunoscută încă din antichitate, constituie o resursă extrem de importantă. În jurul izvoarelor de ape termale s-a dezvoltat un Complex Termal care a constituit inima unei localități cunoscută sub numele de Germisara, astăzi *Stațiunea balneoclimatică de interes național Geoagiu - Băi*.

Exploatarea resurselor de apă termală a continuat până în epoca modernă. Astfel, în 1927 Prof. Gheorghe Atanasiu amintește de trei izvoare: Minerva, Constanța, Elisabeta astăzi dispărute, iar după cel de-al II – lea război mondial au fost cunoscute 8 izvoare.

Izvorul 1 Tămăduirea, situat pe malul drept al pâraului Clocota, este un puț cu adâncimea de 3 m având un debit de 2,5 l / sec., iar apa o temperatură de 30°C. Acest izvor nu poate fi folosit gravitațional pentru alimentarea bazinelor.

Izvorul 2 Ciuperca este situat pe malul stâng al pâraului Clocota. Este captat sub nivelul terenului, apa curge pe sub radier în pâraul Clocota.

Izvorul 3 Principal este situat în apropierea mamelonului de travertin și captat de la o adâncime de 65 m printr-o coloană de 6 țoli. În prezent este colmatat, dar forajul din imediata apropiere constituie cea mai bună sursă a stațiunii.

Izvorul 4 Rozalia în prezent dispărut.

Izvorul 5 Diana cu un debit de aproximativ 2 l / sec. alimentează cele două bazine de la Hotel Diana, preaplinul deversează în pâraul Clocota.

Izvorul 6 Roman se află în colțul sud - vest al bazinului mic din ștrand. Preaplinul se deversează în bazinul mic, iar debitul principal alimentează bazinul olimpic

Izvorul 7 este situat la mijlocul bazinului 3 olimpic din ștrand și a fost captat în anul 1977 sub radierul bazinului în urma refacerii acestuia. Captarea apei termale este realizată printr-un dren cu diametrul de 200 mm fiind dirijată într-un cămin situat în colțul de nord - vest la bazinului de unde prin pompare ajunge în bazin, iar prin preaplin în canalizare. Debitul sursei este estimat la 20 l / sec., debit care se constituie în rezerva de apă a stațiunii.

Izvorul 8 este situat în amonte de lacul Nătău și are un debit de 2 l / sec. și se deversează în lacul Nătău.

Pe lângă aceste izvoare, în apropierea acestora s-au făcut mai multe foraje din care cel mai important este F 1 situat lângă izvorul 3 care este cea mai importantă sursă de apă geotermală.

Alte foraje care prezintă interes sunt:

Forajul F 3 amplasat în apropierea casei pompelor, prezintă aceeași pulsație naturală cu forajul F 1 și este a doua sursă principală de apă geotermală a stațiunii care alimentează piscina Hotelului Diana, precum și bazinul olimpic din ștrand.

Forajul F 5 care alimentează dușurile din ștrand are pulsații de debit între 1,8 și 2,5 l / sec.

Forajul F 6 este amplasat în parcul stațiunii și are un debit de 0,6 la 0,4 l / sec. este folosit numai pentru cura internă.

Ultimile date cunoscute privind sursele și debitele, care sunt pulsatorii, sunt din 1985 și sunt sintetizate în tabelul următor:

Tabelul nr. 36: Foraje - surse și debite

Nr. Crt.	Sursa	Debit minim		Debit mediu		Debit maxim	
		l / sec	m ³ / zi	l / sec	m ³ / zi	l / sec	m ³ / zi
1	F 1	13,0	1123,2	22,0	1900,8	17,50	1512,0
2	F 3	9,0	777,6	11,0	950,4	10,0	864,0
3	F 5 a	2,1	181,4	2,50	216,0	2,30	198,7
4	F 6	0,5	43,2	0,60	51,8	0,55	47,5
5	F 9	0,6	51,8	0,70	60,50	0,65	56,2
6	Izvorul Tămăduirea	2,1	181,4	2,50	216,0	2,30	198,70
7	Izvorul 6 Roman	1,8	155,5	2,20	190,0	2,0	172,81
8	Izvorul 5 Diana	2,1	181,4	2,50	216,0	2,30	198,70
9	Izvorul 7 Ștrand	15,0	1296	20,0	1728,0	2,0	172,8
TOTAL		46,2	3991,7	64,0	5529,6	55,1	4760,6

Studiul compoziției chimice a apelor termale, a debitelor și a temperaturilor s-a făcut începând cu anul 1954.

Nămolul terapeutic se găsește în depozitul de turbă din localitatea Geoagiu Băi, grosimea stratului fiind apreciată la 13 m. Nămolul terapeutic este indicat în tratamentul stărilor preartrozice, reumatism articular, periartrite, stări alergice după reumatism poliarticular acut sau prin infecții de focar în fazele de stabilizare clinico - biologică, sechele musculo - articulare, afecțiuni dermatologice. Această resursă naturală este insuficient pusă în valoare în special din lipsa specialiștilor în astfel de tratamente, cât și datorită faptului că nu este cunoscut faptul că în Stațiunea Geoagiu Băi se execută astfel de tratamente.

În anii următori, pe lângă bazele de tratament existente în prezent și care sunt în continuă modernizare și dezvoltare, se preconizează apariția altora prin diversificarea serviciilor turistice din stațiune.

Apa minerală, provine din izvoarele situate în amont de satul Băcâia, izvoare captate de localnici pentru nevoi personale, dar și utilizate industrial din cele mai vechi

timpuri. Este cunoscut faptul că în secolul al XIX - lea Curtea Imperială de la Viena se aproviziona cu apă minerală din aceste izvoare.

De altfel, în satul Băcâia a funcționat înainte de 1989 o fabrică de îmbuteliat apă minerală, fabrică închisă după 1996, astfel că exploatarea industrială a acestei importante resurse a încetat, apa deversându-se liber în pârâul din apropiere.

După anul 2006 prin implicarea S.C. BERE MUREȘ S.A. a fost construită pe amplasamentul vechii fabrici o nouă și modernă fabrică de apă minerală care în prezent îmbuteliază apă minerală după o tehnologie avansată în recipiente de tip PET.

Tufurile calcaroase (travertinele) de culoare gălbui - roșcată se găsesc la est de stațiunea Geoagiu Băi și se constituie într-o importantă resursă naturală. Cariera exploatată de S.C. MARMOSIM S.A., extrage blocuri de de travertin care sunt transportate la Simeria pentru prelucrare în plăci ornamentale de diferite grosimi și dimensiuni.

Nisipurile cuarțoase, se găsesc în depozite pe malul râului Mureș. Pe teritoriul administrativ al orașului Geoagiu, în lunca Mureșului se găsesc amplasate 3 balastiere care extrag din albia râului produse de balastieră. Pentru anul 2014 se estimează că vor fi excavați 70.000 m³ de nisip în sortimentele 0 - 3, 3 - 7 și 7 - 15 mm, pe an. Exploatarea zăcămintului se va face după un proiect care va fi respectat riguros în privința profilelor de exploatare, astfel că după extragerea materialelor de balastieră în cavitățile formate se vor amenaja pescării.

Argilele se găsesc pe malul drept al râului Mureș în dreptul localității Cigmău. Aceste argile au fost exploatate de locuitorii din zonă pentru fabricarea cărămizilor cu precădere după anul 2004, când cu materialul extras de aici a fost construit un nou cartier de locuințe în orașul Geoagiu (prelungirea străzii Muzicanților). Având în vedere faptul că fabricarea cărămizilor are deja o tradiție pe aceste meleaguri, precum și faptul că există acest depozit de argilă, pe viitor se preconizează înființarea unei fabrici de cărămidă în zonă.

Piatra naturală - Deși pe Valea Homorodului există o adevărată tradiție de a construi folosind piatra naturală, aceasta nu este exploatată din cariere, ci numai de la suprafață. Rămâne ca pentru viitor prin studiile geologice care se vor face să se studieze posibilitatea exploatării acestei resurse naturale care se găsește pe Valea Priei și Valea Hălăstăului.

4.3 Istoric

Localitatea Geoagiu este atestată documentar din anul 1291, când a fost menționată sub numele de „villa Gyog” într-un document care enumera hotarele comunei Bințiș (azi Aurel Vlaicu).

Primele date privitoare la existența localității provin de pe vremea dacilor (mileniul I î.Hr.) și se datorează numeroaselor descoperiri arheologice făcute în zonă. Din punct de vedere arheologic, Geoagiu este cunoscut prin vechea așezare dacică Germisara (Germi = fierbinte, sara = izvor) care se întindea în hotarul acestei localități și care a devenit sub romani „Thermae Germisara” sau „Germisara Cum Thermis”. Mărturii asupra activității romane în această zonă sunt: drumul romanilor, urmele „termelor”, precum și statuiledescoperite aici și dedicate lui Aesculap și Hygeea.

Dâmbul romanilor

Materialele arheologice și epigrafice au dus la identificarea, în zona orașului Geoagiu, a localității antice Germisara. Toponimicul este autentic traco - getic, cu multe analogii în sud - vestul Europei și în Asia Mică, fiind format din „germ”, care înseamnă cald, fierbinte și din „sara”, adică apă și ar avea corespondentul latinesc Aquae Calide, iar în românește izvoarele calde. Conținutul toponimicului dacic indică folosirea băilor mai înaintede venirea romanilor, fapt confirmat și de monedele (Thasos Apollonia, Dyrrachiun, denari republicani) descoperite la Geoagiu.

Începând din 1397, Geoagiu a devenit reședința unui mare domeniu feudal. Ultimul lui proprietar a fost Ioan Corvin, fiul lui Matei Corvin, care l-a deținut până în 1506, când domeniul a intrat în posesia regalității ungare.

Un an mai târziu, la 5 decembrie 1507, a fost donat lui Radu cel Mare, domnitorul Țării Românești, soției sale Anca și fiului lor Vlad. În această perioadă, Geoagiu a crescut în importanță, anul 1510 aducându-i calificarea la rangul de Oppidum (târg), în care exista o curie (curte boierească).

Din 1517 a revenit, pentru doar 14 ani, sub stăpânirea românească a lui Neagoe Basarab, domnitorul Țării Românești, care l-a administrat prin trimișii săi, boierii români Horvat și Cioara. În această perioadă (anul 1528) a fost ridicată biserica ortodoxă din Geoagiu - Suseni.

În 1531, regele Ioan Zapolya a secularizat oppidum-ul Geoagiu ca avere mănăstirească și l-a donat, împreună cu 18 sate și cu castelul din centrul localității, celui mai devotat conducător de oști al său, Kun Kocsard (Gothard de Ozsodolay).

După unirea Transilvaniei cu România, la 1 Decembrie 1918, fostul domeniu feudal și câteva moșii învecinate au constituit Plasa Geoagiu.

Geoagiu, ca unitate teritorial - administrativă, a căpătat statutul de oraș prin Legea nr. 221/28 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 617 / 30.11.2000. În conformitate cu Legea nr. 2/1968, cu modificările și completările ulterioare, orașul Geoagiu are în componență următoarele localități: Geoagiu, Geoagiu Băi și satele aparținătoare Renghet, Bozeș, Băcîia, Cigmău, Gelmar, Aurel Vlaicu, Homorod, Văleni, Mermezeu.

Ca stațiune, Geoagiu Băi este cunoscută din cele mai vechi timpuri, deși acest statut i-a fost recunoscut oficial prin Hotărârea Guvernului României nr. 1122 din 10.10.2002, când s-a aprobat declararea localității Geoagiu Băi ca stațiune turistică de interes național – stațiune balneoclimatică.

4.4 Elemente de patrimoniu

Orașul Geoagiu este înregistrat în Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național cu următoarele:

Tabelul nr. 37: Listă monumente istorice

Poziția*	Cod LMI*	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
55	HD-I-s-A-03186	Drum	Oraș Geoagiu	La nord vest de localitate	Sec. II – III p.Chr.
56	HD-I-s-A-03187	Așezarea romană de la Germisara	Oraș Geoagiu		Epoca Romană
57	HD-I-s-A-03187.01	Așezarea Germisara	Oraș Geoagiu	La vest de Geoagiu și la sud de Geoagiu Băi	Epoca Romană
58	HD-I-s-A-03187.02	Complexul de băi termale	Oraș Geoagiu	„Dâmbul Romanilor” la vest de actualul ștrand termal din Geoagiu Băi	Epoca Romană
176	HD-II-m-B-03245	Biserica „Sf. Arhangheli”	Sat Băcâia, Oraș Geoagiu	40	Sec. XVIII
195	HD-I-s-A-03262	Biserica „Sf. Arhangheli”	Sat Bozeș, Oraș Geoagiu	63	Sec. XVI
263	HD-II-m-A-03316	Capela romanică	Oraș Geoagiu	Str. Independen	Sec. XI - XII

				-ței	
264	HD-II-m-A-03317	Biserica „Sf. Nicolae”	Oraș Geoagiu	Str. Principală 157, Cartier Suseni	1528

*Poziția în „Lista monumentelor istorice – 2010”

Din punct de vedere structural, monumentele sunt grupate pe patru categorii, în funcție de natura lor:

- I. Monumente de arheologie
- II. Monumente arhitectură
- III. Monumente de for public
- IV. Monumente memoriale și funerare

Din punct de vedere valoric, lista monumentelor istorice cuprinde următoarele categorii:

- Categoria A - monumente de interes național
- Categoria B - monumente de interes local

Codul LMI – cod propriu cu următoarea structură:

- Sigla alfabetică a județului în care se află
- Grupa valorică în care a fost încadrat: A, respectiv B
- Categoria căruia îi aparține, I,II,III sau IV
- Numărul curent în cadrul fiecărei categorii

Sursa: www.patrimoniul.gov.ro

Ministerul Culturii și Patrimoniului Național,
Institutul Național al Patrimoniului

Castrul Roman

Ruinele castrului roman sunt situate în partea de vest a localității, la hotarul cu satul Cigmău, pe drumul județean Simeria - Geoagiu și reprezintă urmele unei vechi cetăți a dacilor, pe locul căreia a fost construit castrul roman Germisara.

Castrul avea o importanță strategică deosebită în paza și apărarea drumului care ducea, pe malul drept al Mureșului, la Apulum (Alba Iulia).

De altfel, nu departe, în nordul localității, el se intersecta cu „Drumul aurului”, ale cărui urme se mai văd și acum, drum care străbătea patruleterul aurifer al Munților Apuseni pe ruta: Roșia Montană, Zlatna, Geoagiu, Săcărâmb.

Castrul a fost unul din sediile Legiunii a XIII-a Gemina. În incintă și în vecinătatea sa, se mai găsesc încă fragmente de cărămizi cu inscripția: „LEG XIII GEM” (Legio XIII Gemina) sau „N.S.B.” (Numero Singulariorum Britanicorum).

Drumul Romanilor

Urmele drumului pavat cu dale de piatră care ducea de la Geoagiu la Geoagiu - Băi și care se mai păstrează încă și astăzi, vorbesc elocvent despre o viață socială și chiar mondenă foarte activă pe aceste locuri, în timpul ocupației romane.

Drumul roman avea rol de legătură cu castrul de la Cigmău, fiind un drum pavat cu dale poligonale, iar în unele locuri arheologii au descoperit că adâncimea drumului are și 70 cm, lucru care justifică păstrarea intact a aleilor până acum. Drumul era prevăzut cu rigole care colectau apele pluviale de pe acoperiș și drum. În epoca romană, drumurile amenajate

erau generic numite *via stratae* deoarece erau construite din mai multe straturi. În prezent, mai există doar această porțiune în lungime de 165 m.

Termele Romane

În centrul stațiunii Geoagiu Băi, acestea au fost descoperite în urma săpăturilor arheologice făcute într-un mamelon de travertin numit „Dâmbul Romanilor”. În straturi succesive, se poate observa cum izvorul termal a fost folosit de către geto - daci chiar înainte de cucerirea romană. Romanii au mărit bazinul și au captat apa printr-o rețea de tuburi din teracotă, transportând-o astfel chiar până la castru, ca să o folosească în scaldători. Săpăturile arheologice au scos la iveală un excepțional tezaur din aur, care poate fi văzut la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva.

Mamelonul de travertine și tuf calcaros are o formă circulară cu diametrul de 90 – 95 m. În centrul mamelonului se află o cavitate naturală, rezultat al activității apelor termale din subteran, care în antichitate era plină cu apă termală. Romanii au amenajat o rețea de canale de dirijare a apei de la sursă spre bazinele săpate în pământ și căptușite cu scândură, aflate la baza mamelonului sau în imediata vecinătate.

Din acest moment „lacul” devine un loc de cult, aici fiind descoperite mai multe monede de bronz și argint și opt plăcuțe votive din aur dedicate zeitelor tămăduitoare și protectoare ale apelor termale. O statuie a zeiței Diana și altare votive au fost aranjate de jur împrejurul cavității și în aria sacră.

Bătălia de la „Câmpul Pâinii”

Bătălia de la Câmpul Pâinii s-a desfășurat la 13 octombrie 1479, lângă Câmpul Pâinii, între Orăștie și Șibot. Bătălia a avut loc între armata turcă, condusă de Ali Kodşa, Skender, Isa și Bali, cu un efectiv al forțelor otomane în jur de 20.000 soldați de o parte.

Armata turcească era însoțită de un corp de infanterie din Țara Românească, numărând 1-2.000 de infanteriști conduși de Basarab cel Tânăr Țepeluș. De cealaltă parte era armata transilvăneană, condusă de Ștefan Bathory, armata bănățeană condusă de Pavel Chinezul (Cneazul), armata sîrbilor a despotului sârb Vuk Brankovici, și o armată din Țara Românească a lui Basarab Laiotă cel Bâtrân, totalul trupelor creștine fiind apreciat între 12.000 și 15.000 oameni. Pierderile turcești au fost foarte mari, câteva mii de turci au murit împreună cu o mie de soldați munteni. Cei câțiva turci care au reușit să fugă s-au refugiat în munți unde au fost omorâți de populația locală. O legendă populară spune că după luptă, s-a încins între soldații creștini un ospăț mare, la care Pavel Chinezul a jucat bătuta, ținând la fiecare subțioară câte un turc, iar pe al treilea în dinți. În amintirea victoriei împotriva turcilor, Ștefan Bathory a ridicat o capelă lângă comuna Aurel Vlaicu.

Bătălia de la Câmpul Pâinii, tablou de Ion Osolsobie

Biserica Ortodoxă „Sf. Nicolae” secolul XVI, Geoagiu

Biserica ortodoxă din Geoagiu - Suseni are hramul Sf. Nicolae și este o construcție masivă, în stil baroc construită din piatră brută de calcar, așezată în mortar de var, având turla de lemn cu două etaje suprapuse, lungime de 24 m, lățimea de 9,20 m, înălțimea de 4 - 5 m, iar grosimea zidurilor de 1,50 m. A fost construită în anul 1528.

Bolta bisericii are formă de semicerc. Ferestrele din altar și naos sunt încadrate în arcade masive, păstrând încă unele trăsături ale stilului gotic, ce nu au fost înlăturate definitiv de renovările ulterioare. Altarul era despărțit de naos printr-un zid masiv ca și celelalte din corpul construcției.

Altarul, pronaosul și turla au fost adăugate ulterior la vechiul corp fiind mai înalte cu 1 m și având fundația mai adâncă. Vlădica Vasile Stan, episcop al Maramureșului liturghist aici s-ar fi exprimat *“Biserica aceasta mai durează o mie de ani !”*.

Capela Romanică, Geoagiu

Capela Romanică este construită din piatră în secolul XIII și se spune că a fost înălțată de cruciații care se întorceau de la Ierusalim. Este de un tip rar întâlnit circulară, boltită în calotă, cu ziduri groase și neregulate.

Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, Bozeș

Biserica din Bozeș a fost construită din piatră, în secolul XVI, ulterior adăugându-i-se contraforți în exterior, pe latura de sud - est. Pictura naosului și altarului, realizată în sec. XVIII, se caracterizează prin verva narativă și o notă naivă, folclorică. Biserica are foarte multe icoane pe sticlă. La începuturile sale biserica era o simplă capelă, ulterior zidindu-i-se un turn zvel și înalt. În anul 1784, în timpul Răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan, biserica a fost arsă din temelii și refăcută în 1785. Biserica este zidită din piatră de var, bolțile sunt dincărămidă, iar învelitoarea din șindrilă.

Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, Băcăia

Construcția de tip corabie are ca părți componente altarul, naosul și pronaosul, acesta fiind de fapt tinda bisericii. Zidurile sunt din piatră, inclusiv bolta bisericii, groasă de 1 m.

Turla în care este instalat clopotul – anul 1912 este construită din lemn și acoperită cu tablă. Adoptă stilul bisericilor din Țara Moșilor cu turn foarte ascuțit, care poate avea până la 16 m. Biserica este acoperită cu țiglă, iar interiorul este parțial pictat.

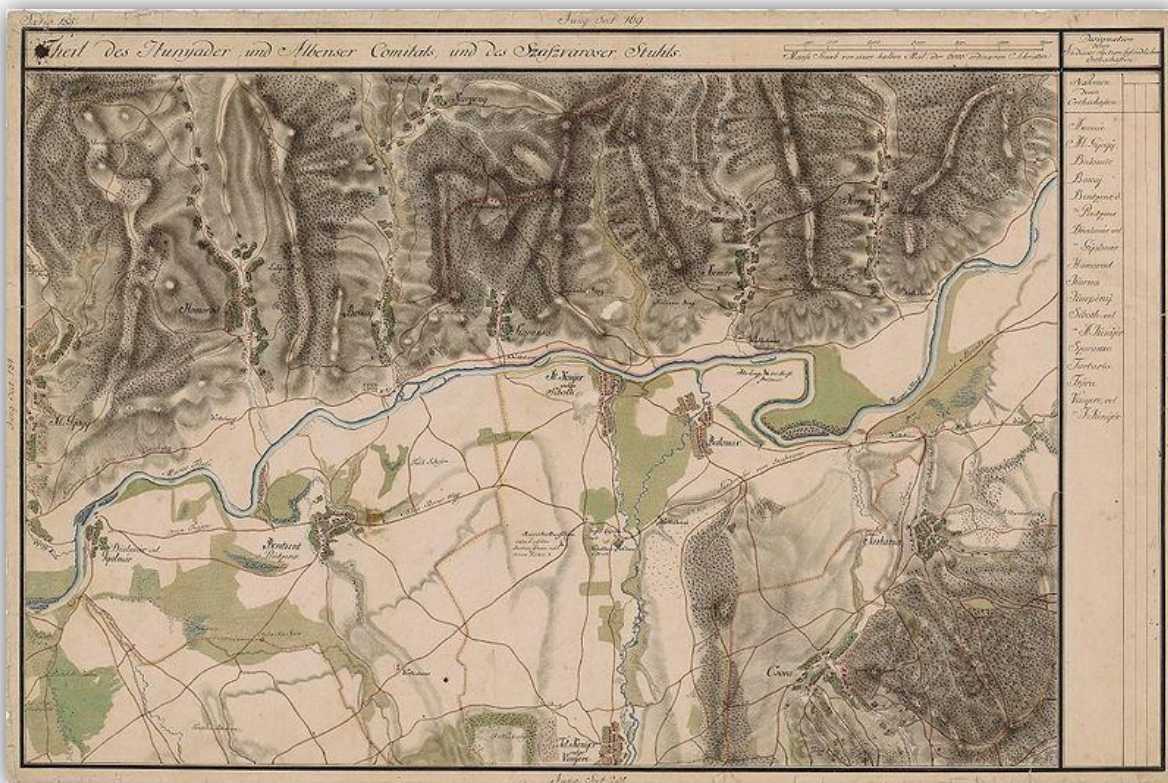
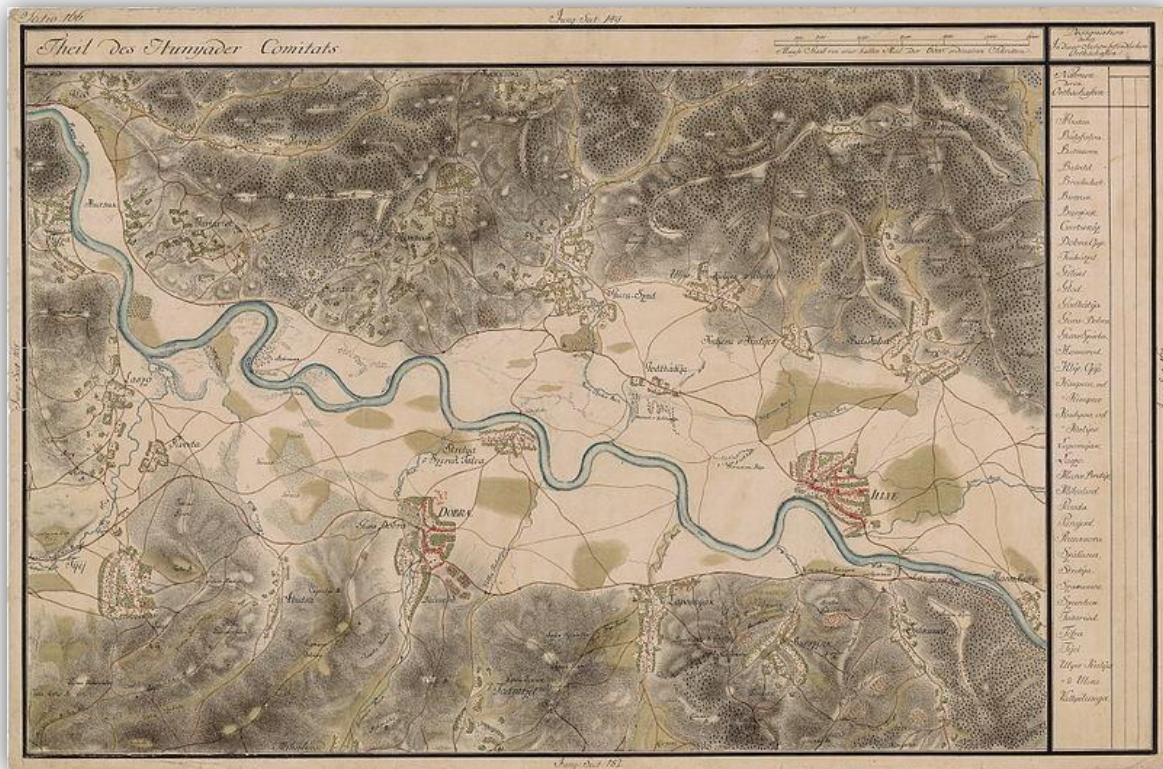

Biserica Reformată – datare secolul XVII – XVIII, Geoagiu

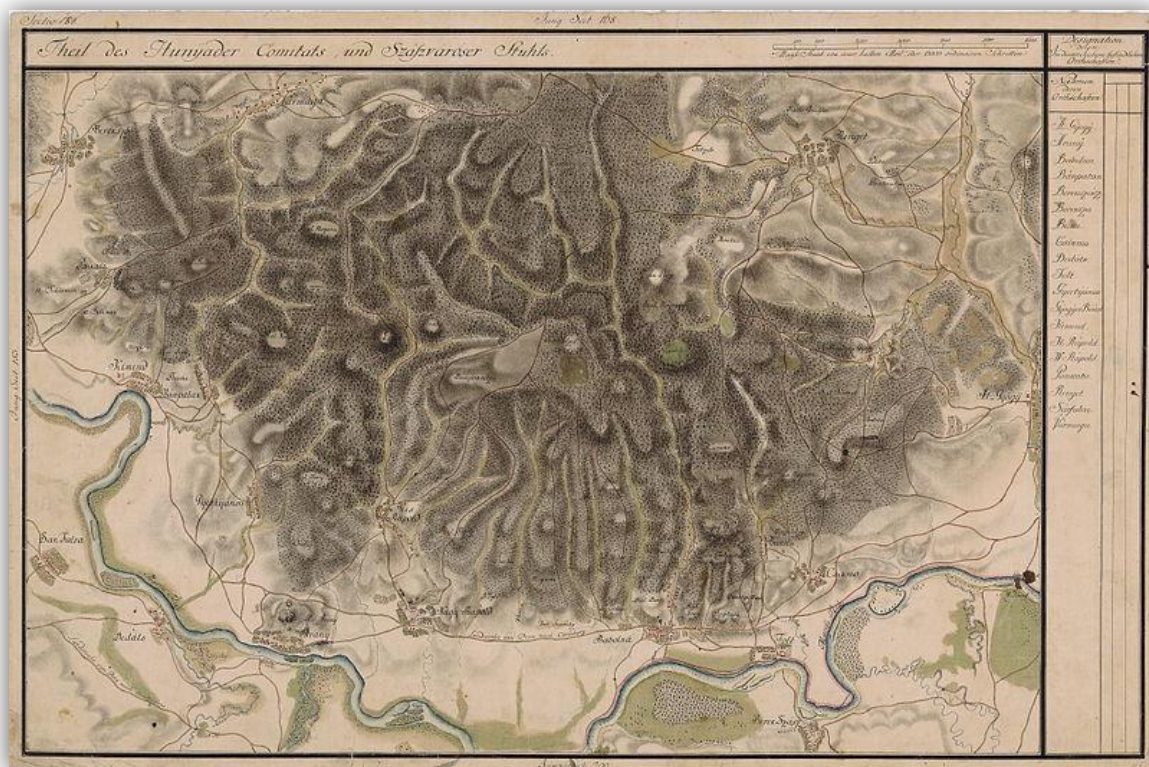

Construită după secolul al XVII-lea sub formă de navă, biserica are o lungime de 20 m și o lățime de 10 m, iar ferestrele sunt mici și arcuite. În interior sunt bănci pe ambele laterale și o orgă veche. În față avea loc „Masa Domnului”, procesiunea unde se dădea anafura. Tot în interior biserica are o cupolă și un turn de 20 m. La intrare sunt două sculpturifunerare romane care reprezintă doi lei. În zidurile bisericii sunt zidite mai multe monumente funerare romane dar și morminte din perioada renescentistă.

Geoagiu în harta Josefină 1769 – 1773

4.5 Personalități

ION BUDAI DELEANU (n. 6 ianuarie 1760, satul Cigmău, orașul Geoagiu, județul Hunedoara - decedat 24 august 1820, Lemberg, azi Lwow -Ucraina). A fost primul din cei 10 copii ai preotului Solomon Budai.

1770 - 1777 - Studiile elementare le face în satul natal. În anul 1777 este înscris la Facultatea de Filozofie din Viena, obținând în anul următor o bursă la Colegiul Sf. Barbara.

1783 - 1784 – Ca bursier își încheie studiile de filosofie și le continuă până în anul 1783 cu studii teologice. La Barbareum, se află în raza de influență a prefectului de studii S. Micu și a colegilor de seminar Gh. Șincai și P. Maior. Scurtă vreme prefect de studii la Blaj, revine la sfârșitul anului 1784 la Viena, urmând se pare cursurile facultății de drept. Se întreține funcționând ca psalt la Biserica Sf. Barbara și copist cu ziua la Cancelaria Consiliului Aulic de Război (traducător), funcție cerută de realizarea politicii iluministe a lui Iosif II.

1786 – Pe lângă o „Carte trebuincioasă

pentru dascălii școlilor de jos”, traduce Codul Civil și Codul Penal.

1790 - 1791 - O absență de 6 luni de la Tribunalul din Lwow a dat naștere ipotezei că Budai Deleanu s-ar fi putut afla în acest timp în Transilvania și ar fi putut contribui la elaborarea Suplex-ului. I s-au mai atribuit, recent, două importante lucrări cu caracter politic:

„O combatere anonimă a comentariilor lui Eder la Suplex”, care dovedește depășirea ideologiei „Suplex-ului” în sensul unei gândiri revoluționare și a unei concepții istorice moderne și un memoriu confidențial în favoarea națiunii române adresat Împăratului în anul 1804.

1800 - 1812 - Termină prima variantă a „Țiganiadei”, tălmăcește, la Lwow „Noul Cod Penal” și „Noul Cod Civil”.

Duce la bun sfârșit cea de-a doua variantă a „Țiganiadei”. Ca răspuns la o solicitare oficială, întocmește memoriul „Kurzgefasste Bemerkungen über Bukovina”, de fapt o monografie a Regiunii. În linia preocupărilor generale ale Școlii Ardelene, depășindu-și însă contemporanii prin orizont cultural și prin modernitatea concepției, Budai Deleanu a lăsat un manuscris, o bogată opera istorică „De originibus populorum Transylvaniae”, lingvistică „Temeiurile gramaticii românești” cu o primă redactare latină, din 1812, „Fundamenta grammatices linguae romaenicae”, „Dascălul românesc pentru temeiul gramaticii românești” și lexicografica „Lexico românesc-nemțesc”, început încă la Viena, fragmente din proiectatele dicționare german, francez, latin-român, român-latin, și dintr-un dicționar de neologisme, „Lexicon pentru cărturari”.

Dacă prin opera sa istorică și lingvistică, subordonată ideii de unitate națională, Budai Deleanu împlinește, modernizându-l, programul cultural iluminist al Școlii Ardelene, prin opera sa poetica (Poemul neterminat „Trei viteji” și, mai ales, „Țiganiada”) el depășește acest program și nu dă literaturii române moderne doar un punct de pornire, ci și prima ei capodoperă, comparabilă cu, creații europene de valoare universale.

În 1820 la 24 august poetul Ioan Budai Deleanu se stinge din viață la Lwow.

GAVRIL TODICA (1877 – 1946) cercetător și publicist, fiu de țărani din Iclodu Mare, județul Cluj, s-a născut în 3 februarie 1877 într-o familie cu 13 copii. A urmat cursurile secundare la mai multe licee din Ardeal: Gherla, Năsăud, Dej, Bistrița, Brașov și Alba Iulia. Continuă studiile universitare la Altemberg - Germania și din 1905 se stabilește la Geoagiu, funcționând până în 1924 ca și contabil la Banca „Geogeană” din localitate.

Între timp se înfaptuiește unirea din 1918 și poporul român împilat ajunge la libertate și își poate afirma valorile. De acum înainte, Todica își concretizează veleitățile de cercetător și popularizator al științelor, astronom și publicist. Crezul său era logic și sănătos. Astfel, într-un studiu scria: „toți trebuie să râvnim spre adevăr și orice educație trebuie întemeiată pe știință”. Gavril Todica nu a neglijat literatura, dar a susținut dublarea și prin știință.

MIHAIU TRAIAN ULPIU (1880 - 1912) poet, s-a născut în comuna Geoagiu, județul Hunedoara, în anul 1880, tatăl său a fost pensionar militar, iar mama sa originară din comuna Balșa, din familia Damian. Studiile secundare le-a făcut la Liceul Săsesc din Sibiu, iar studiile superioare la Paris și Strasburg, unde a obținut titlul de „*Doctor în științe economice*”.

În anul 1897 publică la tipografia Minerva din Orăștie volumul de versuri „*Adieri*”, unde este prezentat ca un cărturar cu multa sensibilitate poetică, cel care a pus piatra de temelie a mișcării literare la Orăștie;

Între ani 1900 - 1901 a colaborat intens cu ziarul „*Activitatea*” din Orăștie, sub conducerea lui Aurel Munteanu. Publică articole în revistele „*Familia*”, „*Revista Orăștiei*”, „*Luceafărul*”.

În anul 1903, articolul său „*Un curent necunoscut în literatura românească*” stârnește o adevărată polemică în revista „*Semănătorul*” și „*Luceafărul*”, la care răspunde cu articolul „*Epistolă adresată d-lui Sextil Pușcariu*”.

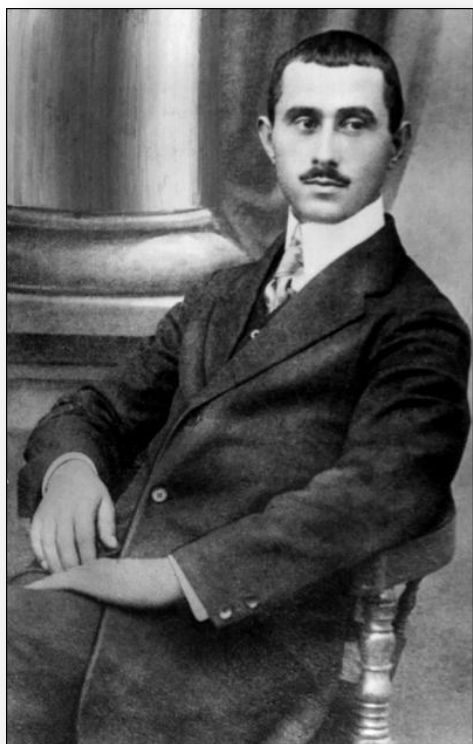
Pentru un timp s-a stabilit la București, unde a lucrat la Banca Națională a României, unde a scris în anul 1906 un tratat, în două volume, intitulat „*Politica monetară a României*”, lucrarea a fost considerată o operă științifică economică de valoare, a scris și câteva cărți în limba germană și alte lucrări cu caracter economico – financiar.

În anul 1907 colaborează la editarea manualului pentru clasa a IV-a gimnazială „*Carte de citire și gramatică latină*”. A făcut cunoscută în România opera unor scriitori din literatura universală, cum ar fi: Gerald Hauptmann.

În anul 1912 la Sibiu și a fost înhumat la Orăștie, unde se află și părinții lui.

Poeziile lui sunt pătrunse de o adâncă sensibilitate umană și în conținutul lor se observă o puternică influență eminesciană.

AUREL VLAICU 1882 – 1913 s-a născut într-o zi de primăvară, în comuna Bințiți (actuala localitate Aurel Vlaicu, parte componentă a Orașului Geoagiu).

Clasele primare le-a făcut în comuna natală, iar cele de liceu, mai întâi la Orăștie, apoi la Sibiu. În anul 1902 s-a înscris la Școala Politehnică din Budapesta, iar din anul 1903 începe și frecventează cursurile Școlii Politehnice din München.

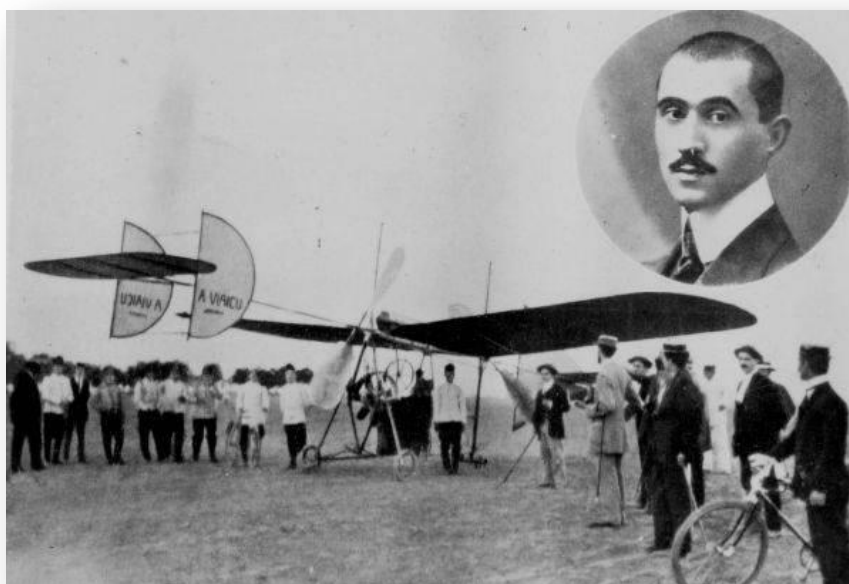
În paralel, lucrează la planurile construirii unui aparat de zbor, cu aripi batante, acționate de arcuri. Anul 1908 îl găsește la Fabrica de motoare „*Opel*”, din Russelsheim. După ce construiește în iunie 1909, în comuna natală, un planor, Vlaicu se stabilește la București.

Aici, sprijinit de numeroși prieteni - scriitorii Vlahuță, Emil Gârleanu, Șt. O. Iosif, George Coșbuc etc. a construit un model de aeroplan, de dimensiuni reduse, cu care a făcut o demonstrație în fața lui Spiru Haret, Ministru al Instrucțiunii.

Încântat de reușită, de ideile și tenacitatea lui Vlaicu, Spiru Haret a insistat pe lângă forurile de resort și a obținut aprobarea pentru construirea aeroplanului „Vlaicu I”, în Arsenalul armatei.

După o muncă intensă, aeroplanul, cu excepția motorului, va fi terminat în 1909. Pleacă la Paris, pentru a cumpăra motorul necesar avionului, unde îl întâlnește pe Traian Vuia, cu care s-a sfătuit, în privința tipului de motor potrivit.

În 1910, pe câmpul Cotrocenilor, Vlaicu a desprins de la sol avionul, care s-a ridicat la o înălțime de 3 - 4 m, zburând pe o distanță de circa 40 m, după care a aterizat lin. La 23 iulie 1910, Vlaicu, la o nouă încercare, a zburat din nou, parcurgând o distanță de 400 m, la o înălțime de 4 m. În sfârșit, o a treia încercare, ce a avut loc la 10 august, s-a soldat cu un adevărat succes, pentru că aeroplanul s-a înălțat la câteva zeci de metri, parcurgând o distanță de 4 km. Din acel moment, aparatul se putea compara cu cele mai bune aparate de zbor, existente în lume, în momentul respectiv.

Planorul lui Aurel Vlaicu

La 27 septembrie 1910, la propunerea Ministerului de Război, Vlaicu a participat la manevrele militare, care aveau loc în acea toamnă, ducând, în zbor, un mesaj de la Slatina la Piatra - Olt. Din acest moment, România devine a doua țară, după Franța, care folosea avionul în scopuri militare.

În 1910, obține brevetul RO 2258 pentru „Mașina de zburat ca un corp în formă de săgeată”. În toamna aceluiași an, Aurel Vlaicu a început proiectarea acestui nou aeroplan, pe care, tot cu sprijinul lui Spiru Haret, l-a construit la Școala de Arte și Meserii.

Cu acest nou aparat, „Vlaicu II”, având îmbunătățiri substanțiale, a luat parte la jubileul organizat cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la înființarea „Asociației pentru literatură și cultura poporului român”, sărbătorire care avea loc pe Câmpia Libertății de la Blaj.

Au urmat turnee aviatice, la Sibiu, Brașov, Iași și în alte orașe din țară, unde avionul „Vlaicu II” a stabilit o serie de performanțe deosebite (zbor la o altitudine de 1000 m, viteza

medie de 90 km/h, acrobații). Pentru toate aceste realizări, la propunerea lui Spiru Haret, Academia Romană i-a acordat premiul „Gheorghe Lazar”.

În vara anului 1912, la concursul aviatic internațional de la Aspern - Viena, în compania unor celebri piloți ai vremii, a obținut premiul I, pentru aruncarea unui proiectil, la țintă, de la o înălțime de 300 m, și premiul al II-lea, după cunoscutul pilot francez Roland Garros, pentru aterizarea la punct fix.

Cea mai mare dorință a sa, era să încerce un zbor peste munții Carpați. De aceea, în 1913 a început să lucreze la proiectarea unui nou aparat „Vlaicu III”, prevăzut să fie construit, în întregime, metalic. Această idee a sa, era remarcabilă pentru acel moment, deoarece, primele avioane de construcție metalică au apărut mai târziu. Între timp, aflând că un aviator străin intenționa să încerce un zbor peste Carpați, pe 13 septembrie 1913, Vlaicu a decolat de lângă București, cu „Vlaicu II”, într-un zbor către munți, dorind să realizeze primul, această performanță, la bordul unui avion de construcție românească.

Din păcate, proiectul său, la care ținea foarte mult, nu se va realiza, deoarece deasupra comunei Bănești, lângă Câmpina, avionul se prabușește, pilotul său găsindu-și moartea în acest accident. La Bănești este ridicat un monument, care va aminti pentru totdeauna, curajul și sfârșitul tragic al marelui Vlaicu.

Avionul Vlaicu III, 1913: După moartea sa, colaboratorii săi, C. Silișteanu și G. Magnani au terminat de construit avionul Vlaicu III, complet metalic.

Vlaicu II, Cotroceni, 1911

Aurel Vlaicu „acrobatul vazduhului”

Monument la intrarea în localitatea Aurel Vlaicu

Complexul Memorial „Aurel Vlaicu”

Bustul lui Aurel Vlaicu – Complexul Memorial

Dr. Ing. DUMITRU PRICA (1920-1996) născut în comuna Tilișca, județul Sibiu în anul 1920, urmează cursurile școlii primare în comuna natală, apoi urmează cursurile Școlii inferioare de Agricultură gradul I, 4 ani (1933 – 1938) la Capcui, Basarabia. În 1938 se înscrie și urmează cursurile Școlii Medii de Horticultură gradul II de la Băneasa, 4 ani. Efectuează stagiul militar ca elev la Școala de Ofițeri rezervă 2 ani. Participă ca sublocotenent pe frontul din apus până în Ungaria, când este rănit de o schijă de brand la picior, fiind invalid un an.

În anul 1944 a fost decorat cu „Coroana României” clasa a V-a cu spade și Panglică de „Virtute Militară” în grad de cavaler, ordin de zi nr. 66/1944. Invalid fiind, a urmat cursurile Facultății de Agronomie din Timișoara în 1945 și a obținut diploma de inginer agronom. În 1949 a fost condamnat politic pentru un an, detenția făcând-o la Penitenciarul Popa Sapca din Timișoara.

În anul 1950 s-a eliberat și a fost numit de Minister profesor de specialitate la Școala Medie Tehnică de Horticultură Geoagiu, funcționând ca profesor până în 1953 când a fost numit director al Școlii îndeplinind și funcția de profesor.

În anul 1957 se înființează Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Geoagiu fiind numit ca director al acestei Stațiuni și cercetător la Laboratorul de Agrotehnică, predând în paralel și la școală ca profesor. Prin competența și sfaturile lui a contribuit la înființarea altor centre de cercetare și a mai multor ferme pomicole din țară. A participat la congrese și simpozioane în țară și peste hotare, reprezentând cu cinste școala românească de horticultură.

Din anul 1958 rămâne ca cercetător la Laboratorul de Agrotehnică și la Școala Medie de Horticultură din localitate. A publicat în decursul anilor o serie de lucrări cu caracter științific, fiind de asemenea autorul unor lucrări cu caracter tehnic de popularizare, majoritatea acestora având profil de horticultură. Pentru meritele sale, Dr. Ing. Dumitru Prică a obținut Diploma de doctor pentru crearea de soiuri noi, fiind răsplătit și cu certificatul de inventator pentru „*Procedeele de preparare a unor concentrate emulsionabile conținând metaxiamino-5-triazine*”.

BUDA LUCA - autorul volumului „*Cântece de înmormântare și pricesne*”, fiu al Geoagiului, binecuvântat cu har, manifestat ca un talent muzical aparte, sensibilitate și dragoste față de oameni și slujbele bisericești. Buda Luca s-a născut în satul Bozeș, în anul 1923, fiind al 9-lea copil al familiei Ioan și Maria Buda. Talentul său s-a făcut simțit încă din copilărie, iar după ce a luptat eroic în cel de-al doilea război mondial, în ultimii 50 de ani nu a lipsit din strana bisericii.

Muzica bisericească de strană constituie exprimarea sufletului poporenilor cu toate bucuriile și cu toate încercările vieții atât personale, cât și ale comunității. Prin volumul de cântece de înmormântare, pricesne, doine și poezii editat autorul a păstrat memoria și tradiția comunității din ținutul Geoagiu și a predat-o cu sfințenie celor care vor urma.

Dr. Ing. LEFTER GHEORGHE născut la 25 octombrie 1925 în localitatea Cernătești, județul Buzău, a urmat cursurile școlii primare în satul natal, iar pe cele liceale în orașul Buzău, absolvindu-le în anul 1945. În anul 1950 i s-a acordat Diploma de inginer agronom decătre Facultatea de Agronomie din Timișoara. A lucrat o scurtă perioadă într-o unitate IAS și ca profesor de specialitate la Liceul Agricol din Geoagiu. Prin concurs a obținut postul de Cercetător Științific la Stațiunea Experimentală Pomicolă Geoagiu.

În perioada 1951 - 1990 a efectuat studii experimentale în domeniul protecției plantelor (fitopatologie, entomologie, ecologie, acarologie, fitofarmacie). În anul 1969 a

obținut titlul științific de Doctor în Agronomie. A făcut o specializare în Franța în perioada – martie – iunie 1970, având ca temă combaterea biologică a insectelor dăunătoare în plantațiile de pomi.

Rezultatele cercetărilor efectuate au fost concretizate în lucrări științifice, articol de îndrumare tehnică, recenzii, broșuri, cărți. În aceste lucrări s-au adus contribuții cu privire la biologia, ecologia și măsurile de prevenire și combatere a principalelor specii de agenți fitopatogeni, insecte și acarieni pomilor fructiferi.

A publicat singur și în colaborare 40 lucrări științifice din care 2 în Franța, 60 articole de îndrumare tehnică, 6 broșuri, precum și cărțile: *Prognoza în protecția plantelor*, *Agendă agricolă*, *Protecția pomilor și arbuștilor fructiferi*, *Combaterea acarienilor în culturile horticole*, *Agenda fitosanitară*, *Bolile dăunătoare speciilor sâmburoase*, *Combaterea bolilor și dăunătorilor speciilor semințoase*, *Prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor din grădina de lângă casă*. A mai publicat 6 manuale școlare de entomologie și protecția plantelor destinate liceelor agricole. Prin activitatea sa științifică și practică, Dr. Ing. Gheorghe Lefter a adus o contribuție meritorie la modernizarea pomiculturii românești.

CORNEL CISMAȘ (n. 1927) născut în localitatea Gelmar, sat situat în stânga Mureșului, în raza orașului Geoagiu. După cursurile primare în localitate, a urmat Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” din Orăștie, terminând în promoția 1946. Este absolvent al Facultății de Filologie, Universitatea „Victor Babeș” din Cluj, promoția 1950, în specialitatea limba și literatura română.

A funcționat ca dascăl de limba română la Răscădia, județul Caraș - Severin, la Centrul Școlar Agricol Geoagiu (1951 - 1955), ca profesor și director adjunct și, mai târziu, la Liceul „Decebal” din Deva, tot ca profesor și director adjunct (1982 - 1987). A îndeplinit funcții de conducere în învățământul hunedorean, ca șef al Secției de învățământ din Deva și 9 ani ca șef adjunct al Secției de învățământ al Regiunii Hunedoara.

Între anii 1968 - 1969 a lucrat la Institutul de Perfecționare a Cadrelor Didactice Cluj, Centrul Metodic Deva, ca lector și șef de catedră. Între 1969 - 1971 a fost inspector general în Ministerul Învățământului din București, iar între anii 1971 - 1972, directorul Casei Corpului Didactic Deva. Tot timpul, în aceste funcții s-a dovedit un sprijinitor al dascălilor, plin de omenie și corectitudine, om de rară modestie. A colaborat la publicații locale sau centrale, ca: *Drumul Socialismului* (Deva), *Cuvântul Liber* (Deva), *Revista „Mihai Eminescu”* (Sidney- Australia), *Buletinul Societății de Științe Filologice* (București). A publicat numeroase articole despre scriitori clasici și contemporani români, recenzii, a colaborat la volume omagiale și altele, privind diferite compartimente de învățământ.

Dintre publicațiile sale, amintim: *„Cu Gheorghe Eminescu”* în *Profil Eminescian*, editat de Casa Corpului Didactic Deva în 1973, studiu în care autorul consemnează: *„Mihai Eminescu rămâne un subiect inepuizabil, pentru că din opera acestui mare gânditor și făurar de limbă românească, noul apare mereu, ca niște „colonii de lumi pierdute” care „vin din sure văi de haos pe cărări necunoscute”* (pag.189).

„Cuvânt înainte” la *Tinerete fără Bătrânețe*, culegere de folclor tipărită la Deva în 1961, *„Liviu Rebreanu în programele și manualele școlare”*, *„Munca cu elevii în afara clasei, mijloc de consolidare a cunoștințelor literare”*, *„Consemnări”*, prezentarea cărții lui P. Popa *„Cu mâinile în flăcări”*, *„Bietul Gaudeamus”*, *„Dor de Eminescu”*, *„Eminescu – 105 ani de la*

moarte”, „În locul acela odată a trăit un om”, „Lucian Blaga – 100 ani de la moarte”, în Revista „Mihai Eminescu”, nr. 20, Sidney – Australia.

În acest studiu universitar, adresat comunității române din Australia, cât și cititorilor din țară, Cornel Cismaș precizează: „Când i s-a propus lui (Blaga) să revină la catedra de la care fusese izgonit, Blaga a dovedit aceeași demnitate și verticalitate care l-au caracterizat în toată viața, refuzând. Era prea târziu, socotea el. Puținii ani de viață care i-au mai rămas, Blaga i-a dăruit creației sale poetice și filozofice, preferând să fie un „Mare Anonim”, rămas însă în literatură și gândirea românească ca o stea ce strălucește puternic, având o nobilă ascendență eminesciană” (pag. 4-5).

Prin toate contribuțiile, profesorul Cornel Cismaș face parte din galeria oamenilor de seamă de la Geoagiu.

Dr. Ing. ILISIE PASC născut la 1 februarie 1932 în satul Văleni, orașul Geoagiu. A absolvit Școala Tehnică Horticolă Geoagiu în anul 1951 și Facultatea de Horticultură din București în anul 1956. Încadrat ca Cercetător la Stațiunea de Pomicultură Geoagiu, încă de la înființarea acesteia, parcurge treptele corespunzătoare în cercetare, până la cea de Cercetător principal gradul I și își susține Teza de Doctorat în anul 1966. Laboratorul de agrochimie pe care l-a organizat la Stațiunea Geoagiu a fost de real folos, nu numai pentru aprofundarea propriilor cercetări, ci și pentru ale cercetărilor de alt profil. A fost directorul SCPP Geoagiu în perioada 1984 - 1989.

Dr. Ing. Ilisie Pasc s-a consacrat cercetărilor referitoare la folosirea îngrășămintelor în pomicultură, aducând contribuții originale privind: fertilizarea la plantare, eficacitatea formelor și dozelor de îngrășămintă în livezile tinere și pe rod, eficacitatea îngrășămintelor verzi și a celor foliare, modificările produse de îngrășămintă în frunze și fructe etc.

Dr. Ing. Pasc Ilisie și-a adus contribuția la fundamentarea științifică a folosirii îngrășămintelor în livezi, prin stabilirea limitelor de interpretare a indicilor agrochimici ai solurilor și a celor de compoziție chimică a funzelor, care caracterizează starea de nutriție a pomilor din țara noastră. În funcție de acești indici a elaborat metoda de stabilire a felurilor și dozelor de îngrășămintă pe baza cartării agrochimice și a diagnozei foliare.

Pe această linie sunt deosebit de utile practic publicațiile sale: Fertilizarea rațională a livezilor, Ghid pentru alcătuirea planurilor de fertilizare, Tabele și monograme agrochimice (Editura CERES, 1982).

El a avut preocupări privind normarea pe cale chimică a încărcăturii de fructe; stabilind momentul aplicării și concentrația optimă pentru diferite substanțe, de proveniență românească și străină, active din punct de vedere fiziologic.

Este autor la unele soiuri de nuc, omologate de Stațiune, contribuția sa fiind aceea de stabilire a compozițiilor chimice.

Rezultatele cercetărilor sale au fost concretizate în referate și comunicări susținute în sesiuni științifice și publicate în Analele Institutului de la Pitești, în lucrări de îndrumare tehnică, publicate în revistele de specialitate, broșuri, manuale, tratate, în total 55 de titluri, din care 21 ca singur autor și 9 ca prim autor.

Dr. Ing. STELIAN PUȘCAȘU (n.1934) născut la 17 martie 1934 în satul Homorod, Geoagiu. A urmat Școala Generală din Geoagiu. Este absolvent al Școlii Medii Tehnice Horticole Geoagiu, promoția 1953. Continuă studiile la Facultatea de Agronomie din Iași, pe care o termină în anul 1962. Începând din anul 1962 este profesor - director la Școala Profesională de Mecanici Agricoli și la Liceul Agroindustrial din Fălticeni, până în 1978 când a fost transferat ca director la Liceul industrial nr. 3 din Suceava. Rămâne aici până în anul 1989 când a venit prin transfer la Stațiunea de Cercetări Pomicole Geoagiu, pe post de inginer șef, activitate desfășurată până în anul 1996 când s-a pensionat. În învățământ a avut toate gradele didactice, susținându-și doctoratul în agronomie în 1982.

Este membru al Academiei Oamenilor de Știință din România, posedând carnetul cu numărul 2438 din 25 aprilie 1989.

În cadrul sesiunilor organizate la Institutul Agronomic din Iași și la sesiuni organizate la Suceava a susținut o serie de comunicări științifice, bine apreciate. A tipărit lucrări de specialitate și a publicat multe articole pe teme agricole și educative în presa locală și centrală. Dintre lucrările și comunicările sale științifice amintim:

-Îndrumător de cunoștințe tehnico - practice din agricultura și silvicultura zonei montane(Editura Ceres București,1987).

-Manual de entomologie- pentru grupurile școlare agricole(clasele X-XI), Editura Tehnică Agricolă 1992.

-Manual de agrometeorologie și pedologie pentru clasa a IX licee agricole, specialitatea montanologie.

-Studiul aminoacizilor liberi din fructele de măr Kalterer Bohmer, prin metoda cromatografică (cercetări agronomice în Moldova, vol. 2(70)-1985).

-Influența fertilizării asupra creșterii și fructificării la soiul de măr Kalterer Bohner, în bazinul pomicol Fălticeni (cercetări agronomice în Moldova (vol. 1) - Iași -1982).

-Rentabilitatea producției de fructe în bazinul pomicol Fălticeni.

-Contribuția Liceului nr. 3 Suceava la pregătirea forței de muncă pentru agricultura și industrie alimentară a județului Suceava. În prezent este consilier local al orașului Geoagiu.

Dr. Ing. VASILE V. RADU (n.1944) născut la 11 noiembrie 1944 în orașul Sibiu. A urmat școala pedagogică de băieți din Blaj în perioada 1951 - 1954, iar cursurile gimnaziale și liceale la Liceul Teoretic „Jacob Mureșianu” din aceeași localitate. Din toamna anului 1962 este admis la Facultatea de Horticultură a Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” București, pe care a absolvit-o în anul 1967, când a obținut diploma de inginer horticultor. Este repartizat la SCPP Geoagiu. Se specializează în studiul soiurilor, la speciile semănătoare și sâmburoase; urmează cursurile de inițiere în informatică de la Institutul Agronomic Timișoara, iar în anul 1991 obține titlul științific de Doctor în agronomie. Este cercetător din anul 1978, cercetător principal din 1983 și cercetător științific principal gradul II din 1991.

A verificat numeroase soiuri și hibrizi din speciile de măr, păr, prun, cireș, vișin și arbuști fructiferi, fiind printre primii cercetători care au efectuat studii agrobiologice complete asupra soiurilor de măr spur. În același timp a contribuit la omologarea unor soiuri noi, la stabilirea sortimentelor zonale, la asigurarea unui material săditor pomicol autentic și sănătos, la înființarea de plantații mamă de ramuri altoi cu material biologic valoros și la crearea fondului de germoplasmă din stațiune, în vederea obținerii de noi soiuri și portaltoi la

măr, prun și nuc. Are peste 55 de lucrări publicate în Anale, reviste de specialitate, broșuri, din care 18 singur sau prin autor. Este coautor la manualul școlar „*HORTICULTURA*”, specialitatea montanologie.

S-a preocupat, în mod deosebit, de introducerea în cultură a noilor soiuri valoroase și de dezvoltarea pomiculturii, participând în calitate de consultant tehnic și științific, la elaborarea de studii de fezabilitate, proiecte de înființare de livezi și de execuție pe teren, în județele Alba și Hunedoara. Anual a organizat expoziții de fructe în județul Hunedoara și a participat la concursurile republicane. A redactat împreună cu alți colegi pliante și articole de popularizare privind sortimentul și tehnologii de înființare și întreținere a plantațiilor pomicole.

Prof. Univ Dr. Ing. MIHAI RUSU (n. 1947) născut la 21 iunie 1941 în Geoagiu. A urmat Liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie, terminând cu promoția de absolvenți din 1959. A urmat Facultatea de Agricultură din Cluj, absolvită în 1964 și a devenit inginer agronom.

Între anii 1965 - 1970 a fost cercetător științific agrochimie la SCA Livada, iar doi ani după aceea a fost șef oficiu pentru studii pedologice și agrochimice la Satu Mare. Din 1973 și până în 1990 a deținut aceeași funcție la Alba Iulia, pentru ca din 1990 și până în prezent să fie șef de lucrări, conferențiar și profesor universitar, titularul Catedrei de, Agrochimie din USAMV din Cluj. Mihai Rusu este secretar științific al Consiliului facultății de Agricultură din 1992, șef de catedră Agrotehnică, Agrochimie, Ecologie. Din 1996, prorector al Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj.

Între specializările și documentările făcute în țară și străinătate amintim: agrochimie și pedologie, specializare și documentare în Franța, 1993, documentare la Universitatea Tehnică din Lisabona în 2001 și la Universitatea Hohenheim în 2001.

Mihai Rusu a avut schimb de lucrări, colaborări în programe și teme de cercetare cu Facultatea de Agricultură Drenten – Olanda, Universitatea Vancouver – Canada, Serviciul de Pedologie și Agrochimie din Leuven – Belgia.

Prof. Univ. Dr. Ing. Mihai Rusu este membru al mai multor societăți profesionale, între care: Consiliul Național al Societății Naționale Române de Știința Solului, Societatea Națională de Protecția Plantelor, Filiala pentru Transilvania, membru asociat al Academiei de Științe Agricole și Silvice.

În decursul anilor a participat la sesiunile științifice anuale și ale secțiilor de cercetare ale I.C.C.C.P.T. Fundulea, cu 40 de referate din domeniul agrochimiei, la al IX-lea Congres Mondial al Îngrășămintelor la Gent – Belgia, precum și la multe alte manifestări organizate la București, Satu Mare, Alba Iulia, Maramureș, Hunedoara, Sibiu și altele. Este autorul mai multor lucrări științifice publicate: cărți, tratate, monografii, manuale, cursuri universitare și coautorul la editarea Compendiului de Agrochimie, tipărit în 1994. Are două brevete de invenții.

Ca realizări deosebite amintim faptul că a contribuit la organizarea a trei laboratoare de agrochimie și pedologie și a unei Case de vegetație la SCS Livada, OSPA Satu Mare și OSPA Alba Iulia. A contribuit de asemenea la formarea colectivelor de specialiști în domeniul de cercetare al științei solului și agrochimiei. Lista sa de publicații cuprinde numeroase titluri unde Mihai Rusu este autor și coautor. La vârsta pe care o are acum, prof. univ. dr. ing. Mihai Rusu este în plină putere de muncă intelectuală. Așteptăm deci, noi contribuții științifice publiciste, iar locul de om de seamă al orașului Geoagiu îi este asigurat cu prisosință.

Dr. Ing. IOAN G. DEACONU (n. 1949) născut la 22 aprilie 1949 în București. Cursurile primare, secundare și universitare le-a făcut în București. Este inginer horticol, seria 1973. După absolvirea Facultății de Horticultură din București a fost repartizat în cercetare, la Stațiunea de pomicultură din Geoagiu, în specialitatea ameliorarea nucului.

Ing. Ioan Deaconu a efectuat selecția unor tipuri de nuc de la Sibîșel, Geoagiu și alte centre hunedorene renumite pentru cultura nucului; în același timp a creat soiuri autohtone de nuc, noi portaltoi prin hibridări dirijate și a contribuit la precizarea metodelor de altoire. Astfel, în anul 1979 au fost omologate soiurile de nuc: Sibîșel 44, Geoagiu 65, Germisara și Orăștie, iar în anul 1985 soiul Sarmis, la toate fiind autor principal.

A publicat 24 lucrări, singur sau în colaborare, unele în reviste de prestigiu. A efectuat un stagiu de lucru în Franța (la INRA Bordeaux, în 1981) și a participat la simpozioanele internaționale privind nucul, care a avut loc în Turcia (1989), Spania (1991), Belgia (1993), și Portugalia (1995), stabilind relațiile de colaborare și schimb de experiență cu specialiști în domeniu. Ca secretar științific al Stațiunii Geoagiu și-a adus aportul la orientarea cercetărilor conform cerințelor zonei și a contribuit la introducerea în practică a rezultatelor experimentale. În prezent este directorul Stațiunii de Cercetări Pomicole din orașul Geoagiu.

GROF KOCÁSRD KÚN (1803 - 1895) s-a născut la Geoagiu, în comitatul Hunedoara în 1803 și tot aici a decedat în 1895. A studiat la Gimnaziul Reformat Maghiar din Orăștie, apoi la Cluj și Colegiu Reformat din Aiud.

Tânărul grof talentat a urcat repede scara socială fiind subprefect și prefect al Comitatului până în 1832, când se retrage pe moșia natală din Geoagiu. În același an este ales curator principal al Gimnaziului Reformat din Orăștie, funcție care o va deține 63 ani din cei 93 cât a trăit.

În 1848 moșia îi este devastată și ruinată, iar el revine la Geoagiu abia în 1857. În această perioadă Gimnaziu Maghiar devine Colegiu începând cu 1855. Ca și curator principal a pus la punct situația financiară a școlii. În 1847, în locul clădirii bătrâne și ruinate, cu un singur etaj, a construit o clădire cu două etaje. A contribuit în 1865 cu suma de 20.000 forinți la construirea celor două aripi ale clădirii, iar în 1882 a finanțat o luxoasă fațadă. A construit pentru colegiul infirmeriei, a făcut în 1877 o donație pentru noi posturi de dascăli la colegiu din Orăștie și pentru 25 burse.

El și-a donat moșia de la Geoagiu și cele două case la „Emke” ca elevii ceangăi și secui aduși aici, să învețe la o școală economică, unde puteau să-și însușească conducerea unei gospodării, astfel că de pe pământ puțin să producă mai mult.

Toate acestea au făcut din groful Kun Kocsard un adevărat apostol al neamului maghiar, apreciat de contemporani și urmași, Kun Kocsard însuși este ca o uniune culturală, care a făcut mai mult pentru maghiarii din Ardeal decât societatea la un loc, timp îndelungat.

Monumentul cu bustul lui Kun Kocsard a fost amplasat în 1910 la intrarea principală în clădirea Colegiului Reformat KUN din Orăștie, exact pe soclurile unde sunt azi cele două monumente de la Colegiul Național „Aurel Vlaicu”. Bustul a fost demontat în 1928 când clădirea a fost cumpărată de statul roman, iar acum se află depozitat, nu expus, într-o încăpere din Biserica Calvin. Sculptura aparține lui Horvath Geza, sculptor la Munchen și Roma.

Prof. Univ. Dr. SILVIU ROSU s-a născut în Geoagiu, la 30 octombrie 1908. Tatăl se numea Adam, fost casier la Banca Rurală, iar apoi notar în Geoagiu până la pensionare, iar mama, Maria, născuta Popovici. Din cei 5 copii, 3 au urmat cursurile universitare, iar 2 au devenit cadre universitare de renume.

După studii în sat, a urmat Colegiul Reformat „Kun” din Orăștie (1914 - 1918), iar în continuare liceul „Aurel Vlaicu” din același oraș, susținând bacalaureatul în 1926 și înscriindu-se la Facultatea de Medicină din Cluj. Își întrerupe studiile din cauza bolii și le reia după satisfacerea stagiului militar. Absolvă facultatea în 1955, fiind numit preparator extrabugetar la Clinica Psihiatrică din Cluj. Își trece doctoratul cu teza „*Psihozele reactive*” în 1939 și devine preparator bugetar la aceeași clinică.

În 1946 este asistent suplinitor, iar în 1947 asistent provizoriu pe bază de concurs și în 1949 șef de lucrări. În 1960, tot pe bază de concurs, este confirmat în calitatea de conferențiar, preluând funcția de șef de disciplină la catedra de psihiatrie a I.M.F. Timișoara (1960 – 1962).

În 1962 revine la Cluj. Mai menționăm că între 1940- 1945, când Medicina din Cluj se refugiază la Sibiu, a funcționat la Spitalul de Boli Nervoase. În 1964 conduce colectivul de psihiatrie din clinică. A fost un timp director al Spitalului Unificat nr. 2 din Cluj, iar din 1964 decan al Facultății de Medicină Generală și Psihiatrie.

Într-o perioadă de plină reorganizare a învățământului sanitar, profesorul clujean a structurat pe baze noi predarea psihiatriei, elaborând o tematică adaptată nevoilor terenului, morbidității specifice, aderând astfel la conceptul teoretic și practic al școlii medicinaleclujene. A militat pentru dezvoltarea învățământului psihiatric, prin extinderea numărului de ore de predare și, mai ales, de stagiu. A colaborat la redactarea în Editura I.M.F. Cluj în 1951a Cursului de Psihiatrie. A fost un bun didact, susținând cursuri documentare, prezentatelibere. A fost un bun clinician, cu o vastă experiență, susținător al noilor descoperiri în specialitate.

A publicat peste 130 de lucrări în specialitate și numeroase comunicări și conferințe la Casa de educație sanitară, Casa de cultură a studenților etc.

Ca și participant la războiul al doilea mondial a fost decorat cu Meritul Sanitar cls. I-a, iar în 1954 a primit Medalia „Eliberarea de sub jocul fascist”.

A fost ales membru al Comitetului pe țară al Societății de Psihiatrie și vicepreședinte al acestuia. Pentru întreaga sa activitate a fost decorat cu „Ordinul Muncii, cls.II-a”. Silviu Roșu a fost o dovadă de o ținută profesională și morală deosebită, în specialitatea sa formând cadre valoroase de tineri, fiind iubit și respectat pentru munca și strădania depusă. Pentru orașul Geoagiu, el rămâne o personalitate care trebuie cunoscută și apreciată.

Prof. Univ. Dr. EMIL - HONORIU ROȘU (1912 - 1997) născut în aceeași familie a notarului Adam Roșu din Geoagiu, este frate cu Silviu Roșu și a văzut lumina zilei la data de 4 aprilie 1912. A studiat la Liceul „AUREL VLAICU” din Orăștie, făcând parte din promoția de bacalaureați 1928. Este absolvent al Facultății de Științe Naturale și respectiv Agronomie.

S-a dedicat învățământului și cercetării științifice în zootehnie, fiind în acest sens una din personalitățile de marcă din țară. Ca cercetător a abordat nu numai domeniul alimentației animalelor domestice, ci a contribuit la organizarea și dezvoltarea învățământului agronomic din centrele universitare Arad, Timișoara, București și Iași.

A condus numeroase teme de cercetare științifică, unde cu prioritate națională și internațională, în domenii ca: utilizarea antibioticelor ca biostimulatori în hrana animalelor, studiul valorilor nutritive ale diferitelor furaje cultivate în Moldova, organizarea bazei furajere, rezultatelor acestora fiind concretizate în 74 lucrări științifice, publicate ca prim autor.

A redactat, singur sau în colaborare, monografii, cursuri universitare. A predat la Agronomia Timișoara, Zootehnia din Arad, iar la Institutul Agronomic din București a fost profesor și director între anii 1952 - 1954. În 1954 revine la Iași și predă la Agronomie și Zootehnie până în 1967, la Institutul și Facultatea care aparțineau de Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași.

În 1956 a fost rector al Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”, funcție pe care a deținut-o până în 1961. Între 1963 - 1967 a lucrat ca cercetător științific la Filiala Iași a Academiei Române (secția agricolă) unde a avut ca temă de cercetare „Zonarea agricolă a României”. A conferențiat la Berlin în 1955, la Moscova în 1950, 1957 și 1958, iar la Milano în 1969.

A fost și este considerat unul din creatorii școlii moderne de nutriție animală din România. De numele prof. Emil - Honoriu Roșu se leagă lucrările de finisare al sediului actual al Universității Agronomice din București și Centrului Zootehnic din Iași. El este fondatorul Facultății de Zootehnie din Iași. A îndrumat 33 doctoranzi, din care 22 au obținut titlul științific de „doctor”.

A decedat la 6 ianuarie 1997 la vârsta de 85 ani fiind înmormântat la cimetirul Eternitatea din Iași, iar numele lui rămâne înscris în cartea învățământului agronomic românesc, ca strălucit exemplu.

IOAN BUDOIU (1930 - 1992) s-a născut la 3 ianuarie 1930 la Geoagiu - Băi. A urmat clasele primare în localitate, iar clasele secundare la Liceul „Aurel Vlaicu” Orăștie, timp în care a fost instruit la vioară de profesorul Nicolae Prația, acesta prezicându-i încă de pe atunci o strălucită carieră muzicală.

A urmat liceul la Cluj și din 1949 Conservatorul de Muzică din Cluj, realizând în acest timp o pregătire temeinică și multilaterală, începând cu studii de pedagogie și compoziție, desfășurându-și pregătirea muzicală cu orele și cursurile de canto.

A avut o aleasă carieră ca și cântăreț de operă, abordând toate marile roluri din repertoriul clasic universal, începând cu Mozart, Rossini, Verdi, Wagner, Puccini. Interesat s-a dovedit actorul de operă și în repertoriul contemporan și la fel, în cel românesc.

De prin anii 1970, se cunoaște colaborarea sa cu formația „Ars Nova”, abordând genul oratorical și cameral, ceea ce avea să declanșeze un mare număr de lucrări contemporane și românești, unele dintre ele gândite parcă spre a fi interpretate de el. Compozitorul Cornel Țăranu de la Cluj, colaborator apropiat al lui Ioan Budoiu, căruia îi spunea „Jean”, se întrebă în articolul intitulat „*Neuitându-l pe Ion Budoiu*”, publicat într-un săptămânal clujean „*Cum ar fi arătat lucrările mele compoziționale „Odă în metru antic”, „Rime di Michelangelo”, „Cântece fără dragoste”, „Cântece normale”, „Orfeu” și câte altele, fără timbrul vocii sale?*”.

Se enumeră de-a lungul anilor și stagiaturilor de la Opera din Cluj, alte și alte roluri și interpretări. Ultima colaborare cu Cornel Țăranu datează din 1986, când Budoiu a interpretat „Trei poeme” de Montale ale compozitorului Roman Vlad. În aceeași perioadă

baritonul schițase câteva pagini din „Cântec fără răspuns”, pe versuri de Nichita Stănescu. Poetul îl apreciaше mult pe Ioan Budoiu, când l-a văzut interpretând acele „Cântece fără dragoste”, amintite anterior.

La aflarea morții lui Nichita Stănescu, Ioan Budoiu și Cornel Țăranu au rămas atât de afectați, încât au schimbat programul unui concert Ars Nova, interpretând aceleași „Cântece fără dragoste” pe versurile lui Nichita Stănescu.

Implicat pe parcursul anilor în atâtea alte roluri de operă, printre care „Matca” de Mihnea Brumariu, „Strigoii” de Enescu, solistul a interpretat și lieduri de Enescu la Berlin, sub bagheta dirijorului Jurt Mazur. Ioan Budoiu a fost interpretul titular din opera „Pană Lesnea Rusalin” de Paul Constantinescu. Printre ultimele specializări pe scena muzicală amintim pe cea din Olanda.

Deopotrivă pedagog, om de seamă, regizor, baritonul Ioan Budoiu a redactat câteva lucrări de muzicologie, rămase în manuscris. Apreciindu-l pentru ceea ce a realizat el rămâne un excelent reprezentant al genului, iar pentru Geoagiu, locul de unde-și trage originea și unde și-a început firul atât de întortocheat al vieții lui, un vrednic înaintaș, om de seamă și personalitate distinctă în domeniul muzical.

Prof. Univ. Dr. Ing. MIHAI CORNEL RUSU născut la 21 iunie 1941 în Geoagiu a fost fiul lui Iosif (preot) și al Anei. A urmat Liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie, terminând cu promoția de absolvenți din 1959.

Ca elev a participat în doi ani la Olimpiada de limba română, faza națională. A urmat Facultatea de Agricultură din Cluj, absolvită în 1964 și a devenit inginer agronom.

Între anii 1965 - 1970 a fost cercetător științific agrochimie la SCA Livada, iar doi ani după aceea a fost șef oficiu pentru studii pedologice și agrochimice la Satu Mare. Din 1973 și până în 1990 a deținut aceeași funcție la Alba Iulia, pentru ca din 1990 și până în prezent să fie șef de lucrări, conferențiar și profesor universitar, titularul Catedrei de Agrochimie din USAMV din Cluj. Mihai Rusu este secretar științific al Consiliului Facultății de Agricultură din 1992, șef de catedră Agrotehnică, Agrochimie, Ecologie. Din 1996, prorector al Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj.

Între specializările și documentările făcute în țară și străinătate amintim: agrochimie și pedologie, specializare și documentare în Franța (1993), documentare la Universitatea Tehnică din Lisabona (2001) și la Universitatea Hohenheim (2001). Mihai Rusu a avut schimb de lucrări, colaborări în programe și teme de cercetare cu Facultatea de Agricultură Drenten – Olanda, Universitatea Vancouver – Canada, Serviciul de Pedologie și Agrochimie din Leuven – Belgia.

Prof. Univ. Dr. Ing. Mihai Rusu este membru al mai multor societăți profesionale, între care: Consiliul Național al Societății Naționale Române de Știința Solului, Societatea Națională de Protecția Plantelor, Filiala pentru Transilvania, membru asociat al Academiei de Științe Agricole și Silvici.

În decursul anilor a participat la sesiunile științifice anuale și ale secțiilor de cercetare ale I.C.C.C.P.T. Fundulea, cu 40 referate din domeniul agrochimiei, la al IX-lea Congres Mondial al Îngrășămintelor la Gent – Belgia, precum și la multe alte manifestări organizate la București, Satu Mare, Alba Iulia, Maramureș, Hunedoara, Sibiu și altele. Este autorul mai multor lucrări științifice publicate: cărți, tratate, monografii, manuale, cursuri

universitare și coautorul la editarea Compendiului de Agrochimie, tipărit în 1994. Are două brevete de invenții.

Ca realizări deosebite amintim faptul că a contribuit la organizarea a trei laboratoare de agrochimie și pedologie și a unei Case de Vegetație la SCS Livada, OSPA Satu Mare și OSPA Alba Iulia. A contribuit la formarea colectivelor de specialiști în domeniul de cercetare al științei solului și agrochimiei.

Lista sa de publicații cuprinde numeroase titluri unde Mihai Rusu este autor și coautor. La vârsta pe care o are acum, Prof. Univ. Dr. Ing. Mihai Rusu este în plină putere demuncă intelectuală. Așteptăm deci, noi contribuții științifice publiciste, iar locul de om de seamă al orașului Geoagiu îi este asigurat cu prisosință.

Dr. Ing. EMANOIL G. MANUGHEVICI (1915 - 2006) născut la 21 noiembrie 1915, în comuna Fărăoani, județul Bacău. A urmat Școala Inferioară de Horticultură din Turda (absolvită în 1932), Școala de Horticultură gradul II București – absolvită în 1936 și Școala Politehnică Gheorghe Asachi – Cernăuți, Facultatea de Agricultură, obținând diploma de inginer agronom în anul 1941.

A îndeplinit următoarele funcții: șef al Ocolului Agricol Ilia (1943 - 1946), șef al secției Orăștie (1946-1956), director al Direcției Agricole a regiunii Hunedoara (1956 - 1957), director al Stațiunii de Cercetare și Producție pentru Pomicultură Geoagiu (1958 - 1984).

În domeniul cercetării a fost promovat până la gradul de cercetător principal II, contribuind la:

- stabilirea portaltoilor vegetativi pentru măr, în condițiile pedoclimatice din sud - vestul Transilvaniei;

- stabilirea tehnologiei de producere a puietilor portaltoi vegetativi de corcoduș, măr, păr, cireș și prun;

- perfecționarea metodei intermediarului în cultura mărului pentru obținerea materialului săditor destinat livezilor intensive pe terenuri în pantă;

- precizarea intermediarilor adecvați și a modului de utilizare a lor la înmulțirea soiurilor de păr, lipsite de afinitate cu gutuiul;

- perfecționarea tehnologiilor de cultură a pomilor în funcție de specie, condiții ecologice și sisteme de cultură.

Cu lucrarea „Studiul portaltoilor vegetativi pentru cultura mărului în zona piemonturilor sud - vestice ale Transilvaniei”, obține titlul științific de Doctor în Agronomie în 1970.

În calitate de conducător al Stațiunii de Pomicultură Geoagiu, și-a adus contribuția la orientarea cercetărilor pentru zonă, organizarea fermelor pilot, formarea cadrelor de cercetare, valorificarea în producție a rezultatelor cercetării (loturi demonstrative, instructaje, schimburi de experiență, expoziții etc.). A participat la întocmirea și avizarea unor proiecte de modernizare a plantațiilor pomicole din județele Hunedoara și Alba.

Dr. Ing. Emanoil Manughevici a fost un cercetător activ și din punct de vedere publicist, a scris și publicat 160 lucrări, dintre care 97 ca prim autor și 63 în colaborare. A fost coautor la volumele II – Mărul, III – Părul și gutuiul, V – Caisul și piersicul, VI – Nucul, a Pomologiei Române și a manualului Pomicultura pentru liceele agricole.

În zona de sud - vest a Transilvaniei, Dr. Ing. Emanoil Manughevici a fost o autoritate, care a avut un rol important în modernizarea pomiculturii. Între titlurile și lucrările sale publicate mai amintim:

- Comportarea în pepinieră și livadă a soiurilor de măr de tip „Spur”, Starkrimson și Starkspur golden delicious (Colectiv);
- Comportarea în pepinieră a unor soiuri de măr altoit pe diferiți portaltoi vegetativi (Colectiv);
- Influența distanțelor de plantare asupra producției de pomi altoiți la măr și prun (Colectiv);
- Agrotehnica obținerii de producții mari de puieti de păr și cireș (Colectiv);
- Tipuri valoroase de nuci din regiunea Hunedoara (Colectiv).

Dr. NICOLAE MEZA (1914-1982) născut în satul Tilecuș-Tileaga din județul Bihor, în 1946 a absolvit Facultatea de Agronomie Iași, cu calificativul „Cum laude”.

A funcționat ca profesor de Științe agricole la Școala Pedagogică de Băieți din Oradea în anul școlar 1946 - 1947. În același timp a condus Ferma Agricolă a Direcției Regionale CFR Oradea. Cu această ocazie a făcut plantări de pomi pe lângă calea ferată și o plantație de nuci de 2 ha între stația CFR Episcopia Bihorului și Borș. Între anii 1947 - 1957 a funcționat ca profesor de specialitate la Centrul Școlar Horticol Geoagiu, unde a predat pomicultura, floricultura, arhitectura pedagogică, protecția plantelor. În acest timp a colaborat la înființarea unei plantații didactice în suprafața de 1 ha, precum și un parc ornamental pe lângă școală. Tot în această perioadă a îndeplinit funcția de director al școlii, între 1951 - 1952. Din anul 1957 și până în 1975, când s-a pensionat, a lucrat ca cercetător în cadrul Laboratorului de Ameliorare a Pomilor de la Stațiunea Experimentală Geoagiu.

În experiențele executate a urmărit îmbunătățirea sortimentului de pomi și arbuști fructiferi din raza de activitate a stațiunii, în județele Hunedoara, Alba, Sibiu, Brașov, Timiș și Caraș - Severin. În vederea studiului și alegerea soiurilor valoroase din sortimentul existent s-au înființat plantații-colecții la speciile de bază (măr, păr, prun, piersic, nuc) care cuprind peste 700 soiuri. Comportarea soiurilor a fost urmărită și în livezile de producție din raza de activitate a Stațiunii din Geoagiu. Rezultatele obținute au permis să se facă propuneri de îmbunătățire a sortimentelor. S-au prezentat referate și comunicări în cadrul sesiunilor institutului, au fost publicate materiale în revistele centrale și ziarele locale. Soiurile stabilite au fost înmulțite în pepiniera Stațiunii și s-au răspândit în producție.

Succese mai importante pe această linie au fost obținute la soiurile de măr Golden delicious, Red delicious, soiul de prun Bistrița tămâioasă, care au fost prezentate spre omologare. La nuc s-au identificat, marcat și studiat 557 tipuri valoroase, din care 323 numai la Sibiu. La nuc, pentru obținerea unor soiuri noi, mai productive și mai rezistente la boli și ger, cu fructe de calitate, s-a creat un fond de hibrizi din polenizări libere și prin încrucișarea între tipurile mai valoroase la Sibiu.

Prin lucrările de hibridări sexuale și selecție clonală s-au creat soiurile Untoasă de Geoagiu - soi de păr și șase soiuri de nuc: Sibiu precoce, Sibiu 44, Geoagiu 65, Germisara, Orăștie, Sarmis. La alun și castanul comestibil s-au obținut rezultate multumitoare. În anul 1964 Nicolae Meza a fost admis la doctorat cu lucrarea „Cercetări privind sortimentul de nuc și posibilitățile de înmulțire”.

Dr. Ing. STELIAN CASAVELA (1921 - 1992) născut la 9 septembrie 1921 în localitatea Găvădinești, județul Galați. Scăpat din război, după o lungă campanie, se înscrie la Facultatea de Agricultură din Iași (1945), transferându-se apoi la cea de horticultură din București și obține diploma de inginer, specialitatea horticultură - viticultură (1949). Activitatea profesională și-o începe ca șef de secție agricolă la Reghin apoi în regiunile Mureș și Hunedoara.

Remarcat pentru profesionalismul și corectitudinea sa, inginerul Stelian Casavela este angajat, prin concurs, în anul 1958, la Stațiunea de Cercetări pentru Pomicultură Geoagiu, încredințându-i-se sectorul de cercetare și producerea materialului săditor pomicol și dendrologic (Pepiniera). Aici se vor manifesta din plin însușirile sale de bun organizator și pasionat cercetător, făcând din pepiniera Geoagiu (Orăștie), una din cele mai apreciate unități de acest fel, nu numai în țară. În anul 1965 face un stagiu de 6 luni în Italia, pe probleme de specialitate, apoi în Spania în 1970 obține titlul științific „Doctor în agronomie” cu lucrarea intitulată „Studii și cercetări privind obținerea de noi portaltorivegetativi de măr, păr și prun”.

Prin cercetările proprii, ca și prin folosirea progresului tehnico-științific din țările cu pomicultură dezvoltată Dr. Ing. Casavela Stelian a adus contribuții originale, valoroase, la progresul științei și practicii pomicele românești. Printre acestea se pot menționa: perfecționarea tehnologiei de producere a marcotajelor de măr, crearea de noi portaltorivegetativi la măr (G. 21, G. 2) și corcoduș (C. 163), precizarea celor mai buni portaltorivegetativi pentru speciile și soiurile cultivate în sud-estul Transilvaniei, selecția și introducerea în practică a unor clone de măr Goldan Delicious, Starkrimson, Jonathan și altele. Sub ochiul exigent al Dr. Casavela, milioane de pomi cu valoare biologică superioară au ieșit de pe poartapepinieră Geoagiu, luând drumul livezilor.

Spirit altruist, generos, Dr. Ing. Casavela a folosit orice prilej pentru a transmite și altora din rezultatele și cunoștințele sale, atât prin cele peste 140 lucrări științifice și de popularizare, cât și prin cursuri, conferințe și îndrumări practice.

Prof Univ Dr. LIVIU STOICA – doctor în științe medicale, născut la data de 24.01.1956, în satul Mermezeu -Văleni, oraș Geoagiu, personalitate a vieții științifice, colaborator al universităților din Franța, Marea Britanie și SUA, care s-a implicat în multe activități culturale, tradiționale, desfășurate în orașul nostru și a contribuit la promovarea imaginii orașului.

Ing. CORNEL CAZAN născut la data de 14.11.1943 în satul Gelmar, oraș Geoagiu s-a implicat în activitatea de dezvoltare economico - socială a orașului prin aprobarea și realizarea rețelei de electrificare a satelor Mermezeu și Văleni, extinderea bransamentelor la rețeaua electrică a 50 case din Cartierul muzicanților, de asemenea a sprijinit realizarea obiectivului de investiții – Microhidrocentrala din Geoagiu Băi.

Av. ANA - MARIA MIHĂLCESCU născută la 03.01.1968 în Deva, membră a Uniunii Internaționale a Avocaților, în anul 2004 a fondat asociația non-profit *Germisara*, având ca obiect activități de sprijinire a bisericii ortodoxe române, cu scopul principal de a construi o mănăstire în zona Geoagiu (proiectul fiind în curs de derulare), a organizat anual Școala de

vară în limba engleză pentru copii din orașul Geoagiu, a promovat tradițiile culturale de pe Valea Geoagiului prin spectacole folclorice, iar în anul 2006 a produs un CD cu colinde tradiționale. În anul 2008 și 2011 a organizat împreună cu Primăria orașului Geoagiu și TVR - Festivalul de folclor al românilor de pretutindeni – Ileana Rus.

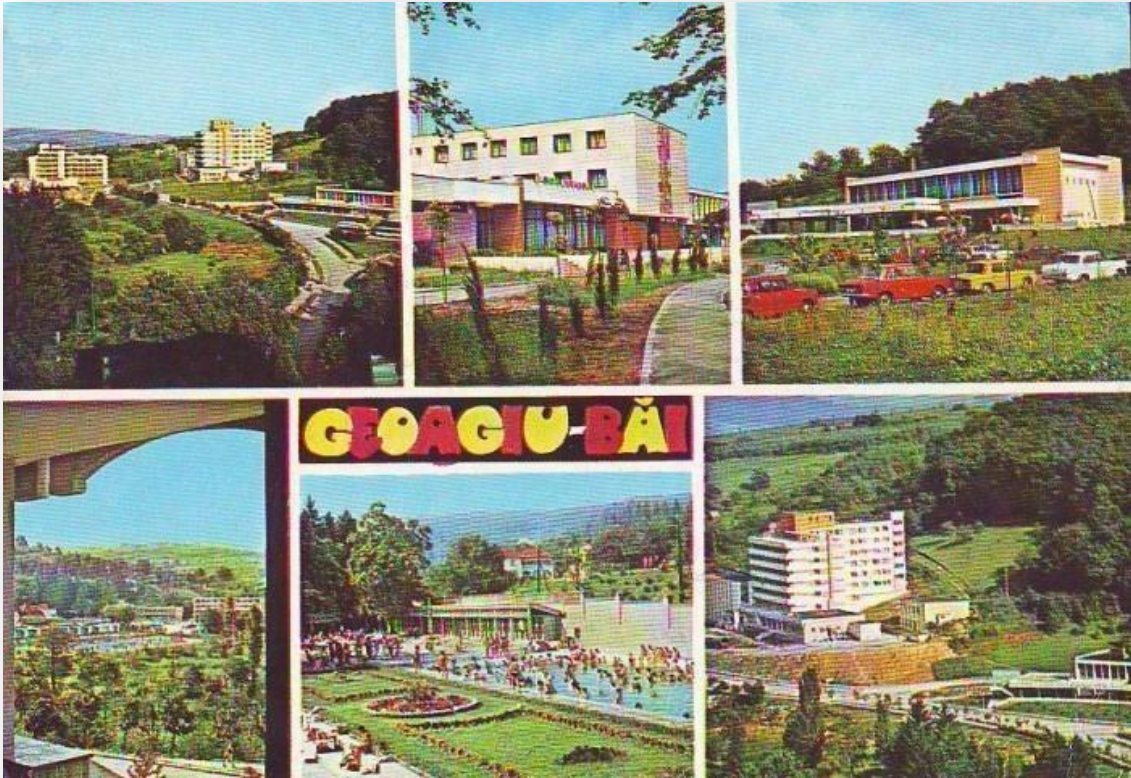
MAIOR TIBERIU IANCU născut în locurile natale ale *vulturului din Carpați*, satul Aurel Vlaicu, în anul 1972. Tânărul Tiberiu Iancu a urmat o carieră militară, absolviind în anul 1995 școala de infanterie militară și a devenit un ofițer competent în cadrul trupelor speciale ale Ministerului Apărării Naționale. În activitatea desfășurată s-a remarcat ca un bun specialist și prin jertfa sa, s-a distins în rândurile bravilor ofițeri ai armatei române, făcând cinste locurilor natale. Maiorul Tiberiu Iancu și-a pierdut viața în data de 11.05.2005 pe Aerodromul din Câmpia Turzii pe timpul executării unor exerciții de antrenament de parașutare, organizat de UM 01049 Someșeni.

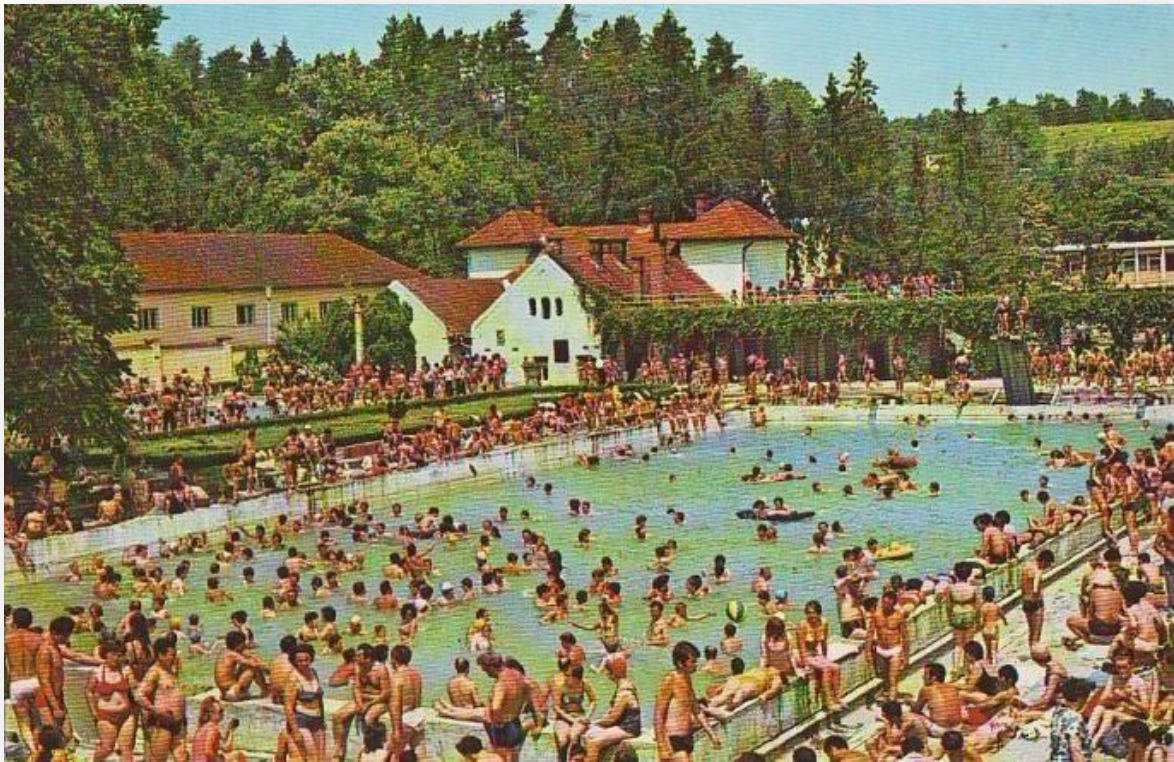
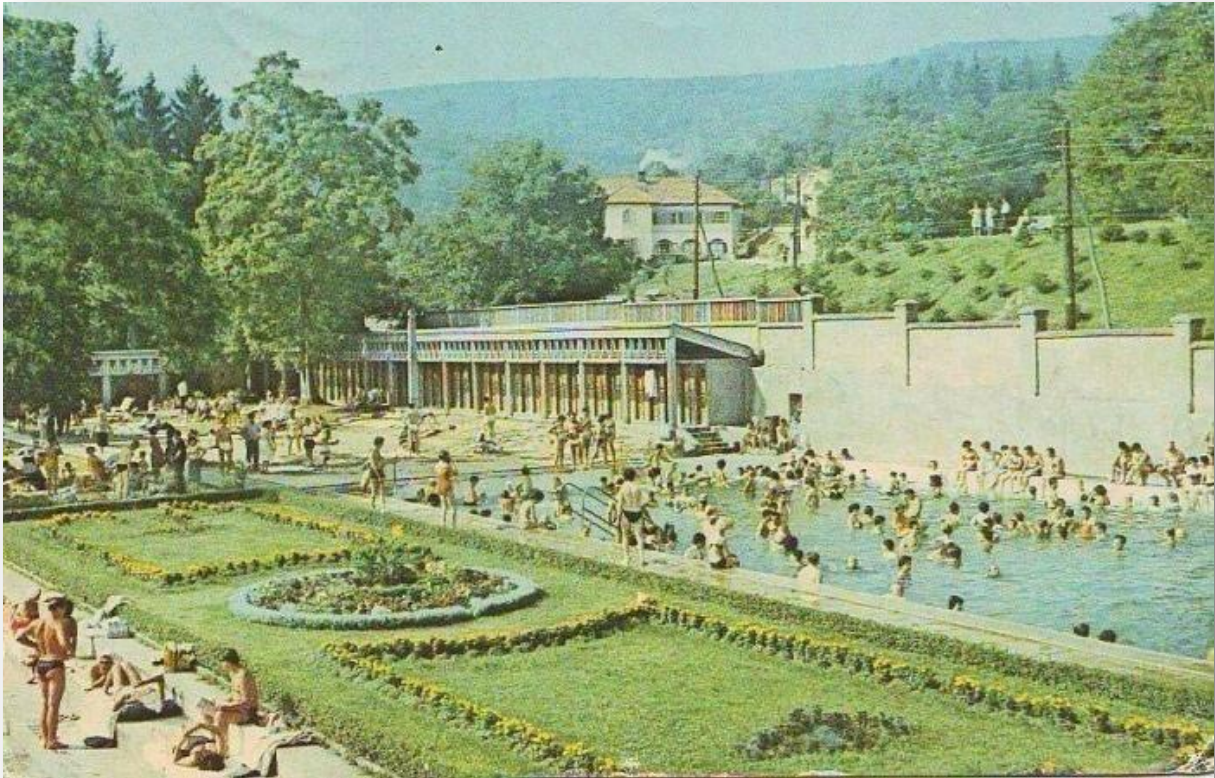
COCA GEORGE CONSTANTIN născut la data de 17.03.1983 în Geoagiu, a fost elev al Colegiului Tehnic Agricol Geoagiu, după terminarea liceului s-a înscris la Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității de Vest Timișoara, unde s-a făcut remarcat încă de pe băncile facultății, fiind multiplu medaliat la competițiile naționale și internaționale în sportul de performanță karate, obținând titlul de Campion Național și European. În urma numeroaselor premii și a rezultatelor de excepție obținute în acest sport, a primit în anul 2006 titlul de *Maestru al sportului* acordat de Agenția Națională a Sportului.

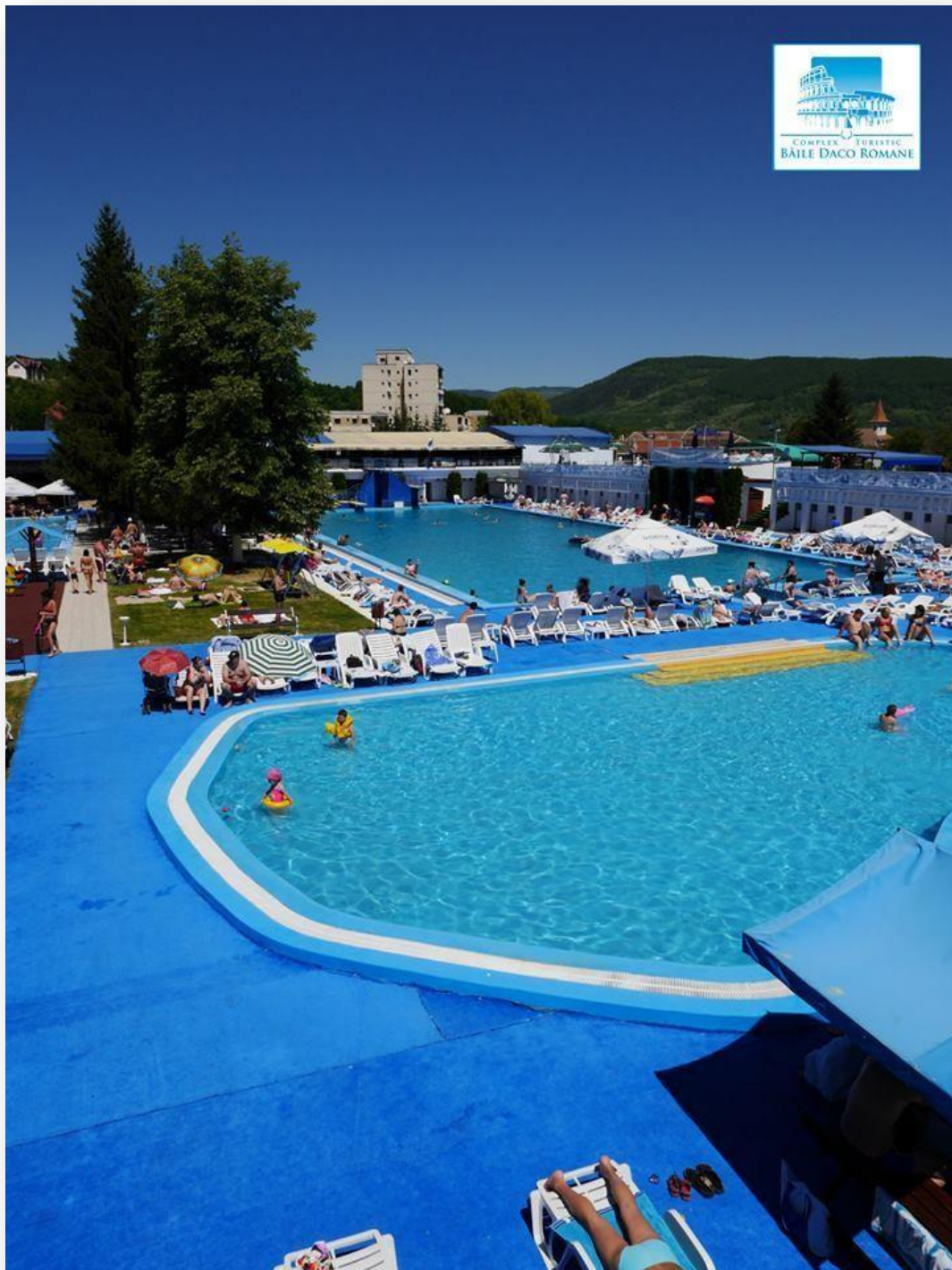
5.6 De-a lungul vremii...

CAPITOLUL V – ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

5.1 Suprafață administrativă

Orașul Geoagiu are o suprafață administrativă de 15.569 hectare reprezentând 2,2% din suprafața județului Hunedoara. Datele prezentate mai jos reflectă modul de împărțire pe categorii și sunt preluate din baza de date Tempo Online a Institutului Național de Statistica.

Tabelul nr. 38: Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Forme de proprietate	Județ	Localități	Ani	
				1990	2014
				UM: Hectare	
Total	Total	Hunedoara	TOTAL	706267	706267
	-	-	ORAS GEOAGIU	15569	15569
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	477814
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	12247
Agricolă	Total	Hunedoara	TOTAL	348738	281235
	-	-	ORAS GEOAGIU	10584	7983
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	276775
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	7983
Arabilă	Total	Hunedoara	TOTAL	90698	78956
	-	-	ORAS GEOAGIU	5161	4573
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	78070
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	4573
Pășuni	Total	Hunedoara	TOTAL	148258	118349
	-	-	ORAS GEOAGIU	3784	2218
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	115248
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	2218
Fânețe	Total	Hunedoara	TOTAL	103690	82868
	-	-	ORAS GEOAGIU	968	1025
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	82405
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	1025
Vii și pepiniere viticole	Total	Hunedoara	TOTAL	401	4
	-	-	ORAS GEOAGIU	137	4
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	4
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	4

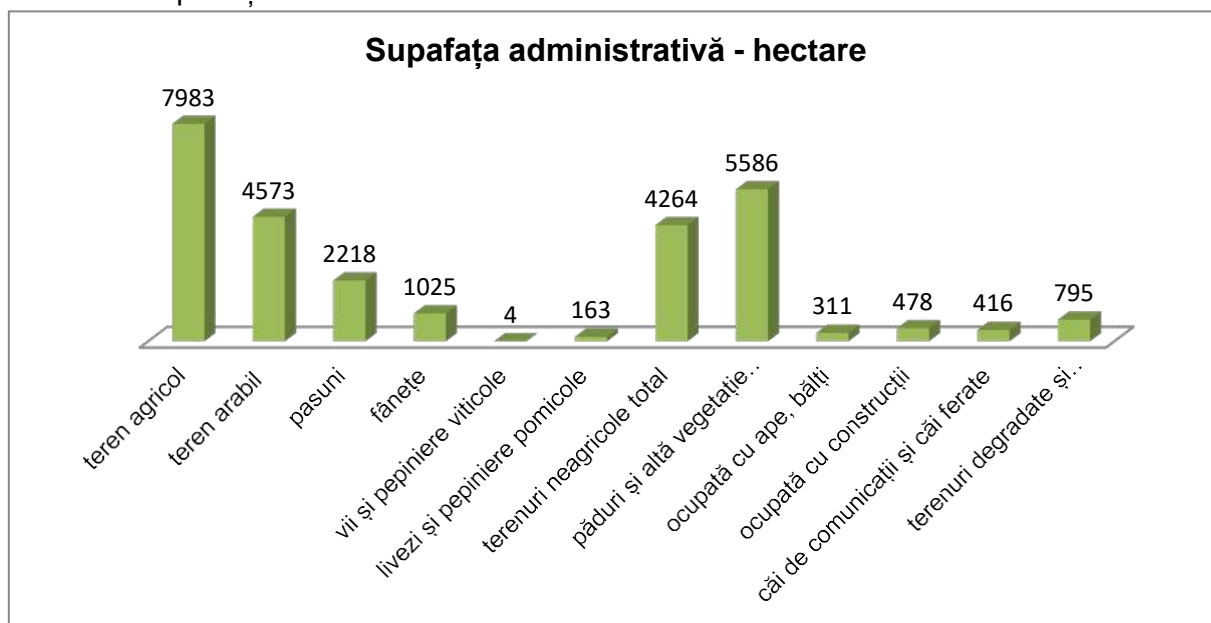
Livezi și pepiniere pomicole	Total	Hunedoara	TOTAL	5691	1058
	-	-	ORAS GEOAGIU	534	163
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	1048
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	163
Terenuri neagricole total	Total	Hunedoara	TOTAL	:	425032
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	7586
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	201039
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	4264
Păduri și altă vegetație forestieră	Total	Hunedoara	TOTAL	:	365592
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	5586
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	159249
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	2881
Ocupată cu ape, bălți	Total	Hunedoara	TOTAL	:	5795
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	311
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	669
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	135
Ocupată cu construcții	Total	Hunedoara	TOTAL	:	16549
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	478
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	13382
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	460
Căi de comunicații și căi ferate	Total	Hunedoara	TOTAL	:	9457
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	416
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	1673
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	788
Terenuri degradate și neproductive	Total	Hunedoara	TOTAL	:	27639
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	795
	Proprietate privata	Hunedoara	TOTAL	:	26066
	-	-	ORAS GEOAGIU	:	788

Legenda: '!' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Grafic nr. 1: Suprafața administrativă - hectare

5.2 Populația

Conform datelor statistice prezentate în tabelul de mai jos, populația după domiciliu a orașului Geoagiu la 1 ianuarie 2021 este de 5560 locuitori.

Tabelul nr. 39: Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și sexe

Grupe de vârstă	Sexe	Ani							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		UM: Numar persoane							
0- 4 ani	Total	265	275	249	244	244	249	237	235
	Masculin	135	146	136	129	125	130	119	119
	Feminin	130	129	113	115	119	119	118	116
5- 9 ani	Total	271	266	270	264	259	262	268	248
	Masculin	127	122	119	123	131	134	145	140
	Feminin	144	144	151	141	128	128	123	108
10-14 ani	Total	255	252	268	269	274	281	272	278
	Masculin	146	143	148	139	129	131	125	127
	Feminin	109	109	120	130	145	150	147	151
15-19 ani	Total	271	274	271	269	271	265	255	277
	Masculin	135	137	138	135	142	147	141	145
	Feminin	136	137	133	134	129	118	114	132
20-24 ani	Total	383	341	325	303	289	281	282	281
	Masculin	207	182	168	162	152	140	137	141
	Feminin	176	159	157	141	137	141	145	140
25-29 ani	Total	427	444	432	429	416	388	352	332

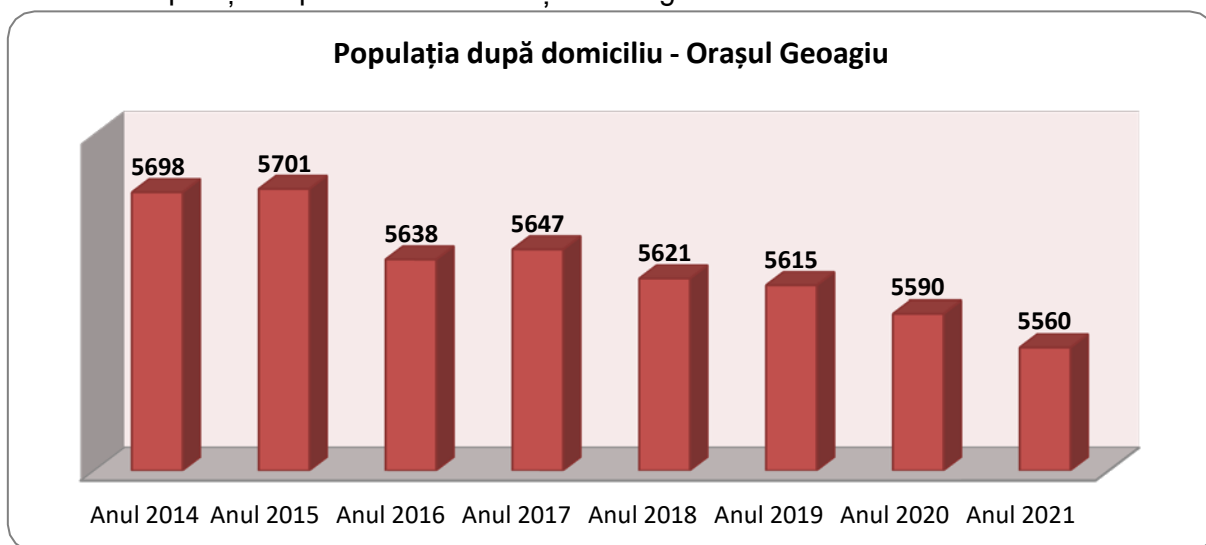
	Masculin	218	224	219	218	221	202	189	<u>173</u>
	Feminin	209	220	213	211	195	186	163	<u>159</u>
30-34 ani	Total	375	386	373	388	404	426	441	<u>430</u>
	Masculin	206	209	193	201	198	216	223	<u>219</u>
	Feminin	169	177	180	187	206	210	218	<u>211</u>
35-39 ani	Total	402	381	395	395	382	361	375	<u>372</u>
	Masculin	219	220	230	239	227	202	205	<u>195</u>
	Feminin	183	161	165	156	155	159	170	<u>177</u>
40-44 ani	Total	470	453	444	427	420	403	378	<u>390</u>
	Masculin	242	228	229	217	220	223	221	<u>232</u>
	Feminin	228	225	215	210	200	180	157	<u>158</u>
45-49 ani	Total	412	460	487	511	475	459	443	<u>443</u>
	Masculin	213	236	261	270	244	233	224	<u>230</u>
	Feminin	199	224	226	241	231	226	219	<u>213</u>
50-54 ani	Total	331	331	316	310	386	426	476	<u>495</u>
	Masculin	166	164	154	154	204	219	236	<u>254</u>
	Feminin	165	167	162	156	182	207	240	<u>241</u>
55-59 ani	Total	428	392	383	377	334	325	319	<u>299</u>
	Masculin	203	203	202	195	173	163	160	<u>145</u>
	Feminin	225	189	181	182	161	162	159	<u>154</u>
60-64 ani	Total	372	412	412	418	419	426	386	<u>368</u>
	Masculin	171	180	178	183	188	200	194	<u>191</u>
	Feminin	201	232	234	235	231	226	192	<u>177</u>
65-69 ani	Total	303	297	320	335	335	339	388	<u>384</u>
	Masculin	147	145	139	148	147	138	159	<u>161</u>
	Feminin	156	152	181	187	188	201	229	<u>223</u>
70-74 ani	Total	231	230	216	226	243	262	257	<u>285</u>
	Masculin	95	97	93	99	100	120	114	<u>116</u>
	Feminin	136	133	123	127	143	142	143	<u>169</u>
75-79 ani	Total	256	250	237	226	209	176	169	<u>160</u>
	Masculin	103	95	90	85	82	67	63	<u>60</u>
	Feminin	153	155	147	141	127	109	106	<u>100</u>
80-84 ani	Total	153	161	148	155	147	161	168	<u>162</u>
	Masculin	46	52	46	54	47	53	54	<u>51</u>
	Feminin	107	109	102	101	100	108	114	<u>111</u>
85 ani și peste	Total	93	96	92	101	114	125	124	<u>121</u>
	Masculin	30	33	30	29	32	36	38	<u>37</u>
	Feminin	63	63	62	72	82	89	86	<u>84</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

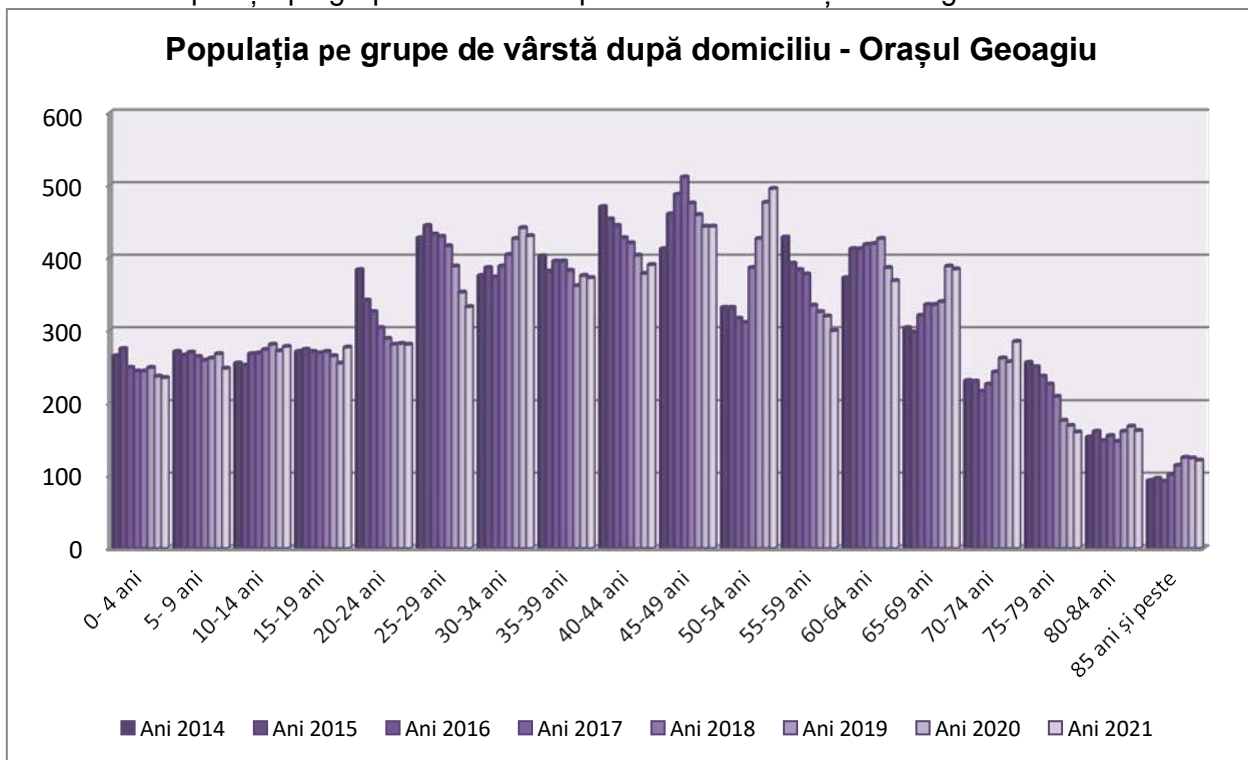
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Grafic nr. 2: Populația după domiciliu – Orașul Geoagiu

Grafic nr. 3: Populația pe grupe de vârstă după domiciliu – Orașul Geoagiu

5.2.1 Mișcarea naturală a populației

5.2.1.1 Natalitatea

Tabelul nr. 40: Născuți vii pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	TOTAL	3508	3745	3752	3694	3679	3291	2897
	ORAȘ GEOAGIU	56	34	56	60	56	39	32

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.1.2 Mortalitatea

Tabelul nr. 41: Născuți morți pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	TOTAL	21	18	20	21	28	19	16
	ORAȘ GEOAGIU	1	1	:	1	1	:	:

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 42: Decedați pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	TOTAL	5861	5896	6102	5842	5934	5885	7060
	ORAȘ GEOAGIU	82	126	66	88	76	82	106

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.1.3 Nupțialitatea

Tabelul nr. 43: Căsătorii pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr						
Hunedoara	TOTAL	2258	2556	2532	2693	2959	2558	1629
	ORAȘ GEOAGIU	28	39	37	37	42	36	18

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.1.4 Divorțialitatea

Tabelul nr. 44: Divorțuri pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr						
Hunedoara	TOTAL	735	803	750	797	830	824	558
	ORAS GEOAGIU	5	2	3	1	3	4	2

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.1.5 Sporul natural

Tabelul nr. 45: Sporul natural al populației pe medii de rezidență macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
		1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane							
Total	Regiunea VEST	203	-6282	-6794	-5452	-6121	-5166	-6068	<u>-11899</u>

	Hunedoara	1693	-2353	-2151	-2350	-2148	-2255	-2594	-4163
Urban	Regiunea VEST	4106	-2838	-2880	-2499	-2930	-2552	-3666	-7465
	Hunedoara	2752	-1431	-1139	-1306	-1126	-1362	-1680	-2942
Rural	Regiunea VEST	-3903	-3444	-3914	-2953	-3191	-2614	-2402	-4434
	Hunedoara	-1059	-922	-1012	-1044	-1022	-893	-914	-1221

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 46: Durata medie a vieții pe medii de rezidență, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Medii de rezidență	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani							
			1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			UM: Ani							
Total	Total	Reg. VEST	68,29	75,31	75,04	75,2	75,46	75,59	75,89	<u>76,01</u>
		HD	68,08	75,12	74,64	74,62	74,89	75,2	75,38	<u>75,34</u>
	Masculin	Reg. VEST	65,13	72,16	72,03	72,1	72,29	72,52	72,73	<u>72,77</u>
		HD	65,06	71,85	71,46	71,56	71,61	71,95	72,22	<u>72,26</u>
	Feminin	Reg. VEST	71,64	78,42	78,03	78,27	78,62	78,63	79,02	<u>79,24</u>
		HD	71,4	78,4	77,86	77,7	78,26	78,51	78,57	<u>78,5</u>
Urban	Total	Reg. VEST	:	75,87	75,58	75,75	76,03	76,18	76,46	<u>76,41</u>
		HD	:	75,1	74,55	74,66	74,89	75,29	75,44	<u>75,17</u>
	Masculin	Reg. VEST	:	72,86	72,78	72,83	72,98	73,31	73,44	<u>73,18</u>
		HD	:	71,66	71,4	71,76	71,72	72,17	72,36	<u>72,16</u>
	Feminin	Reg. VEST	:	78,74	78,26	78,55	78,94	78,93	79,32	<u>79,5</u>
		HD	:	78,55	77,7	77,51	78,11	78,39	78,46	<u>78,17</u>
Rural	Total-	Reg. VEST	:	74,41	74,13	74,25	74,51	74,61	74,96	<u>75,33</u>
		HD	:	75,35	74,87	74,38	74,75	74,75	75,18	<u>75,85</u>
	Masculin	Reg. VEST	:	71,06	70,84	70,95	71,19	71,31	71,63	<u>72,1</u>

	HD	:	72,59	71,68	70,83	71,07	71,11	71,77	<u>72,45</u>
Feminin	Reg. VEST	:	77,96	77,67	77,78	78,07	78,15	78,53	<u>78,8</u>
	HD	:	78,17	78,24	78,26	78,77	78,75	78,94	<u>79,6</u>

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.2 Mișcarea migratorie

5.2.2.1 Emigranți cu schimbarea domiciliului permanent (emigranți definitiv)

Tabelul nr. 47: Emigranti definitivi pe județe și localități de plecare

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Numar persoane						
Hunedoara	TOTAL	290	354	555	632	633	571	497
	ORAȘ GEOAGIU	:	1	:	2	4	3	3

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.2.2 Imigranți cu schimbarea domiciliului permanent (imigranți definitivi)

Tabelul nr. 48: Imigranti definitivi pe județe și localități de destinație

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	TOTAL	71	106	122	156	127	163	128
	ORAȘ GEOAGIU	1	1	2	3	2	:	1

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.2.3 Schimbări de domiciliu

Tabelul nr. 49: Stabiliteri de reședință pe județe și localități

Județ	Localități	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	76	85	100	81	84	107	133

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 50: Plecări cu reședința pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	59	48	58	53	69	50	74

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.3 Forța de muncă

Tabelul nr. 51: Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități

Sexe	Județe	Localități	Perioade						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			UM: Număr persoane						
Total	Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	321	394	265	300	186	<u>157</u>	<u>103</u>
Masculin	Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	168	192	111	146	106	<u>84</u>	<u>43</u>
Feminin	Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	153	202	154	154	80	<u>73</u>	<u>60</u>

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 52: Numărul mediu al salariaților pe județe și localități

Județ	Localitate	Ani					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		UM: număr					
Hunedoara	ORAS GEOAGIU	959	859	978	980	960	975

Legenda: '!' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.2.4 Structura etnică

Tabelul nr. 53: Structura etnică

Români	4516
Maghiari	32
Romi	456
Germani	13
Turci	*
Slovaci	*
Bulgari	*
Italieni	4
Altă etnie	4
Informație nedisponibilă**	266

*Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)
**Persoane care nu au dorit publicarea datelor personale referitoare la etnie

Tabelul 8: Populația stabilă după etnie-județe, municipii, orașe, comune

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

5.2.5 Structura religioasă

Tabelul nr. 54: Structura religioasă

Ortodoxă	4355
Romano - catolică	36
Reformată	26
Penticostală	12
Greco - catolică	259
Baptistă	4
Adventistă de ziua a șaptea	9
Musulmană	3
Unitariană	*

Martorii lui Iehova	39
Creștină după Evanghelie	122
Evanghelică lutherană	13
Evanghelică	*
Evanghelică de confesiune augustină	*
Altă religie	*
Fără religie	21
Atei	*
Informație indisponibilă	281
<i>*Număr redus de cazuri de observare (ma mic de 3)</i>	
<i>**Persoane care nu au dorit publicarea datelor personale referitoare la religie</i>	
<i>Tabelul 13: Populația stabilă după religie-județe, municipii, orașe, comune</i>	

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

5.3 Educația

5.3.1 Unități de învățământ

Tabelul nr. 55: Unitățile de învățământ pe niveluri de educație, județe și localități

Niveluri de educație	Județe	Localități	Ani						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			UM: Numar						
Total	Hunedoara	TOTAL	115	113	113	112	111	111	111
	-	Oraș Geoagiu	1	1	1	1	1	1	1
Antepreșcolar	Hunedoara	TOTAL	1	1	1	1	1	1	1
Preșcolar	Hunedoara	TOTAL	12	12	12	10	10	10	11
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	Hunedoara	TOTAL	66	65	65	66	65	65	65
Primar și gimnazial	Hunedoara	TOTAL	65	64	64	64	63	63	63
Primar și gimnazial special	Hunedoara	TOTAL	1	1	1	2	2	2	2
Liceal	Hunedoara	TOTAL	35	34	33	33	33	33	32
	-	Oraș Geoagiu	1	1	1	1	1	1	1
Postliceal (inclusiv învățământul special)	Hunedoara	TOTAL	:	:	1	1	1	1	1

Universitar de licență	Hunedoara	TOTAL	1	1	1	1	1	1	1
Universitar de licență – învățământ public	Hunedoara	TOTAL	1	1	1	1	1	1	1

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.3.2 Populația școlară

Populația școlară reprezintă totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, a elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi/cu frecvență, seral, cu frecvență redusă și la distanță), programul de studii și de vârstă.

Tabelul nr. 56: Populația școlară, pe niveluri de educație, județe și localități

Niveluri de educație	Localități	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr persoane						
Total	Total HD	69078	66495	63430	62070	60880	58993	57733
	Oraș Geoagiu	1175	1204	1117	1044	1033	1036	1027
Copii înscriși în creșe	Total HD	182	187	204	229	273	281	175
Copii înscriși în grădinițe	Total HD	9753	9059	8553	8539	8491	8015	8039
	Oraș Geoagiu	174	149	155	157	157	147	133
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	Total HD	54896	53128	50622	49352	47944	46326	44943
	Oraș Geoagiu	1001	1055	962	887	876	889	894
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	Total HD	32513	31917	30607	29673	28776	27661	26540
	Oraș Geoagiu	386	406	405	405	384	393	400
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	Total HD	17106	16814	16097	16072	15488	14685	13867
	Oraș Geoagiu	197	211	222	232	214	218	229

Elevi înscriși în gimnazial (inclusiv învățământul special)	Total HD	15407	15103	14510	13601	13288	12976	12673
	Oraș Geoagiu	189	195	183	173	170	175	171
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	Total HD	32187	31594	30301	29403	28493	27393	26274
	Oraș Geoagiu	386	406	405	405	384	393	400
Elevi înscriși în învățământul primar	Total HD	17001	16719	16007	15989	15378	14581	13757
	Oraș Geoagiu	197	211	222	232	214	218	229
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	Total HD	15186	14875	14294	13414	13115	12812	12517
	Oraș Geoagiu	189	195	183	173	170	175	171
Elevi înscriși în învățământul special primar și gimnazial	Total HD	326	323	306	270	283	268	266
	Oraș Geoagiu							
Elevi înscriși în învățământul special primar	Total HD	105	95	90	83	110	104	110
	Oraș Geoagiu							
Elevi înscriși în învățământul special gimnazial	Total HD	221	228	216	187	173	164	156
	Oraș Geoagiu							
Elevi înscriși în învățământul liceal	Total HD	16732	15329	14378	14018	13434	12745	12595
	Oraș Geoagiu	503	512	466	371	363	365	368
Elevi înscriși în învățământul profesional	Total HD	1075	1387	1702	1907	2077	2437	2591
	Oraș Geoagiu	:	:	27	51	74	75	70
Elevi înscriși în învățământul post-liceal (inclusiv învățământul special)	Total HD	3874	3840	3429	3271	3264	3080	2795
	Oraș Geoagiu	112	137	64	60	55	56	56
Elevi înscriși în învățământul demaistri	Total HD	702	655	506	483	393	403	422
	Oraș Geoagiu							
Studenti și cursanți înscriși în învățământul universitar (licența, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare)	Total HD	4247	4121	4051	3950	4172	4371	4576
	Oraș Geoagiu							

avansata)								
Studenti și cursanți înscriși în învățământul universitar public (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansata)	Total HD	4247	4121	4051	3950	4172	4371	4576
Studenti înscriși în învățământul universitar de licenta	Total HD	2937	2890	2868	2863	2927	3060	3206
Studenti înscriși în învățământul universitar public de licenta	Total HD	2937	2890	2868	2863	2927	3060	3206
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; <u>9999,00</u> - îngrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - îngrosat - date revizuite; <u>9999,00</u> - subliniat - date provizorii								
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA								

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Datele din tabelele de mai jos sunt furnizate de Primăria Geoagiu și sunt aferente anului școlar 2020-2021.

Tabelul nr. 57: Situație curentă învățământ preșcolar

Denumirea instituției	Nr. copii / grupe	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar	Necesități
Grădinița cu Program Normal Aurel Vlaicu	27 / 2	2	1	-Scară acces exterior -Modernizare ansamblu de joacă
Grădinița cu Program Normal Geoagiu	60 / 2	2	1	
Grădinița cu Program Prelungit Geoagiu	60 / 3	6	3	-Mărire spațiu cu încă 3săli (structură ușoară) -Ansamblu de joacă -Sală de mese

Tabelul nr. 58: Situație curentă învățământ cu clasele I- VIII

Denumirea instituției	Nr. Copii / clase	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar	Necesități
Școală Primară	31 / 2	2	1	-Modernizare și

Aurel Vlaicu				anelopare clădire și curte
Școala Primară Geoagiu	198 / 9	9	1	-Modernizare teren de sport și ansamblu de joacă
Școala Gimnazială Geoagiu	189 / 10	13	2	

Tabelul nr. 59: Situație curentă învățământ liceal

Denumirea instituției	Nr. copii / grupe	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar	Necesități
Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	477/ 20	22	30	
Biblioteca	Volum de carte: 48000 unități			

5.3.3 Personal didactic

Personalul didactic reprezintă persoanele fizice care sunt angajate în sistemul de învățământ și predau în cadrul procesului educațional și de instruire (cu normă întreagă și cu normă parțială). Fiecare cadru didactic se înregistrează o singură dată, numai la unitatea de învățământ la care are funcția de bază (are carte de muncă) sau predă numărul cel mai mare de ore didactice.

Tabelul nr: 60: Personalul didactic, pe niveluri de educație, județe și localități

Niveluri de educație	Județe	Localități	Ani						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			UM: număr persoane						
Total	HD	Total	4427	4224	4047	4000	3842	3857	3804
	-	Oraș Geoagiu	74	73	74	74	67	69	68
Învățământ antepreșcolar	HD	Total	2	3	5	6	8	7	6
Învățământ preșcolar	HD	Total	596	572	558	568	552	554	548
	-	Oraș Geoagiu	10	10	11	10	11	11	10
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	HD	Total	2234	2138	2114	2095	1985	2026	1984
	-	Oraș Geoagiu	22	22	21	19	17	18	18
Învățământ primar (inclusiv învățământul)	HD	Total	1009	966	953	955	896	888	843
	-	Oraș	12	11	12	11	10	11	11

special)		Geoagiu							
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)	HD	Total	1225	1172	1161	1140	1089	1138	1141
	-	Oraș Geoagiu	10	11	9	8	7	7	7
Învățământ primar și gimnazial	HD	Total	2135	2036	2026	2002	1893	1933	1888
	-	Oraș Geoagiu	22	22	21	19	17	18	18
Învățământ primar	HD	Total	976	925	917	922	857	847	801
	-	Oraș Geoagiu	12	11	12	11	10	11	11
Învățământ gimnazial	HD	Total	1159	1111	1109	1080	1036	1086	1087
	-	Oraș Geoagiu	10	11	9	8	7	7	7
Învățământ special primar și gimnazial	HD	Total	99	102	88	93	92	93	96
Învățământ special primar	HD	Total	33	41	36	33	39	41	42
Învățământ special gimnazial	HD	Total	66	61	52	60	53	52	54
Învățământ liceal	HD	Total	1308	1244	1127	1102	1069	1044	1056
	-	Oraș Geoagiu	42	41	42	45	39	40	40
Învățământ profesional	HD	Total	31	22	39	39	49	52	42
Învățământ postliceal (inclusiv învățământul special)	HD	Total	31	37	50	44	35	36	26
Învățământ tehnic de maiștri	HD	Total	1	1	2	1	:	:	:
Învățământ universitar	HD	Total	224	207	152	145	144	138	142
Învățământ universitar public	HD	Total	224	207	152	145	144	138	142

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.3.4 Absolvenți

Absolvent este elevul/studentul care a promovat ultimul an de studiu al unei școli/facultăți, indiferent dacă a reușit sau nu la examenul de absolvire, bacalaureat, licență etc. Numărul absolvenților se referă la sfârșitul anului școlar/universitar (după examenul de corigență). Absolvent cu diplomă este persoana care a promovat examenul de absolvire la finalizarea unui ciclu de învățământ și a obținut o diplomă (e. diploma de bacalaureat, de licență, de disertație, de doctorat, de absolvire etc.).

Tabelul nr. 61: Absolvenți pe niveluri de educație, județe și localități

Niveluri de educație	Localități	Ani					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		Unități de măsură					
Total	Total	11758	9959	9502	9282	9450	9592
	Oraș Geoagiu	201	194	227	165	175	169
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	Total	3808	3728	3437	3366	3440	3533
	Oraș Geoagiu	37	58	53	57	37	59
Gimnazial	Total	3774	3687	3356	3323	3394	3496
	Oraș Geoagiu	37	58	53	57	37	59
Gimnazial special	Total	34	41	81	43	46	37
Liceal	Total	4636	3424	3306	3195	3185	3167
	Oraș Geoagiu	129	80	140	79	92	69
Profesional	Total	269	218	340	409	459	518
	Oraș Geoagiu	:	:	:	:	18	14
Postliceal (inclusiv învățământul special)	Total	1369	1256	1229	1174	1168	1122
	Oraș Geoagiu	35	56	34	29	28	27
Tehnic de maiștri	Total	255	305	185	191	186	158
Universitar – absolvenți cu diploma (licență, master, cursuri post- universitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată)	Total	1421	1028	1005	947	1012	1094
Universitar public – absolvenți cu diploma (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoc- torale de cercetare	Total	1421	1028	1005	947	1012	1094

avansată)							
Universitar de licența - absolvenți cu diploma	Total	630	538	572	501	554	587
Universitar de licență – absolvenți cu diploma - învățământ public	Total	630	538	572	501	554	587
Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; <u>9999,00</u> - subliniat - date provizorii							
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA							

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.4 Sănătate

5.4.1 Infrastructura sanitară

Tabelul nr. 62: Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

Categoriile de unități sanitare	Forme de proprietate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr						
Spitale	Proprietate privată	:	:	:	1	:	:	:
Ambulatorii de specialitate	Proprietate publică	:	:	:	:	:	1	:
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	:	:	:	:	:	1	:
Policlinici	Proprietate privată	1	1	1	1	1	:	:
Sanatorii TBC	Proprietate publică	1	1	1	1	1	1	1
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	1	1	1	1	1	1	:
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	2	2	2	2	2	2	:
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	3	3	3	1	1	1	:
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	2	2	1	2	2	2	:
Farmacii	Proprietate publică	1	1	1	1	1	1	:
-	Proprietate privată	1	1	1	1	1	1	:
Puncte farmaceutice	Proprietate privată	:	:	:	:	:	1	:

Laboratoare medicale	Proprietate publică	3	4	4	4	4	4	:
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate privată	1	1	1	1	1	1	:

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 63: Paturi în unitățile sanitare pe categorii de unități sanitare, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

Categoriile de unități sanitare	Forme de proprietate	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr						
În spitale, inclusiv în centre de sănătate cu paturi de spital - paturi pentru internare continuă	Proprietate privată	:	:	:	50	:	:	:
În sanatorii TBC - paturi pentru internare continuă	Proprietate publică	230	230	230	230	222	222	222

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Sanatoriul de Pneumoftiziologie Geoagiu

Tabelul nr. 64: Personalul medico-sanitar pe categorii, forme de proprietate, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

Categoriile de cadre medico-sanitare	Forme de proprietate	Ani					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		UM: Număr persoane					
Medici	Proprietate publica	7	5	7	7	6	7
	Proprietate privata	3	5	5	5	5	5
din total medici: medici de familie	Proprietate privata	2	2	2	2	2	2
Stomatologi	Proprietate privata	3	3	3	3	3	3
Farmaciști	Proprietate publica	1	1	1	1	1	2
	Proprietate privata	5	5	5	5	5	2
Personal sanitar mediu	Proprietate publica	47	47	50	50	50	50
-	Proprietate privata	6	6	6	8	8	8
Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; <u>9999,00 - ingrosat subliniat</u> - date semidefinite; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; <u>9999,00 - subliniat</u> - date provizorii							
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA							

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.5 Asistență socială

Pentru desfășurarea activității de asistență socială prin furnizarea serviciilor sociale cu caracter primar, Serviciul Public Local de Asistență Socială are obligația obținerii acreditării.

În anul 2013 s-a întocmit documentația care a stat la baza obținerii acreditării serviciilor sociale cu caracter primar, având drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizarea sau excluderea socială, pentru o perioadă de 3 ani. Tot în anul 2013 s-a obținut și autorizarea cabinetului medical școlar, din punct de vedere sanitar.

Pe teritoriul orașului Geoagiu își desfășoară activitatea Centrul de Îngrijire și Asistență Geoagiu care are o capacitate de 40 locuri și oferă sprijin și asistență socială în sistem rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități, aflate în dificultate, de pe raza județului Hunedoara.

Centrul de Îngrijire și asistență geoagiu oferă servicii de cazare, hrană, cazarmament, asistență medicală de specialitate, activități de ergoterapie, recuperare, îngrijire și supraveghere permanent a persoanelor asistate, activități culturale – educative și

de socializare atât în interiorul centrului, cât și în comunitate, consiliere și informarea asistaților și familiilor acestora, sprijin și asistență de specialitate în vederea prevenirii situațiilor care pun în pericol siguranța persoanelor asistate, sensibilizarea comunității la nevoile specifice ale persoanelor asistate.

Centrul este format din 4 clădiri și anexe gospodărești, dormitoare, cameră de zi, club, bucătărie, săli de mese, cabinet de specialitate, serviciu de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu și corp administrativ. Personalul este format din șef centru, psiholog, medic, asistent medical, infirmiere, kinetoterapeut, instructor ergoterapeut, personal administrative și auxiliar.

La nivelul anului 2021 structura organizatorică cuprinde structura de personal și compartimentarea Direcției. Compartimentarea Direcției:

a) *COMPARTIMENT BENEFICII SOCIALE (SERVICIU)*

- comunicare, registratură, relații cu publicul și evaluare inițială;
- beneficii de asistență socială VMG, ASF, TSG, ajutoare de urgență;
- plată beneficii asistență socială;
- programe persoane dezavantajate (POAD, lapte praf);
- alocații și indemnizații creșterea copilului.

b) *COMPARTIMENT SERVICII SOCIALE (SERVICIU)*

- **protecția copilului:**

-copii și familii în dificultate;

-centrul de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii.

- **persoane cu dizabilități**

-asistenți personali;

-monitorizare asistenți personali, management de caz.

- **persoane vârstnice**

-unitate de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice;

-centru de zi pentru persoane vârstnice.

- **intervenție în situații de urgență și prevenire marginalizare socială**

-prevenire marginalizare socială;

-centrul comunitar multifuncțional pentru asigurarea unor servicii de îngrijire personală.

- **strategii și incluziune socială**

-strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și relația cu asociații și fundații;

-monitorizare, analiză statistică, indicatori asistență socială și incluziune socială.

c) *COMPARTIMENT JURIDIC, RESURSE UMANE ȘI ECONOMIC*

- juridic, contencios și administrativ;
- resurse umane;
- economico-financiar;
- control intern.

d) *COMPARTIMENT CABINET MEDICAL ȘCOLAR*

e) *COMPARTIMENT ASISTENȚĂ MEDICALĂ COMUNITARĂ*

f) *COMPARTIMENT AUTORITATE TUTELARA*

► Fiecare compartiment prevăzut la punctul 1. presupune constituirea unui serviciu sau birou sau desemnarea cel puțin a unei persoane cu aceste atribuții, în funcție de complexitatea activității.

► Cu excepția compartimentelor prevăzute la punctul 1. lit.a), în vederea exercitării atribuțiilor ce îi revin directorul executiv va asigura încadrarea cu prioritate, a asistenților sociali, cu respectarea prevederilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, cu modificările ulterioare, și a prevederilor art. 4 din hotărâre.

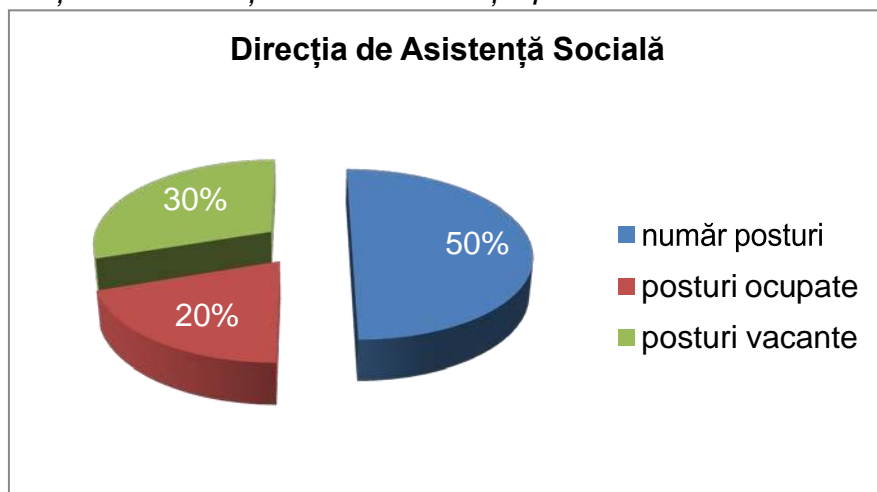
► În situații excepționale se aplică prevederile art. 40 alin. (3) și (4) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

► Directorul executiv va facilita accesul personalului la programe de formare profesională.

g) **COMPARTIMENT ACTIUNI ȘI LUCRARI DE INTERES LOCAL**

h) **BIROU CENTRU DE ZI ȘI UNITATE DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU PENTRU PERSOANELE VÂRSTNICE DIN ORAȘUL GEOAGIU**

Grafic nr. 4: Direcția de Asistență Socială – situația posturilor

5.6 Domeniul cultural

5.6.1 Biblioteci

Tabelul nr. 69: Volume existente în biblioteci pe județe și localități

Județe	Localități	Ani						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		UM: Număr						
Hunedoara	ORAS GEOAGIU	63391	63418	63731	63369	53803	54282	49344

Legenda: '-' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.6.2 Muzee

Tabelul nr. 70: Muzee și colecții publice pe județe și localități

Județe	Localități	Ani			
		2014	2015	2016	2017
		UM: număr			
Hunedoara	ORAȘ GEOAGIU	1	1	1	1

Legenda: '.' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.6.3 Activități culturale

Ansamblul de dansuri populare Germisara – 1997 - 2005 – a fost condus sub atenta îndrumare a îndrăgितului și regretatului interpret de muzică populară Iulius Borza. După o pauză de 5 ani, din anul 2010, ansamblul își reia activitatea în cadrul casei de Cultură „Ion Budai Deleanu” din orașul Geoagiu.

Ansamblul este compus din: taraf, soliști vocali și dansatori. Din repertoriul ansamblului fac parte melodii și dansuri populare de pe Valea Geoagiului, precum și din alte zone folclorice ale țării. A obținut locuri fruntașe la competiții locale, județene, naționale și internaționale – Festivalul Internațional de Folclor din Gaziantep, Turcia.

Evenimente locale:	
Sărbătorirea a 50 ani de căsătorie	martie
Deschidere sezon estival Geoagiu Băi	1 mai
Ziua curățeniei	iunie
Ziua pădurii	iunie - iulie
Întâlnire cu fiii satului Mermezeu – Văleni În memoriam Iulius Borza	27 – 28 iulie
Zilele Orașului Geoagiu	15 august
Festivalul Național de Poezie „Ion Budai Deleanu”	23 – 25 august
Ziua Aviației, localitatea Aurel Vlaicu	14 – 15 septembrie
Comemorarea bătăliei de la 1479 Câmpul Pâinii	13 octombrie
Întâlnire cu fiii satului Renghet	
Întâlnire cu fiii satului Băcâia	

5.6.4 Spiritualitate

Pe teritoriul administrativ al Orașului Geoagiu sunt o serie de lăcașuri de cult, unele fiind declarate monumente istorice de patrimoniu:

- ▶ Capela Romanica Sec. XI - XII – Oraș Geoagiu
- ▶ Biserica Reformată Sec. XVII – Oraș Geoagiu
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sfantul Nicolae” Sec. XVI – Oraș Geoagiu
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” Sec. XVIII - localitatea Băcâia
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” Sec. XVI - localitatea Bozeș

Celelalte lăcașuri de cult situate pe teritoriul administrativ al Orașului Geoagiu sunt:

- ▶ Biserica Unită „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” – oraș Geoagiu;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” – oraș Geoagiu;
- ▶ Biserica ortodoxă „Buna Vestire” – oraș Geoagiu;
- ▶ Biserica Crestină după Evanghelie – oraș Geoagiu;
- ▶ Biserica Penticostală – oraș Geoagiu;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” – Geoagiu – Băi;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”- sat Aurel – Vlaicu;
- ▶ Biserica Evangheliă - Aurel Vlaicu;
- ▶ Biserica Penticostală –Aurel Vlaicu;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” – Bozeș (construcție 2006)
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Ierarh Nicolae” – Cigmău;
- ▶ Biserica Unită – Cigmau;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”- Gelmar;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” - Homorod;

- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” – Homorod;
- ▶ Biserica Ortodoxă ”Sf. Apostoli Petru și Pavel” – Mermezeu;
- ▶ Biserica Ortodoxă “ Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” – Renghet;
- ▶ Biserica Ortodoxă „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”- Valeni.

5.7 Administrație publică

5.7.1 Organigramă

Tabelul nr. 71: Organigramă

SPCLEP		Serviciul Public de Asistență Socială	
Funcționari publici total	3	Funcționari publici total	12
din care:		din care:	
* de conducere	0	* de conducere	1
* de execuție	3	* de execuție	11
Personal contractual	0	Personal contractual	46
Total posturi	3	Total posturi	58
Aparat de specialitate		CLUB SPORTIV GLORIA	
Demnitari aleși	2		
Funcționari publici total	30	Funcționari publici total	0
din care:		din care:	
* de conducere	4	* de conducere	0
* de execuție	26	* de execuție	0
Personal contractual	13	Personal contractual	5
Total posturi	45	Total posturi instituție	5
Aparat de specialitate			
TOTAL			
Demnitari aleși		2	
Funcționari publici total		45	
din care:			
* de conducere		5	
* de execuție		40	
Personal contractual		66	
Total		113	

Date din Anexa Nr. 1 la HCL nr. 25 /2021

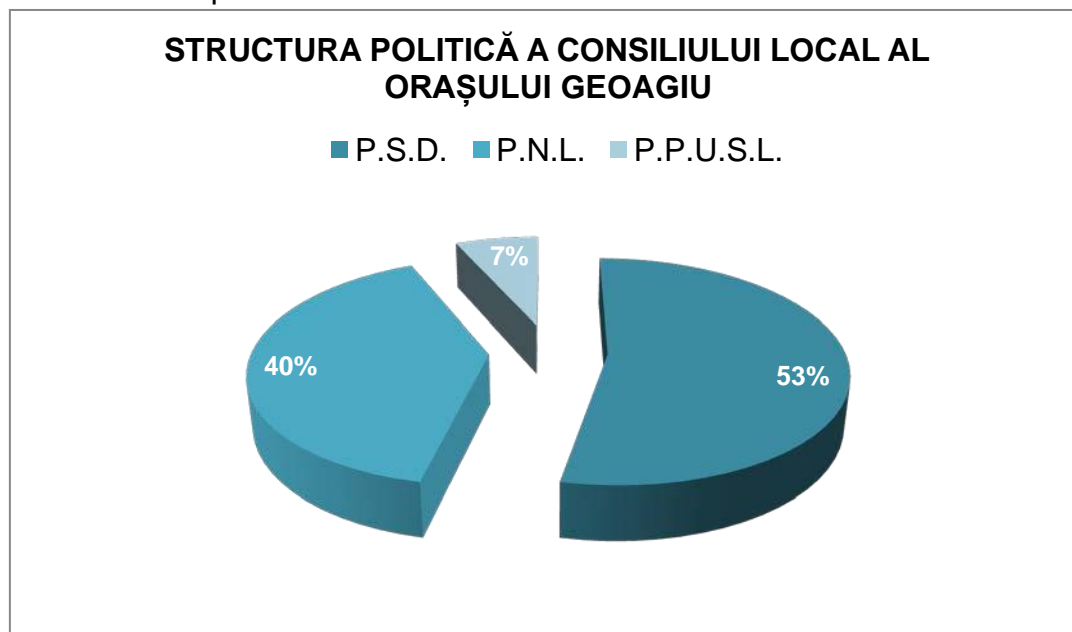
5.7.2 Structura politică a Consiliului local

Tabelul nr. 72: Componenta consiliului local pe perioada 2020 – 2024

Nr. Crt.	Nume	Prenume	Apartenență politică	Funcție
1	CĂLUGĂR	Carmen Maria	P.S.D.	Consilier Local (Viceprimar)
2	URȘICA	Liliana Rodica	P.S.D.	Consilier Local
3	GROZA	Conctantin	P.S.D.	Consilier Local
4	PLENICEANU	Mihai	P.S.D.	Consilier Local
5	NYESTE	Iulia Elena	P.S.D.	Consilier Local
6	HOMORODEAN	Silvia	P.S.D.	Consilier Local
7	ACHIM	Sorin Iosif	P.S.D.	Consilier Local
8	BOGDAN	Petru Tiberiu	P.S.D.	Consilier Local
9	VLAD	Ovidiu	P.N.L.	Consilier Local
10	OPRA	Mirela Maria	P.N.L.	Consilier Local
11	DÎNCȘOREAN	Aurel	P.N.L.	Consilier Local
12	COCA	Nicolaie	P.N.L.	Consilier Local
13	CARAȘCĂ	Alin Mihai	P.N.L.	Consilier Local
14	BRANEA	Petru Remus	P.N.L.	Consilier Local
15	DANCIU	Aurel Marin	P.P.U.S.L.	Consilier Local

<https://geoagiu.ro/index.php/despreinstitutie/consiliul-local/alesi-locali/consiliul-local-2020-2024>

Grafic nr. 6: Structura politică a C.L.

Primar: CĂRĂGUȚ Vasile - Apartenență politică: P.S.D.

Viceprimar: CĂLUGĂR Carmen Maria - Apartenență politică: P.S.D.

5.7.3 Venituri și buget preconizat

Tabelul nr. 73: Venituri

Categorii de venituri	Venituri proprii	Venituri fiscale	Venituri guvernamentale	Alte categorii de venituri	Total
2014	819,45	11.693,44	2.107,42	367,99	14.988,30

Tabelul nr. 74: Buget preconizat

Buget preconizat	Venituri proprii	Venituri fiscale	Venituri guvernamentale	Alte categorii de venituri	Total
2022					
2023					
2024					
2025					
2026					
2027					
2028					
2029					
2030					

5.8 Infrastructura de utilități

5.8.1 Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea

Alimentarea cu apă

Alimentarea cu apă potabilă a orașului Geoagiu și a Stațiunii Geoagiu Băi se face dintr-o singură sursă de apă, respectiv sursa Folorât, sursă cu protecție sanitară în regim sever, rețeaua de apă potabilă având 55,92 km lungime.

Stația de pompe Folorât folosește, ca apă brută, apă subterană din pânza freatică superioară, prin două puțuri de captare având diametru de 3 m și o adâncime care variază între 15 și 20 m. Cele două puțuri de captare sunt echipate cu pompe submersibile de tip GRUNDFOS, având un debit de 60 m³ / h și care asigură apa în vederea tratării.

Tratarea apei brute se face într-un bazin de acumulare având capacitatea de 60 m³. Tratarea apei se face doar pentru dezinfecție cu clor gazos cu ajutorul unei stații de clorinare de tip ADVANCE. Apa tratată este transportată spre bazinele de acumulare cu ajutorul a două pompe submersibile de tip GRUNDFOS, din care pentru orașul Geoagiu cu o pompa SP 60 - 13, iar pentru stațiunea Geoagiu Băi cu o pompa SP 77 - 20.

Distribuția apei către consumatori se realizează gravitațional. Astfel, pentru orașul Geoagiu, apa este asigurată prin 2 bazine de 300 m³ fiecare, iar pentru stațiunea Geoagiu Băi, printr-un bazin de 1000 m³. De asemenea, din aceeași sursă se asigură și alimentarea cu apă a Sanatoriului TBC Geoagiu.

Stația de pompe Folorât are asigurat un perimetru de securitate sanitară severă, ca de altfel și bazinele de acumulare a apei. Capacitatea de pompare a apei în Stația de pompe Folorat este de 30 l / secundă.

Referitor la capacitatea de producție a apei, există riscul ca în viitorul apropiat aceasta să devină insuficientă, deoarece în stațiunea Geoagiu Băi, prin punerea în funcțiune a unor noi complexe hoteliere, va crește consumul de apă cu circa 30 %, fapt care va avea drept consecință necesitatea înlocuirii pompelor de apă cu altele de capacitate mai mare, precum și mărirea capacității de producție de apă brută, prin executarea și punerea în funcțiune a unui nou puț cu aceleași caracteristici.

Lungimea totală a sistemului de rețele de distribuție a apei potabile este de 55,92 km, o parte fiind executată cu conducte din PE - HD, iar restul rețelei, având o vechime de 25 - 45 ani, este executată din oțel. Este necesară reabilitarea rețelelor de distribuție, în mod special a tronsoanelor de rețea cu o vechime de peste 35 ani, și anume:

- rețeaua de distribuție Geoagiu – Suseni;
- rețeaua de alimentare Sanatoriu TBC Geoagiu – Geoagiu Băi;
- rețeaua de alimentare oraș Geoagiu pe porțiunea Folorât – Str. Teilor.

Pentru perioada 2014 – 2020, în vederea asigurării necesarului de apă la întreaga populație a orașului Geoagiu este necesară aducerea apei din stația Sântămăria Orlea.

În totalitatea lor, rețelele de distribuție și transport, rezervoarele de înmagazinare a apei, stația de pompe împreună cu echipamentele aferente, fac parte din domeniul public și privat al Primăriei Orașului Geoagiu, patrimoniu care a fost concesionat către S.C. ApaProd S.A. Deva în anul 2005.

Celelalte localități componente ale orașului Geoagiu nu dispun de alimentare cu apă în sistem centralizat, apa asigurându-se din surse proprii (fântâni).

Canalizarea

Lungimea rețelelor de canalizare menajeră și pluvială care deservește orașul Geoagiu și Stațiunea Geoagiu Băi este de 21,32 km.

În ceea ce privește natura și dimensiunile rețelei de canalizare menajeră, aceasta este în totalitate din prefabricate din beton, având diametre cuprinse între 200 - 600 mm. Canalizarea menajeră deservește 98 % din populația stațiunii Geoagiu Băi și 50% din populația orașului Geoagiu.

Epurarea apelor menajere se realizează prin două stații de epurare de tip mecanic (IMFFOF), care sunt depășite tehnologic și care oferă o epurare insuficientă, permițându-se astfel intrarea în emisar a unor cantități de apă uzată cu concentrații admise depășite și, în mod special, la indicatorul CB O5.

Localitățile aparținătoare orașului Geoagiu nu dispun de rețea de canalizare menajeră sau pluvială.

Rețelele de canalizare menajeră și pluvială, precum și cele două stații de epurare sunt concesionate către S.C. Apa Prod S.A. Deva din anul 2005.

Situația branșamentelor de apă - canal la nivelul anului 2013:

Geoagiu	714
Geoagiu Băi	160
Aurel Vlaicu	255
Gelmar	101

5.8.2 Alimentarea cu gaze naturale

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale are o lungime totală de 67,33 km, deservind 3915 abonați casnici și 100 abonați persoane juridice (Geoagiu, Geoagiu Băi, Aurel Vlaicu, Gelmar).

Caracteristici tehnice:

- presiune redusă pentru toți consumatorii – 0,8 bari;
- conductele au dimensiuni între 2 – 6 poli;

Instalații aferente:

- branșamente – 1550;
- posturi de reglare – aprox 1.550;
- stații de reglare - măsurare (SRS/SRM) – 7.

5.8.3 Alimentarea cu energie termică

Nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică. Pentru încălzirea locuințelor se folosește combustibil solid (lemne, cărbuni), gaze naturale și curent electric.

5.8.4 Alimentarea cu energie electrică

Rețeaua de înaltă tensiune (400 KV) cuprinde 2,5 km, iar rețeaua de medietensiune (20 KV) cuprinde:

- LEA (linie electrică aeriană) – 20 KV, Oraștie – IAS = 31 km;
- LEA 20 KV Oraștie – Balomir = 47 km;
- LEA 20 KV IM Orastie - Zavoi = 4 km;

Rețea de joasă tensiune (0,4 KV) pentru consumatori casnici și industriali:

- LEA 0,4 Kv:

Renghet	14,60 km
Aurel Vlaicu	8,15 km
Bozes	6,10 km
Cigmău	3,70 km
Fântâna Rece G. Băi	1,10 km
Gelmar	2,30 km
Geoagiu Băi	7,46 km
Geoagiu	24,65 km
Homorod Joseni	6,00 km
Homorod Suseni	8,10 km
Mermezeu	3,70 km
Văleni	10,10 km

Instalații aferente:

- post de transformare aerian (PTA):

Geoagiu	16
Geoagiu Băi	5
Renghe	3
Bozes	1
Homorod	4
Aurel Vlaicu	10
Gelmar	3
Cigmau	1

- rețelele electrice aeriene sunt din cablu de aluminiu, pe stâlpi de beton.
Nu sunt probleme deosebite legate de furnizarea energiei electrice.

5.8.5 Rețeaua de iluminat public

Lungimea totală a rețelei de iluminat public însumează 44,925 km acoperind întregul necesar al orașului Geoagiu. Rețeaua de iluminat public a beneficiat de lucrări de

modernizare prin care au fost înlocuite lămpile vechi cu un consum mare de energie cu lămpi cu led (615 buc.) de 30 și 60 W.

5.8.6 Transportul public

Administrația publică nu are înființat un serviciu de transport public. Transportul public se realizează prin intermediul firmelor de transport care au obținut licență, existând un număr de 14 stații de călători amenajate. Traseele pe care se efectuează transportul sunt:

- Orăștie – Geoagiu – Geoagiu Băi
- Orăștie – Geoagiu – Sanatoriul TBC
- Deva – Orăștie – Geoagiu Băi
- Deva – Simeria – Geoagiu – Geoagiu Băi
- Deva – Orăștie – Geoagiu – Balșa Orăștie
– Aurel Vlaicu
- Cugir – Homorod – Băcăinți.

De asemeni, orașul Geoagiu are acreditați transportatori în regim de taxi. O altă modalitate de a ajunge în orașul Geoagiu este calea ferată, Halta Geoagiu, în localitatea Gelmar.

5.8.7 Salubritatea

Activitatea de gospodărire a deșeurilor pe teritoriul orașului Geoagiu este asigurată de S.C. RETIM S.A. Timișoara, care se ocupă cu colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor menajere provenite de la populație, agenți economici, precum și întreținerea și exploatarea depozitului de deșuri. Firma a deschis un depozit nou, pe teritoriul administrativ al comunei Rapolt. Depozitul de deșuri menajere din localitatea Homorod (oraș Geoagiu) a fost închis în anul 2007.

Colectarea gunoaielor nu se face selectiv. Pentru eliminarea acestor deficiențe, Primăria Orașului Geoagiu, împreună cu celelalte administrații publice de pe teritoriul județului, sub autoritatea Consiliului Județean Hunedoara, intenționează implementarea unui proiect care să rezolve problema deșeurilor, la standarde europene.

5.8.8 Rețeaua stradală

Rețeaua de drumuri locale cuprinde un total de 133.230 m:
22.630 m străzi
15.500 m ulițe
59.870 m drumuri vicinale
35.230 m drumuri comunale

Tabelul nr. 75: Inventarul străzilor din Anexa nr. 9, Anexă la Hotărârea Consiliului Local Geoagiu nr. 98 / 2001:

Denumire	Lungime	Lățime	Localitatea	Îmbrăcămintă
Str. Feredeului	1584 m	11 m	Geoagiu	balast
Str. Râului	2558 m	7 m	Geoagiu	balast
Str. Tileșului	2450 m	6 m	Geoagiu	balast
Str. Independenței	1946 m	8 m	Geoagiu	asfalt
Str. Progresului	810 m	8 m	Geoagiu	asfalt
Str. Piersicului	184 m	7 m	Geoagiu	asfalt
Str. Morii	803 m	6 m	Geoagiu	balast
Str. Prunului	883 m	6 m	Geoagiu	balast
Str. Bobârnei	415 m	8 m	Geoagiu	balast
Str. Teilor	520 m	7 m	Geoagiu	asfalt
Str. Mărului	480 m	8 m	Geoagiu	beton
Str. Sanatoriului	124 m	7 m	Geoagiu	balast
Str. Calea Romanilor	1495 m	6 m	Geoagiu	asfalt
Str. Muzicanților	618 m	12 m	Geoagiu	asfalt
Str. Pinului	1580 m	6 m	Geoagiu Băi	asfalt
Str. Germisara	380 m	15 m	Geoagiu Băi	asfalt
Str. Școlii	2700 m	5 m	Geoagiu Băi	beton asfaltic
Str. Vilelor	380 m	6 m	Geoagiu Băi	beton asfaltic
Str. Taberei	160 m	7 m	Geoagiu Băi	beton asfaltic
Str. Măgura	2560 m	5 m	Geoagiu Băi	beton asfaltic
Pod (DC 32)	16 m			beton armat
Pod (DC 29)	26,40 m			beton armat
Pod (DC 29)	37,25 m			beton armat
Pod (DC 29)	21 m			beton armat
Pod (Str. Râului)	21 m			beton armat
Pod (Str. Tileșului)	22 m			beton armat
Uliță	640 m	6 m	Cigmău	balast
Uliță	614 m	6 m	Cigmău	balast
Uliță	1110 m	8 m	Cigmău	balast
Uliță	310 m	5 m	Cigmău	balast
Uliță	1080 m	4 m	Cigmău	balast și pământ stabilizat
Uliță	730 m	6 m	Aurel Vlaicu	balast
Uliță	360 m	12 m	Aurel Vlaicu	balast
Uliță	760 m	8 m	Aurel Vlaicu	balast
Uliță	250 m	15 m	Gelmar	balast
Uliță	1300 m	8 m	Gelmar	balast
Uliță	1600 m	6 m	Homorod	balast
Uliță	600 m	6 m	Homorod	balast

Uliță	1200 m	5 m	Homorod	balast
Uliță	1650 m	6 m	Homorod	balast
Uliță	860 m	5 m	Renghet	balast
Uliță	640 m	4 m	Renghet	balast
Uliță	1200 m	5 m	Renghet	balast
Uliță	310 m	4 m	Bozeș	pământ stabilizat
Uliță	328 m	5 m	Bozeș	balast
Uliță	102 m	5 m	Bozeș	balast
Uliță	184 m	6 m	Bozeș	balast
Drum vicinal	1300 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1600 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	650 m	4 m	Geoagiu	balast
Drum vicinal	2160 m	5 m	Geoagiu	balast
Drum vicinal	860 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	820 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	680 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	960 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	7850 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1300 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1450 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	2350 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1600 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	2200 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	600 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1270 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	2500 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1490 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1050 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	1300 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	2700 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	2300 m	4 m	Geoagiu	pământ
Drum vicinal	460 m	4,5 m	Cigmău	pământ
Drum vicinal	1700 m	4 m	Cigmău	pământ
Drum vicinal	860 m	4 m	Cigmău	pământ
Drum vicinal	900 m	4 m	Cigmău	pământ
Drum vicinal	3200 m	5 m	Aurel Vlaicu	pământ
Drum vicinal	2100 m	5 m	Aurel Vlaicu	pământ
Drum vicinal	2400 m	5 m	Aurel Vlaicu	pământ
Drum vicinal	2700 m	5,5 m	Gelmar	pământ
Drum vicinal	2200 m	4 m	Gelmar	pământ
Drum vicinal	2150 m	4 m	Gelmar	pământ
Drum vicinal	680 m	4 m	Gelmar	pământ

Drum vicinal	570 m	4 m	Gelmar	pământ
Drum vicinal	960 m	4 m	Gelmar	pământ
Drum comunal DC 28 Bozeș - Mada	2000 m	6 m		balast
Drum comunal DC 29 Băcăia - Ardeu	1750 m	6 m		balast
Drum comunal DC 30 Renghet	5950 m	6 m		asfalt
Drum comunal DC 32 Homorod - Văleni	7390 m	6 m		parțial asfaltat
Drum comunal DC 33 Geoagiu	3810 m	6 m		beton asfaltic
Drum comunal DC 41 Cigmău	3680 m	6 m		asfaltat
Drum comunal DC 42 Gelmar	820 m	6 m		beton asfaltic
Drum comunal DC 42 A Geoagiu	2500 m	6 m		balast
Drum comunal DC 43 Aurel Vlaicu	6130 m	6 m		beton asfaltic
Drum comunal DC 49 Aurel Vlaicu	1200 m	6 m		balast

5.9 Mediu

Pe teritoriul orașului Geoagiu nu există surse majore de poluare. Zona este considerată una curată, localnicii străduindu-se să păstreze natura nealterată, în toată diversitatea ei actuală și să promoveze activități economice care să nu dăuneze biodiversității.

În vederea unei cât mai bune gospodării a suprafeței administrative, s-au stabilit prin hotărâri ale consiliului local obligațiile, responsabilitățile dar și sancțiuni, pentru faptele săvârșite de instituții publice, agenți economici și cetățeni.

O problemă cu care se confruntă orașul Geoagiu este curățirea malurilor apelor curgătoare, al cărei rezultat este, din păcate, anulat constant de următoarea viitură.

În acest sens, este nevoie ca atât locuitorii, cât și turiștii să conștientizeze că asigurarea și păstrarea curățeniei, buna gospodărire, respectarea normelor de igiena este o obligație permanentă a tuturor, depozitarea ilegală a gunoaielor sancționându-se sever, în urma acțiunilor de control.

5.9.1 Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apelor poate fi deteriorată prin deversări de reziduuri necontrolate direct în apele curgătoare de la unitățile de producție și gospodăriile individuale. Calitatea apelor subterane poate fi alterată din pricina lipsei parțială de canalizare și folosirea în gospodăria a foselor impropriu realizate.

Calitatea aerului poate fi alterată din cauza traficului rutier, prin emisia de noxe, praful datorat străzilor neasfaltate. O emisie mare de pulberi în aer se realizează și prin antrenarea prafului din zonele agricole și din cauza drumurilor de exploatare agricolă neamenajate.

Nu există factori industriali care, prin deversare, să producă poluarea solului și, implicit, a apelor freactice. Poluarea poate să apară în cazul nefolosirii corespunzătoare a pesticidelor în agricultură.

5.10 Economie

5.10.1 Mediul de afaceri local

Mediul de afaceri local este dominat de societățile comerciale care își desfășoară activitatea în domeniul turismului balnear și de agrement. Alte domenii prezente sunt: fabricarea mobilei, fabricarea produselor metalice, producția de ape minerale, transporturi rutiere de mărfuri, extracția pietrișului și nisipului, extracția argilei și caolinului, construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale, comerț produse alimentare și nealimentare, păstrăvării etc.

5.10.2 Agricultură

Terenul agricol însumează 7.983 ha, din care 4.583 ha sunt reprezentate de terenul arabil, iar pășunile și fânețele ocupă 3.233 ha (pășuni 2.212 ha, fânețe 1.021 ha).

5.10.2.1 Cultivarea cerealelor

Media suprafeței cultivate în ultimii patru ani a fost de 1.936 ha, cultivate predominant cu porumb și grâu.

Tabelul nr. 76: Terenuri cultivate - cereale

Plante cultivate	Anii						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Suprafața (ha)						
Porumb	1104	1286	1217	1313	1064	1242	1216

Grâu	531	443	429	364	442	347	361
Orz	51	88	73	108	98	81	88
Orzoaica	45	95	110	115	81	83	80
Rapla	2	52	72	40	113	142	113
Floarea soarelui	38	61	75	75	75	63	77
Total	1771	2025	1976	2015	1873	1958	1935

5.10.2 Creșterea animalelor

Tabelul nr. 77: Creșterea animalelor

Animale	Anii							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Număr capete							
Bovine	603							
Ovine	5404							
Caprine	235							
Cabaline	194							
Porcine	587							
Păsări	20303							
Familii de albine	685							
Iepuri de casă	480							
Prepelețe	400							

5.10.1.3 Legumicultura

Media suprafeței cultivate în ultimii patru ani a fost de 449,43 ha, cultivate predominant cu cartofi, tomate, varză.

Tabelul nr. 78: Cultivarea legumelor

Culturi	Suprafața agricolă cultivată (ha)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Legume:	427	431	436	451	462	472	467
Tomate	27	29	28	31	35	38	39
Varză	20	23	27	30	38	37	36
Cartofi	380	379	381	390	389	397	392

5.10.1.4 Pomicultura

Pomicultura ocupă o suprafață de 163 ha.

Tabelul nr. 79: Cultivarea pomilor fructiferi

Culturi	Suprafața agricolă cultivată (ha)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Livezi:	163	163	163	163	163	163	163	
Măr	56	60	60	60	60	60	50	
Păr	1	1	1	1	1	1	1	
Prun	82	102	102	102	102	102	102	
Nuci	20							
Piersic	1							
Cireș	1							
Vișin	0,5							

5.10.1.5 Viticultură

Pe raza orașului Geoagiu nu sunt suprafețe destinate viticulturii, în special viă de vie nobilă, viă de vie hibridă existând doar în gospodării pentru consum propriu (4 ha).

5.10.1.6 Piscicultură

Pe teritoriul orașului Geoagiu există mai multe bălți populate cu pește (fitofag, păstrăv etc.).

ACVACULTURA COMPLEX s-a autorizat ca societate cu răspundere limitată la data de 07.03.2012, cu sediul în orașul Geoagiu și are ca activitate principală **0334** – Acvacultura în ape dulci.

Societatea a accesat 2 proiecte pe fonduri europene:

AMENAJARE CAMPING ÎN SAT BĂCĂIA, JUDEȚUL HUNEDOARA

Măsură M2/6A din SDL a ASOCIAȚIEI SARGEȚIA GAL 1

Valoarea totală a proiectului este 232.925 lei.

Durata de implementare a proiectului: 57 luni

Obiectul de activitate în prezent: codul CAEN activitate neagrícola: 0322 – Acvacultura în ape dulci

Obiectul de activitate după implementare proiect: codul CAEN activitate neagrícola: 0322 – Acvacultura în ape dulci și codul CAEN 5530 - Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere

Obiectivul general

Crearea de activități non-agricole: servicii de cazare de tip camping prin construirea unui camping în care se regăsesc parcele de campare pentru corturi și rulote, un bungalow, alte dotări și instalații necesare pentru clasificarea campingului la minimum 1 stea în satul Băcâia, orașul Geoagiu.

Crearea a două locuri de muncă cu normă întreagă necesare pentru desfășurarea activității în cadrul campingului.

Obiective specifice:

OS. 1. Construire și dotare camping de 22 locuri la nivelul de 1 stea

Se va construi un camping de 22 de locuri în cadrul căruia se vor regăsi 4 parcele de campare pentru corturi și rulote pentru 16 persoane și o unitate complementară de tip bungalow cu 3 camere pentru 2 persoane fiecare ce vor fi clasificate la nivelul de minim 1 stea, pe o suprafață de teren de 6.152 mp în localitatea Băcâia, orașul Geoagiu, județul Hunedoara.

OS.2. Promovare camping

Promovarea campingului se va face prin abonamente pe principalele site-uri de rezervare turistică din România, unde se vor prezenta fotografii cu aspectul de ansamblu și de detaliu privind parcelele de campare, bungalow-ul, spațiile comune, amenajarea spațiului exterior.

Se va crea un cont de facebook, în care turiștii vor fi invitați să-și posteze impresiile pe pagină. Va fi de asemenea o modalitate foarte facilă și gratuită de a menține legătura cu turiștii cazați pentru a le transmite mesaje de reamintire a ofertei de cazare. Pe de altă parte, contul de facebook este o metodă de control a reacției pieței prin numărul de like-uri primit. Se vor realiza materiale publicitare: fluturași, hărți turistice, plăcuță informativă, autocolante.

OS. 3. Dezvoltarea resursei umane

Se vor angaja două persoane pentru desfășurarea activității în cadrul campingului.

AMENAJARE PISCICOLA BĂCÂIA- SAT BĂCÂIA, JUDEȚUL HUNEDOARA

Apelului de selecție 4 / 2019

Programul Operațional Pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014-2020

Măsura 1 – Sprijinirea dezvoltării infrastructurii și serviciilor în sectorul pescăresc și de acvacultura, COD SMIS 135861, RO 01 310120 0002 02

Valoarea totală a proiectului este 1.334.000 lei din care valoarea eligibilă nerambursabilă este de 667.000 lei și valoarea cofințării este de 667.000 lei.

Obiectivul general:

„Îmbunătățirea infrastructurii Amenajării piscicole Băcâia prin creșterea calității apei în ferma de acvacultură” cu efecte în realizarea acvaculturii intensive și creșterea performanței societății Acvacultura Complex SRL.

Obiective specifice:

Creșterea capacității de deservire a clienților prin dezvoltarea domeniului de activitate, creșterea păstrăvului în sistem intensiv prin achiziția unui sistem complet de oxigenare și ozonizare a apei.

Realizarea unei rețele de distribuție în teritoriul FLAG prin transportul peștelui viu pentru comercializare în condiții optime.

Crearea a unui nou loc de muncă pe postul de lucrător piscicol.

Durata de implementare: 25.05.2020 – 25.05.2021.

5.10.1.7 Silvicultură

Suprafața ocupată cu pădure și vegetație forestieră este de 5586 ha (cca. 36% din suprafața totală) din care proprietate publică 2705 ha (2318 ha – proprietate publică de stat și 387 ha proprietate publică UAT Geoagiu), 2881 ha aparțin domeniului privat (165 ha persoane juridice și 2716 ha persoane fizice).

Tabelul nr. 80 : Suprafața fondului forestier pe categorii de terenuri și specii de păduri, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Hunedoara – mii hectare

Categoriile de terenuri și specii de păduri	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		1990	2018	2019	2020
Suprafața pădurilor	Hunedoara	299,8	312	311,8	311,9
Rasinoase	Hunedoara	86,8	80,6	80,1	79,8
Foioase	Hunedoara	213	231,4	231,7	232,1
Alte terenuri	Hunedoara	4,9	5,5	5,7	5,7

Legenda: ':' - date lipsă; 'c' - date confidențiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - îngrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - îngrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

5.11 Turism

Localitatea Geoagiu Băi a fost atestată ca *Stațiune Turistică de Interes Național* prin H.G. 1122 din 10.10.2002 și *Stațiune Balneoclimatică* prin H.G. nr.367 din 12.06.2013.

Alături de Băile Felix, Buziaș și Herculane, Stațiunea Geoagiu Băi se bucură de privilegiul de a reprezenta una dintre cele mai vechi exploataări balneare de pe teritoriul țării, datând din perioada colonizării romane.

Comisia Europeană, prin Direcția Generală pentru Întreprinderi și Industrie, Departamentul pentru Turism, a lansat în anul 2006, proiectul *EDEN - European Destinations of Excellence*. În anul 2010 tema concursului *EDEN* a fost turismul acvatic, România, participând pentru a treia oară în cadrul proiectului, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului. Destinația câștigătoare desemnată ca *Destinație Europeană de Excelență din România* a fost *Stațiunea Geoagiu Băi*.

Stațiunea este situată la o altitudine de 350 m, într-o zonă de un impresionant zbucium geologic care explică formarea izvoarelor mezotermale. Aici predomină un climat reconfortant, tonic, cu variații mici de temperatură, ierni blânde, veri placute cu temperatura medie de 20° C, anual se înregistrează peste 100 zile însorite.

Calitățile curative ale apelor minerale sunt cunoscute încă din perioada dacică, acestea dând și denumirea localității Germisara. După colonizare, romanii au amenajat termele, captând izvoarele prin tuburi de teracotă. Utilizarea apelor a devenit sistematică mai ales la începutul secolului al XX - lea, când au fost amenajate primele unități balneare.

5.11.1 Infrastructura turistică

Tabelul nr. 81: Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

Tipuri de structuri de primire turistică	Județe	Localități	Ani						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			UM: Număr						
Total	HD	TOTAL	99	108	125	217	243	274	313
-	-	ORAS GEOAGIU	7	7	8	14	18	26	19
Hoteluri	HD	TOTAL	24	23	24	24	24	26	27
-	-	ORAS	6	6	7	7	7	7	7

		GEOAGIU							
Hosteluri	HD	TOTAL	:	2	2	7	9	8	9
-	-	ORAS GEOAGIU	:	:	:	1	1	1	1
Moteluri	HD	TOTAL	6	6	6	8	9	9	10
-	-	ORAS GEOAGIU	:	:	:	1	1	1	1
Vile turistice	HD	TOTAL	17	19	24	32	37	44	46
-	-	ORAS GEOAGIU	1	:	:	2	6	6	5
Cabane turistice	HD	TOTAL	7	4	4	34	44	47	51
Bungalouri	HD	TOTAL	:	:	:	1	1	8	2
-	-	ORAS GEOAGIU	:	:	:	1	1	8	2
Sate de vacanță	HD	TOTAL	1	1	1	1	1	1	:
Campinguri	HD	TOTAL	:	1	1	1	1	1	2
-	-	ORAS GEOAGIU	:	1	1	1	1	1	1
Popasuri turistice	HD	TOTAL	:	:	1	1	1	2	1
Casute turistice	HD	TOTAL	1	1	1	1	1	1	1
Tabere de elevi și prescolari	HD	TOTAL	2	2	2	2	2	2	2
Pensiuni turistice	HD	TOTAL	25	25	30	54	65	66	81
-	-	ORAS GEOAGIU	:	:	:	1	1	1	2
Pensiuni agroturistice	HD	TOTAL	16	24	29	51	48	59	81
-	-	ORAS GEOAGIU	:	:	:	:	:	1	:

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; **9999,00 - ingrosat subliniat** - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 82: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică, județul Hunedoara – Orașul Geoagiu

Tipuri de structuri de primire turistica	Ani						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	UM: Locuri						
Total	1127	1177	1307	1475	1566	1586	1522
Hoteluri	1039	997	1127	1129	1129	1129	1073
Hosteluri	:	:	:	57	57	57	57
Moteluri	:	:	:	38	38	38	38
Vile turistice	88	:	:	37	128	128	108
Bungalouri	:	:	:	16	16	16	28
Campinguri	:	180	180	180	180	180	180
Pensiuni turistice	:	:	:	18	18	18	38
Pensiuni agroturistice	:	:	:	:	:	20	:

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive;
9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinite; **9999,00 - ingrosat** - date revizuite;
9999,00 - subliniat - date provizorii

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul nr. 83 Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate - actualizare 26.11.2021

Nr. Crt	Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Număr spații	Număr locuri	Localitate	Tip operator economic	Operator economic	Număr înregistrare Registrul Comerțului	Număr certificate clasificare	Data emitere
1	HOTEL	BTT	2 stele	46	90	Geoagiu Băi	S.R.L.	LADY AURA	J20/284/2014	13709	19.06.2019
2	CAMPING	AUREL VLAICU	2 stele	45	180	AUREL VLAICU	S.R.L.	ZEEROMTRAD E	J20/676/1998	6783/8696	17.05.2012
3	MOTEL	IZVORUL RECE	2 stele	19	38	AUREL VLAICU	S.R.L.	INTERNATIONAL TURISM ALIMENT INDUSTRIAL IZVORUL RE	J20/333/1991	13990A	marți, 15 Mar, 2011
4	PENSIUNE TURISTICĂ	IOANA	3 margarete	10	20	Geoagiu - Băi	S.R.L.	SILE & CRISTI	J20/301/1998	19170	20.11.2018
5	VILĂ TURISTICĂ	"7"	2 stele	13	31	GEOAGIU BAI	S.R.L.	BENTIX	J20/114/1991	4907/3664	28.03.2012
6	PENSIUNE TURISTICĂ	AGREMENTUL	2 flori	9	18	GEOAGIU BAI	S.R.L.	AGREMENTUL PASCA	J20/1356/1991	15802	21.09.2011
7	HOTEL	AIDA	2 stele	44	88	GEOAGIU BAI	S.R.L.	FANTESY	J01/1044/1992	6050/3754	08.12.2010
8	HOTEL	AQUAE DACICE	3 stele	20	39	GEOAGIU BAI	S.R.L.	IUNIA IMPEX	J20/49/1993	15485	vineri, 02 Sep, 2011
9	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	CASA DECEBAL	2 stele	4	8	GEOAGIU BAI	P.F.A.	DECEBAL FRĂSINA -CASA DECEBAL	F20/762/2010	15486	vineri, 02 Sep, 2011
10	VILĂ TURISTICĂ	DAVA	3 stele	11	19	GEOAGIU BAI	S.R.L.	DAVA	J20/814/1999	15484	08.08.2012
11	BUNGALOW-URI	GABRIMAROX	3 stele	8	16	GEOAGIU BAI	S.R.L.	GABRIMAROX	J20/1398/2008	15496	vineri, 02 Sep, 2011
12	VILĂ	H.C.C.	4 stele	11	22	GEOAGIU	S.R.L.	ELECTROSIM	J1/1036/1992	28719	10.08.2015

	TURISTICĂ					BAI					
13	VILĂ TURISTICĂ	MONTANA BUSSINES	2 stele	6	12	GEOAGIU BAI	S.R.L.	MONTANA BUSINESS	J20/215/2009	14818BIS	vineri, 02 Sep, 2011
14	HOTEL	TERMAL	1 stea	20	40	GEOAGIU BAI	S.R.L.	STANCU GRUP	J20/156/2007	1601/1046	marți, 11 Aug, 2009
15	HOTEL	VACANȚA	3 stele	88	176	GEOAGIU BAI	S.R.L.	VACANȚA	J/20/403/1991	1431/374	13.01.2012
16	HOTEL	CERES	3 stele	120	252	Geoagiu Băi	S.A.	SOCIETATEA COMERCIALA DE TRATAMENT BALNEAR SI REC	J20/900/2003	1791/534A	23.03.2011
17	VILĂ TURISTICĂ	MIHU	3 stele	11	24	Geoagiu - Băi	S.R.L.	MIHU TURIST	J20/116/2016	16161	20.11.2018
18	HOTEL	DIANA	3 stele	77	156	Geoagiu-Băi	S.R.L.	DIANA TURISM	J20/1918/2004	1433/807	05.11.2018
19	HOSTEL	CENTRUL DE TINERET GEOAGIU	2 stele	10	57		S.R.L.	SAFARSAG	J12/247/2013	27063	29.07.2013
20	VILĂ TURISTICĂ	DECEBAL	4 stele	3	6		S.R.L.	DEV ROMBUSINESS EXIMPREST	J20/310/1997	6770/4037	02.08.2010
21	HOTEL	GERMISARA	4 stele	144	288		S.R.L.	COMPLEX GERMISARA	J20/319/2008	12032/7769	09.06.2011
22	BUNGALOW	UN LOC DE VIS	3 stele	5	12		î.l.	GHERGHEL MARIOARA	J20/1109/2011	18059	06.07.2012
23	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	COMPLEX BTT	3 stele	16	30	Geoagiu-Băi	S.R.L.	LADY AURA	J20/284/2014	20997	15.09.2020

<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>

Tabelul nr. 84: Structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate

Nr. Crt.	Tip structură	Denumirea unității	Categoria	Număr locuri	Operator economic	Număr Ordine în Registrul Comerțului	Localitate	Nr. Certificat	Data emiterii
1	RESTAURANT CLASIC	IZVORUL RECE	2 stele	380	SC INT.TURISM ALIMENT IND. IZV	J20/333/1991	AUREL VLAICU	9301A	15.mar.11
2	RESTAURANT CLASIC	CASABLANCA	2 stele	242	SC ELADO PRODCOMIMPEX SRL	j20/161/1996	BACIA	7458/1652A	09.mai.11
3	RESTAURANT FAMILIAL(PENSIUNE)	DIANA	3 stele	72	SC POIENI BAI SRL	J20/1268/2004	BACIA	12750	17.mai.12
4	RESTAURANT CLASIC	MAGIC	2 stele	160	SC EXPRESO-ALIM-PATY SRL	J20/32/1992	BACIA	4129/1168	17.mai.10
5	RESTAURANT CLASIC	AQUAE DACICE	3 stele	200	SC IUNIA IMPEX SRL	J	GEOAGIU	10932	02.sept.11
6	BUFET BAR	DAVA	3 stele	120	SC DAVA SRL	J20/814/1999	GEOAGIU	10931	02.sept.11
7	RESTAURANT CLASIC	GERMISARA	3 stele	220	SC COMPLEX GERMISARA SRL	J20/319/2008	GEOAGIU	10361A	09.iun.11
8	BAR DE ZI	GERMISARA RESORT&SPA	3 stele	30	SC COMPLEX GERMISARA SRL	J20/319/2008	GEOAGIU	10372A	09.iun.11
9	FAST FOOD	MONTANA BUSSINES	1 stea	16	SC MONTANA BUSSINES	J20/215/2009	GEOAGIU	10420	02.sept.12
10	BAR DE ZI	MONTANA BUSSINES	2 stele	30	SC MONTANA BUSSINES	J20/215/2009	GEOAGIU	10421	02.sept.12
11	RESTAURANT CLASIC	MONTANA BUSSINES	2 stele	80	SC MONTANA BUSSINES	J20/215/2009	GEOAGIU	10419	02.sept.12
12	RESTAURANT CLASIC	VACANTA	3 stele	228	SC VACANTA SRL	J20/403/1991	GEOAGIU	11866	13.ian.12
13	BAR DE ZI	VACANTA	3 stele	16	SC VACANTA SRL	J20/403/1991	GEOAGIU	11867	13.ian.12
14	RESTAURANT CLASIC	AIDA	3 stele	50	SC FANTESY SRL	J01/1044/1992	GEOAGIU BAI	6050/3754	08.dec.10
15	RESTAURANT CLASIC	ALEXANDRA	2 stele	188	SC ALEXANDRA	J20/812/2009	GEOAGIU	13709	04.oct.10

					GERMITUR SRL		BAI		
16	RESTAURANT CLASIC	BTT	2 stele	310	LADY AURA S.R.L.	J20/284/2014	Geoagiu Bai	15654/2437	19.06.2019
17	BAR DE ZI	CERES	2 stele	20	SC T.B.R.C.M. SA	J20/900/2003	GEOAGIU BAI	9399A	23.mar.11
18	RESTAURANT CLASIC	CERES	2 stele	191	SC T.B.R.C.M. SA	J20/900/2003	GEOAGIU BAI	9398A	23.mar.11
19	RESTAURANT CLASIC	MONA	2 stele	92	SC SIMON BLANPRES SRL	J/20/904/1993	GEOAGIU BAI	3758/1406	04.oct.10
20	BAR DE ZI	TERMAL	3 stele	40	SC STANCU GRUP SRL	J20/156/2007	GEOAGIU BAI	1601/1046	11.08.2009
21	RESTAURANT CLASIC	TERMAL	3 stele	190	SC STANCU GRUP SRL	J20/156/2007	GEOAGIU BAI	1601/1046	11.08.2009
22	RESTAURANT CLASIC	AGREMENTUL	2 stele	145	SC AGREMENTUL PAȘCA SRL	J20/1356/1991	GEOAGIU-BĂI	11182	21.09.2011

<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>

5.11.2 Stațiunea Balneoclimatică Geoagiu Băi

Potențialul medical al Stațiunii Geoagiu Băi nu este pe deplin fructificat, rezumându-se în cea mai mare parte la turismul social (bilete de tratament prin Casa de Pensii) practicat de persoanele peste 50 ani, deși se poate adresa cu succes și vârstelor mult maimici și multiple nevoi, însă turismul balnear se lovește de lipsa de promovare în rândul cabinetelor de medicină de familie și lipsa unei asocieri a unităților de tratament care să susțină beneficiile curative ale stațiunii prin concepte noi de promovare, colocvii, seminarii, congrese etc. unde să atragă din nou atenția cadrelor medicale asupra posibilităților de tratament și a curelor profilactice.

Forajul 6: apă sulfuroasă, bicarbonată, magneziană, hipotonă, hipotermală Indicații terapeutice: dischinezii biliare, colecistite cornice, gastroduodenite cornice – hipoacide, hipopeptice, enterocolite cornice nespecifice, litiază urinară, alergoze de origine digestivă

Izvorul nr. 6 Roman: apă bicarbonată, calcică, hipotonă cu mineralizație totală de 1475,3 mg/l

Indicații terapeutice: cură internă – afecțiuni ale căilor urinare care necesită cură cu diureză; cură externă – stări preartozice, reumatism degenerative aricular, în stări alergice după reumatism articular acut sau infecții de focar, afecțiuni ale sistemului nervos periferic și sechele musculo-articulare după traumatisme.

Izvorul 1 și 9: apă sulfuroasă, bicarbonată, calcică, magneziană, hipotonă, hipotermală

Indicații terapeutice: afecțiuni gastroduodenale și renale

Mineralizare 929,5 mg % - izvorul 1

Mineralizare 1384 mg % - izvorul 9

Izvorul termal nr. 1 „Tămăduirea”: apă oligominerală pentru cură internă și externă.
Temperatura variază între 27,4°C și 30°C

Indicații terapeutice: cură internă – gastrite cornice, afecțiuni cornice hepatobiliare și diabet, alergii, anemii și convalescențe după boli infecțioase; cură externă – afecțiuni ale aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic, în tulburări circulatorii și afecțiuni ginecologice

Izvorul 1, 9

5.11.3 Obiective turistice locale

Pe lângă potențialul balnear, orașul Geoagiu deține numeroase obiective turistice care, promovate, pot atrage turiștii.

Obiective istorice de patrimoniu:

Castrul de la Cigmău Bătălia
de la „Câmpul Pâinii” Drumul
Roman
Complexul de băi termale
Biserica Ortodoxă „Sf. Arh. Mihail și Gavril” Băcăia
Biserica Ortodoxă „Sf. Arh. Mihail și Gavril” Bozeș
Capela Romanică sau Rotonda
Biserica Reformată
Monumentul, Casa Natală și Muzeul Aurel Vlaicu

Obiective turistice locale:

Cascada Clocota
Grotă Haiducilor
Peștera Prăbușită
Peștera Zidită

Zone protejate și puncte de belvedere:

Cheile Măzii
Cheile Cibului
Cetatea zidită de la Ardeu

5.11.4 Obiective turistice în județul Hunedoara

Județul Hunedoara este unul dintre cele mai bogate județe în obiective turistice, încărcat de istorie și cultură. Cazat la Geoagiu, turistul poate ajunge cu ușurință, datorită bunelor legături rutiere, la numeroase obiective turistice dintre care amintim:

- Cetatea Sarmizegetusa Regia
- Cetatea Sarmizegetusa Ulpia Traiana
- Cetatea Costești – Cetățuie
- Cetatea Costești – Blidaru
- Cetatea Medievală a Orăștiei
- Cetatea Devei
- Castelul Huniazilor
- Piatra Roșie
- Așezarea de la Fețele Albe
- Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- Monumentele din Orăștie: Semnul Dacic, Palia, Decebal, Burebista, Aurel

Vlaicu, Izvorul de Aur al Dacilor, Nicolaus Olahus

- Biserica Reformată
- Catedrala Ortodoxă
- Biserica Unită cu Roma Greco – Catolică ■

Mănăstirea Franciscană

- Țara Hațegului
- Ținutul Pădurenilor
- Țara Zarandului
- Mănăstirea și Cetatea Colji ■

Mănăstirea Prislop

- Biserica Densuș
- Schi: Lupeni, Vulcan, Petroșani, Râușor ■

Munții Retezat și Munții Orăștiei

- Rezervația de zimbrii
- Geoparcul Dinozaurilor

Castelul Corvinilor (Huniazilor)

Cetatea Devei

Mănăstirea Prislop

Mănăstirea și Cetatea Coli

Biserica Densuș

Trasee turistice (sursa: <http://www.hunedoara.djc.ro/DocumenteHtml.aspx?ID=4968>, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Hunedoara):

► Baia de Criș – Tebea - Brad – Deva – Hunedoara – Ținutul Pădurenilor

- **ȚEBEA** – „Panteonul moșilor”, ansamblul format din cimitirul în care este înmormântat Avram Iancu, biserica, Gorunul lui Horea și cimitirul eroilor din cele două războaie mondiale

- **BRAD** – oraș minier, cu tradiție bimilenară în mineritul aurifer. Obiective turistice importante: Muzeul Aurului, Casa memorială Crișan. Muzeul Aurului (Muzeul Mineralogic Brad) este unic în Europa, înfățișând un istoric al mineritului în zona. A fost amenajat inițial

În perioada 1891 – 1899 într-un pavilion al Societății „Mica” Brad, iar în 1912 a fost completat cu exponate de aur nativ și alte minerale. Unele dintre ele, ca „*Sopârla de aur*”, „*Pana lui Eminescu*”, „*Dodecaedrul*”, „*Harta României*” sau „*Cerceii de aur*” sunt unice în lume.

- *Casa Memorială Crișan* (satul Crișan, în apropiere de Brad) este casa în care s-a născut în 1733 Gheorghe Crișan, unul din cei trei conducători ai răscoalei de la 1784. În fașa ei este amplasat un bust al eroului, dezvelit în 1922.

- *DEVA* – este municipiul reședință a județului Hunedoara. Obiective turistice importante: Cetatea, Muzeul de Istorie, Muzeul de Științe ale Naturii.

Cetatea, construită în secolul XIII pe vârful unui con vulcanic, a fost timp de multe secole una din cele mai importante cetăți de pe valea Mureșului. A fost distrusă în 1849, în urma unei explozii produsă la pulberărie. Din 2006, se poate urca pe dealul cetății cu o modernă instalație de telegondolă.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva cunoscut datorită exponatelor de valoare excepțională din antichitatea daco - romană. A fost înființat în 1882, iar din 1938 este adăpostit în Palatul „Magna Curia”, monument istoric, construcție în stil baroc din secolul XVII.

Muzeul de Științe ale Naturii adăpostit într-o aripă a Palatului „Magna Curia”. Pot fi admirate relicvele descoperite în depozitul fosilifer de dinozaurieni din zona Hateg.

- *HUNEDOARA* – cetate a siderurgiei, timp de aproape 250 ani, oraș istoric, reședință a Corvinilor. Obiective turistice importante: Biserica Sf. Nicolae, Biserica Reformata, Castelul Corvinilor.

Castelul Corvinilor este cel mai important monument laic de arhitectură gotică din România și, în același timp, cel mai bine conservat castel medieval din Europa de Est. Construcția lui a început în secolul al XIV – lea, când nobilul român Voicu a primit domeniul în dar de regale Sigismund al Ungariei. Iancu de Hunedoara, fiul lui Voicu, i-a adus modificări importante, iar a treia etapă a construcției a fost inițiată în 1618 de Principele Gabriel Bethlen.

- *ȚINUTUL PĂDURENILOR* este, probabil, una din zonele cele mai pitorești ale României, situată în partea estică a Munților Poiana Ruscă. Șoseaua traversează zona minieră – localitățile Teliuc și Ghelari, care asigură de secole minereul de fier pentru siderurgia hunedoreană. La Ghelari poate fi vizitată cea mai mare biserică construită într-un sat din Transilvania, supranumită și „Catedrala Pădurenilor”. Ca să o ridice, ctitorul ei a dus o adevărată luptă cu autoritățile comuniste. A fost prigonit și încarcerat de 12 ori, dar și-a văzut, în cele din urmă, visul împlinit.

- *CINCIS*. Pe malul lacului de acumulare, amenajat cu prețul strămutării vetrei vechi a satului, s-a dezvoltat o adevărată stațiune de agrement, cu căsuțe de vacanță, moteluri și pensiuni. Vara se pot practica sporturile nautice. Urcând spre munte, poate fi vizitat, la Govajdie, primul furnal industrial, construit la jumătatea secolului al XVIII – lea. Tot acolo, funcționează încă prima microhidrocentrală construită în România, în 1912. Drumul continuă în munte, până la Poienița Voinii și Bătrâna, comune reprezentative pentru întregul ținut al pădurenilor. Ele pastrează, datorită izolării, numeroase aspecte arhaice ale elementelor de cultură tradițională, spunându-se că portul pădurenilor este identic cu cel purtat de daci. Multe din aceste elemente pot fi văzute în Muzeul Pădurenilor

din Poienița Voinii, amenajat în casa natală a regretatului interpret de muzică populară Drăgan Muntean.

► Baia de Criș – Brad – Pasul Vâlcan – Abrud – Câmpeni – Valea Arieșului Mare

- *CHEIA DUPĂPIATRĂ* – e situată pe o ramificație a șoselei din centrul comunei Buceș. Este locul în care la 19 mai 1849 revoluționarii conduși de Avram Iancu au obținut o mare victorie asupra armatelor maghiare. În fiecare an, această victorie este comemorată în ultima duminică a lunii iunie, inclusiv prin demonstrații militare.

- *PASUL VÂLCAN* – șoseaua trece pe la poalele muntelui cu același nume, un perete de piatră care oferă o priveliște unică și care constituie o rezervație naturală, datorită biodiversității excepționale pe care o adăpostește. Muntele Vâlcan, situat pe cumpăna de ape dintre Crișul Alb și Arieș este o klipă (*bloc de rocă de mari dimensiuni, izolat, deosebit de rocile din jur*) de calcare jurasice care se ridică impunător în mijlocul formațiunilor de flis cretice. Realizând un puternic contrast între abrupturile care mărginesc masivul calcaros și culmile montane din jur, Vâlcanul (1264 m) constituie un veritabil martor de eroziune a Munților Metaliferi. Contrastul este subliniat și de culoarea albă a pereților calcaroși care domină culmile din jur, acoperite cu păduri sau cu poieni. Vâlcanul se înfațisează ca un vapor imens plutind pe o mare verde.

Muntele Vâlcan este o rezervație de tip mixt, areal protejat de categoria a IV-a și are o suprafață de 5 ha. Pe masiv se găsesc 18 specii de plante alpine de interes științific deosebit, printre care: *Aster alpinus*, *Doronicum columnae*, *Saxifraga pariculata*, *Aconitum moldavicum*, *Sorbus dacica*, *Silena dubia*. Un „pui” al Vâlcanului, situat la nord de acesta, se numește *Scrintius*, după numele pe care îl are aici liliacul (scrinte). Mica stâncă a Scrintiusului se colorează primăvara, când înfloresc liliacul, în roz. Tot atunci, Vâlcanul se îmbracă în violet, de la multimea florilor stânjelului de pădure, o specie ocrotită prin lege care se găsește numai în acest loc. Prin tradiție, localnicii urcă, între Paște și Rusali, pe pîscul Vâlcanului ca să celebreze frumusețea florilor și a peisajului.

- *ABRUD* este considerat orașul cu cea mai mare densitate de monumente și plăci comemorative din țară. Este, practic, capitala veche a Țării Moșilor, până la dezvoltarea orașului Câmpeni. Aproape fiecare clădire are o istorie. A fost incendiat de mai multe ori, iar în timpul Revoluției de la 1848 – 1849 a fost trecut de trei ori prin foc și sabie de armata maghiară și tot de atâtea ori a fost recucerit de moșii conduși de Avram Iancu. Este, totodată, centru industrial, sediul marii exploatare de minereuri complexe de la Roșia Poieni.

- *ROȘIA MONTANĂ* anticul *Alburnus Maior*, exploatare auriferă, considerată „*El Dorado – ul românesc*”. Aici se găsește Muzeul Mineritului care are o componentă în aer liber și una pavilionară. Marea atracție o constituie Galeria Romană, prin care se scotea aurul la lumina în urma cu peste 2000 ani.

- *CÂMPENI* este considerat „*Capitala Munților Apuseni*”, mai ales de când, în 1848, Avram Iancu și-a stabilit aici cartierul general. Clădirea în care a funcționat adăpostește acum Muzeul Avram Iancu, un muzeu de istorie care conține descoperirile arheologice făcute în zona Munților Apuseni. În centrul orașului se află statuia ecvestră a marelui revoluționar, adusă de la Târgu Mureș în 1940, ca să nu fie distrusă de horthysti.

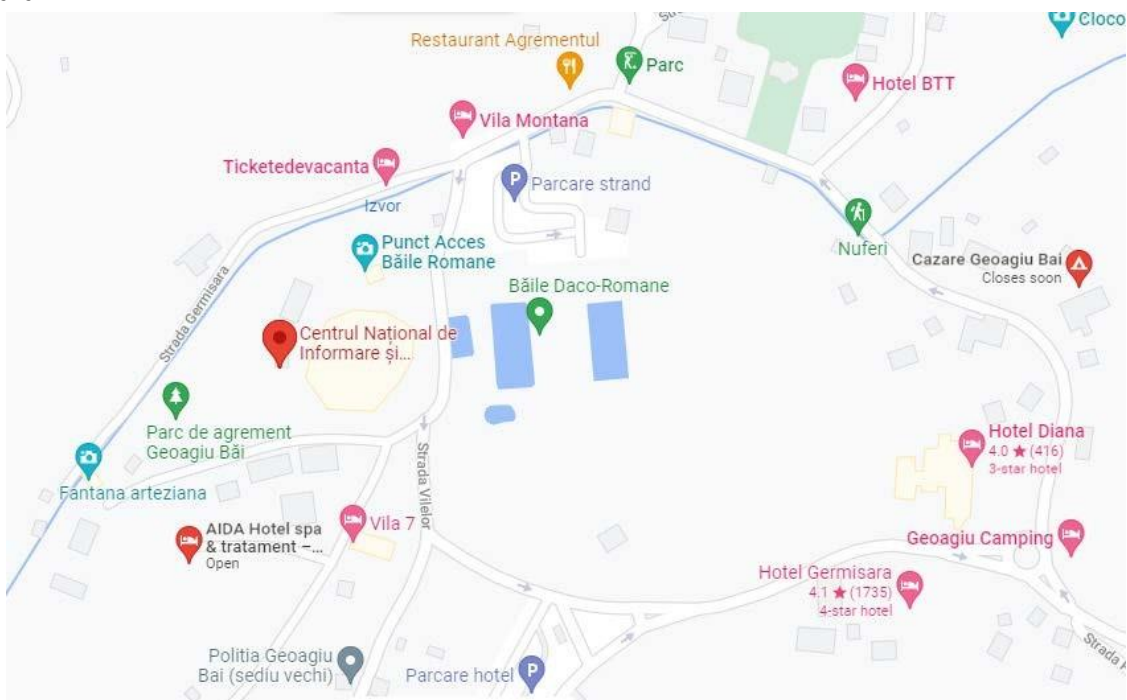
- VALEA ARIEȘULUI MARE zona a devenit, în ultimii zece ani, un adevărat magnet pentru amatorii de turism montan și turism rural. În fiecare localitate sunt zeci de pensiuni agroturistice acreditate, iar comuna Albac a primit statutul de Stațiune Turistică. În comuna Horea (12 km, la dreapta, din Albac, pe drum asfaltat) poate fi văzută, pe Dealul Fericet, casa natală a lui Nicola Ursu, zis Horea, conducătorul răscoalei de la 1784. Din Gârda de Jos (18 km, la dreapta, prin Cheile Ordâncusii) se poate ajunge la peștera Ghețarul Scărișoara, unicat în Europa. La izvoarele Arieșului, comuna Arieșeni a devenit una din cele mai căutate stațiuni pentru sporturile de iarnă, pârtia Vârtop rămânând înzăpezită până primăvara târziu, uneori chiar până în luna mai.

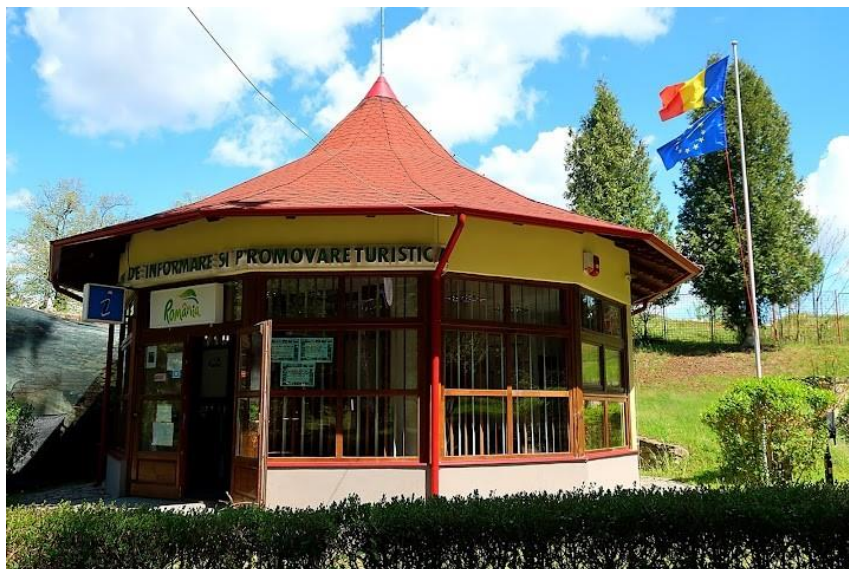
► Baia de Criș – Vața de Jos

Traseu foarte scurt (12 km), pentru cei care doresc un sejur liniștit sau o cură balneară. Vața de Jos este o stațiune balneoclimaterică permanentă situată la o altitudine de 233 m, pe partea stângă a DN 76 Brad – Oradea. Apele minerale și termale sunt indicate pentru afecțiuni reumatismale degenerative sau abarticulare, neurologice periferice, nevroze, astenii, afecțiuni ginecologice, hepato – biliare, cardiovasculare, metabolice și de nutriție.

5.11.5 Centrul de informare turistică

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică este amplasat în stațiunea Geoagiu Băi, programul de funcționare fiind de luni până duminică între orele 9:00 și 17:00. Turiștii pot obține informații atât de pe site-ul <https://www.cniptgeoagiubai.ro>, facebook, cât și direct de la centru, acesta fiind deservit de un agent de turism și directorul centrului.

C.N.I.P.T. Geoagiu a participat atât la Târgul de Turism al României, ambele ediții, din 2017 până în 2019, cât și la târgurile organizate în Timișoara și Cluj.

Indicatori realizați:

- vizitatori C.N.I.P.T.: 4425 persoane
- vizitatori eb-site: 110.312
- materiale de promovare distribuite: 10.000 bucăți

GVERNUL ROMÂNIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU TURISM
NATIONAL TOURISM AUTHORITY / AUTORITÉ NATIONALE DU TOURISME

Valabil până la data: 08.01.2022
valid until / valide jusqu'à

CERTIFICAT DE ACREDITARE
PENTRU CENTRUL DE INFORMARE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ
CERTIFICATE OF ACCREDITATION FOR THE NATIONAL CENTRE OF TOURIST INFORMATION AND PROMOTION
CERTIFICAT D'ACCREDITATION POUR LE CENTRE NATIONAL D'INFORMATION ET PROMOTION TORISTIQUE

GEOAGIU BĂI

amplasare / locating / emplacement

Geoagiu Băi, Str. Vilelor nr. 2A, Jud. Hunedoara

administrator / administrator / administrateur

CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI GEOAGIU

C.I.F. 5742426

PREȘEDINTE,
PRESIDENT / PRÉSIDENT

Anca PAVEL-NEDEA

Nr. certificat: 35
certificate no./numéro de certificat:

Data emiterii: 09/01/2017
Date of issue/Date d'émission:

București /Bucharest /Bucarest

5.12 Viața asociativă

ONG-uri

Pe raza orașului Geoagiu își desfășoară activitatea următoarele asociații:

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Geoagiu – Gemina „Pentru gestionarea în comun a serviciului de utilități publice”
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară AQUA PREST, Hunedoara
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară – Sistem integrat de management al deșeurilor, Hunedoara
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară – Serviciul județean pentru ocrotirea animalelor fără stăpân
- Asociația IAGĂRUL Geagiu
- Asociația SARGEȚIA GAL 1 (<http://www.galsargetia.ro/>)
- Asociația Orașelor din România ■
- Asociația Stațiunilor Turistice
- Asociația Proprietarilor de Pajiști și Crescătorilor de Ovine Geoagiu (www.pajistisiovinegeoagiu.ro)
- Asociația pentru dezvoltarea și promovarea turismului Geoagiu – Băi

CAPITOLUL VI – ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

- S**trengths (puncte tari)
- O**pportunities (oportunitati)
- W**eaknesses (puncte slabe)
- T**hreats (riscuri).

Analiza SWOT constituie cea mai importantă tehnică managerială pentru înțelegerea poziției strategice a unei întreprinderi/organizații.

Analiza SWOT are ca obiectiv recomandarea strategiilor care asigură cea mai bună aliniere între mediul intern și extern: alegerea strategiei corecte astfel încât să fie adaptate punctele tari la oportunități, să reducă la minimum riscurile și să elimine punctele slabe.

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Geoagiu a fost evaluarea situației curente a orașului din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale orașului Geoagiu pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

Analiza SWOT s-a realizat prin studii vizând domeniile: demografie, sănătate, asistență socială, educație, cultură, mediul de afaceri local, agricultură, turism, infrastructură, mediu.

În procesul de elaborarea a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a orașului Geoagiu.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a unei comunități pe o perioadă de 7 ani. Etapele metodologice principale au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare a efectelor strategiei anterioare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a orașului Geoagiu, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021 – 2030.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

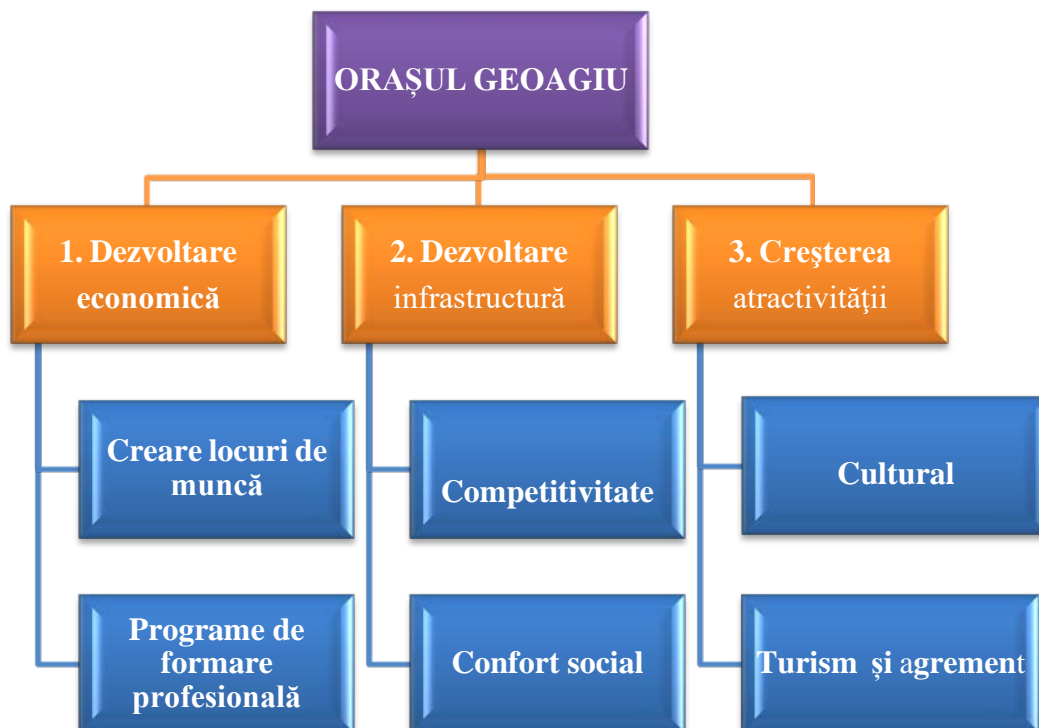
MEDIUL INTERN

<i>Punctele tari</i>	<i>Punctele slabe</i>
reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare	reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare

MEDIUL EXTERN

<i>Oportunitățile</i>	<i>Amenințările</i>
reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes	reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia primate în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

Analiza SWOT ca metodă de planificare strategică implică precizarea obiectivelor proiectelor, precum și identificarea aspectelor cheie interne și externe (folosind diverse studii statistice) favorabile sau nefavorabile pentru atingerea obiectivelor. În primul rând, factorii de decizie trebuie să stabilească dacă obiectivul va fi atins, selectând un obiectiv diferit urmând ca procesul analizei să fie respectat. Factorul de decizie devine astfel o componentă cheie, complexitatea și exactitatea analizei efectuată depinzând în totalitate de nivelul de cunoaștere, experiența, implicarea și colaborarea acestor factori.

6.1 Accesibilitate, infrastructură și mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▫ foarte bună accesibilitate către rutieră către GeoagiuȘ - autostrada A 1 la 5 km; - DJ 107 A - Rapoltu Mare – Geoagiu – Județul Alba; - DJ 705 - A1 – Gelmar; - DJ 710 - Gelmar – Aurel Vlaicu – A 1; ▫ Haltă CFR (5 km – Gelmar); ▫ este situat în partea nord-estică la granița cu județul Alba; ▫ existența curselor de transport public către și dinspre Orăștie, Deva, Cugir; ▫ construcția și reabilitarea rețelelor de distribuție a apei și a rețelei de canalizare în localitățile aparținătoare; ▫ concesionarea serviciului public de apă și canalizare către operatorul regional; ▫ existența stațiilor de epurare; ▫ modernizarea rețelei de iluminat public; ▫ existența rețelei de distribuție a gazelor naturale în localitățile Aurel Vlaicu, Gelmar, Geoagiu și Geoagiu Băi; ▫ existența rețelelor de comunicații; ▫ concesionarea serviciului de salubritate la un operator licențiat; ▫ existența parcurilor și a spațiilor verzi amenajate și întreținute; ▫ zonă fără agenți poluatori.	▫ distanța mare între centrul administrativ și localitățile aparținătoare; ▫ lipsa unui operator de transport local, lipsă resimțită și de turiști; ▫ surse insuficiente de apă potabilă; ▫ surse de apă necorespunzătoare calitativ; ▫ declivitate mare a terenurilor pe care trebuie executate lucrările de infrastructură; ▫ dispersia în teren a utilizatorilor; ▫ existența unor zone locuite în care nu există rețea publică de energie electrică; ▫ întreruperi frecvente în alimentarea cu energie electrică; ▫ necoperirea tuturor localităților cu rețele de internet și televiziune; ▫ existența unei rețele ample de drumuri pietruite greu accesibile; ▫ lungimea mare și lățime mică a drumurilor; ▫ necolectarea selectivă a deșeurilor menajere; ▫ lipsa unui serviciu public de transport care să asigure atât transportul locuitorilor, cât și a turiștilor; ▫ lipsa unei centuri ocolitoare; ▫ lipsa lucrărilor de regularizare a văilor existente; ▫ lipsa lucrărilor de ▫ lipsa amenajării drumurilor agricole și forestiere, ▫ existența drumurilor de pământ (drumurile vicinale); ▫ insuficiența resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor; ▫ răsfirarea localităților componente; ▫ imposibilitatea accesării fondurilor de dezvoltare rurală pentru localitățile aparținătoare, UAT –ul fiind declarat oraș.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
· existența programelor naționale de dezvoltare urbană; · campanii de conștientizare în vederea colectării selective a deșeurilor menajere; · construirea rețelelor publice de alimentare cu apă, canalizare menajeră și pluvială în celelalte localități; · realizarea unei aducțiuni de apă potabilă dintr-o sursă cu debit mare și corespunzătoare calitativ; · extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică; · extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale; · modernizarea drumurilor publice; · construirea unui drum de centură; · înființarea unui sistem public de transport local (mai ales către Stațiunea Geoagiu Băi).	· depopularea localităților; · îmbătrânirea populației; · instabilitatea politică, legislativă și economică; · scăderea veniturilor populației; · creșterea șomajului în zonă; · dificultate în suportarea plății utilităților a locuitorilor; · diferențe mari de temperatură între vară și iarnă conduc la cicluri repetate de dilatare / contracție și conduc la deteriorarea mai rapidă a covorului asfaltic; · resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene; · atitudinea de indiferență față de protejarea mediului.

6.2 Mediul economic

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
· existența resurselor de apă minerală și exploatarea acestora; · dezvoltarea acvaculturii – păstrăvării; · existența turismului balnear – unități de cazare și alimentație publică; · zonă prielnică pomiculturii și parțial viticulturii; · experiență în domeniul pomiculturii datorită existenței Stațiunii de Cercetare Pomicolă și liceului agricol de specialitate; · existența microfermelor pomicole pe fostele terenuri ale stațiunii; · existența pepinierelor pomicole autorizate; · existența specialiștilor în domeniu pentru consultanță; · existența centrelor fitofarmaceutice; · existența terenului favorabil pentru fructe	· ponderea foarte mică a firmelor de producție; · promovarea insuficientă a turismului; · lipsa diversificării formelor de turism; - Lipsa promovării turismului balnear și la alte categorii de beneficiari, în prezent se bazează pe biletele de tratament distribuite de casele de pensii; · existența terenurilor fărâmițate (sub 1 ha); · lipsa asociațiilor de specialitate în pomicultură; · lipsa proiectelor europene pentru reabilitarea pomiculturii; · valoarea subvenției pentru pomicultură are aceeași valoare cu cea pentru culturamare deși costurile de întreținere sunt mult mai mari (nediferențierea subvențiilor);

de pădure; ▸ existența terenului favorabil legumiculturii (lunca Mureșului etc); ▸ existența solarilor; ▸ existența microfermelor pentru producerea cartofilor și a legumelor de câmp; ▸ existența terenului favorabil culturilor de cereale; ▸ existența asociațiilor și a prestatorilor de servicii în agricultură; ▸ existența terenurilor pentru pășunat; ▸ existența asociațiilor de crescători de ovine; ▸ existența pădurilor de salcâm și a livezilor pentru apicultură; ▸ existența bazinelor piscicole; ▸ existența cadrului natural prielnic dezvoltării apiculturii.	▸ lipsa depozitelor pentru fructe; ▸ lipsa liniilor de prelucrare a fructelor și a fructelor de pădure; ▸ lipsa sistemelor de irigații (au fost desființate); ▸ lipsa lucrărilor de îmbunătățiri funciare, ▸ lipsa asociațiilor agricole și a unei mentalități deficitare; ▸ lipsa centrelor de prelucrare și colectare pentru legume; ▸ numărul scăzut de animale în zona Mermezeu, Băcăia, Bozeș, Văleni; ▸ lipsa centrelor de colectare a lânii, pieilor de animale, laptelui și cărnii; ▸ lipsa unui centru de avertizare apicolă.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▸ dezvoltarea firmelor de producție; ▸ diversificarea formelor de turism; ▸ accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea fermelor agricole; ▸ existența fondurilor europene pentru modernizarea infrastructurii; ▸ diferențierea subvențiilor funcție de specificul culturii; ▸ încurajarea și sprijinirea tinerilor care doresc să dezvolte activități agricole; ▸ dezvoltarea asociațiilor agricole; ▸ atragerea investitorilor pentru dezvoltarea sistemelor de irigații; ▸ încurajarea dezvoltării sectoarelor: pomicultură, viticultură, legumicultură, apicultură; ▸ dezvoltarea centrelor de colectare, depozitare și prelucrare a fructelor și legumelor; ▸ campanii de informare / dezbateri / analize / oportunități de dezvoltare a agriculturii; ▸ campanii de conștientizare a importanței	▸ lipsa unei burse a produselor agricole ▸ concurență neloială pe piața produselor agricole; ▸ subvenții discriminatorii între cultura mare și pomicultură ceea ce duce la renunțarea practicării acestui sector; ▸ lipsa unor politici de control privind evaziunea fiscală în sfera produselor agricole; ▸ reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia; ▸ neimplicarea din ce în ce mai mare a tinerilor în agricultură datorită lipsei perspectivei, a legislației greoaie și lipsite de norme; ▸ credite greu accesibile; ▸ lipsa unei oferte viabile de asigurări în agricultură – sistem lipsit de credibilitate; ▸ instabilitate politică și legislativă; ▸ importul de produse agricole în detrimentul celor românești; ▸ migrarea forței de muncă spre alte domenii sau în alte țări ale U.E.;

pădurii și protecția mediului cu accent pe fenomenul de defrișare necontrolată; ▸ posibilitatea cooperării cu alte instituții și forme asociative pentru adoptarea de bune practici și identificarea de noi oportunități de dezvoltare; ▸ creșterea fondului forestier prin împădurirea suprafețelor de teren degradate și înființarea perdelelor de protecție; ▸ posibilitatea accesării fondurilor europene pentru mediul economic și pentru creșterea competitivității; ▸ promovarea agriculturii ecologice; ▸ programe de formare profesională și reconversie; ▸ conservarea și promovarea produselor tradiționale.	▸ amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative, ▸ estomparea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului; ▸ corelarea redusă a cererii și ofertei de specializări profesionale, lipsa dialogului între actorii pieței; ▸ posibilitatea apariției fenomenelor meteo extreme care pot afecta straturile antropice; ▸ eroziunea și degradarea calității solurilor pot conduce la scăderea randamentului în agricultură; ▸ lipsa de încredere în structurile statului și modul de implicare a acestora în problemele populației.

6.3 Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▸ existența Stațiunii Geoagiu Băi – stațiune de interes național și stațiune balneoclimatică; ▸ obținerea titlului de <i>Destinație Europeană de Excelență din România</i> prin proiectul <i>EDEN - European Destinations of Excellence, 2010</i>; ▸ existența spațiilor de cazare (hoteluri și pensiuni) și a spațiilor de alimentație publică; ▸ existența zonei de agrement - ștrand în aer liber - Băile Daco-Romane; ▸ existența obiectivelor turistice; ▸ existența zonelor de promenadă; ▸ existența izvoarelor cu apă sulfuroasă, bicarbonată, calcică, magneziană, hipotonă, hipotermală pentru tratarea diferitelor afecțiuni gastroduodenale și renale, oligominerală folosită în cure interne pentru gastrite cronice, afecțiuni cronice hepatobiliare, alergii, anemii,	▸ activitate sezonieră (mai - septembrie); ▸ lipsa indicatoarelor pe DN / A; ▸ lipsa unui program de promovare a stațiunii; ▸ lipsa promovării beneficiilor curative în rândul cabinetelor de medicină de familie; ▸ lipsa indicatoarelor spre obiective turistice, istorice, drumeții, zone protejate; ▸ lipsa unui serviciu de transport local, spre și dinspre stațiune către gara cea mai apropiată, Orăștie, Deva etc; ▸ lipsa zonelor de agrement și recreere pentru tineri și copii; ▸ lipsa toaletelor ecologice din stațiune, obiective turistice; ▸ lipsa spațiilor comerciale cu produse tradiționale locale de artizanat; ▸ lipsa la majoritatea unităților de turism a separatoarelor de grăsimi și deversarea apelor uzate în apa care ajunge în cascadă și în stația de epurare;

convalescențe după boli infecțioase și în cure externe pentru afecțiuni ale aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic, tulburări circulatorii și afecțiuni ginecologice; · existența cadrului natural extrem de plăcut.	· lipsa amenajării perimetrului cascăsei (ierburi, arbuști, pericol de accidentare); · lipsa în stațiune a cabinetelor medicale specializate (stomatologie, ecografie, EKG etc.); · lipsa organizării de venituri pe durata sezonului estival; · reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității teritoriului în favoarea altor teritorii, considerate mai inter-sante de către turiști și investitorii în turism; · lipsa unei atitudini pro-turist (ospitalitatea, modul de primire și servire, cazare, masă); · neimplicarea personalului în expunerea și promovarea ofertei turistice; · personal nemotivat.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
· modernizarea bazei de tratament; · creșterea popularității stațiunii Geoagiu Băi prin promovarea acesteia în rândul medicilor de familie, presă locală și națională, internet etc.; · participarea la târguri de turism naționale și internaționale; · dezvoltarea centrului de informare turistică; · amenajarea peisagistică a stațiunii; · crearea zonelor de agrement, a zonelor de promenadă, baze sportive; · crearea serviciului de transport local pentru a facilita accesul în stațiune; · dezvoltarea formelor de turism pretabile cadrului natural existent; · formarea profesională a personalului din structurile turistice; · motivarea personalului din structurile turistice; · investiții în centre de agrement pentru orice vârstă; · promovarea obiectivelor turistice locale; · inițierea unor trasee turistice locale,	· migrarea forței de muncă din turism în alte domenii și/sau zone cunoscute; · migrarea turiștilor spre alte zone mult mai atractive, cu mai multe facilități; · instabilitatea politică, legislativă și economică; · promovarea unei legislații care nu încurajează investițiile în turism; · sprijin insuficient pentru dezvoltarea turismului, în special în zonele rurale; · slaba implicare și înțelegere de către autoritățile publice pentru exploatarea corespunzătoare a mediului și a teritoriului, în folosul dezvoltării turismului.

excursii de o zi; ▸ promovarea bucătăriei tradiționale, specifice zonei; ▸ promovarea meșteșugurilor tradiționale; ▸ dezvoltarea unui centru comercial dedicat turiștilor cu produse locale; ▸ punerea în valoare a siturilor istorice și a monumentelor de patrimoniu național; ▸ creșterea interesului pentru turism pe plan internațional; ▸ dezvoltarea unor produse turistice complexe; ▸ forța de muncă disponibilă care poate fi atrasă în sistemul serviciilor turistice și unități de cazare neutilizate la întreaga capacitate; ▸ patrimoniul natural și urbanistic reprezintă o bază de plecare pentru diversificarea turismului internațional.	

6.4 Educație și cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▸ existența infrastructurii educaționale (grădinițe, școli, liceu); ▸ existența cadrelor didactice calificate, ponderea fiind reprezentată de cadrele didactice cu gradul II și I; ▸ existența parteneriatelor cu agenții economici și instituțiile publice; ▸ elaborarea curriculum-ului local prin consultarea elevilor și a părinților; ▸ existența siturilor arheologice: „Cetatea Urieșilor” – Cigmău, „Drumul Roman”, „Dâmbul Roman” sau „Termele Romane”, „Câmpul Pâinii”; ▸ existența monumentelor istorice „Biserica Rotonda”, Biserica Ortodoxă Bozeș”, „Biserica Ortodoxă Băcăia”, „Biserica Ortodoxă Geoagiu - Suseni”; ▸ existența evenimentelor culturale: Sf. Maria – 15 august în Geoagiu Băi, „Fiii	▸ siturile arheologice nu sunt împrejmuite, nu sunt păzite și lipsesc fondurile pentru administrarea lor; ▸ Drumul Roman nu este pus în evidență și nu este cunoscut cu exactitate traseului; ▸ lipsa cercetărilor arheologice în zona numită „groapa turcilor”; ▸ lipsa promovării acestor situri și lipsa materialelor de promovare; ▸ lipsa unui custode a monumentelor istorice; ▸ căi de acces greoaie.

Satului Văleni” – promovarea zonei turistice, „Ziua Aviației” – localitatea Aurel Vlaicu; · existența Muzeului „Ion Budai Deleanu” în curs de amenajare; · existența Muzeului „Aurel Vlaicu”.	

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
· accesarea fondurilor europene pentru conservarea, amenajarea și promovarea tuturor obiectivelor istorice și culturale existente pe teritoriul orașului Geoagiu; · înființarea și promovarea unui calendar cultural al orașului Geoagiu; · amenajarea unei piațete pentru desfășurarea evenimentelor; · amenajarea muzeului Ion Budai Deleanu și renovarea casei în care s-a născut; · conservarea siturilor arheologice; · conservarea monumentelor istorice.	· pericol de vandalizare și deteriorare a obiectivelor culturale și a siturilor arheologice din lipsa pazei, a lucrărilor de conservare, a proprietarilor de teren din zonele respective etc; · lipsa resurselor financiare proprii; · legislația greoaie și lipsa normelor, birocrație; · instabilitatea legislativă și a curriculum-ului în sistemul de învățământ; · mobilitatea cadrelor didactice la unele discipline; · salarizarea inadecvată duce la pierderea cadrelor didactice; · lipsa autonomiei școlii în selectarea cadrelor didactice; · situația materială precară a majorității elevilor; · scăderea numărului de preșcolari și școlari datorită natalității scăzute; · dezinteresul tinerilor pentru educație generat de slaba ofertă a locurilor de muncă; · abandonul școlar și frecvența redusă datorate mediului familial; · migrația cadrelor didactice spre alte țări; · devastarea /distrugerea / pierderea siturilor arheologice datorită neîngrădirii și a lipsei pazei, a unei monitorizări video, neimplicării autorităților abilitate.

6.5 Sănătate și asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▫ existența cabinetelor de medicină de familie și stomatologie; ▫ existența locației pentru desfășurarea activităților medicale; ▫ existența Sanatoriului TBC; ▫ existența serviciului de asistență socială în cadrul administrației locale, acreditat pentru servicii primare; ▫ acordarea serviciilor de consiliere și informare și a sprijinului financiar pentru persoanele cu nevoi sociale; ▫ existența centrului de îngrijire și asistență socială pentru persoanele cu dizabilități; ▫ existența asistenței comunitare și în cadrul cabinetelor școlare; ▫ existența unui grup de lucru local pentru îmbunătățirea situației romilor și existența planului de acțiune privind incluziunea romilor pe o perioadă de 8 ani (2013 - 2020)	▫ inexistența unui punct de primire în regim de urgență; ▫ lipsa serviciilor medicale în localitățile aparținătoare, unele aflându-se la distanțe destul de mari față de centrul dereședință; ▫ inexistența unor servicii specializate de asistență socială pentru copii și adulți; ▫ inexistența serviciilor de îngrijire la domiciliu; ▫ inexistența serviciilor pentru case de tip familial; ▫ inexistența cluburilor de socializare pentru toate vârstele; ▫ lipsa ONG urilor; ▫ existența unei zone – Cartierul Muzicanților – unde locuințele sunt improvizate, iar condițiile sunt precare; ▫ inexistența locuințelor pentru tineri și specialiști; ▫ existența unui cartier cu o populație romă de peste 850 locuitori.

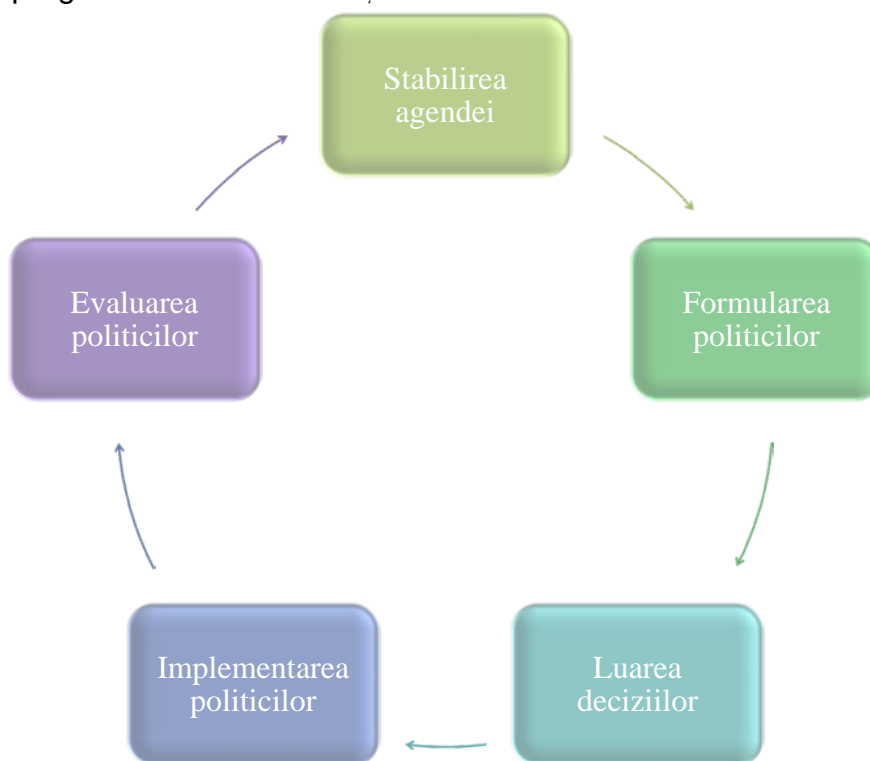
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▫ implementarea unor programe de prevenție atât pentru medicina de familie, cât și pentru medicina dentară; ▫ implementarea unor programe de educație sanitară în școli și grădinițe; ▫ dezvoltarea serviciilor sociale; ▫ înființarea unui centru de zi pentru copii (after school); ▫ înființarea unui centru rezidențial pentru adulți și persoane vârstnice; ▫ înființarea unor case de tip familial și îngrijire la domiciliu; ▫ atragerea ONG urilor și dezvoltarea parteneriatelor; ▫ atragerea de specialiști în domeniul asistenței sociale, psihologie;	▫ îmbătrânirea populației; ▫ creșterea numărului de cazuri de boli cardiovasculare și de nutriție – diabet; ▫ refuzul unor pacienți de a merge periodic la medic, lipsa posibilităților financiare; ▫ migrația cadrelor medicale către zone cu potențial sau în statele membre U.E.; ▫ subfinanțarea sistemului de sănătate; ▫ costul ridicat al aparatului medical și imposibilitatea de a achiziționa; ▫ metode de profilaxie reduse; ▫ instabilitate legislativă și lacunară în ceea ce privește asigurările sociale – segment intermediar cu nevoi de asistare socială care nu beneficiază de venit

· înființarea unor cluburi de socializare și a unor ateliere de lucru; · identificarea unui teren în vederea construirii de locuințe și identificare unor surse financiare în acest sens; · înființarea unei creșe.	minim garantat; · instabilitate financiară; · instabilitate climat economic; · abandon copii, bătrâni; · părinți cu dizabilități care dau naștere la copii cu dizabilități – lipsa unui program de monitorizare și educare. · lipsa unor studii / analize de impact care să reflecte realitatea nevoilor sociale.

CAPITOLUL VII – POLITICI PUBLICE

7.1 Conceptul de politici publice

Politicile publice reprezintă acțiunile întreprinse de autoritățile locale cu scopul de a rezolva problemele specificate în agenda politică. O politică publică se identifică atunci când autoritatea locală încearcă să modifice mediul economic, social sau cultural proiectând în acest scop un program coordonat de acțiuni.

Politicile publice au următoarele caracteristici:

- conțin un set de măsuri concrete;
- includ decizii cu privire la resursele alocate;
- descriu un cadru general de acțiune;
- conține scopuri și obiective care sunt formulate în funcție de anumite norme și valori.

7.2 Conceptul de politici publice

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pentru perioada 2021 - 2030 a orașului Geoagiu pe principiile unei dezvoltări durabile care să reducă dezechilibrele de dezvoltare economică și socială în raport cu orașele similare.

În acest context, se dorește dezvoltarea orașului prin creșterea capacității sale economice, astfel încât acesta să devină un centru de referință în domeniul economic,

dezvoltând și promovând componenta turistică, orașul Geoagiu fiind cunoscut prin Geoagiu Băi - stațiune balneoclimatică de interes național. Dezvoltarea urbanistică trebuie să fie coerentă și în spiritul protejării mediului.

La fel de importantă este și componenta referitoare la dezvoltarea resurselor umane prin inițierea unor programe de formare și reconversie profesională, încurajând dobândirea de noi competențe.

Dezvoltarea administrației și a serviciilor pe care aceasta le oferă joacă un rol extrem de important în gestionarea resurselor, alegerea strategiilor de dezvoltare, atragerea investiției și a investitorilor, promovarea turismului, a infrastructurii și educației.

7.3 Direcții de dezvoltare

► **Dezvoltarea urbanistică, modernizarea infrastructurii și protejarea mediului în orașul Geoagiu**

- dezvoltarea infrastructurii de bază în orașul Geoagiu și localitățile componente;
- reevaluarea zonelor urbanistice, a spațiului intravilan și extravilan (planuri de urbanism general și zonal) în perspectiva dezvoltării habitatului și a zonelor de activitate economică și în alte zone – mai ales în localitățile componente;
- reevaluarea profilului arhitectural general al orașului, stațiunii și localităților componente;
- reevaluarea spațiilor limitrofe hotarelor administrative în perspectiva creării de noi zone cu funcționalitate economică, rezidențială și de agrement;
- protejarea adecvată a capitalului natural și ecologic al zonei;
- îmbunătățirea colectării selecționate și depozitării ecologice a deșeurilor menajere;
- reabilitarea rețelelor de apă și canalizare existente și extinderea acestora în localitățile componente, astfel încât să fie asigurat accesul la alimentarea cu apă și canalizare a tuturor locuitorilor;
- modernizarea rețelei stradale și a zonelor pietonale;
- creșterea siguranței publice prin monitorizarea video atât a orașului, cât și a localităților componente;
- utilizarea surselor alternative de energie;
- regenerarea urbană a zonelor centrale și periferice prin modernizarea spațiilor de circulație pietonală, spațiilor verzi, amenajarea de locuri de parcare;
- îmbunătățirea condițiilor de petrecere a timpului liber și creșterea gradului de siguranță prin realizarea și modernizarea spațiilor de joacă pentru copii și supraveghere video a acestora;
- îmbunătățirea condițiilor de recreere și de mediu prin reamenajarea și întreținerea parcurilor și spațiilor verzi;
- asigurarea unor spații de locuit atât pentru tineri, specialiști, cât și pentru persoanele cu nevoi sociale;
- îmbunătățirea infrastructurii educaționale în sectorul preșcolar, școlar, gimnazial și liceal în scopul creșterii performanței și dezvoltării actului educațional;

- inițierea unor programe de susținere a copiilor supradotați și a copiilor cu nevoi sociale;
- construirea unui campus școlar cu toate facilitățile;
- îmbunătățirea infrastructurii sportive în scopul creșterii performanțelor celor interesați de sport, promovarea sportului pentru îmbunătățirea sănătății;
- îmbunătățirea serviciilor de sănătate în orașul Geoagiu și în stațiunea Geoagiu Băi și a accesibilității locuitorilor din satele mai îndepărtate la aceste servicii;
- oferirea unor alternative pentru îngrijirea persoanelor vârstnice aflate în dificultate prin realizarea unui centru specializat și înființarea unui centru paleativ;
- îmbunătățirea imaginii urbane prin dotarea cu mobilier urban a orașului;
- amenajarea unor locuri speciale pentru recreere în cadrul incintelor blocurilor;
- reabilitarea și modernizarea instituțiilor culturale existente în orașul Geoagiu și localitățile componente;
- reabilitarea și punerea în valoare a monumentelor istorice existente;
- amenajarea de noi zone de agrement în orașul Geoagiu și localitățile componente.

► **Dezvoltarea infrastructurii și a sectoarelor economice**

- eficientizarea serviciilor publice pentru cetățeni prin introducerea informatizării și a unei planificări eficiente și coerente;
- eficientizarea serviciilor administrației publice locale, prin introducerea de sisteme informatice performante la nivelul Primăriei Orașului Geoagiu, plăți efectuate cucardul etc.;
- valorificarea potențialului local prin investiții publice care să dinamizeze activitățile și să atragă investițiile private;
- gestionarea terenurilor libere în vederea diversificării activităților economice și crearea infrastructurii pentru dezvoltarea unui parc industrial;
- dezvoltarea unui incubator de afaceri și a unui centru de asistență și management în afaceri;
- menținerea unor strânse legături de colaborare între administrația publică locală și întreprinderile mici și mijlocii;
- promovarea turismului balnear prin organizarea de conferințe, seminarii etc., asocierea operatorilor în turismul balnear în scopul promovării calităților curative pe care le deține stațiunea Geoagiu Băi, crearea unui eveniment local cu caracter permanent (turismul balnear nu trebuie să fie asociat doar cu vârstă a III-a), dezvoltarea bazelor de tratament și a infrastructurii aferente;
- dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale și incorporarea acestora în identitatea local;

► **Dezvoltarea resurselor umane locale**

- dezvoltarea continuă bazei educaționale;
- promovarea și sprijinirea structurilor de „învățare continuă”, specializare, perfecționare și reconversie profesională;

- reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii pentru învățământ, activități culturale și sportive;
- dezvoltarea parteneriatului cu structurile societății civile (ONG-uri);
- dezvoltarea parteneriatului cu sectorul privat – cu parteneri locali, naționali și internaționali.

7.4 Politici de dezvoltare ale orașului Geoagiu

Pentru perioada 2021 – 2030, la nivelul orașului Geoagiu se propun următoarele politici publice:

A	POLITICA DE DEZOLTARE A INFRASTRUCTURII LOCALE
B	POLITICA DE SPRIJIN A DEZVOLTĂRII URBANE DURABILE
C	POLITICA DE ÎMBUNĂȚIRE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR
D	POLITICA DE DEZVOLTARE A MEDIULUI DE AFACERI
E	POLITICA DE DEZVOLTARE A TURISMULUI ÎN GENERAL ȘI A TURISMULUI BALNEAR ÎN SPECIAL
F	POLITICA DE ÎNCURAJARE ȘI SUSȚINERE A SOCIETĂȚII CIVILE ÎN IMPLICAREA DEZVOLTĂRII URBANE
G	POLITICA DE ÎMBUNĂȚIRE A CALITĂȚII VIEȚII
H	POLITICA DE ÎMBUNĂȚIRE A INFRASTRUCTURII SOCIALE
I	POLITICA DE DEZVOLTARE A RESURSELOR UMANE
J	POLITICA DE DEZVOLTARE A CAPACITĂȚII DE ÎMBUNĂȚIRE A PERFORMANȚELOR SERVICIILOR ÎN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ

7.5 Priorități strategice și măsuri de dezvoltare ale politicilor publice

Pentru cele 10 politici publice enumerate anterior au fost stabilite următoarele priorități strategice și măsurile de dezvoltare aferente fiecărei priorități:

A. POLITICA DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII LOCALE		
Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Dezvoltarea serviciilor publice	A.1	Reabilitarea / modernizarea / extinderea infrastructurii de utilități publice (captarea apei potabile existente și identificarea unor noi resurse, protecția instalațiilor de captare a apei potabile, alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurarea apelor reziduale, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, salubritatea și managementul deșeurilor, transportul public local, iluminatul public)
	A.2	Reabilitarea și modernizarea rețelei stradale, aleilor pietonale
	A.3	Construirea unei rute ocolitoare
	A.4	Reabilitare și modernizarea drumurilor de interes local (DC uri), construire poduri, modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată
	A.5	Introducerea unui sistem de transport local în sezonul turistic care să faciliteze transportul în stațiune și către obiectivele turistice
	A.6	Lucrări de regularizare a văilor existente și a râului Mureș
	A.7	Reabilitarea termică a instituțiilor publice
	A.8	Dezvoltarea sistemelor adecvate de management al deșeurilor – colectare selectivă, reciclare
	A.9	Protecția mediului
	A.10	Lucrări de îmbunătățiri funciare și împăduriri
	A.11	Monitorizarea video
	A.12	Crearea spațiilor de parcare în mod eficient
	A.13	Modernizarea sistemului rutier prin montarea de indicatoare rutiere, efectuare marcajelor, indicatoare către principalele instituții publice și obiective
	A.14	Impulsionarea dezvoltării economice durabile și a mobilității populației și forței de muncă a zonei și creșterea gradului de accesibilitate și atractivitate prin îmbunătățirea infrastructurii de transport

	A.15	Reabilitarea infrastructurii urbane degradate și îmbunătățirea serviciilor urbane
	A.16	Implementarea unor proiecte de utilizare a energiei regenerabile în scopul eficientizării costurilor
	A.17	Formarea profesională în domeniul energiei durabile a personalului din administrația locală
	A.18	Introducerea în subteran a rețelei de cabluri în orașul Geoagiu și Stațiunea Geoagiu Băi
	A.19	Amenajarea unui adăpost pentru câinii comunitari

B. POLITICA DE SPRIJIN A DEZVOLTĂRII URBANE DURABILE

Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Dezvoltarea durabilă a orașului Geoagiu	B.1	Conștientizarea populației privind dezvoltarea durabilă și protecția mediului
	B.2	Protecția mediului prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului
	B.3	Echitatea și coeziunea socială prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel și inițierea de proiecte educaționale

C. POLITICA DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Protecția mediului și îmbunătățirea calității mediului (apă, aer, sol)	C.1	Colectarea selectivă a deșeurilor și valorificarea acestora prin reciclare / campanii de conștientizare
	C.2	Dezvoltarea zonelor de agrement și a unor zone speciale pentru grătare în orașul Geoagiu și localitățile componente
	C.3	Încurajarea mersului cu bicicleta prin realizarea de noi piste pentru bicicliști, înființare centru de bicicleta și achiziționare biciclete
	C.4	Activități de conștientizare a populației privind protecția mediului

D. POLITICA DE DEZVOLTARE A MEDIULUI DE AFACERI		
Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea IMM-urilor	D.1	Dezvoltarea unui centru de afaceri / incubator în scopul impulsării și susținerii mediului de afaceri local
	D.2	Promovarea oportunităților de investiții prin participarea la târguri de profil, organizarea de conferințe, simpozioane etc.
	D.3	Încurajarea investițiilor în turism și agrement
	D.4	Încurajarea investițiilor în domeniul agriculturii specifice zonei Geoagiu (pomicultură, viticultură, piscicultură etc.)

E. POLITICA DE DEZVOLTARE A TURISMULUI ÎN GENERAL ȘI A TURISMULUI BALNEAR ÎN SPECIAL		
Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltare și promovare turistică	E.1	Dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic
	E.2	Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, istoric și modernizarea infrastructurilor conexe ca motor al dezvoltării economice
	E.3	Menținerea și dezvoltarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică, realizarea materialelor de promovare
	E.4	Participarea la târguri de turism naționale și internaționale
	E.5	Crearea de evenimente periodice având ca scop promovarea resurselor turistice, serviciilor și obiectivelor turistice
	E.6	Crearea de produse turistice, promovarea serviciilor și obiectivelor turistice din zonă
	E.7	Dezvoltarea zonelor de agrement
	E.8	Crearea și înregistrarea unui brand local
	E.9	Promovarea intensă a turismului balnear pentru toate vârstele
	E.10	Promovarea principiilor curative specifice stațiunii Geoagiu

	E.11	Promovarea tradițiilor populare și meșteșugărești specifice zonei
F. POLITICA DE ÎNCURAJARE ȘI SUSȚINERE A SOCIETĂȚII CIVILE ÎN IMPLICAREA DEZVOLTĂRII URBANE		
Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea societății civile	F.1	Dezvoltarea parteneriatelor între societatea civilă și administrația locală în organizarea de evenimente locale cu caracter permanent în scopul dezvoltării societății civile
	F.2	Conștientizarea rolului societății civile în dezvoltarea locală
	F.3	Susținerea activității ONG - urilor prin parteneriate cu administrația locală
	F.4	Susținerea și promovarea activităților de voluntariat

G. POLITICA DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII VIETII		
Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Sănătate	G.1.1	Atragerea centrelor de sănătate private
	G.1.2	Modernizarea structurilor de sănătate existente și achiziționarea de dotări specifice
	G.1.3	Utilizarea energiei regenerabile în vederea eficientizării costurilor
	G.1.4	Construirea unui spital orășenesc
	G.1.5	Dezvoltarea unui centru de excelență pentru persoanele cu scleroză multiplă
	G.1.6	Dezvoltarea unui centru paleativ
	G.1.7	Dezvoltarea unor programe de educație în rândul populației privind acordarea primului ajutor
	G.1.8	Inițierea unor programe educaționale privind planning-ul familial, sănătatea mamei și copilului în scopul creșterii natalității și reducerii mortalității infantile
Educație	G.2.1	Susținerea învățământului prin lecții deschise și lucrări practice, integrat în peisajul cultural al orașului Geoagiu
	G.2.2	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în vederea creșterii performanței și dezvoltării actului educațional
	G.2.3	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea, echiparea infrastructurii educaționale și a celei pentru formare profesională continuă Construirea unui campus școlar

	G.2.4	Organizarea de manifestări școlare și schimburi de experiență
	G.2.5	Crearea unui centru de activități extrașcolare
	G.2.6	Susținerea activităților de after – school
	G.2.7	Promovarea sub egida „școlii de vară” a schimburilor culturale și educaționale cu copii și tineri din alte localități / tabelere de vară
	G.2.8	Inițierea unor programe de susținere a copiilor supradotați și a copiilor cu nevoi sociale
	G.2.9	Susținerea actului educațional prin acordarea de burse sociale, de merit, de performanță și de excelență
	G.2.10	Implementarea de programe destinate promovării unui mod de viață sănătos
	G.2.11	Promovarea spiritului voluntar în rândul populației, în special în rândul tinerilor
Sport	G.3.1	Dezvoltarea activităților sportive începând cu învățământul preșcolar
	G.3.2	Dezvoltarea unei baze sportive moderne
	G.3.3	Promovarea și susținerea sportului de masă dar și a celui de performanță
	G.3.4	Încurajarea mersului cu bicicleta
Cultură	G.4.1	Dezvoltarea de evenimente locale periodice cu caracter cultural
	G.4.2	Promovarea Agendei Culturale a Orașului Geoagiu
	G.4.3	Reabilitarea și modernizarea instituțiilor culturale din orașul Geoagiu și localitățile componente
	G.4.4	Organizarea de noi festivaluri și concursuri
	G.4.5	Înființarea unor cluburi pentru tineret și pensionari
Agrement local	G.5.1	Amenajarea de noi zone de agrement
	G.5.2	Amenajarea / modernizarea / întreținerea zonelor de promenadă
	G.5.3	Construirea unui parc de agrement
	G.5.4	Amenajarea de noi parcuri tematice pentru copii

H. POLITICA DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A INFRASTRUCTURII SOCIALE

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea infrastructurii sociale	H.1	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale
	H.2	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a serviciului

		voluntar pentru situații de urgență
	H.3	Îmbunătățirea aptitudinilor și a nivelului de educație a grupurilor vulnerabile
	H.4	Promovarea egalității de șanse prin campanii de conștientizare
	H.5	Realizarea unui centru de îngrijire a persoanelor vârstnice
	H.6	Realizarea unor centre pentru îngrijire paleativă
	H.7	Implementarea unor programe de educație a persoanelor cu dizabilități și stimularea integrării lor în societate

I. POLITICA DE DEZVOLTARE A RESURSELOR UMANE

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea resurselor umane	I.1.1	Educarea și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere
	I.1.2	Promovarea incluziunii sociale
	I.1.3	Dezvoltarea unui centru de educație a adulților - îndrumare / formare / reconversie profesională
Sprijinirea tinerei generații	I.2.1	Construirea de locuințe sociale, pentru tineri și specialiști

J. POLITICA DE DEZVOLTARE A CAPACITĂȚII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PERFORMANȚELOR SERVICIILOR ÎN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea serviciilor administrației publice	J. 1	Implementarea reformei funcției publice
	J. 2	Implementarea monitorizării activității funcționarilor publici și evaluarea performanțelor administrației locale
	J. 3	Implementarea sistemului ISO și a celui privind controlul managerial intern în administrația locală
	J. 4	Întărirea capacității de management strategic și planificare a acțiunilor
	J. 5	Întărirea managementului resurselor umane
	J. 6	Îmbunătățirea promovării imaginii administrației locale
	J. 7	Întărirea relațiilor dintre administrația locală și societatea civilă
	J. 8	Perfecționarea continuă a funcționarilor publici
	J. 9	Dotarea administrației publice locale cu

		echipamente necesare în vederea prestării unor servicii de calitate pentru cetățeni
J. 10		Elaborarea de studii, prognoze, proiecte și implementarea acestora
J. 11		Asigurarea resurselor necesare implementării noilor proiecte care vizează dezvoltarea orașului
J. 12		Schimburi de experiență între funcționarii publici din diferite administrații publice locale similare
J. 13		Îmbunătățirea relației cu cetățeanul

CAPITOLUL VIII – PLANUL DE DEZVOLTARE 2021 - 2030

8.1 Proiecte locale

► INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU

1	Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă și a sistemului de canalizare în orașul Geoagiu, 2 km
2	Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă, în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Renghet - 3,4 km
3	Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă, în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Băcâia - 1 km
4	Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă, în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Homorod - 3,5 km
5	Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă, în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Cigmău - 6,8 km
6	Construire sistem de canalizare și stație de epurare în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Cigmău - 4,7 km
7	Construire sistem de canalizare și stație de epurare în localitățile componente ale orașului Geoagiu: Homorod - 4 km
8	Construire sistem de colectare și evacuare a apelor pluviale în orașul Geoagiu și Stațiunea Geoagiu Băi
9	Reabilitarea sistemului de captare a apei potabile de la Folorât
10	Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturală în localitatea Homorod, orașul Geoagiu
11	Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturală în localitatea Bozeș, orașul Geoagiu
12	Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturală în localitatea Băcâia, orașul Geoagiu
13	Extinderea rețelei electrice în orașul Geoagiu, 9,08 km
14	Reabilitarea rețelei electrice de medie tensiune, montarea de conductori trifazați și înlocuire transformatoare în localitățile Aurel Vlaicu, Gelmar și Homorod
15	Extinderea sistemului de iluminat public, 9,08 km
16	Construire centură ocolitoare – cariera Geoagiu Băi - Poienari - Str. Sanatoriului - DJ 170 A
17	Pietruire drum de legătură Geoagiu (Str. Teilor) – Cigmău, 6 km
18	Construire pod peste pârâul Geoagiu (Str. Bobâlna), deschidere 20 m
19	Modernizarea străzilor interioare și trotuarelor din orașul Geoagiu, 7 km
20	Reabilitare drum de legătură Geoagiu Băi – Renghet, 12 km
21	Modernizare drum comunal DC 41 Cigmău (DJ 107 A – Sanatoriul TBC), 9 km
22	Modernizare drum comunal DC 32 – Homorod (DJ 107 A - Homorod - Văleni), 4,381 km

23	Reabilitare drum comunal DC 29 Băcâia – Ardeu, 11 km
24	Reabilitare drum de legătură DJ 705 – Rât Renghet, 4 km
25	Modernizare drum comunal DC 31 Geoagiu Băi – Săcărâmb, 8 km
26	Reabilitarea și modernizarea străzilor interioare din localitățile aparținătoare orașului Geoagiu: Aurel Vlaicu – 3529 m, Gelmar – 821 m, Homorod – 596 m, Renghet – 1737 m, Văleni – 215 m, Geoagiu – 1573 m, Bozeș, Băcâia, Cigmău, Mermezeu
27	Pietruirea drumurilor de exploatație agricolă și a drumurilor forestiere, 40 km
28	Modernizarea stațiilor de autobuz existente (24), construirea altor stații (15) și amenajarea refugiilor
29	Regenerare urbană – amenajări spații verzi, teren de sport, locuri de joacă
30	Amenajare parcuri și spații verzi
31	Înființare Serviciu Public de Transport în Comun
32	Modernizarea sistemului rutier – reabilitare intersecții, montare indicatoare rutiere, marcaje și indicatoare către instituții și obiective turistice
33	Realizarea unui studiu în vederea întocmirii unei hărți a terenurilor cu risc la eroziune, alunecări de teren, inundații și realizarea unor documentații pentru evitarea degradării
34	Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere
35	Realizarea lucrărilor de regularizare a Văii Homorodului
36	Realizarea lucrărilor de regularizare a Văii Tileșului
37	Realizarea lucrărilor de regularizare a tuturor văilor de pe raza administrativă a Orașului Geoagiu
38	Realizarea lucrărilor de regularizare a râului Mureș și construirea unui dig de protecție pe malul stâng al râului Mureș la limita cu comuna Șibot până la localitatea Gelmar
39	Realizarea lucrărilor de regularizare a Văii Geoagiu în localitatea Bozeș până la vărsarea în râul Mureș
40	Lucrări de îmbunătățiri funciare (zona Homorod - Șeica)
41	Împădurirea terenurilor neproductive
42	Campanii de conștientizare a populației privind importanța pădurii și protecția naturii cu accent pe fenomenul de defrișare necontrolată
43	Amenajarea zonelor de agrement, spații verzi și locuri de joacă
44	Construirea și amenajarea de baze sportive
45	Înființare parc fotovoltaic
46	Construire aerodrom
47	Amenajare și dotare parc de agrement în orașul Geoagiu
48	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și sistemul de iluminat public prin utilizarea energiei regenerabile

► **MODERNIZAREA STAȚIUNII BALNEOCLIMATICE GEOAGIU BĂI DIN PUNCT DE VEDERE EDILITAR**

49	Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de utilități publice (apă potabilă, canalizare menajeră, ape pluviale, iluminat public, salubritate, transport în comun)
50	Construire sisteme inteligente de parcare
51	Înființare stații de încărcare electrică

► **DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE ȘI DE AGREMENT**

52	Amenajare parc de recreere și agrement pentru copii și tineret
53	Construire drum acces spre Castrul Roman – Cigmău
54	Construire drum acces către peștera Cigmăului din Geoagiu Băi
55	Cartografierea, amenajarea și marcarea traseelor turistice
56	Amenajarea unor zone de grătare
57	Centru de formare profesională în turism
58	Centru de biciclete – amenajare piste, trasee, centru de închiriere și achiziționare biciclete

► **PROMOVARE TURISTICĂ**

59	Campanii de promovare turistică și participarea la târguri de turism naționale și internaționale
60	Dezvoltarea și consolidarea turismului prin promovarea potențialului local, elaborarea și multiplicarea materialelor de promovare

► **EDUCAȚIE ȘI ACTIVITĂȚI SPORTIVE**

61	Construire și dotare campus pentru învățământul profesional și tehnic
62	Modernizarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ
63	Înființare after - school
64	Achiziționare microbuze pentru transportul elevilor
65	Acordarea de burse de merit și burse de sprijin pentru elevii orașului Geoagiu

► **CULTURĂ**

66	Reabilitarea Casei de Cultură „Ion Budai Deleanu” din orașul Geoagiu
67	Dotarea Casei de Cultură „Ion Budai Deleanu” din orașul Geoagiu
68	Reabilitarea și modernizarea căminelor culturale din localitățile aparținătoare orașului Geoagiu
69	Construire clădire cu destinație Muzeu de Arheologie
70	Reabilitarea Muzeului Aurel Vlaicu
71	Conservarea și restaurarea Drumului Roman (sec. III) Geoagiu Băi
72	Conservarea și restaurarea complexului termal roman din Geoagiu Băi
73	Conservarea Castrului Roman Cigmău
74	Conservarea și restaurarea Bisericii Sf. Arhangheli Mihail și Gavril din secolul

---

	XVI, localitatea Bozeș
75	Conservarea și restaurarea Bisericii Sf. Nicolae din secolul XVI, orașul Geoagiu
76	Conservarea și restaurarea Capelei Romanice din secolul III, orașul Geoagiu
77	Conservarea și restaurarea Bisericii Reformate din secolul XV, orașul Geoagiu

► **SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ**

78	Construire spital orășenesc
79	Construire centru de excelență pentru persoanele cu scleroză multiplă
80	Înființare centru de zi pentru copii
81	Reabilitare, modernizare și dotare centru destinat persoanelor vârstnice, orașul Geoagiu
82	Construire și dotare cantină socială
83	Centru de asistență socială cu funcțiuni multiple
84	Construirea de locuințe sociale și locuințe pentru tineret și specialiști

► **DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI**

85	Construirea unui parc industrial pe o suprafață de 50 ha, amenajare căi de acces și introducerea utilităților, în localitatea Gelmar - orașul Geoagiu
86	Programe de conștientizare și motivare ocupațională
87	Campanii de îndrumare a micilor întreprinzători în vederea finanțării de proiecte în perioada de programare 2014 - 2020

► **ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ**

88	Îmbunătățirea capacității profesionale a personalului din administrația locală prin cursuri de perfecționare și îmbunătățirea eficațității profesionale prin achiziționarea de echipamente IT
89	Reabilitarea și modernizarea clădirii administrației publice locale și dotarea cu aparatura și mobilierul necesar
90	Utilizarea TIC în vederea creării unor servicii publice de calitate și implementarea unui sistem de plată online a taxelor și impozitelor locale
91	Elaborarea unei strategii de dezvoltarea a turismului balnear
92	Dezvoltarea serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență în orașul Geoagiu
93	Achiziționare și montare sistem de supraveghere în orașul Geoagiu

---

8.2 Proiecte în parteneriat

94	Extinderea sistemelor de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale în satele Bozeș și Băcăia, oraș Geoagiu Parteneriat: Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în comunele Hărău, Rapoltu Mare, Branișca, Geoagiu, Peștișu Mic, Vetel și Șoimuș, județul Hunedoara

8.3 Proiecte integrate 2021 - 2024

95 Dezvoltarea integrată a UAT Geoagiu

Zona 1: Geoagiu, Gelmar, Cigmău, Poenari

- a) asfaltarea și modernizarea căi de comunicație Geoagiu – Cigmău;
- b) asfaltarea și amenajarea drumurilor interioare din localitățile Geoagiu și Cigmău;
- c) construire centură ocolitoare: cariera Geoagiu Băi – Poenari – str. Sanatoriului – DJ 170 A;
- d) modernizare pod peste râul Mureș, între localitatea Gelmar și localitatea Geoagiu;
- e) modernizare pod Maler peste râul Geoagiu/DJ 705 în localitatea Geoagiu;
- f) modernizare iluminat public stradal;
- g) crearea infrastructurii necesare și implementarea unui sistem de monitorizare video;
- h) construirea unei Piețe Agroalimentare în orașul Geoagiu;
- i) construirea a două blocuri P+ 2 de câte o scară cu 15 apartamente/garsoniere, parcare și miniparc cu locuri de joacă pentru copii;
- j) construcția unui Parc modern, dotat cu echipamente și locuri de joacă pentru copii, în orașul Geoagiu;
- k) extinderea Bazei Sportive (pistă de alergare, teren de minifotbal, teren de tenis de camp, teren de volei, teren de baschet) din orașul Geoagiu;
- l) construcția unui AquaPark în orașul Geoagiu;
- m) construirea unei stații PECO moderne în orașul Geoagiu;
- n) construirea unui parc industrial pe o suprafață de 50 ha.

Zona 2: Geoagiu Băi

- a) asfaltare și modernizare drumuri în interiorul localității;
- b) amenajare și asfaltare drum de legătură Geoagiu Băi – Renghet;
- c) executare lucrări de termoizolare și refacere a fațadelor la blocurile de locuințe;
- d) construire centru de excelență pentru persoanele cu scleroză multiplă;
- e) crearea infrastructurii necesare și implementarea unui sistem de monitorizare video;
- f) construirea și omologarea unui bazin de înot acoperit, care să beneficieze de parcare și zonă de agrement;
- g) construcția unui AquaPark care să asigure facilități de cazare, servire a mesei și parcare;
- h) construirea și omologarea unui traseu OFF ROAD pentru biciclete, motociclete și ATV;
- i) construirea și omologarea unui Park de Aventuri (AventuraPark);
- j) reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a Drumului Roman;
- k) reabilitarea și amenajarea sitului arheologic DAMB ROMAN și Termele Romane;

l) construirea de facilități (cai de acces, pod rustic de traversare, sistem de iluminat modern, locuri de relaxare), pentru vizitarea Cascadei Clocota, inclusiv prin amenajarea unei zone de Belvedere.

Zona 3: Aurel Vlaicu

- a) asfaltare și modernizare drumuri în interiorul localității;
- b) amenajare trotuare și rigole pluviale;
- c) modernizare iluminat public stradal;
- d) crearea infrastructurii necesare și implementarea unui sistem de monitorizare video;
- e) executarea de lucrări pentru regularizarea cursurilor de apă ce traversează satul Aurel Vlaicu;
- f) extinderea Bazei Sportive existente prin construirea unor terenuri de tenis de camp, volei, handbal, baschet;
- g) realizarea sistemului de iluminat la Parc de Joacă și Baza Sportivă;
- h) construire aerodrom;
- i) amenajarea unui Camping și a unei Baze de Agrement

Zona 4: Bozeș, Rengheț, Băcâia

- a) asfaltare și modernizare drumuri în interiorul localităților și a drumului de legătură cu orașul Geoagiu;
- b) realizarea lucrărilor de regularizare a Văii Geoagiului din localitatea Bozeș până la vărsarea în râul Mureș;
- c) executare lucrări de regularizare a Văii Băcâia;
- d) crearea infrastructurii necesare și implementarea unui sistem de monitorizare video;
- e) modernizarea iluminatului public stradal;
- f) racordarea la rețeaua de gaze naturale a satelor Bozeș și Băcâia;
- g) realizarea unui studiu de fezabilitate pentru amenajarea și exploatarea balneară a izvoarelor de apă termală feruginoasă de la Băcâia, introducerea acestora în circuitul turistic și transformarea satului Băcâia în Stațiune de Interes Local

Zona 5: Homorod, Mermezeu Văleni, Văleni

- a) asfaltare și modernizare drumuri în interiorul localităților și a drumului de legătură cu orașul Geoagiu;
- b) racordarea la rețeaua de apă și canalizare a satului Homorod;
- c) modernizare iluminat public stradal;
- d) amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii și a unui teren de sport;
- e) crearea infrastructurii necesare și implementarea unui sistem de monitorizare video a localității;
- f) realizarea unui studiu de fezabilitate pentru înființarea unei rezervații de zimbrii, construirea de căsuțe turistice, ștrand, bază sportivă modernă, astfel încât o parte din Homorod/Mermezeu Văleni să se transforme în sat de vacanță

CAPITOLUL IX – VIZIUNE, OBIECTIVE ȘI SCENARII DE DEZVOLTARE

9.1 Viziune

Dezvoltarea comunității urbane are ca scop creșterea calității vieții locuitorilor prin implementarea de măsuri privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități publice, a rețelei de drumuri, a serviciilor medicale și sociale, infrastructurii educaționale, cultural și sportive, dezvoltarea mediului de afaceri local în acord cu resursele materiale și umane de care dispune Orașul Geoagiu.

Viziunea de dezvoltare a Orașului Geoagiu are în vedere următoarele direcții majore:

- ✓ Infrastructura tehnico-edilitară și de transport
- ✓ Infrastructura serviciilor medicale
- ✓ Infrastructura serviciilor de asistență socială
- ✓ Infrastructura educațională
- ✓ Infrastructura culturală
- ✓ Regerare urbană
- ✓ Reabilitarea și conservarea monumentelor istorice
- ✓ Dezvoltarea economică durabilă
- ✓ Promovarea turismului balnear și a serviciilor conexe

În susținerea acestei viziuni investițiile care urmează a fi realizate până în 2030 vizează:

- echiparea tehnico-edilitară completă;
- fluidizarea traficului rutier și crearea infrastructurii necesare pentru o mobilitate integrată;
- furnizarea unor servicii medicale complete și eficiente;
- modernizarea sistemului educațional, cultural, sportiv și de agrement;
- furnizarea unor servicii de asistență socială complete în vederea reducerii excluziunii sociale;
- protejarea mediului și creșterea spațiilor verzi;
- crearea unei infrastructuri de sprijin a economiei locale;
- dezvoltarea capitalului uman.

9.2 Obiective strategice

1. Sprijinirea dezvoltării economice durabile integrate:

- ❖ Sprijinirea dezvoltării economice durabile
- ❖ Sprijinirea sectorului privat și startul în afaceri
- ❖ Sprijinirea domeniului de turismului balnear

2. Dezvoltarea durabilă a teritoriului prin îmbunătățirea infrastructurii urbane și a mobilității

- ❖ Protejarea resurselor energetice, utilizarea resurselor regenerabile și protecția calității mediului
- ❖ Îmbunătățirea mobilității urbane

3. Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii publice

- ❖ Creșterea calității serviciilor publice furnizate
- ❖ Creșterea capacității administrației publice locale

9.3 Scenarii de dezvoltare

Se disting trei scenarii posibile de dezvoltare a orașului Geoagiu:

» **Scenariul dezvoltării inerțiale**

Scenariul dezvoltării inerțiale este acela în care sunt preluate și continuate tendințele din ultimii ani. Profilul economic al orașului fiind preponderant turistic, economia teritoriului se bazează în principal pe activitățile specifice domeniului turistic care acoperă la capacitate maximă sezonul balnear, respective 1 mai – 30 septembrie. În acest caz, dezvoltarea zonei s-ar baza pe diversificarea formelor de turism care pot fi practicate în zonă pentru creșterea competitivității sectorului turistic, a produselor locale și încadrarea forței de muncă disponibilă în acest sector prin dezvoltarea capacității de exploatare și producție.

» **Scenariul dezvoltării alternative**

Acest scenariu presupune axarea pe activități care nu sunt conexe cu sectorul turistic, și anume dezvoltarea sectorului industrial non-agricol, a meșteșugurilor și comerțului, ceea ce ar presupune susținerea activităților turistice, dar mai ales a sectorului de servicii și a comerțului.

» **Scenariul dezvoltării compuse**

Acest scenariu presupune combinarea scenariilor prezentate anterior – dezvoltării inerțiale și alternative – astfel încât dezvoltarea teritoriului se va baza atât pe dezvoltarea sectorului turistic prin susținerea investițiilor de modernizare și dezvoltare a tuturor entităților implicate, cât și în susținerea industriei agroalimentare prin dezvoltarea unor proiecte legate de prelucrarea produselor agricole, acvaculturii neuitând însă de sectorul meșteșugăresc. Sectorul de servicii va fi susținut prin investiții ale mediului privat local ceea ce va duce la diversificarea economiei locale.

Din această perspectivă nu poate lipsi dezvoltarea infrastructurii edilitare, a zonelor de agrement, spații verzi care va fi susținută prin inițiativele administrației locale.

Potențialul natural, tradițional, istoric și cultural existent este insuficient exploatat, din acest motiv turismul ar putea căpăta noi valențe prin dezvoltarea și a altor forme care pot acoperi întreaga perioadă a anului, dar pot fi dezvoltate și serviciile balneare, etinzând categoria de adresabilitate.

Acest nou motor de dezvoltare a turismului va aduce beneficii economice prin creșterea numărului de turiști care, pe lângă serviciile turistice vor căuta și alte tipuri de servicii, dar mai ales vor ajuta la dezvoltarea comerțului, alimentației publice și a meșteșugurilor.

Dacă, în momentul de față, ne confruntăm cu un turism balnear sezonier, în momentul în care infrastructura turistică va fi una integrată – cazare – alimentație publică – agrement – recreere – atunci putem vorbi de o adevărată dezvoltare turistică.

Un aspect important care poate fi legat de dezvoltarea turistică și calendarul cultural al orașului Geoagiu este dezvoltarea sectorului de meșteșuguri și artizanat, ca activități complementare.

Foarte important este domeniul mediului pentru că dezvoltarea unui teritoriu nu poate să facă abstracție de protejarea acestuia și toate activitățile de protecție a mediului se vor regăsi în cadrul acestui scenariu în toate inițiativele de dezvoltare.

Dezvoltarea acestor sectoare se va face și pe baza dezvoltării și modernizării infrastructurii tehnico-edilitare și a mobilității urbane.

Din cele trei scenarii, considerăm că cel mai potrivit este *scenariul dezvoltării compuse*, care va duce la o dezvoltare integrate și durabilă a orașului Geoagiu.